

ISTORIA SECRETĂ A IEZUIȚILOR

de Edmond Paris

CUPRINS

PARTEA I Fondarea Ordinului Iezuit

1. Ignățiu de Loyola, pag.
2. Exerciții spirituale, pag.
3. Fondarea companiei, pag.
4. Spiritul Ordinului, pag.
5. Privilegiile companiei, pag.

PARTEA II Iezuiții în Europa în sec. XVI și XVII

1. Italia, Portugalia, Spania, pag.
2. Germania, pag.
3. Elveția, pag.
4. Polonia și Rusia, pag.
5. Suedia și Anglia, pag.
6. Franța, pag.

PARTEA III Misiuni în străinătate

1. India, Japonia, China, pag.
2. America; Statul Iezuit al Paraguaiului, pag.

PARTEA IV Iezuiții în societatea europeană

1. Învățătura iezuiților, pag.
2. Morala iezuiților, pag.
3. Eclipsa companiei, pag.
4. Renașterea Societății lui Isus (Iezuiții) în sec. XIX, pag.
5. Al doilea Imperiu (francez) și Legea Falloux - Războiul din 1870, pag.
6. Iezuiții la Roma - "Syllabus" (Programa), pag.
7. Iezuiții în Franța între 1870 și 1885, pag.
8. Iezuiții și Generalul Boulanger, pag.
- Iezuiții și afacerea Dreyfus.
9. Anii dinaintea Primului Război mondial 1900-1914, pag.

PARTEA V Ciclu infernal

1. Primul Război mondial, pag.
2. Pregătiri pentru cel de al doilea război mondial, pag.
3. Agresiunea germană și iezuiții. Austria și Polonia, pag.
- Cehoslovacia și Iugoslavia
4. Mișcarea iezuită în Franța înainte și în timpul războiului 1939-45, p. 1
5. Gestapo-ul și iezuiții, pag.
6. Lagărele morții și cruciadele antisemite, pag.
7. Iezuiții și *Collegium Russicum*, pag.
8. Papa Ioan al XXIII-lea ridică masca, pag.

Concluzie – pag.

INTRODUCEREA EDITORULUI

Nu există persoană mai autorizată să facă introducerea la cartea lui Edmond Paris, „Istoria secretă a iezuiților”, decât dr. Alberto Rivera, un fost preot iezuit sub jurământ, care a fost educat la Vatican și cunoaște bine istoria iezuiților.

Informațiile din această carte sunt reale și pe deplin documentate și ar trebui citite de orice credincios biblic. Biblia spune: „*Poporul pierde din lipsa de cunoștință*” – Osea 4:6.

INTRODUCEREA DR. RIVERA

Cei mai periculoși oameni sunt cei ce apar ca foarte religioși, în special atunci când sunt organizați și au o autoritate. Ei se bucură de un respect adânc din partea celor ignoranți, care nu văd dorința lor necurată de putere.

Acești oameni religioși, care pretind că-L iubesc pe Dumnezeu, vor recurge la crimă, vor incita la revoluții și războaie dacă este în sprijinul cauzei lor. Sunt șireți, inteligenți, politicieni religioși șlefuiți care trăiesc în lumea secretelor, a intrigii și a falsei sfințenii. Acest model, arătat în „Istoria secretă a iezuiților”, poate fi văzut, din punct de vedere spiritual, în cărturarii, fariseii și saducheii din timpul lui Isus Hristos. Același duh rău i-a făcut pe imperatorii romani să dea cele zece decrete ucigătoare prin care a fost persecutată biserica primară.

„Părinții bisericii” au luat seamă mai mult la străvechiul sistem babilonian, la teologia ebraică și la filozofia grecească. Ei cu toții au pervertit cele mai multe din învățăturile lui Hristos și ale apostolilor și au pavat drumul pe care mașina romano-catolică a venit la existență. În modul cel mai pios, ei au atacat, au pervertit, au adăugat și au scos din Biblie. Acest duh religios anticreștin care a lucrat prin ei se poate vedea acum din nou când Ignățiu de Loyola a creat Ordinul iezuiților, cu scopul secret de a îndeplini două deziderate majore ale instituției romano-catolice: 1. puterea politică universală și 2. o biserică universală, ca împlinire a proorociei din Apocalipsa cap.6, 13, 17 și 18.

La vremea apariției pe scenă a lui Ignățiu de Loyola, reforma protestantă cauzase pagube serioase sistemului romano-catolic. Ignățiu de Loyola a ajuns la concluzia că singura cale prin care "biserica" sa putea supraviețui, era întărirea canoanelor și doctrinelor puterii temporare a papei și instituției romano-catolice; nu numai prin distrugerea vieții fizice a oamenilor, cum făcuseră preoții dominicani prin Inchiziție, ci prin infiltrarea și penetrarea fiecărui sector al vieții omului. Protestantismul trebuia cucerit și folosit în beneficiul papei. Aceasta a fost, printre altele,

propunerea lui Ignățiu de Loyola făcută Papei Paul al III-lea. Imediat iezuiții au trecut la treabă infiltrându-se în secret în TOATE grupările protestante, inclusiv în familiile lor, la locurile lor de muncă, spitale, școli, licee, universități, etc. Astăzi, iezuiții aproape că și-au îndeplinit misiunea.

Biblia așează puterea unei biserici locale în mâna unui om al lui Dumnezeu, un pastor adevărat. Dar iezuiții vicleni au reușit de-a lungul anilor să îndepărteze această putere înspre mâinile conducătorilor denominațiunilor, iar acum au împins toate denominațiunile protestante în brațele Vaticanului. Aceasta este exact ceea ce și-a propus Ignățiu de Loyola: o biserică universală și sfârșitul protestantismului.

Citind "Istoria secretă a iezuiților", veți observa o paralelă între domeniul religios și cel politic. Autorul, Edmond Paris, pune în evidență penetrarea și infiltrarea iezuiților în guvernele și națiunile lumii pentru a manipula cursul istoriei prin ridicarea dictatorilor și slăbirea democrației, cum ar fi în Statele Unite, pavând astfel drumul pentru anarhia socială, politică, morală, militară, educațională și religioasă.

DESPRE EDMOND PARIS

Într-un sens profetic, Edmond Paris a devenit un martir al lui Isus. Descoperind această conspirație, el și-a expus viața pentru ca aceste adevăruri să fie cunoscute. Edmond Paris nu m-a cunoscut, dar eu îl știam fără să-l fi întâlnit personal atunci când, fiind preot iezuit sub jurământ, am fost avertizat asupra numelor de instituții și persoane care erau periculoase pentru instituția romano-catolică. Numele lui a fost amintit.

Alte lucrări ale lui Edmond Paris sunt: „Vaticanul contra Franței”, „Genocid în statul satelit (al Germaniei naziste) Croația”, „Vaticanul contra Europei”.

Lucrările lui Edmond Paris asupra romano-catolicismului i-au determinat pe iezuiți 1. să-l distrugă, 2. să-i distrugă reputația, inclusiv familia și 3. să-i distrugă lucrările. Chiar și acum aceste lucrări deosebite ale lui Edmond Paris sunt falsificate, dar noi ne rugăm ca Dumnezeu să păstreze integritatea lor, pentru că ele sînt necesare la salvarea romano-catolicilor.

Dr. Alberto Rivera

*„Dragostea de adevăr este unica
noastră salvare”*

Jean Guehenno – Academia Franței

*„De aceea, lăsați-vă de
minciună: fiecare dintre voi să
spună aproapelui său adevărul”*

Efesenii 4:25

CUVÂNT ÎNAINTE

Un scriitor din secolul trecut, Adolphe Michel, își amintește că Voltaire a estimat numărul de lucrări publicate despre iezuiți, la aproape șase mii. „La ce număr am ajuns un secol mai târziu?”, se întreabă Adolphe Michel, concluzionând imediat: „N-are importanță. Atât timp cât vor exista iezuiți, vor fi scrise cărți împotriva lor. Nu este nimic nou care să fie scris despre ei, dar apar noi generații de cititori în fiecare zi... Vor cerceta acești cititori vechile cărți?”

Motivul care a fost menționat ulterior ar fi suficient ca să justifice reluarea acestui subiect. De fapt, majoritatea cărților care refac istoria iezuiților nu mai pot fi găsite... Numai în bibliotecile publice mai pot fi consultate, ceea ce le face inabordabile pentru mulți oameni.

Pe de altă parte, așa cum apar noi generații de cititori, apar și noi generații de iezuiți. Fiii lui Loyola sunt astăzi – și putem spune mai mult ca niciodată – aripa conducătoare a bisericii romane. La fel de bine, sau chiar mai bine camuflați, ei rămân cei mai „ultramontaniști”, discreți dar eficienți agenți ai Sfântului Scaun în toată lumea, campioni ai politicii lui, arma secretă a papalității.

Acest sistem ocult a început acum patru secole ca „lucrând spre slava lui Dumnezeu”, dar de fapt pentru slava papilor. În ciuda unei tendințe spre "laicizare", în ciuda unui progres spre raționalism care reduce puțin domeniul "dogmelor", biserica romană nu poate renunța la țelul ei de la început: să adune sub crucea ei toate, toate națiunile de pe glob. Această "misiune" uriașă trebuie să continue orice s-ar întâmpla, printre "păgâni" ca și printre "creștinii separați". Clerul are sarcina să mărească turma credincioșilor prin convertirea "ereticii" și a "păgânilor". Ei trebuie să păstreze sau să câștige, să apere sau să atace – iar în linia întâi a frontului este această gardă mobilă: „Societatea lui Isus” – iezuiții. Concret vorbind, această societate nu este nici laică, nici angajată, în termenii Constituției ei, ci este un fel companie rafinată care intervine acolo și unde este necesar, în biserică și în afara ei, de fapt „autoritatea cea mai calificată, cea mai perseverentă., cea mai de temut și cea mai convinsă a papei”, așa cum scrie unul din cei mai buni istorici (A. Michel).

Vom vedea cum s-a format acest corp de "ieniceri", ce servicii imense a făcut el papalității. Vom vedea cât zel s-a depus pentru a-l face indispensabil instituției pe care o servea, exercitând o asemenea influență asupra ei, încât Generalul ei a fost numit pe bună dreptate "eminența cenușie", astfel că a devenit tot mai dificil să se distingă, în guvernarea bisericii, între autoritatea papei și cea a puternicului său ajutor.

Unul din factorii care au jucat un rol important în viața internațională a acestui secol plin de confuzie și revoluții – un factor decisiv și unanim recunoscut – a fost ambiția bisericii romane. Dorința ei de secole de a se extinde spre Est, a făcut din ea un aliat al pan-germanismului și un complice la încercarea acestuia de a obține supremația în 1914 și 1939, aducând moartea și distrugerea peste populația Europei.

Publicul este în totală necunoștință de copleșitoarea responsabilitate pe care o poartă Vaticanul și iezuiții și în declanșarea celor două războaie: o situație care poate fi explicată parțial prin imensele resurse financiare care sunt la dispoziția Vaticanului și ale iezuiților, ceea ce le dă putere în așa de multe domenii, în special de la ultimul război.

Studiul pe care-l facem este bazat pe documente de arhivă autentice, publicații (interviuri) ale unor personalități politice cunoscute, diplomați, ambasadori și scriitori eminenți, cei mai mulți fiind catolici cu document de atestare. Aceste mărturii și documente constituie o acuzație zdrobitoare și, până acum, nici un apologet nu a încercat să le atace.

Pe 1 mai 1938, ziarul „Mercure de France” ne amintește de ceea ce ne fusese spus patru ani mai devreme: „Mercure de France” din 15 ianuarie 1938 a spus – și nimeni nu l-a contrazis – că Pius al XII-lea a fost cel care l-a "creat" pe Hitler. El a venit la putere nu prin mijloace legale, ci pentru că papa a influențat *Zentrum* (partid catolic german)... „Crede oare

Vaticanul că a făcut o eroare deschizând drumul spre putere pentru Hitler? Se pare că nu...”

Nu a fost așa nici când s-a scris aceasta, nici după *Anschluss* (alipirea Austriei la al treilea Reich), nici mai târziu, când agresiunile naziste s-au înmulțit, nici în timpul celui de al doilea război mondial. De fapt, pe 24 iulie 1959, Ioan al XXIII-lea, succesorul lui Pius al XII-lea, i-a oferit lui Franz von Papen, prietenul său personal, titlul onorific de trezorier secret. Acest om fusese spion în SUA în timpul primului război mondial și unul din cei responsabili pentru dictatura lui Hitler și pentru Anschluss. Trebuie să fii orb din naștere să nu vezi aceste fapte.

Dl. Joseph Rovin, scriitor catolic, comentează astfel acordul diplomatic dintre Vatican și Reich-ul nazist pe data de 8 iulie 1933: „Concordatul a adus guvernului național-socialist – considerat peste tot ca fiind format din uzurpatori și briganzi – pecetea unei înțelegeri cu cea mai veche putere internațională (Vaticanul). Într-un fel, este echivalent cât un certificat internațional de onorabilitate” („Catolicismul politic în Germania”, Paris 1956, pag. 231).

Astfel papa, nefiind satisfăcut cu ajutorul personal acordat lui Hitler, a girat în felul acesta suportul moral acordat Reich-ului nazist de către Vatican!

În timp ce teroarea începea să domine, fiind tacit acceptată și aprobată, așa-numitele "cămăși brune", aruncau deja în lagărele de concentrare 40.000 de oameni. Pogromurile se înmulțeau, cu accent pe acest marș nazist: „Când sângele evreu va curge sub cuțit, ne vom simți iarăși bine” (Horst-Wessel-Lied).

În anii următori Papa Pius al XII-lea a văzut lucruri și mai rele, fără să spună ceva. Nu este de mirare că șefii catolici germani s-au luat la întrecere unul cu celălalt în servilism față de regimul nazist, încurajați fiind de "Capul" roman. Ar trebui citite cuvintele deșănțate și acrobațiile verbale ale teologilor oportuniști, cum a fost Michael Schmaus. Mai târziu el a fost numit „prinț al bisericii” de către Pius al XII-lea și descris ca „marele teolog din München” de către ziarul „La Croix” (Crucea) în 2 septembrie 1954. Despre cartea „Katholisch-Konservatives Erbgut” cineva scrie: „Această antologie pune cap la cap texte ale principalilor teologi catolici din Germania, de la Gorres la Vogelsang și ne face să credem că național-socialismul s-a născut, pur și simplu, din idei catolice” (Günther Buxbaum, „Mercure de France” – 15 ianuarie 1939).

Episcopii, prin Concordat, făcuseră un jurământ de supunere față de Hitler și excelau în devoțiune: „Sub regimul nazist, am primit un ajutor permanent din partea episcopilor, în toată corespondența și declarațiile demnitarilor ecleziastici” (Joseph Rovin, op. cit., pag. 214).

În ciuda deosebirii evidente dintre universalismul catolic și rasismul hitlerist, aceste două doctrine au fost „împăcate armonios” – după cum spune Franz von Papen; motivul acestui scandalos acord a fost: Nazismul este o reacție creștină împotriva spiritului anului 1789.

Să ne întoarcem la Michael Schmaus, profesor la Facultatea de Teologie din München, care a scris: „Imperiul și biserica” sunt o serie de scrieri care ar trebui să ajute la edificarea celui de al treilea Reich, căci el unește statul național-socialist cu creștinismul catolic... „În întregime

germane și în întregime catolice, aceste scrieri explorează și favorizează legăturile și întâlnirile dintre biserica catolică și național-socialism; ele deschid drumul pentru o cooperare rodnică, așa cum este subliniat în Concordat...” Mișcarea național-socialistă este protestul cel mai mare și mai viguros împotriva spiritului secolelor al XIX-lea și al XX-lea... Ideea unei națiuni și a unui sânge este punctul central al învățăturii ei și toți catolicii care se supun ordinelor episcopilor germani vor trebui să admită că așa este... Legile național-socialiste și cele ale bisericii catolice au același scop...” (Begegnungen zwischen Katolischen Christentum und national-sozialistischer Weltanschauung Aschendorff, Münster, 1933).

Acest document dovedește rolul principal jucat de biserica catolică în ascensiunea la putere a lui Hitler; de fapt, a fost un aranjament stabilit dinainte. El ilustrează pe deplin felul de înțelegeri monstruoase dintre nazism și catolicism. Ura față de liberalism, care este cheia pentru toate lucrurile, iese în evidență foarte clar.

În cartea sa, „Catolicii din Germania”, dl. Robert d'Harcourt de la Academia franceză, scrie: „Punctul cel mai vulnerabil din toate declarațiile episcopale ce au urmat alegerilor din 5 martie 1933, se găsește în primul document oficial al bisericii, care conține semnăturile tuturor episcopilor germani. Noi ne referim la scrisoarea pastorală din 3 iunie 1933, în care întreg episcopatul german este implicat.

„Ce formă a avut acest document?” Cum a început? Pe o notă de optimism și cu această declarație voioasă: „Conducătorii acestui nou guvern spre marea noastră bucurie, ne-au dat asigurarea că se vor așeza pe ei înșiși și munca lor pe țărâm creștin, o declarație de o atât de adâncă sinceritate merită recunoștința tuturor catolicilor” (Paris, Plon, 1938, pag.108).

Pe la izbucnirea primului război mondial mai mulți papi au venit și au plecat, dar atitudinea lor față de cele două tabere ce se confruntau în Europa., a rămas invariabil aceeași. Mulți scriitori catolici și-au exprimat surprinderea și amărăciunea când au scris despre indiferența inumană arătată de Pius al XII-lea față de groaznicele atrocități comise de cei aflați în grațiile sale. Printre multe mărturii, vom cita una din cele mai moderate în limbaj, cea a lui Jean l'Hospital, corespondent la „Monde”: „Memoria lui Pius al XII-lea este înconjurată de îndoială și întâi de toate este acea întrebare arzătoare pusă de observatori din toate țările, și chiar dintre zidurile Vaticanului: a știut el despre atrocitățile comise în timpul războiului, declanșate și conduse de Hitler? Având tot timpul la dispoziție, și de peste tot rapoarte regulate de la episcopi, a putut el să ignore ceea ce făceau capii militari germani: tragedia lagărelor de concentrare, deportarea civililor, masacrarea cu sânge rece a celor ce le stăteau în cale, groaza camerelor de gazare unde au fost gazați milioane de evrei? Și dacă știa despre ele, de ce, ca om de încredere și purtător de cuvânt al Evangheliei, nu a ieșit îmbrăcat în alb, cu brațele întinse în formă de cruce, să denunțe o crimă fără precedent, să strige NU!

„Sufletele pioase vor căuta în zadar enciclice, discursuri și adrese ale ultimului papă; nu există nici o urmă de condamnare a acestei «religii a sângelui» instituite de Hitler, acest antihrist... ei nu vor găsi

condamnarea rasismului, care este evident contrar dogmei catolice” („Roma în confidențe”, Grasset, Paris, 1962, pag.91).

În cartea sa, „Tăcerea papei Pius al XII-lea”, autorul Carlo Falcon scrie: „Existența unor asemenea monstruozi (exterminare în masă a minorităților etnice, deportări de civili și prizonieri) depășesc orice standard de bine și rău. Ele desfid demnitatea individului și a societății într-o așa măsură încât suntem siliți să-i denunțăm pe aceia care au putut influența opinia publică, fie ei oameni de rând sau șefi de state.

„A păstra tăcerea în fața unor asemenea încălcări ale drepturilor, ar însemna de-a dreptul colaborare. Ar stimula răutatea criminalilor, mărindu-i cruzimea și vanitatea lor. Dar, dacă fiecare om are datoria morală de a reacționa față de asemenea crime, atunci societățile creștine și capii lor, și în special capul bisericii catolice, ar trebui s-o facă îndoit”.

„Pius al XII-lea nu a exprimat niciodată o condamnare fățișă și explicită a războiului de agresiune, nici chiar despre crimele groaznice comise de germani sau complicii lor în timpul războiului”.

„Pius al XII-lea a tăcut nu pentru că nu a știut ce se întâmplă: el cunoștea gravitatea situației încă de la început, poate chiar mai bine decât orice alt conducător de stat din lume...” (pag.12).

Și asta nu este totul! Vaticanul a dat o mână de ajutor la comiterea acestor crime prin „împrumutarea” unora din prelații săi pentru a deveni agenți pro-naziști. Așa au fost Hinka și Tiso. Papa și-a trimis propriul său legat în Croația: pe R.P. Marcone, care împreună cu monseniorul Stepinac trebuia să țină sub observație „munca” lui Ante Pavlici și a *ustașilor* săi. Oriunde ne-am uita, același spectacol edificator ni se înfățișează.

Așa cum am mai arătat, crima de neiertat a Vaticanului constă în rolul decisiv jucat în declanșarea celor două războaie mondiale. Ascultați ce spune Alfred Grosser, profesor la Institutul de studii politice al Universității din Paris: „Cartea foarte concisă a lui Günter Lewy, *Biserica catolică și nazismul german*, spune că toate documentele sunt în acord a arăta că biserica catolică a cooperat cu regimul lui Hitler... În iulie 1933, când Concordatul a forțat episcopii să depună un jurământ de supunere față de guvernul nazist, lagărele de concentrare erau deja deschise... citatele scrise de Günter Lewy dovedesc lămurit acest lucru. Am găsit printre ele unele dovezi zdrobitoare de la personalități ca și cardinalul Faulhaber și iezuitul Gustav Gundlach” (Saul Friedlander, „Pius XII și al III-lea Reich”, Paris 1964).

Conducătorii de la Vatican ar fi trebuit să-și plece capul de rușine atunci când un membru al Parlamentului Italian a strigat: „Măinile papei sînt năclăite de sânge” (discursul Laurei Diaz, membru al parlamentului din Livorno, vorbit la 15 aprilie 1946), sau când studenții de la Universitatea din Cardiff și-au ales ca temă a unei coferințe: „Ar trebui adus papa în fața tribunalului ca și criminal de război?” („La Croix”, 2 aprilie 1946).

Iată cum se exprimă Ioan XXIII, referindu-se la iezuiți: „Perseverați, fiilor dragi, în activitatea care v-a adus deja merite bine cunoscute. În felul acesta, voi veți bucura biserica și va crește cu neobosită ardoare. Calea celui neprihănit este ca lumina zorilor. Fie ca lumina să crească și să ilumineze pe adolescenții în formare... În acest fel, veți ajuta la împlinirea

dorințelor și intereselor noastre spirituale... Vă dăm binecuvântarea apostolică din toată inima Conducătorului general, vouă și ajutoarelor voastre, și tuturor membrilor Societății lui Isus” („L'Osservatore Romano”, 20 octombrie 1961).

Și din partea papei Paul VI: „Din vremea reșezării ei, această familie religioasă se bucură de ajutorul lui Dumnezeu și s-a îmbogățit rapid în propășire... membrii Societății au îndeplinit sarcini foarte importante, toate spre slava lui Dumnezeu și în beneficiul religiei catolice... biserica are nevoie de soldați ai lui Hristos de valoare, înarmați cu o credință cutezătoare, gata să înfrunte dificultățile... iată de ce avem nădejdea în ajutorul pe care-l va aduce activitatea voastră... fie ca noua eră să găsească Societatea pe aceeași cale nobilă pe care a pășit și în trecut. – Dat la Roma, lângă Sf. Petru, pe 20 august 1964, în cel de al doilea an al pontificatului” (L'Osservatore Romano”, 18 septembrie 1964).

Pe 29 octombrie 1965, "L'Osservatore Romano" anunța: „Părintele Arrupa, Generalul iezuit, a celebrat Sfânta Liturghie pentru Conciliul ecumenic pe 16 octombrie 1965”.

Iată și apoteoza eticii papale – anunțul beatificării simultane a lui Pius XII și Ioan XXIII: „Spre întărirea noastră în lupta pentru înnoire spirituală, am decis să începem acțiunile de beatificare ale acestor doi pontifi care ne sunt atât de dragi nouă” – Papa Paul VI. („L'Osservatore Romano”, 26 noiembrie 1965).

Fie ca această carte să descopere tuturor cititorilor adevărata natură a stăpânitorului roman, ale cărui cuvinte sunt atât de dulci, pe cât le sunt de feroce acțiunile sale secrete.

PARTEA I FORMAREA ORDINULUI IEZUIT

Capitolul 1. Ignățiu de Loyola.

Fondatorul Societății lui Isus, spaniolul basc don Inigo Lopez de Recalde, s-a născut în castelul din Loyola, provincia Guipuzcoa, în anul 1491. A fost unul din cele mai ciudate tipuri de călugăr-soldat pe care l-a produs vreodată lumea catolică; dintre toți fondatorii de ordine religioase,

el este acela a cărui personalitate a lăsat cea mai puternică urmă (pecete) asupra gândirii și comportamentului ucenicilor și succesorilor săi. Acesta poate fi motivul pentru care această notă distinctivă este reală, până la asemănarea fizică. Dl. Folliet contrazice acest lucru dar multe documente dovedesc permanența tipului „iezuit” de-a lungul veacurilor. Cea mai amuzantă mărturie se găsește la Muzeul Guimet; pe un fundal auriu reprezentând tabloul secolului al XVI-lea, un artist japonez a pictat – cu tot umorul acestei rase de oameni – debarcarea portughezilor și în special a fiilor lui Loyola, în insulele Japoniei. Uimirea acestui iubitor al naturii și a culorilor vii este evidentă în felul cum reprezintă umbrele negre și lungi, cu fețele grave, pe care a înghețat toată aroganța stăpânitorului fanatic. Asemănarea dintre lucrarea artistului oriental din sec. XVI și lucrările lui Daumier (pictor francez sec. XIX) este izbitoare.

La fel ca mulți alți "sfînți", Inigo – care mai târziu și-a latinizat numele, devenind Ignățius – nici pe departe nu părea a fi predestinat să-și ilumineze contemporanii. Tinerețea sa furtunoasă fost plină de greșeli și chiar de "crime odioase". Un raport al poliției spune că era „perfid, brutal, răzbunător”. Toți biografiile lui admit că el n-a dat niciunui prieten de pahar, în ce privește violența instințelor lui, decât lucruri vulgare. „Un soldat nesupus și îngâmfat”, a spus unul din confidenții lui – „a dus o viață dezordonată în ce privește femeile, jocurile de noroc și duelurile”, a adăugat secretarul său, Polanco. Toate acestea ne sunt relatate de către unul din fiii săi spirituali, R.P. Rouquette, care a încercat să scuze și să explice acest temperament vulcanic, care a fost transformat mai târziu „spre o și mai mare slavă a lui Dumnezeu” .

Așa cum a fost cazul multor eroi ai bisericii romano-catolice, a fost necesară o lovitură fizică violentă pentru a-i schimba personalitatea. A început ca paj al trezorierului de Castilia, până la căderea în dizgrație a acestuia. Apoi a intrat în slujba Viceregelui de Navara. A dus o viață de om al curții domnești, până când și-a început viața de soldat apărând Pampeluna împotriva francezilor conduși de Conte de Foix. Rana care i-a decis viitorul a primit-o în timpul acestui asediu. Cu un picior zdrobit de un glonț, el a fost dus de francezii victorioși la fratele lui, Martin Garcia, în castelul Loyola. Acum a început martirajul unei intervenții chirurgicale fără anestezie, prin care a trebuit să treacă de două ori, căci prima dată nu a reușit. Piciorul a trebuit rupt din nou și reșezat. În ciuda acestor intervenții, Ignățiu a rămas șchiop. Se înțelege că el avea nevoie de o asemenea experiență puternică care să-i producă o cădere nervoasă. "Darul lacrimilor" care i-a fost dat "din belșug" – și în care biografiile lui văd un har de sus – a fost poate rezultatul puternicei sale naturi emoționale, care de atunci încolo l-a afectat tot mai mult.

Singura lui distracție în timpul când a stat întins în pat în durere a fost citirea „Vieții lui Hristos” și a „Vieții sfinților” , singurele cărți care se găseau în castel. Fiind practic needucat și încă sub efectul teribilului șoc, suferințele crucificării lui Hristos și martirajul sfinților au avut un impact de neșters asupra lui; această obsesie l-a condus pe luptătorul șchiop pe calea apostolatului.

„El pune cărțile deoparte și visa cu ochii deschiși. Un caz clar de visare în stare trează; aceasta era o continuare în anii maturității a jocului

imaginar din copilărie... dacă lăsăm să invadeze psihicul, rezultatul va fi nevroza și renunțarea la voință; în felul acesta realul ocupă locul secund” (R.P. Rouquette).

La prima vedere este greu să aplici un asemenea diagnostic la fondatorul unui ordin atât de activ, sau la alți "mari mistici" și creatori de societăți religioase, mai toți având mari capacități organizatorice. Dar aflăm că toți au fost incapabili să reziste imaginației lor foarte active și, pentru ei, imposibilul a devenit posibil.

Iată ce mai spune același autor despre acest subiect: „Aș vrea să subliniez consecința practicării misticismului de către o persoană cu o inteligență sclipitoare. O minte slabă care pătrunde în misticism se află pe un teren periculos, dar un mistic inteligent prezintă un și mai mare pericol, căci intelectul său lucrează într-un fel mai larg și mai adânc. Când misticul predomină asupra realului într-o inteligență activă, acesta duce la fanatism; o infestare a voinței care va suferi de o mărire unilaterală și distorsiune”.

Ignațiu de Loyola a fost un exemplu de primă clasă de „misticism activ” și „distorsiune a voinței”. Desigur, transformarea războinicului în "general" al celui mai militant ordin al bisericii romane, a fost foarte lentă. Au fost mulți pași ezitanți înainte să-și găsească adevărata vocație. Nu este intenția noastră să-l urmărim prin toate aceste stadii. Să reamintim numai punctele principale: în primăvara lui 1522 a părăsit vechiul castel, hotărât să devină un sfânt ca cei ale căror fapte le citise. Pe lângă aceasta, nu-i apăruse Fecioara însăși într-o noapte, ținând în brațe pe pruncul Isus? După o spovedanie completă la mănăstirea din Montserrat, a plănuit să plece la Ierusalim. Ciuma bântuia la Barcelona și, cum orice trafic maritim era oprit, a trebuit să stea la Manresa aproape un an. Acolo și-a petrecut tot timpul în rugăciuni, posturi, auto flagelări, practicând tot felul de mortificări, apărând mereu în fața „curții de penitență”, deși confesiunea lui la Montserrat se pare că a ținut trei zile întregi; o asemenea confesiune completă ar fi trebuit să fie suficientă pentru un păcătos mai puțin scrupulos. Toate acestea arată foarte clar starea mintală și nervoasă a omului. Eliberat în sfârșit de obsesia păcatului prin decizia pe care o luase – acesta fiind un truc al Satanei – el s-a dedicat complet viziunilor abundente și variate care îi hărțuiau mintea febrilă.

„Datorită unei viziuni – spune H. Boehmer – a început iarăși să mănânce carne; o serie întreagă de viziuni i-au descoperit tainele dogmelor catolice și l-au ajutat să le trăiască cu adevărat: astfel, a meditat la Trinitate sub forma unui instrument muzical cu trei corzi; taina creației lumii prin "ceva" ca o ceață și lumină care a ieșit dintr-o rază de soare; miraculoasa coborâre a lui Hristos în euharistie, ca izbucniri de lumină care intră în apă sfințită, când preotul o ridică și se roagă pentru ea; natura umană a lui Hristos și sfânta Fecioară, sub forma unui trup de o albeață orbitoare; și, în sfârșit, Satan, ca o formă șerpuitoare și lucitoare, asemănătoare cu o multitudine de ochi scânteietori și misterioși”. Nu este acesta începutul binecunoscutei creații iezuite (picturi și sculpturi) de idoli?

Dl. Boehmer adaugă că acest înțeles adânc al dogmelor i-a fost descoperit ca un har deosebit de sus, printr-o intuiție transcendentă. „Multe

taine ale credinței și științei i-au devenit dintr-o dată clare și mai târziu el a pretins că a învățat în acele scurte momente mai mult decât în tot timpul studiului său; totuși, el nu a fost niciodată în stare să explice care au fost acele taine care i-au devenit deodată clare. Era numai o amintire cețoasă, un sentiment a ceva miraculos, ca și cum în acel moment el devenise „un alt om cu o altă inteligență”.

Toate acestea pot fi rezultatul unei dezordini nervoase și poate fi asemănată cu ceea ce se întâmplă cu fumătorii de opiu și cei ce înghit hașiș: această extindere a eu-lui, această iluzie de înălțare dincolo de ceea ce este real, o senzație de strălucire care lasă numai o amintire amețitoare. Viziunile exaltante și iluminările l-au însoțit în permanență în viață pe acest mistic.

„El nu s-a îndoit niciodată de realitatea acestor viziuni. El l-a gonit pe Satan cu un băț, la fel cum ar fi făcut-o cu un câine turbat; vorbea cu Duhul Sfânt așa cum un om vorbește cu altul; cerea acordul lui Dumnezeu, al Trinității și al Madonei asupra tuturor proiectelor sale și izbucnea în lacrimi de bucurie când ei îi apăreau. În asemenea situații, el avea o stare de beatitudine cerească; cerurile îi erau deschise, și dumnezeirea era vizibilă. și perceptibilă pentru el” (H. Boehmer).

Nu este acesta cazul unei persoane care halucinează? Cum pot apărea trei persoane în dumnezeire, când Dumnezeu este Unul și nimeni, nici un proroc și nici un apostol n-au văzut decât pe Acela care se descoperea? Această dumnezeire trinitară vizibilă și perceptibilă o vor oferi în mod constant omenirii fiii lui Loyola – nu numai din motive politice, bizuindu-se și flatând înclinația adânc înrădăcinată în inima oamenilor pentru idolatrie – dar și din convingere, fiind bine și sincer îndoctrinați. Încă de la început, misticismul medieval a prevalat în Societatea lui Isus; el este încă cel ce animă Ordinul, în ciuda aspectelor lumești, intelectual și educaționale asumate cu destulă rapiditate. Axioma lui de bază este „Totul pentru toți”. Artele, literatura, știința și chiar filozofia au fost mai degrabă mijloace sau curse cu care prind sufletele, ca indulgențele pentru care au fost adesea acuzați. Pentru acest ordin, nu există domeniu al slăbiciunii omenești asupra căruia să nu se poată acționa, spre a incita spiritul și voința spre renunțare și întoarcere la un devotament liniștit și copilăresc. Așa că ei au acționat înspre a instaura „Împărăția lui Dumnezeu” în conformitate cu propriul lor ideal: o mare turmă sub crucea Sfântului Părinte.

Că oameni învățați au avut un asemenea ideal anacronic, este foarte ciudat, deci este de netăgăduit că așa este și este confirmarea unui fapt trecut adesea cu vederea: preeminența emoțiilor în viața spiritului. Pe lângă aceasta, Kant a spus că fiecare filozofie este expresia temperamentului sau caracterului filozofului.

Înafara metodelor individuale, "temperamentul" iezuit pare mai mult sau mai puțin uniform în rândurile lor. „Un amestec de pietate (evlavie) și diplomatie, ascetism și înțelepciune lumească, misticism și calcul rece; așa cum a fost caracterul lui Loyola, la fel este și "marca" acestui ordin” (J. Huber, „Iezuiții”, pag.127).

Mai întâi, fiecare iezuit a ales acest ordin deosebit din cauza propriei lui înclinații naturale; dar el a devenit cu adevărat un "fiu" al lui Loyola

după probe aspre și un antrenament sistematic care dura nu mai puțin de 14 ani.

În acest fel, paradoxul acestui ordin a continuat timp de patru sute de ani: un ordin care se străduiește să fie „intelectual” dar, în același timp, a fost întotdeauna – în biserica romană și în societate – campionul rânduielilor celor mai stricte.

Capitolul 2. Exerciții spirituale.

Când a sosit vremea să părăsească Monresa, Ignățiu nu-și putea prevedea viitorul, dar un lucru era sigur: teama privind propria lui mântuire nu mai era prima lui grijă; mai degrabă ca misionar decât ca pelerin, el pleacă spre Țara Sfântă în martie 1523. A ajuns la Ierusalim pe 1 septembrie, după multe aventuri, de unde a trebuit să plece curând la ordinele conducătorului franciscan al provinciei, care nu dorea ca pacea firavă dintre creștini și turci să fie periclitată de un prozelitism prematur. Misionarul dezamăgit s-a întors prin Veneția, Genova și Barcelona în drumul său spre Universitatea din Alcalá, unde și-a început studiile teologice; acolo și-a început „vindecarea sufletelor” în mijlocul ascultătorilor voluntari.

„În aceste adunări, cea mai comună manifestare de evlavie a sexului slab era leșinul; astfel, ne dăm seama ce greu îi era să aplice metodele sale religioase și cum propaganda sa ferventă a dat naștere curiozității și suspiciunii inchișitorilor”. În aprilie 1527, Inchișitiia l-a aruncat pe Ignățiu în închisoare, urmând a-l judeca sub învinuirea de erezie. Ancheta a examinat incidentele ciudate din mijlocul devotaților lui, strania afirmație a acuzatului privind minunata putere a castității ce i-a fost dată, precum și bizarele sale teorii privind diferențe dintre păcatele de moarte și cele care se pot ierta.

Eliberat, dar interzicându-i-se să mai țină întâlniri, Ignățiu a plecat la Salamanca unde curând și-a reluat aceleași activități. Suspiciuni asemănătoare din partea inchișitorilor l-au dus din nou în închisoare. Eliberat cu condiția curmării activității, a plecat la Paris pentru a-și continua studiile la Colegiul Montaigue. Eforturile sale de a-și îndoctrina studenții-ucenici în conformitate cu metodele sale speciale, l-au adus din nou în necazuri cu inchișitorii. Devenind mai prudent, el a continuat să se întâlnească cu numai șase din prietenii lui de la colegiu, dintre care doi vor deveni unii din cei mai de seamă membri: Salmeron și Lainez.

Ce era în el ca să atragă atât de puternic pe tineri, la un student bătrân? Era idealul său și puținul farmec pe care-l purta cu el: o carte mică, de fapt un jurnal, care, în ciuda scurtimii sale, a fost una care a influențat destinul umanității. Acest volum a fost tipărit de atâtea ori încât nici nu se mai cunoaște numărul copiilor. A fost de asemenea obiectul a peste 400 de comentarii. Este manualul iezuiților și în același timp rezultatul dezvoltării interioare a stăpânului lor. Se numește: „Exerciții spirituale”.

Dl. Boehmer a scris mai târziu: „Ignățiu a înțeles mai bine decât orice alt conducător care l-a precedat că cea mai bună cale de a educa un om pentru un anumit ideal este să devii stăpânul imaginației lui. Noi

„îmbibăm în el forțe spirituale pe care mai târziu el nu le va mai putea elimina decât cu greu, forțe care durează mai mult decât cele mai bune principii și învățături; aceste forțe pot ieși la suprafață după ani în care nici să nu fi fost observate, și să devină atât de imperative încât voința este neputincioasă în a li se opune și trebui să le urmeze impulsul irezistibil” (H. Boehmer).

Astfel, toate "adevărurile" dogmelor catolice vor trebui, nu numai să se mediteze asupra lor, ci și trăite și simțite de cel ce se devotează acestor „Exerciții”, cu ajutorul unui "conducător". Cu alte cuvinte, el va trebui să re trăiască taina cu cea mai mare intensitate posibilă. Sensibilitatea candidatului se impregnează cu aceste forțe, a căror persistență în memoria și subconștientul lui va fi pe atât de puternică și îndelungată, pe cât de puternic a fost efortul de a le evoca și asimila. Pe lângă văz, și celelalte simțuri – auzul, mirosul, gustul și pipăitul – vor avea un rol de jucat. Pe scurt, este mai degrabă o autosugestie controlată. Răzvrătirea îngerilor, izgonirea lui Adam și Eva din Paradis, judecata lui Dumnezeu, scenele și tablourile patimilor, sunt, cum ar spune cineva, re trăite în fața candidatului. Scene dulci și fericite alternează cu cele mai sumbre, într-un ritm ales cu pricepere. Nu mai este nevoie să spunem că iadul are un rol important în acest „spectacol”, cu iazul de foc în care sunt aruncați cei condamnați cu corul îngrozitor de strigăte, cu mirosul mortal de sulf și flăcări pârjolitoare. Și totuși, Hristos este acolo întotdeauna ca să-l susțină pe vizionar, care nu știe cum să-l mulțumească pentru că nu l-a aruncat deja în iad ca să plătească pentru păcatele trecute.

Iată ce a scris Edgar Quinet: „Nu numai viziunile sunt aranjate dinainte, ci deasemenea suspine, inhalații, răsuflări erau notate în carte. Pauzele și intervalele de tăcere erau scrise ca o foaie de muzică. În caz că nu mă credeți, voi cita: ‚Al treilea fel de rugăciune: prin măsurarea cuvintelor și a perioadelor de tăcere’. Acest mod deosebit de rugăciune constă în exprimarea câtorva cuvinte între fiecare respirație; și puțin mai departe: ‚Asigurați-vă să țineți pauze egale între respirații și să roștiți cuvântul cu suspine’, ceea ce înseamnă că omul, inspirat sau nu, devine o mașină care trebuie să suspine, să plângă, să strige sau să-și țină respirația la momentul prescris și în ordinea pe care experiența o arată a fi cea mai profitabilă”.

Este de înțeles că, după patru săptămâni devotate acestor exerciții intense cu un conducător ca singurul tovarăș, candidatul ar fi copt pentru fazele următoare de sfărâmare și educare.

Iată ce spune Quinet despre creatorul unei asemenea metode halucinante: „Știți ce-l deosebește pe el de toți ceilalți asceți din trecut? Faptul că el se putea observa și analiza pe el însuși în mod rece și calculat în starea de răpire, în timp ce pentru alții chiar și ideea de reflecție era imposibilă. Impunând ucenicilor acțiuni care, pentru el, erau spontane, el avea nevoie de numai treizeci de zile pentru a frânge – cu această metodă – voința și rațiunea, în același mod în care un călăreț își înfrânge calul. El avea nevoie de numai treizeci de zile pentru a subjuga un suflet. Notați că iezuitismul s-a extins odată cu Inchiziția modernă: în timp ce Inchiziția frângea trupul, exercițiile spirituale frângeau gândurile sub mașina lui Loyola” (Michael și Guinet „Iezuiții”, Paris 1845, pag.185-187) .

În orice caz, cineva nu-și putea examina viața sa "spirituală" prea adânc, chiar și fără a avea onoarea de a fi un iezuit; metodele lui Loyola sunt recomandate în special credincioșilor și preoților, așa cum ne amintesc unii comentatori ca R.P. Pinard, autor al „Rugăciunii minții pentru toți”; inspirat de Sfântul Ignățiu, acest ajutor valoros pentru suflet ar fi mai potrivit, credem noi, și mai explicit dacă ar fi intitulat „Înstrăinare” în loc de „Rugăciune”.

Capitolul 3. Fondarea Companiei.

„Societatea lui Isus” a fost constituită în ziua de Înălțare, în anul 1534, în capela bisericii Notre-Dame din Montmartre. Ignățiu avea 44 de ani. După ce au luat cina (euharistia), conducătorul și tovarășii săi au jurat să meargă în Țara Sfântă îndată ce-și vor sfârși studiile, spre a-i converti pe păgâni. Dar anul următor i-a găsit la Roma, unde papa organiza atunci o cruciadă împotriva turcilor, cu ajutorul împăratului german și al Republicii Veneția. Astfel, papa le-a arătat cât de imposibil era de realizat planul lor din cauza cruciadei. Așa că Ignățiu și tovarășii lui s-au dedicat lucrării misionare în țările creștine; la Veneția, modul său de lucru a iscat din nou suspiciuni din partea inchișitorilor. Constituția Companiei lui Isus a fost în sfârșit concepută și aprobată la Roma de către Papa Paul III, în anul 1540. Iezuiții s-au pus la dispoziția papei, promițându-i ascultare necondiționată. Învățătura, mărturisirea, predicarea și lucrarea de ajutorare erau domeniile în care acționa noul Ordin. Dar misiunile în străinătate nu erau excluse, căci în anul 1541, Francis Xavier și doi însoțitori au părăsit Lisabona pentru a merge să evanghelizeze Orientul Îndepărtat.

În anul 1546 a fost lansat aspectul politic al carierei lor, când papa i-a ales pe Lainez și Salmeron să-l reprezinte la Conciliul de la Trent, cu titlul de „teologi pontificali”.

Dl. Boehmer scrie: „Atunci (la început), Ordinul era folosit de papa doar temporar. Dar el și-a îndeplinit funcțiunile cu o așa promptitudine și zel, încât deja sub papa Paul III a fost implantat puternic în tot felul de activități și a câștigat încrederea Curiei pentru totdeauna” (H. Boehmer, pag.47-48).

Încrederea era pe deplin justificată; iezuiții, și Lainez în special, împreună cu prietenul lor devotat, cardinalul Morone, au devenit campioni perfizi și neobosiți ai autorității pontificale și ai intangibilității dogmelor în timpul celor trei sesiuni ale Conciliului care s-a încheiat în 1562. Prin manevrele lor inteligente și dialectica lor, ei au reușit să învingă opoziția și toate cererile „eretice”: căsătoria preoților, Cina cu cele două elemente, folosirea limbii indigene la slujbele religioase și, în special, reforma papalității. Numai reforma mănăstirilor a fost reținută pe agenda de lucru. Lainez însuși, printr-un contraatac viguros, a susținut infailibilitatea pontificală, care a fost decretată, trei secole mai târziu de Conciliul de la Vatican (1870). Sfântul Scaun a ieșit întărit din această criză, mulțumită acțiunilor viguroase ale iezuiților. Termenii aleși de Papa Paul III pentru a descrie acest nou ordin în Bula de Autorizare, sînt pe deplin justificați: *Regimen Ecclesiae Militantis*.

Spiritul luptător s-a dezvoltat din ce în ce mai mult pe măsură ce timpul a trecut. Pe lângă misiunile în străinătate, activitățile fiilor lui Loyola au început să se concentreze asupra sufletelor oamenilor, în special printre cei din pătura conducătoare. Politica devine principalul lor domeniu de activitate, toate eforturile "conducătorilor" concentrându-se spre un țel unic: supunerea întregii lumi față de papalitate – și pentru a atinge acest scop, "capii" trebuiau cucerți mai întâi. Armele lor în atingerea scopului propus erau: să devină confesorii celor puternici și ai conducătorilor și să se ocupe de educația copiilor lor. În felul acesta, prezentul era asigurat iar viitorul era pregătit.

Foarte curând, Sfântul Scaun și-a dat seama de vigoarea pe care o aducea acest nou ordin. La început, numărul membrilor lui era limitat la 60, dar această restricție a fost anulată foarte prompt. În 1556, când Ignățiu a murit, fiii lui activau în mijlocul păgânilor din India, China, Japonia, Lumea Nouă, dar și în Europa: Franța, Germania de Sud și de Vest, unde ei luptau împotriva „ereziei”, în Spania, Portugalia, Italia, și chiar în Anglia, unde au ajuns prin Irlanda. Istoria lor, plină de necazuri, va fi cea a unei rețele „romane” pe care ei au încercat în permanență să o întindă asupra lumii, și ale cărei fire vor fi mereu rupte și refăcute.

Capitolul 4. Spiritul Ordinului.

„Să nu uităm – scrie iezuitul Rouquette – că din punct de vedere istoric, ultramontanismul a fost afirmarea concretă a universalismului. Universalismul atât de necesar ar fi fost un cuvânt gol dacă nu ar fi dus la o coeziune concretă sau supunere a creștinismului: iată de ce voia Ignățiu ca echipa sa să fie la dispoziția papei... și să fie o campioană a unității catolice, unitate care putea fi asigurată numai prin supunerea efectivă față de locțiitorul lui Hristos” (R.P. Rouquette)

Iezuiții voiau să impună absolutismul monarhic în biserica romană și ei l-au menținut în societatea civilă, privindu-i pe monarhi ca reprezentanți temporari ai Sfântului Părinte, adevăratul cap al creștinătății; atât timp cât monarhii erau pe deplin ascultători și docili față de stăpânul comun, iezuiții le erau cei mai credincioși susținători. Pe de altă parte, dacă acești prinți se răzvrăteau, ei găseau în iezuiți cei mai vajnici dușmani.

În Europa, în orice loc în care interesele Romei impuneau ridicarea norodului împotriva regilor lor, sau dacă acești stăpânitori temporari luau decizii care stânjeneau biserica, conducerea bisericii știa că nu găsește pe cineva mai capabil, perfid sau îndrăzneț când este vorba de intrigă, propagandă sau chiar revoltă deschisă, decât Societatea lui Isus (Rene Fulop Miller, „Iezuiții și secretul puterii lor”).

Am văzut cum fondatorul acestei companii, prin spiritul exercițiilor, era destul de înapoiat în misticismul său simplist, în disciplina ecleziastică și, în general, în concepția sa despre subordonare. Constituția și „Exercițiile”, lucrări de bază ale acestui sistem, nu lasă nici o îndoială asupra acestui subiect. Indiferent ce ar spune discipolul lui – în special astăzi, când ideile moderne asupra acestei teme sînt total diferite – supunerea necondiționată era pe primul loc în legea acestui Ordin. Dl. Folliet ar putea pretinde că vede în ea doar o „supunere religioasă”,

necesară oricărei adunări religioase; R.P. Rouquette scrie cu îndrăzneală: „Departe de a fi o limitare a omului, această supunere conștientă și de bună voie este culmea libertății... o eliberare de sub robia eu-lui”. Cineva trebuie doar să citească aceste texte pentru a înțelege extremismul, dacă nu caracterul monstruos al acestei înrobiri a sufletului și spiritului impuse de iezuiți, care îi făcea întotdeauna instrumente docile în mâinile superiorilor lor și dușmani ai oricărei forme de libertate.

„Faimoasa formulare *perinde ac cadaver* (ca un cadavru în mâna celui ce-l ține) poate fi găsită în toată literatura spirituală”, după cum susține dl. Folliet, și chiar în scrierile orientale. Iezuiții trebuie să fie în mâinile superiorilor lor ca un toiag în mâna celui ce-l ridică, ca un bulgăre de ceară care poate fi modelat oricum, ca un mic crucifix care poate fi ridicat și mișcat după dorință”. Aceste formulări plăcute sunt destul de lămuritoare. Remarcile și explicațiile creatorului acestui ordin înlătură orice îndoială asupra adevăratului lor înțeles. Pe lângă acestea, la iezuiți nu numai voința, dar și rațiunea și scrupulele morale trebuiau sacrificate acestei virtuți primordiale care este supunerea necondiționată. Aceasta este „fortificația cea mai puternică a Societății lui Isus”, a spus Borgia.

„Să fim convinși că totul este bine și corect când este poruncit de superior”, scrie Loyola. Și din nou: „Chiar dacă Dumnezeu ți-ar da un animal fără minte ca stăpân, să nu eziți să i te supui ca unui stăpân și conducător, pentru că Dumnezeu a poruncit să fie așa”. Și acum ceva și mai tare: iezuitul trebuie să vadă în superiorul său nu un om care greșește, ci pe Hristos însuși. Huber, profesor de teologie catolică în München, autorul uneia dintre cele mai importante lucrări despre iezuiți, a scris: „Iată un fapt dovedit: Constituția Ordinului repetă de 500 de ori că în persoana Generalului trebuie văzut Hristos” (J. Huber, „Iezuiții”, pag.71-73).

Disciplina Ordinului, asimilată adesea cu cea militară, depășește realitatea: „Supunerea militară nu este echivalentă cu supunerea necondiționată iezuită; cea din urmă este mai largă, cuprinzând omul în întregime și nu este satisfăcută ca cea dintâi cu un act exterior, ci cere sacrificarea voinței și punerea la o parte a judecății personale” (J. Huber „Iezuiții” pag.71-73).

Ignațiu însuși a scris într-o scrisoare adresată iezuiților portughezi: „Noi trebuie să vedem negrul ca alb, dacă biserica o spune așa”. Așa arată „culmea libertății” și „eliberarea din robia eu-lui”, ridicată în slăvi mai înainte de R.P. Rouquette. Într-adevăr, iezuitul era eliberat de sine devenind total supus stăpânului său; orice îndoială sau scrupul îi era imputat ca păcat.

H. Boehmer scria: „În anexele la Constituție, superiorii erau sfătuiți să ordone subalternilor, ca Dumnezeu lui Avraam, lucruri aparent criminale, pentru a-i pune la încercare; dar ei trebuiau să drămuiască încercările după puterea fiecăruia. Nu este greu să-ți imaginezi care ar fi rezultatul unei asemenea educații” (Gabriel Monod, în introducerea la cartea lui H. Boehmer, „Iezuiții”).

Sușurii și coborâșurii din viața Ordinului – nu există țară din care să nu fi fost alungați – depun mărturie asupra pericolului pe care-l reprezenta și care a fost recunoscut de toate guvernele, chiar și catolice.

Prin infiltrarea în rândul claselor conducătoare ca învățători, a unor oameni devotați orbește cauzei lor, Compania – campioană a universalismului și deci a ultramontanismului – a fost recunoscută în mod inevitabil ca o amenințare la adresa autorității civile, activitatea Ordinului îndreptându-se din ce în ce mai mult spre politică.

Pe o cale paralelă, ceea ce numim „spiritul iezuit”, s-a dezvoltat și în mijlocul membrilor Ordinului. Fără îndoială, fondatorul Ordinului, inspirat în principal de necesitățile misiunilor din țară și din străinătate, nu a uitat să dezvolte abilitatea oamenilor săi. Iată ce a scris el în „Sententiae asceticae”: „O abilitate inteligentă împreună cu o puritate mediocră, este mai bună decât o mare sfințenie cuplată cu o mai slabă abilitate. Un bun păstor de suflete trebuie să știe cum să ignore multe lucruri și să nu pretindă că le înțelege. Odată ce el este stăpân al voințelor, el este în stare să-și conducă ucenicii oriunde vrea el. Oamenii sunt absorbiți în întregime de interese trecătoare, așa că nu trebuie să le vorbim prea apăsător despre sufletele lor: asta ar fi ca și cum a-i arunca cârligul fără momeală”.

Chiar și expresia feții pe care trebuiau s-o aibă fiii lui Loyola este arătată: „Ei trebuie să-și țină capul puțin coborât, fără a-l înclina în stânga sau în dreapta; ei nu trebuie să se uite în sus, și când vorbesc cu cineva, nu trebuie să-l privească drept în ochi, ci în așa fel ca să-l vadă dintr-o parte, indirect” (Pierre Dominique, „Politica iezuiților” - Paris 1955, pag.37).

Urmașii lui Loyola au învățat bine această lecție și au aplicat-o pe scară largă pentru atingerea scopurilor lor.

Capitolul 5. Privilegiile Companiei.

După 1558, Lainez, subtilul tactician de la Conciliul de la Trent, a devenit General al Ordinului, având puterea (autoritatea) de a organiza Ordinul așa cum era inspirat. Împreună cu Salmeron, a scris „Declarațiile”, care au fost adăugate la Constituție ca să formeze comentariile. Acestea accentuau și mai puternic despotismul generalului care era ales pe viață. Un consilier, un guvernator și asistenții care își aveau și ei sediul la Roma, îl ajutau în administrarea Ordinului, care atunci era împărțit în cinci congregații: Germania, Franța, Spania, Anglia și America. Aceste congregații erau, la rândul lor, împărțite în provincii, care grupau diferite localuri ale Ordinului. Numai consilierii și asistenții erau numiți de congregație. Generalul Ordinului numea toate celelalte posturi, emitea ordonanțe care nu modificau Constituția, administra averea Companiei cum voia și direcționa activitățile ei, fiind răspunzător numai înaintea papei.

Acestei miliții atât de strâns legată de șeful ei și care avea nevoie de o mare autonomie pentru a-și concretiza acțiunile, papa i-a acordat unele privilegii ce par exorbitante în comparație cu cele ale altor ordine religioase.

Prin Constituția lor, iezuiții erau exceptați de la regulile vieții monahale. De fapt, ei erau călugări trăind „în lume” și, priviți în exterior, nimic nu-i distingea de preoțimea clasică. Dar, contrar acesteia și altor

ordine religioase, ei nu erau supuși autorității episcopului. Încă din 1545, o bulă a papei Paul III i-a împuternicit să predice, să asculte confesiunile, să acorde sacramentele și să spună liturghia. Singura slujbă pe care n-o puteau ține era căsătoria. Ei aveau puterea să ierte păcatele, să schimbe legămintele (jurămintele) cu unele mai ușor de îndeplinit, sau chiar să le anuleze. Dl. Gaston Bally scrie: „Puterea generalului în ceea ce privește iertarea păcatelor și dispensele era chiar mai mare. El putea ridica orice pedeapsă a vreunui membru al Societății, înainte sau după intrarea lui în Ordin; el putea absolvi toate păcatele lor, chiar și păcatul ereziei, a schismei, a falsificării scrierilor apostolilor, etc... Generalul îi absolvă – personal sau prin delegat – pe toți cei ce sînt sub autoritatea lui și care sînt excomunicați, suspendați sau sub interdicție și ale căror fapte nu sînt cunoscute, înafară de tribunalul papal, de prea mulți... El, deasemenea, absolvă de bigamie, pagube cauzate altora, crimă, asasinat... atît timp cît aceste fapte rele nu sînt cunoscute public și nu fac obiectul vreunui scandal” (Gaston Bally „Iezuiții” pag.11-13).

În sfârșit, papa Grigore XIII a dat dreptul Companiei să facă comerț și să se ocupe de activități bancare, drept de care ea s-a folosit foarte mult mai târziu. Aceste dispense și puteri fără precedent erau pe deplin garantate Companiei.

„Papii au cerut chiar regilor și suveranilor să garanteze și să apere aceste privilegii; ei amenințau cu marea excomunicare pe cei ce le-ar atinge. În 1574, o bulă a papei Pius V a dat dreptul generalului de a aduce la starea inițială aceste privilegii, împotriva tuturor încercărilor de a fi modificate sau micșorate, chiar dacă asemenea modificări erau documentate prin revocări papale. Garantând iezuiților asemenea privilegii extraordinare care erau contrare constituției bisericii, papalitatea voia nu numai să le dea acestora niște arme puternice pentru a lupta împotriva "necredincioșilor", dar și să-i folosească pe iezuiți ca gardă de corp care să le apere puterea neîngrădită în biserică și împotriva bisericii... Pentru a păstra supremația temporară și spirituală pe care au uzurpat-o în timpul Evului mediu, papii au vândut bisericii Ordinului iezuiților și, în consecință, s-au predat pe ei înșiși în mâinile lor... Dacă papalitatea era susținută de iezuiți, atunci existența iezuiților depindea de supremația temporară și spirituală a papalității. În acest fel, interesele ambelor părți erau strâns legate împreună” (Gaston Bally, „Iezuiții” pag. 9-10, 16-17).

Dar această armată selectă avea nevoie de ajutoare secrete cu care să domine societatea civilă; această parte a căzut în sarcina celor afiliați Companiei iezuiților. „Mulți oameni importanți au fost legați în felul acesta de Societatea iezuită: Împăratul Ferdinand II și Ferdinand III, Sigismund III, Regele Poloniei, care a aparținut oficial Companiei, Cardinal Infant, duce de Savoia. Și aceștia au fost foarte folositori” (Pierre Dominique, „La politique de Jesuites”).

La fel este și astăzi; cei 33.000 de membri oficiali ai Societății activează în întreaga lume, printre ei fiind capi de partide politice oficialități înalte, generali, magistrați, medici, profesori universitari, etc., toți luptându-se să ducă la îndeplinire, fiecare în sfera sa de activitate, „The Opus Dei” (Lucrarea lui Dumnezeu), de fapt planurile papalității.

PARTEA II IEZUIȚII ÎN EUROPA ÎN SEC. XVI ȘI XVII

Capitolul 1. Italia, Portugalia, Spania.

„Franța – scria H. Boehmer – este leagănul Societății lui Isus, dar în Italia a căpătat program și constituție. Prin urmare, în Italia a lua naștere și de aici s-a răspândit peste hotare”. Autorul notează creșterea numărului de colegii și academii iezuite (128 și 1680); „dar – spune el – istoria civilizației italiene de-a lungul secolelor XVI - XVII arată rezultatele acestui fapt într-un mod mult mai frapant. Astfel, dacă o Italie bine educată (instruită) îmbrățișează din nou credința și ritualurile bisericii, admitând un nou zel pentru ascetism și activitate misionară, compunea din nou poeme pioase și imnuri pentru biserică, dedica cu conștiinciozitate penelurile pictorilor și dălțile sculptorilor spre a preamări idealul religios, nu este urmarea faptului că clasele cultivate ale societății italiene erau instruite în colegii și confesionale iezuite?” (H. Boehmer, „Iezuiții”, pag.82-83).

Se terminase cu „simplitatea copilărească, bucuria, vivacitatea sau iubirea pentru natură”. „Elevii iezuiți erau mult prea bisericosi, devotați, preocupați pentru a păstra aceste caracteristici. Ei erau prinși de viziunile extatice și de iluminări; ei erau literalmente îmbătați de tablouri ale mortificării, chinurilor și torturilor aplicate martirilor; ei aveau nevoie de pompă, strălucire și teatralitate. Începând cu sec. XVI, arta și literatura italiană reproduc cu fidelitate această transformare morală... Neliniștea, ostentația, șocul susținut care caracterizează creația acelei perioade, încurajează apariția unui sentiment de respingere în loc de simpatie pentru convingerile pe care se presupune că ei le tălmăceau și le glorificau” (Boehmer, „Iezuiții”).

Aceasta este nota specifică, unică a Companiei. Această dragoste pentru denaturat, afectat, strălucire, teatralitate, ar părea stranie pentru niște mistici formați prin „Exerciții spirituale”, dacă nu am detecta în ea acel scop iezuit esențial de a impresiona mintea. Este o aplicație a

maximei „scopul scuză mijloacele” aplicată cu perseverență de iezuiți în artă și în literatură, cât și în problemele politice și morale.

Italia a fost atinsă în mod puternic de Reformă. Cu toate acestea, valdenzii, care au supraviețuit încă din Evul mediu în ciuda persecuțiilor și s-au stabilit în nordul și sudul peninsulei, s-au alipit la biserica calvinistă în anul 1532. Într-un raport al iezuitului Possevino, Emmanuel Philibert de Savoia a lansat o altă prigoană sângeroasă împotriva supușilor săi „eretici”, în anul 1561. Același lucru s-a întâmpla în Calabria, la Casal de San Sisto și Guardia Fiscale. „Iezuiții au fost implicați în multe masacre; ei erau ocupați cu convertirea victimelor” (J. Huber „Iezuiții”, pag.165).

Cât despre părintele Possevino, „...el a urmat armata catolică în calitate de capelan și a recomandat exterminarea prin foc a pastorilor eretici, ca fiind o necesitate și un act sfânt” (H. Boehmer).

Iezuiții erau atotputernici în Parma, la curtea lui Farnese, ca și în Napoli, de-a lungul sec. XVI și XVII. Dar în Veneția, unde fuseseră copleșiți de favoruri, au fost alungați la 14 mai 1606 ca fiind „cei mai credincioși slujitori și purtători de cuvânt ai papei”. Cu toate acestea, li s-a permis reîntoarcerea în 1656, dar influența lor în Republică avea să fie de acum încolo doar o slabă umbră a celei pe care o avuseseră în trecut.

Portugalia a fost o țară deosebită pentru Ordin. „Încă sub papa Ioan III (1521-1559), în Portugalia era cea mai puternică comunitate religioasă din regat”. Influența ei a crescut chiar mai mult după revoluția din 1640, care i-a adus la tron pe braganzi. „Sub primul rege al casei Braganza, părintele Fernandez era membru al guvernului și, sub domnia minorului Alphonse VI, sfătuitoarea cel mai prețuită al reginei Louisa. Părintele de Ville a reușit să-l înlăture de la tron pe Alphonse VI în 1667, iar părintele Emmanuel Fernandez a fost numit deputat al Curții în 1667 pe lângă regele Petru II. În ciuda faptului că acești preoți nu îndeplineau nici o funcție publică, ei erau mult mai puternici în Portugalia decât în orice altă țară. Ei nu erau numai sfătuitoari spirituali ai tuturor familiilor regale, dar regii și miniștrii îi consultau în toate situațiile importante. Din una dintre propriile lor mărturisiri, aflăm că nici un post din administrația statului sau din biserică nu putea fi obținut fără asentimentul lor; cu atât mai mult cu cât clerul, înalta societate și cei din popor se întreceau în a le câștiga favorurile și asentimentul. Politica externă era de asemenea sub puternica lor influență. Orice om normal ar fi văzut că o astfel de stare a lucrurilor era dăunătoare stării regatului” (H. Boehmer).

De fapt, putem vedea rezultatele după starea decadentă în care a ajuns acest tărâm nefericit. Au fost necesare toată energia și perspicacitatea marchizului de Pombal, la mijlocul sec. XVIII, pentru a smulge Portugalia din sfera mortală de influență a Ordinului.

În Spania, pătrunderea Ordinului a fost mai lentă. Clerul superior și dominicanii i s-au opus multă vreme. Monarhii înșiși, regii Charles și Philip II, cu toate că le acceptaseră serviciile, nu aveau încredere în acești soldați ai papei și se temeau de violarea propriei lor autorități. Dar, cu multă abilitate, Ordinul a înfrânt în cele din urmă această rezistență. „În timpul sec. XVII, ei au fost atotputernici în Spania printre clasele sus-puse și la Curte. Chiar părintele Neidhart, fost ofițer de cavalerie german, a condus în exclusivitate regatul în calitate de Consilier al Statului, prim

ministru și mare inchișitor... În Spania, ca și în Portugalia, decadența regatului a coincis cu ascensiunea Ordinului” (H. Boehmer).

Iată ce a avut de spus Edgar Quinet despre acest lucru: „Oridecâteori văd murind o dinastie regală, pot vedea ridicându-se și stând în spatele ei un fel de geniu al răului, una din acele figuri întunecate care sînt duhovnicii, care o conduce blând și părintește la moarte”.

Desigur, nu se poate pune decadența Spaniei numai în cărca Ordinului. „Totuși, este adevărat că Ordinul iezuiților, împreună cu biserica și alte ordine religioase, i-au grăbit căderea. Cu cât Ordinul devenea mai bogat, cu atât era mai săracă Spania; astfel că la moartea regelui Charles II, vistieria statului nu dispunea nici măcar de suma necesară pentru a plăti 10.000 de slujbe, care se țineau de obicei pentru salvarea sufletului unui rege care a murit” (H. Boehmer).

Capitolul 2. Germania.

„Nu Europa de sus, ci cea centrală: Franța, Olanda, Germania, Polonia, a fost scena acelei lupte istorice dintre catolicism și protestantism. Așa că aceste țări au fost principalul câmp de bătaie pentru Societatea lui Isus” (H. Boehmer).

Situația era deosebit de gravă în Germania. „Nu numai pesimiștii, ci și catolicii gânditori și înțelepți au considerat cauza vechii biserici din toate landurile Germaniei ca fiind aproape pierdută. De fapt, chiar și în Austria și Boemia ruptura de Roma a fost atât de totală, încât protestanții puteau spera pe drept cuvânt să cucerească Austria în câteva decenii. Atunci, cum de nu a avut loc această schimbare și țara a fost chiar împărțită în două sectoare? Partida catolică, la sfârșitul sec.16, nu are nici o ezitare în a răspunde la această întrebare, căci ea a știut întotdeauna că gruparea Witelsbach, habsburgii și iezuiții erau răspunzători pentru această întorsătură ‚fericită’ a evenimentelor” (H. Boehmer) .

Rene Fulop-Miller scrie despre rolul iezuiților în aceste evenimente: „Cauza catolică putea spera la un succes real doar dacă preoții iezuiți ar fi fost în stare să-i influențeze și să-i manipuleze pe suverani în orice timp și orice împrejurări. Confesionalele ofereau iezuiților mijloacele pentru asigurarea unei influențe politice durabile, fiind astfel o armă deosebit de eficace”.

În Bavaria, tânărul duce Albert V, fiul unui catolic zelos și educat la Ingolstadt, vechi oraș catolic, a făcut apel la iezuiți pentru a combate efectiv erezia: la 7 iulie 1556, 8 preoți și 12 învățători iezuiți au intrat în Ingolstadt. Era începutul unei ere noi pentru Bavaria... Statul însuși a primit o nouă pecete... concepțiile romano-catolice dirijau de acum politica suveranilor și conduita înaltei societăți. Dar acest nou spirit a acaparat numai clasele sociale superioare. El nu a câștigat inimile oamenilor obișnuiți. Totuși, sub disciplina de fier a statului și a bisericii revigorate, ei au redevenit catolici devotați, docili, fanatici și intoleranți față de orice erezie”.

„Poate ar părea exagerat să atribui asemenea virtuți și acțiuni unei mâini de oameni. Totuși, în aceste condiții forța lor era invers proporțională cu numărul lor, iar ei erau deosebit de eficace imediat ce nu

mai întâlneau nici un obstacol. Emisarii lui Loyola au cucerit de la început inima și mintea țării.... Începând cu următoarea generație, Ingolstadt a devenit tipul perfect al orașului iezuit german” (H. Boehmer)

Se poate judeca starea de spirit pe care preoții au introdus-o în această fortăreață a credinței, citind următoarele rânduri: „Iezuitul Mayrhofer învăța în cartea sa, "Oglinda predicatorului": „Noi nu vom fi judecați dacă cerem uciderea protestanților mai mult decât am fi judecați pentru pedepsirea cu moartea a hoților, criminalilor, falsificatorilor și răzvrătiților” (Rene Fulop-Miller).

Succesorii lui Albert V și în special Maximilian I (1597-1651) au completat lucrarea acestuia. Deja Albert V fusese foarte scrupulos în a-și îndeplini "datoria" de a asigura "mântuirea" supușilor săi: „Imediat ce preoții iezuiți au pătruns în Bavaria, atitudinea lui (a lui Albert V – n.t.) față de protestanți și față de simpatizanții lor a de venit și mai severă. Începând cu anul 1563, el i-a alungat fără milă pe toți „recalcitrantii” și n-a arătat nici un fel de îndurare față de anabaptiști, care au trebuit să sufere înecul, focul, închisoarea și lanțurile, toate acestea fiind lăudate de iezuitul Agricola. În ciuda tuturor acestor persecuții, a trebuit să treacă (moară) o întreagă generație de bărbați pentru ca persecuția să fie încununată cu un succes deplin. Nu mai târziu decât în anul 1586, anabaptiștii au reușit să ascundă 600 de victime de ducele Guillaume (este vorba de anabaptiștii din Moravia). Acest singur exemplu ne dovedește că aici au fost alungați mii și nu sute, o spărtură groaznică într-un ținut puțin populat.

„Dar – a spus Albert V la Conciliul de la München – cinstea lui Dumnezeu și mântuirea sufletelor trebuie puse deasupra oricăror interese momentane” (H. Boehmer).

Încetul cu încetul, învățământul bavarez a trecut în mâinile iezuiților și acea regiune a devenit baza pătrunderii lor în estul, vestul și nordul Germaniei.

Începând cu anul 1585, preoții iezuiți au convertit partea din landul Westfalia ce ținea de Köln; în 1586 ei apar la Neuss și Bonn, una din reședințele arhiepiscopului din Köln; ei deschid colegii la Hildesheim în 1587 și la Münster în 1588. Acesta din urmă avea deja în 1618, 1300 de elevi... O mare parte din Germania de vest a fost recucerită de catolici în felul acesta, mulțumită lui Wittelsbach și iezuiților.

„Alianța dintre Wittelsbach și iezuiți a fost poate mai importantă pentru ‚regiunile austriece’ decât pentru Germania de vest. Arhiducele Charles de Styrie, ultimul fiu al împăratului Ferdinand, s-a căsătorit în 1571 cu o prințesă bavareză, care a adus în castelul Gratz tendințe catolice înguste și prietenia, pentru iezuiți care domina curtea de la München’. Sub influența ei, Charles a trudit din greu pentru a ‚extirpa erezia’ din trupul regatului lui și când a murit, în 1590, el l-a obligat pe fiul și succesorul lui, Ferdinand, să jure că va continua această luptă. În orice caz, Ferdinand era bine pregătit pentru aceasta. Timp de 5 ani, el a fost elevul iezuiților din Ingolstadt; pe lângă aceasta, el era atât de mărginit încât, după el, nu exista nici o îndatorire mai nobilă decât restaurarea bisericii catolice în țara lui. Că această îndatorire era sau nu avantajoasă țării lui, asta pe el nu-l îngrijora. ‚Prefer – spunea el – să domnesc asupra

unei țări în ruină, decât într-una blestemată” (J. Huber - „Iezuiții” pag.180-183).

În 1617, arhiducele Ferdinand a fost încoronat Rege al Boemiei de către împărat. „Influențat de confesorul său iezuit, Viller, Ferdinand a început imediat să combată protestantismul în noul său regat. Aceasta a anunțat începutul unui război religios deosebit de sângeros, care timp de 30 de ani a ținut Europa în suspans. În 1618, când nefericitele evenimente de la Praga au dat semnalul pentru începerea rebeliunii, bătrânul împărat Mathias a încercat la început să ajungă la un compromis, dar nu a avut destulă putere pentru a-și impune intențiile sale regelui Ferdinand, care era dominat de confesorul său iezuit; astfel, ultima speranță de a închide acest conflict pe calea înțelegerii a fost pierdută. În același timp, regiunile Boemiei luaseră măsuri speciale și hotărâseră alungarea tuturor iezuiților, văzându-se în aceștia promotori ai războiului civil” (J. Huber).

Curând după aceea, Moravia și Silezia le-au urmat exemplul, iar protestanții din Ungaria, unde iezuitul Pazmany stăpânea cu un toiaș de fier, s-au răsculat și ei. Dar lupta de la Muntele Alb (1620) a fost câștigată de Ferdinand, care a fost făcut din nou împărat după moartea lui Mathias.

„Iezuiții l-au convins pe Ferdinand să aplice cele mai crunte pedepse asupra rebelilor; protestantismul a fost smuls din rădăcini din toată țara prin mijloace ce nu pot fi exprimate în cuvinte. „La sfârșitul războiului, ruina materială a țării era completă”.

„Iezuitul Balbinus, istoricul Boemiei, s-a întrebat cum de a mai putut rămâne cineva în țara aceea. Dar ruina morală a fost cu mult mai teribilă... Cultura înfloritoare întemeiată de nobile și clasele sociale de mijloc, bogata literatură națională care nu putea fi înlocuită: toate acestea au fost distruse, încât chiar și specificul național a fost îndepărtat. Boemia a fost deschisă iezuiților și ei au ars literatura națională în cantități uriașe; sub influența lor, chiar și numele marelui erou național, Jan Huss, s-a estompat treptat, până când a fost șters din inimile oamenilor...

„Mărirea puterii iezuite – spunea Tomek – a coincis cu marea decădere a țării din punct de vedere al culturii naționale; datorită influenței pe care acest ordin a avut-o asupra acestui ținut nefericit, trezirea țării s-a putut face numai după un secol”. Când războiul de 30 de ani a luat sfârșit și s-a încheiat pacea care asigura protestanților germani aceleași drepturi politice de care se bucurau catolicii, iezuiții au făcut tot posibilul pentru a se continua lupta; dar în zadar” (Rene Fulop-Miller pag. 104-105)

Dar ei au obținut de la elevul lor, Leopold I, care domnea atunci ca împărat, permisiunea de a persecuta pe protestanții din țara lui, și în special din Ungaria. „Escortați de dragonii imperiali, iezuiții a trecut la munca de convertire în anul 1671. Ungurii s-au ridicat la luptă și astfel a început un război care avea să se întindă pe perioada unei generații... Dar această insurecție a fost victorioasă sub conducerea lui Francisc Rakoczi. Acesta voia să-i izgonească pe iezuiți din toate țările unde el avea influență; dar protectorii influenți ai Ordinului au reușit să amâne aceste măsuri, iar expulzarea nu a avut loc până în 1707...

„Prințul Eugen a condamnat cu asprime politica casei imperiale și intrigile iezuiților din Ungaria. El a scris: „Austria aproape că a pierdut

Ungaria din cauza persecutării protestanților'. Într-o zi, el a exclamat plin de amărăciune că moralitatea turcilor este mult superioară celei iezuite, cel puțin în practică. „Ei doresc nu numai să domine asupra conștiințelor, dar vor să aibă drept de viață și de moarte asupra oamenilor”.

„Austria și Bavaria au cules din plin roadele dominării iezuite: oprimarea tuturor tendințelor progresiste și înjosirea sistematică a oamenilor”.

Mizeria de nedescris care a urmat războiului religios, slăbirea puterii politice, decadența intelectuală, corupția morală, o înspăimântătoare depopulare și o sărăcire a întregii Germanii: acestea au fost rezultatele acțiunilor ordinului iezuiților” (J. Huber, „Iezuiții”, pag 183-186).

Capitolul 3. Elveția.

De abia în sec. XVII au reușit iezuiții să se stabilească cu succes în Elveția, după ce fuseseră chemați și apoi alungați din câteva orașe ale Confederației în timpul celei de a doua jumătăți a sec. XVI.

Arhiepiscopul Milanului, Charles Borromeo, care le-a facilitat instalarea în Lucerna în 1578, și-a dat curând seama care ar fi rezultatele activității acestora, așa cum ne amintește și J. Huber: „Charles Borromeo scria confesorului său că această Companie a lui Isus, condusă de capi mai mult politici decât religioși, devine prea puternică pentru a păstra cumpătarea necesară și respectul. Ea guvernează deasupra regilor și prinților și conduce afaceri politice și spirituale; evlavioasa instituție și-a pierdut spiritul care o însuflețea la început; vom fi siliți s-o dezmembrăm” (J. Huber - „Iezuiții”)

În același timp în Franța, faimosul jurist Etienne Pasquier a scris: „Introduceți acest ordin în mijlocul nostru și în același timp veți introduce neînțelegerea, haosul și confuzia” (H. Fulop-Miller, „Iezuiții și secretul puterii lor”, pag. 57).

Nu este această plângere împotriva Ordinului identică cu cea auzită mereu și mereu în toate țările? A fost aceeași și în Elveția, când dovada faptelor lor dăunătoare a răzbătut prin aparențele înșelătoare cu care obișnuia să se acopere. „Oriunde reușeau iezuiții să prindă rădăcini, ei corupeau mari și nici, tineri și bătrâni. Foarte curând autoritățile au început să-i consulte în împrejurări deosebite; donațiile lor au început să curgă în țară și în curând ei au ocupat toate școlile, amvoanele celor mai multe biserici, devenind confesorii oamenilor la putere și influenți. Confesori ai tuturor claselor societății, sfătuitori și prieteni intimi ai membrilor Conciliului (local), influența lor a crescut din zi în zi și ei nu au așteptat mult să și-o exercite în treburile publice. Lucerna și Fribourg au fost centrele lor principale; de acolo, ei conduceau politica externă a celor mai multe cantoane catolice...

„Orice plan născocit la Roma sau de alte puteri străine, împotriva protestantismului din Elveția, avea asigurat deplinul suport al iezuiților... În 1620 ei au reușit să ațâțe populația catolică din Veltlin să se ridice împotriva protestanților și au masacrat 600 dintre ei. Papa a acordat indulgențe tuturor celor care au participat la această faptă oribilă”.

„În 1656 ei au stârnit războiul civil între membrii diferitelor confesiuni religioase... Mai târziu, un nou război religios a fost început de iezuiți”.

„În 1712, la Aarau s-a tratat pacea; Lucerna și Uri tocmai o acceptaseră când iezuiții, în urma unui ordin primit de la Roma, au făcut tot ce le-a stat în putință să răstoarne lucrurile. Ei au refuzat să acorde iertarea păcatelor celor ce nu ridicaseră armele. Ei au proclamat în gura mare de la amvoanele lor că nimeni nu era obligat să-și țină cuvântul, când acesta a fost dat ereticilor; ei i-au făcut pe negociatorii moderați să suspecteze și să nu mai rămână pe poziția lor (de încheiere a păcii – n.t.), provocând în Lucerna o asemenea răscoală amenințătoare a poporului împotriva guvernului, încât puterea supremă a trebuit să demisioneze și astfel pacea a fost ruptă. Catolicii au fost înfrânți în lupta care a urmat și au semnat o pace împovăraătoare”.

„De atunci, influența Ordinului în Elveția a devenit din ce în ce mai mică” (J. Huber „Iezuiții”, pag.188).

Astăzi, articolul 51 din Constituția Elveției interzice Societății lui Isus să desfășoare orice activitate culturală sau educațională pe teritoriul Confederației. Orice efort făcut pentru a aboli această lege a fost respins.

Capitolul 4. Polonia și Rusia.

Dominația iezuită nu a fost nicăieri atât de mortală ca în Polonia. Acest lucru este dovedit de H. Boehmer, un istoric moderat care nu a purtat nici o aversiune sistematică față de Societatea lui Isus.

„Iezuiții au fost în întregime responsabili de distrugerea Poloniei. Acuzația astfel formulată este exagerată. Decăderea statului polonez începuse înainte de intrarea acestora în scenă. Dar ei au grăbit desigur descompunerea regatului. Dintre toate statele, Polonia, care avea milioane de creștini ortodocși în mijlocul ei, ar fi trebuit să aibă toleranța religioasă ca unul din cele mai importante principii de politică internă. Iezuiții nu au permis aceasta. Ba mai rău, ei au pus politica externă poloneză în serviciul intereselor catolice, într-un mod fatal” (H. Boehmer).

Aceasta s-a scris la sfârșitul secolului trecut; este foarte asemănător cu ceea ce a spus colonelul Beck, fost ministru al afacerilor externe în perioada 1932-1939, după al doilea război mondial: „Vaticanul este printre principalii vinovați de tragedia țării mele. Eu mi-am dat seama prea târziu că noi am dus o politică externă care servea interesele bisericii catolice” (Declarația de la 6 februarie).

Deci, cu câteva secole între ele, aceleași influențe dezastruoase și-au lăsat amprenta încă odată asupra acestei nații nefericite.

Încă din 1581, părintele iezuit Possevino, delegat pontifical la Moscova, a făcut tot posibilul să reconcilieze țarul Ivan cel Groaznic cu biserica romano-catolică. Ivan nu era strict împotriva ei. Plin de speranțe fericite, Possevino s-a făcut, în anul 1584, mediatorul păcii de la Kirevora Gora dintre Rusia și Polonia, o pace care l-a salvat pe Ivan dintr-o situație fără ieșire. Aceasta a fost tocmai ceea ce dorea acest suveran șiret. Nici n-a mai fost vorba după aceea de convertirea rușilor. Possevino a trebuit să părăsească Rusia fără a obține ceva.

Doi ani mai târziu, o situație ceva mai bună i-a fost oferită Ordinului de a pune mâna pe Rusia: Grișca Ostrepiev, un călugăr răspopit, a dezvăluit iezuiților că, de fapt, el era Dimitrie, fiul lui Ivan, care fusese asasinat; el s-a declarat gata să îngenuncheze Moscova în fața Romei dacă ar deveni stăpânul tronului țarului. Fără a reflecta mai întâi, iezuiții au preluat în mâinile lor introducerea lui Ostrepiev la Contele Palatin de Sandomir, care i-a dat de soție pe fata lui; ei au vorbit în numele lui papei și regelui Sigismund III cu privire la pretențiile lui și au reușit să facă armata poloneză să se ridice împotriva țarului Boris Gudunov. Drept recompensă, falsul Dimitrie a renunțat la religia străbunilor lui într-o casă din Cracovia, locaș al iezuiților, și a promis Ordinului o instituție în Moscova, lângă Kremlin, după victoria asupra lui Boris Gudunov.

„Dar tocmai aceste favoruri din partea catolicilor au dezlănțuit ura bisericii ortodoxe ruse împotriva lui Dimitrie. La 27 mai 1606, a fost ucis împreună cu sutele de polonezi care-l însoțeau. Până atunci nu se putea vorbi despre un sentiment național rus; dar de atunci, acesta a devenit foarte puternic și a luat forma unei uri fanatice împotriva bisericii romane și împotriva Poloniei.

„Alianța cu Austria și politica ofensivă a lui Sigismund III împotriva turcilor, ambele susținute cu tărie de ordinul iezuiților, au avut efecte dezastruoase pentru Polonia. Altfel spus, nici un stat nu a suferit sub dominația iezuită, ca Polonia. Și în nici o altă țară – înafară de Portugalia – nu a fost Ordinul atât de puternic ca în Polonia. Polonia nu a avut numai „un rege al iezuiților”, ci și un rege iezuit: Ian Cazimir, un suveran care a aparținut Ordinului înainte de urcarea lui pe tron în 1649...

„În timp ce Polonia era condusă cu rapiditate spre ruină, numărul locașurilor și școlilor iezuite a crescut atât de repede, încât Generalul Ordinului a transformat Polonia într-o congregație de sine-stătătoare în 1751” (H. Boehmer).

Capitolul 5. Suedia și Anglia.

„În țările scandinave, scria Pierre Dominique, luteranismul a cuprins toate sferele de activitate și atunci când iezuiții au pornit la contraatac, ei nu au mai găsit acolo ceea ce găsiseră în Germania: o partidă catolică minoritară, dar puternică”. Atunci singura lor speranță a fost convertirea suveranului, care în secret era în favoarea catolicismului; de asemenea, acest rege, Jan III Vasa, se căsătorește în 1568 cu o prințesă poloneză, Catherine, o romano-catolică. Părintele Nicolai și alți iezuiți au fost aduși în 1574 la recent consacrată școală de teologie, unde au devenit fervenți prozeliti romano-catolici, în timp ce oficial afixau luteranismul. Apoi, abilul negociator, Possevino, a asigurat atât convertirea lui Jan III cât și educația fiului acestuia, Sigismund, viitorul Sigismund III, regele Poloniei. Când a sosit timpul ca Suedia să se supună Sfântului Scaun, condițiile regelui au fost: căsătoria preoților, folosirea limbii țării la slujbele religioase și împărtășania (euharistia), cu ambele elemente (pâine și vin). Toate acestea au fost respinse de conducerea bisericii catolice și astfel negocierile au ajuns într-un punct mort. În orice caz, regele, care și-a

pierdut prima soție, s-a recăsătorit cu o suedeză luterană. Iezuiții au trebuit să părăsească țara.

„Cincizeci de ani mai târziu, Ordinul a câștigat o altă victorie în Suedia: Regina Cristina, fiica lui Gustav Adolf, ultimul Vasa, a fost convertită sub învățătura a doi preoți iezuiți care reușiseră să ajungă la Stockholm deghizați în nobili italieni. Dar, pentru a-și schimba religia fără conflicte, ea a trebuit să abdice în 24 iunie 1654” (H. Bohmer).

În Anglia, situația părea mai favorabilă Societății lui Isus și ea putea spera, cel puțin pentru un timp, să aducă această țară din nou sub jurisdicția Sfântului Scaun. „Când Elisabeta a ajuns pe tron în 1558, Irlanda era în întregime catolică iar Anglia pe jumătate... Deja în 1542, Salmeron și Broet au fost trimiși de papa pentru a supraveghea Irlanda”. Au fost înființate seminarii în Douai, Pont-a-Mousson și Roma pentru pregătirea misionarilor din Anglia, Irlanda și Scoția. În înțelegere cu regele Filip II al Spaniei, conducerea bisericii a complotat la răsturnarea reginei Elisabeta de pe tron, în favoarea catolicei Maria Stuart. O răscoală irlandeză, provocată de Roma, a fost înăbușită. Dar iezuiții care sosiseră în Anglia în 1580 au luat parte la o mare întrunire catolică la Southwark.

„Apoi, sub diferite travestiuri, ei s-au împrăștiat din regiune în regiune, din casă în casă și din castel în castel. Seara ei ascultau confesiuni; dimineața predicau și dădeau împărtășania (euharistia), după care dispăreau tot atât de misterios cum veniseră. Asta pentru că din 15 iulie, Elisabeta îi declarase proscrisi” (H. Boehmer).

Ei au tipărit și au împrăștiat în secret pamflete virulente împotriva reginei și a bisericii anglicane. Unul din ei, părintele Campion, a fost prins, condamnat pentru înaltă trădare și spânzurat. Ei au mai complotat la Edinburgh ca să-l câștige de partea lor pe regele Iacob al Scoției. Rezultatul tuturor acestor tulburări a fost executarea Mariei Stuart în anul 1587.

Apoi a urmat expediția spaniolă, invincibila Armada, care a făcut Anglia să tremure o vreme și a cauzat „sfânta alianță” în jurul tronului Elisabetei. Dar Compania și-a urmat cu toate acestea proiectele ei și pregătea preoți englezi la Valladolid, Sevilla, Madrid și Lisabona, în timp ce propaganda secretă continua în Anglia sub conducerea părintelui Garnett. După complotul „butoiului cu pulbere” împotriva lui Iacob I, succesorul Elisabetei, acest părinte Garnett a fost condamnat pentru complicitate și spânzurat, la fel ca părintele Campion.

Sub Carol I și apoi în republica lui Cromwell, mulți iezuiți au plătit cu viața pentru intrigile lor. Ordinul credea că va triumfa sub Carol II care, împreună cu Ludovic XIV, a încheiat un tratat la Dover, făgăduind că va restabili catolicismul în țară (6 feb.1685 - n.t.).

„Națiunea nu a fost pe deplin informată de aceste aranjamente, dar puținul care a fost aflat a fost de ajuns pentru a crea o agitație de nedescris. Toată Anglia s-a cutremurat înaintea spectrului lui Loyola și a conspirațiilor iezuite” (H. Boehmer).

O adunare a acestora chiar în palat, a adus furia poporului la maximum: „Carol II, care gusta din plin viața de rege și nu voia să fie exilat, a spânzurat cinci preoți iezuiți pentru înaltă trădare, la Tyburn. Dar asta nu i-a potolit pe iezuiți... Totuși, Carol II era prea prudent și prea cinic

pentru a le fi pe plac, fiind gata oricând să se debaraseze de ei. Ei credeau că victoria se va profila atunci când Iacob II (fiul lui Carol II) va urca pe tron. De fapt, regele Carol II a adoptat vechiul joc al Mariei Tudor (care a impus catolicismul în Anglia), dar folosindu-se de mijloace mai blânde. El s-a prefăcut că convertește Anglia și a pus bazele, pentru iezuiți, unui colegiu într-unul din palatele familiei de Savoia, unde imediat s-au instalat 400 de studenți. O grupare fățiș iezuită a pus mâna astfel pe Palat.

„Toate aceste combinații au fost cauza principală a revoluției din 1688. Iezuiții au trebuit să meargă împotriva unui curent mult prea puternic. Atunci în Anglia erau 20 de protestanți la un catolic. Regele a fost detronat și a fugit în Franța; toți membrii Companiei au fost închiși sau alungați. După un timp, iezuiții au reînceput activitatea lor de agenți secreți, dar nu a fost altceva decât o agitație zadarnică. Ei au pierdut cauza în Anglia” (Pierre Dominique).

Capitolul 6. Franța.

În 1551, la 17 ani după fondarea Ordinului în capela de la Saint Denis de Montmartre, iezuiții au început stabilirea lor în Franța.

Cu siguranță, ei s-au înfățișat ca niște adversari concreți ai Reformei care cucerise a șaptea parte din populația Franței, dar oamenii nu aveau încredere în acești soldați prea devotați ai Sfântului Scaun. Așa că pătrunderea lor în Franța a fost la început destul de înceată. Ca și în alte țări unde opinia publică nu a fost de partea lor, ei s-au strecurat mai întâi pe lângă oamenii de la Curte și apoi, prin ei, în clasele înaltei societăți. Dar la Paris, Parlamentul, Universitatea și chiar clerul le-au rămas ostili. Acest lucru a devenit clar în momentul în care au încercat să deschidă aici un colegiu.

Facultatea de Teologie, a cărei misiune era să păstreze principiile religioase în Franța, a decretat la 1 decembrie 1554 că „această Societate pare extrem de periculoasă în ceea ce privește credința; ea este un inamic al păcii bisericii, fatală statului monarhic și pare că s-a născut pentru a aduce mai degrabă decădere decât zidire sufletească” (Gaston Bally, „Iezuiții” pag.69).

Preoților li s-a permis totuși să se stabilească la Billom, într-un colț al Auvergnei. De acolo, ei au organizat o mare acțiune împotriva Reformei în provinciile din sudul Franței. Famosul Lainez – „eroul de la Trent” – s-a remarcat în polemici, mai ales la Conclavul de la Poissy, într-o încercare nefericită de a concilia cele două doctrine.

Mulțumită reginei-mamă, Caterina de Medici, Ordinul a deschis primul locaș la Paris, Colegiul Clermont, care a intrat în întrecere cu Universitatea. Opoziția față de acest locaș din partea Universității, Parlamentului și clerului, a fost mai mult sau mai puțin îndulcită prin concesii, cel puțin verbale, făcute de Companie, care a promis să se supună dreptului comun; dar Universitatea a luptat din greu și multă vreme împotriva introducerii „acestor bărbați mituiți pe cheltuiala Franței pentru a se înarma împotriva regelui”, potrivit cuvintelor lui Etienne Pasquier, care s-au dovedit curând a fi adevărate.

Nu este nevoie să ne întrebăm dacă iezuiții și-au dat „consimțământul” pentru masacrul din noaptea Sfântului Bartolomeu (1572). Oare ei l-au pregătit? Cine știe?... Politica Companiei, subtilă și flexibilă în metodele ei, are scopuri foarte clare; este politica papei de „distrugere a ereziei”. Totul trebuia subordonat acestui scop major. Caterina de Medici a acționat în acest scop și Compania putea conta pe casa de Guise” (Pierre Dominique).

Dar acest plan important, ajutat atât de mult de masacrul din noaptea de 24 august 1572, a provocat o teribilă izbucnire a urii fratricide. Trei ani mai târziu s-a înființat „Sfânta Ligă”, apoi este asasinat ducele de Guise (dec. 1588), numit și „regele Parisului” și în sfârșit apelul la Suveranul Spaniei pentru a lupta împotriva protestanților.

„Vicleanul Henric III și-a dat toată silința să evite războiul religios. În înțelegere cu Henric de Navarra, ei i-au strâns împreună pe protestanți și pe catolicii moderați împotriva Parisului, a Ligii și a partizanilor acesteia, romano-catolici fanatici susținuți de Spania...”

„Iezuiții, atotputernici la Paris, au protestat că regele s-a dat de partea ereziei... Comitetul director al Ligii s-a sfătuit la sediul iezuiților din strada Saint Antoine. Deținea cumva Spania Parisul? Greu de crezut. Liga îl deținea? Liga era doar un instrument în mâna unor oameni abili...” Această Companie a lui Isus, care se lupta în numele Romei de aproape 30 de ani... Aceasta era stăpânul secret al Parisului.

„În august 1589, Henric III a fost asasinat. Cum moștenitorul era protestant, ucigașul părea la prima vedere să nu fi avut alte motive decât cele politice. Dar nu este posibil ca cei care au plănuit totul și l-au convins pe iacobinul Clement să ducă această faptă la îndeplinire, să fi sperat într-o răscoală a Franței împotriva moștenitorului hughenot? Cert este că puțin mai târziu, Clement a fost numit „înger” de iezuitul Camelet, iar Guignard, un alt iezuit care a fost în cele din urmă spânzurat, a oferit elevilor săi ca mijloc de modelare a opiniilor lor, texte despre uciderea tiranilor ca subiecte pentru exercițiile în limba latină” (Pierre Dominique).

Printre altele, aceste exerciții școlare conțineau aceste cuvinte; „Jacques Clement a făcut un fapt meritoriu inspirat de Duhul Sfânt... Dacă putem duce un război împotriva regelui, atunci s-o facem; dacă nu putem face război împotriva lui, să-l omorâm... Noi am făcut o mare greșală în noaptea Sfântului Bartolomeu: noi ar fi trebuit să facem să curgă sânge din vene regale” (Pierre Dominique).

În 1592, un anume Barriere, care a încercat să-l asasineze pe Henric de Navarra, a mărturisit că părintele Varade, rector al școlii iezuite din Paris, l-a convins să facă asta. În 1594, o altă încercare de asasinat a regelui Henric IV a fost făcută de Jean Chatel, fost elev al iezuiților, care primise împărțășania (euharistia) și făcuse confesiunea chiar înainte de înfăptuirea încercării de asasinat. Cu această ocazie exercițiile școlare menționate mai înainte au fost găsite în casa părintelui Guignard. „Părintele a fost spânzurat în piața Greve, în timp ce regele a confirmat un decret al Parlamentului care-i alunga pe fiii lui Loyola din regat, ca fiind „corupători de tineri, tulburători ai liniștii publice și vrăjmași ai statului și coroanei Franței...”

Decretul nu a fost complet îndeplinit și în 1603 a fost abrogat de rege, împotriva sfaturilor date de Parlament. Aquaviva, Generalul iezuiților, fusese foarte abil în manevrele sale și l-a făcut pe Henric să creadă că Ordinul, reșezat în Franța, va servi cu loialitate interesele țării. Cum a putut el crede, fiind un om inteligent, că acești fanatici romano-catolici ar putea fi într-adevăr de acord cu Edictul de la Nantes (1598) care stabilea libertatea cultului protestant în Franța și, chiar mai rău, ar fi sprijinit proiectele sale împotriva Spaniei și Împăratului? Fapt este că Henric IV a ales drept sfătuitor confesor pentru Dauphin (moștenitor) pe unul din cei mai distincți membri ai Companiei, părintele Cotton. Pe 16 mai 1610, în pragul campaniei sale împotriva Austriei, Henric IV a fost asasinat de Ravaillac, care și-a recunoscut crima ca fiind inspirată de scrierile părinților iezuiți Mariana și Suarez. Aceștia au aprobat uciderea tiranilor eretici sau a acelor insuficient devotați intereselor papalității. Ducele de Epernon, care l-a făcut pe rege să citească o scrisoare în timp ce asasinul stătea în așteptare, era un cunoscut adept al iezuiților, și Michelet a dovedit că ei știau despre acest asasinat". De fapt, Ravaillac a recunoscut crima față de părintele iezuit d'Aubigny cu puțin înainte și, când judecătorii l-au interogat pe preot, acesta a declarat pur și simplu că Dumnezeu l-a înzestrat cu darul de a uita ceea ce a auzit în confesional" (Henri Fulop-Miller).

Parlamentul, convins că Ravaillac fusese o unealtă în mâna Companiei, a dat ordin călăului să ardă cărțile lui Mariana. „Din fericire, Aquaviva era încă acolo. Încă o dată, acest mare General plănuise corect și el a condamnat în mod foarte sever asasinatul. Compania a avut întotdeauna autori care, în liniștea studiilor lor, au expus doctrina cu exactitate; ea a avut de asemenea mari politicieni care ia nevoie i-ar fi pus masca necesară" (Pierre Dominique).

Mulțumită părintelui Cotton, care a preluat situația în mâinile sale, Societatea lui Isus a ieșit din această furtună nevătămată. Bogăția, numărul de așezăminte și aderenții ei au crescut rapid. Dar când Ludovic XIII a venit la tron și Richelieu a preluat afacerile statului în mâinile sale, a apărut un conflict de interese. Cardinalul nu lăsa pe nimeni să se opună politicii sale. Iezuitul Caussin, confesorul regelui, a simțit-o pe pielea lui, atunci când a fost închis la Renne ca criminal, din ordinul lui Richelieu. Acest fapt a adus cele mai bune rezultate. Cu scopul de a rămâne în Franța, Ordinul a mers până a colabora cu redutabilul ministru.

H. Boehmer scrie despre aceste lucruri: „Lipsa de considerație față de biserică pe care a arătat-o întotdeauna guvernul francez începând cu Filip cel Frumos, a fost cea mai bună politică în conflictele dintre interesele naționale și cele bisericesti”.

Urcarea pe tron a lui Ludovic al XIV a marcat începutul celei mai prospere perioade pentru Ordin. Îngăduința confesorilor iezuiți, folosită cu abilitate pentru atragerea păcătoșilor nu prea răbdători în a se pocăi, a fost întrebuintată masiv între oamenii de rând în aceeași măsură ca și la Curte, în special în ceea ce-l privește pe rege, care era mai mult afemeiat decât evlavios.

Maiestatea sa nu avea nici o intenție să renunțe la aventurile sale amoroase, iar confesorul său avea grijă să nu atingă acest subiect în ciuda

faptului că era vorba de un adulter evident. Așa că întreaga familie regală a fost curând aprovizionată numai cu confesori iezuiți, iar influența lor a crescut din ce în ce mai mult în sânul înaltei societăți. Preoții Parisului au atacat în scrierile lor morala libertină a cazuisticii iezuite, dar fără nici o urmare. Însuși Pascal a intervenit în spijinul janseniștilor în timpul conflictului teologic de atunci; în „Scrisori provinciale” i-a expus pe oponenții prea lumești ai acestora, adică pe iezuiți, la o ridiculizare nesfârșită.

În ciuda acestui fapt, locul sigur de la Curte le-a asigurat victoria, iar cei de la Port Royal au dispărut. Ordinul a câștigat o altă bătălie pentru Roma, a cărei consecințe au fost defavorabile intereselor naționale. Se înțelege de la sine că ei acceptaseră fără nici o tragere de inimă pacea religioasă asigurată prin Edictul de la Nantes, și au continuat lupta ascunsă împotriva protestanților din Franța.

Ludovic XIV îmbătrânea și se îndrepta din ce în ce mai mult spre bigotism sub influența Doamnei de Maintenon și a confesorului său, părintele La Chaise. În 1681, iezuiții l-au convins să reînceapă persecuția împotriva protestanților. În cele din urmă, la 17 octombrie 1685, el a semnat ordinul de „Revocare a Edictului de la Nantes”, făcând astfel pe supușii săi care refuzau să îmbrățișeze religia catolică, niște proscriși. Curând după aceea, pentru a accelera procesul de convertire, au început faimoasele „dragonade”. Aceste torturi erau urmarea obligatorie a oricărei încercări de convertire prin foc și lanțuri. În timp ce fanaticii se bucurau, protestanții au fugit în masă din regat. După Marshal Vauban, Franța a pierdut 400.000 de locuitori și 60 milioane de franci. Manufacturieri, comercianți, armatori, meșteșugari și artizani pricepuți au apucat spre alte țări aducându-le lor beneficiul calităților lor.

„17 octombrie 1685 a fost ziua victoriei pentru iezuiți, răsplata finală pentru un război care durase 125 de ani fără încetare. Dar Statul a fost acela care a plătit prețul victoriei iezuite”.

„Depopularea, reducerea prosperității naționale, au fost urmările materiale acute ale triumfului iezuiților, urmate de secătuirea spirituală ce nu a putut fi vindecată, nici chiar de cele mai bune școli iezuite. Iată ce a suferit Franța, iar Societatea lui Isus avea să plătească foarte scump pentru aceasta” (H. Boehmer).

În timpul secolului următor, fiii lui Loyola s-au văzut respinși nu numai din Franța, ci și din toate țările europene – dar, încă odată, aceasta se întâmpla doar pentru un timp. Acești fanatici ieniceri ai papalității nu au încetat niciodată să acumuleze dezastre pe calea îndeplinirii visului lor nebunesc.

PARTEA III MISIUNI ÎN STRĂINĂTATE

Capitolul 1. India, Japonia, China.

Convertirea „păgânilor” fusese primul obiectiv al fondatorului Societății lui Isus. Chiar dacă necesitatea combaterii protestantismului în Europa i-a implicat pe discipolii acesteia din ce în ce mai mult în acțiuni atât politice cât și religioase – despre care am făcut un scurt rezumat – fiind principala lor sarcină, ei și-au urmat ținta evanghelizării ținuturilor îndepărtate. Idealul lor era să aducă întreaga lume sub autoritatea Sfântului Scaun, ceea ce însemna, ca ei să cuture toate regiunile globului pentru a câștiga suflete.

Francis Xavier, unul din primii însoțitori ai lui Ignățiu care, ca și el, a fost sanctificat de biserică, a fost marele promotor al evanghelizării Asiei. În 1542 el a debarcat la Goa și a găsit aici un episcop, o catedrală și o mănăstire franciscană care, împreună cu câțiva preoți portughezi, încercase deja să împrăstie în jurul lor religia lui Hristos. Francis a depus în prima sa tentativă un elan atât de mare, încât a fost supranumit „apostolul Indiei”. De fapt, el era mai mult un pionier și un „incitator” decât unul care să fi săvârșit ceva durabil. Înfocat, entuziast, întotdeauna pus pe a căuta noi câmpuri de acțiune, el mai mult a arătat calea decât să curețe drumul. În regatul Travancore, în Malaca, pe insulele Banda, Macassar și Ceylon, farmecul său personal și cuvântările sale pline de elocvență, au făcut minuni și au avut drept consecință convertirea a 70.000 de „idolatri”, în special din păturile de jos. Pentru a obține acest lucru, el nu a neglijat ajutorul politic și chiar militar al Portugaliei. Aceste

rezultate, mai mult de efect decât solide, erau menite să stimuleze interesul pentru misiunile din Europa și, deasemenea, să dea un lustru strălucitor Societății lui Isus.

Neobositul, dar prea puțin perseverentul apostol, părăsi curând India pentru Japonia, apoi pentru China, unde a murit în 1552 la Canton când era gata să pătrundă în țară.

Succesorul său în India a fost Robert de Nobile, care a aplicat în această țară aceleași metode pe care iezuiții le foloseau cu mare succes în Europa. El a apelat la clasele superioare. Celor ce erau „de neatins” el le-a dat hostia numai în capătul unui băț. El a adoptat portul, obiceiurile și felul de a trăi al brahmanilor, amestecând ritualurile lor cu cele catolice, toate acestea cu aprobarea papei Grigore XV. Mulțumită acestei amestecături dubioase, el a convertit, după cum pretinde, 250.000 de hinduși. Dar, „la aproximativ un secol după moartea sa, când intransigentul papă Benedict XIV a interzis respectarea acestor ritualuri hinduse, totul s-a năruit și cei 250.000 de pseudo-catolici au dispărut” („Iezuiții” în ziarul „Le Crapouillot” nr. 24, 1954, pag.42).

În teritoriile din nordul Indiei, stăpânite de Marele Mongol Akbar, un om îngăduitor, care a încercat chiar să introducă în ținuturile sale un amestec religios, iezuiților li s-a permis să construiască un așezământ la Lahore, în 1575. Succesorii lui Akbar le-au acordat aceleași favoruri. Dar Aureng Zeb (1666-1707), un musulman strict, a pus capăt acestei lucrări.

În 1549, Xavier s-a imbarcat pentru Japonia, împreună cu doi tovarăși și un japonez pe care îl convertise la Malaca, numit Yagiro. Începuturile nu au fost prea promițătoare. „Japonezii au propria lor moralitate și sunt destul de rezervați; trecutul lor era puternic ancorat în păgânism. Adulții se uitau la acești străini cu amuzament iar copiii îi batjocoreau” (Le Crapouillot).

Yagiro, fiind băștinaș, a reușit să pună pe picioare o mică comunitate de 100 de persoane. Dar Francis Xavier, care nu vorbea japoneza atât de bine, nu a putut nici măcar să găsească un auditoriu la Mikado. Când a părăsit țara, doi preoți rămâneau în urma lui pentru a încerca convertirea stăpânitorilor ținuturilor din Arima și Bungo. Când acesta din urmă s-a decis pentru catolicism, aceasta i-a luat 27 de ani de „gândire”.

Anul următor, preoții s-au stabilit la Nagasaki și au pretins că au convertit 100.000 de japonezi. În 1587, situația internă din ținut, care fusese sfâșiat în urma războaielor dintre clanuri, s-a schimbat total. „Iezuiții au tras foloase de pe urma anarhiei și a legăturilor lor strânse cu comerțanții portughezi” (H. Boehmer). Hideyoshi, un om de origine umilă, a pus mâna pe putere luând întâi demnitatea de dictator și apoi pe cea de prim-ministru (1586). El nu avea nici o încredere în influența politică a iezuiților, în legăturile lor cu portughezii și cu samurarii. În consecință, proaspăta biserică japoneză a început să fie persecutată cu violență. Șase franciscani și trei iezuiți au fost răstigniți; mulți convertiți au fost omorâți, iar Ordinul a fost alungat din Japonia.

Cu toate acestea, decretul nu a fost dus la bun sfârșit. Iezuiții și-au continuat apostolatul în secret. Dar, în 1614, primul șogun, Tokugava Ieyasu, neliniștit de acțiunile oculte ale iezuiților, a reînceput persecuțiile. Pe lângă aceasta, olandezii luaseră locul portughezilor în afaceri și erau

strict supravegheați de guvern. O profundă neîncredere față de toți străinii, preoți sau laici, le-a fost inspirată din acel moment conducătorilor și, în 1638, o rebeliune a creștinilor din Nagasaki a fost înecată în sânge. Pentru iezuiți, aventura japoneză luase sfârșit și urma să rămână așa pentru mult timp.

Iată ce putem citi în lucrarea remarcabilă a Lordului Bertrand Russell, „Știința și religia”, referitor la Francis Xavier, făcătorul de minuni. „El și tovarășii lui au scris multe scrisori lungi, care s-au păstrat; în ele, ei țineau evidența lucrării lor, dar nici una dintre aceste scrisori scrise în timpul vieții lui nu face vreo referire la puteri miraculoase. Joseph Acosta, iezuitul care a fost atât de chinuit de animalele din Peru, a negat în mod expres faptul că acești misionari ar fi fost ajutați de miracole în eforturile lor de a-i converti pe păgâni. Dar imediat după moartea lui Xavier, au început să abunde povestirile cu miracolele lui. Se spunea că el avea darul vorbirii în limbi, chiar dacă scrisorile lui erau pline de aluzii la dificultățile avute în a stăpâni limba japoneză sau în a găsi un bun translator.

„Au fost spuse povești despre faptul că odată, când prietenii lui erau însetați pe mare, el a transformat apa sărată în apă dulce. Când a scăpat crucifixul în mare, un crab i l-a adus înapoi. Potrivit unei versiuni mai recente, el ar fi aruncat crucifixul în mare pentru a potoli furtuna. Când a fost sanctificat în 1622, a fost dovedit, spre satisfacția autorităților Vaticanului, că ar fi săvârșit miracole, întrucât nimeni nu putea deveni sfânt fără acestea. Papa a garantat oficial pentru darul vorbirii în limbi și a fost impresionat în mod deosebit de faptul că Xavier a făcut lămpile să ardă cu apă sfințită în loc de ulei”.

„Același papă, Urban VIII, a refuzat să creadă afirmațiile lui Galileo. Legenda continua să se îmbogățească: o biografie scrisă de părintele Bonhours, ne povestește că sfântul înviase 14 persoane în timpul vieții lui. Autorii catolici încă îi mai atribuie darul miracolelor; într-o biografie publicată în 1872, părintele Coleridge, membru al Societății lui Isus, a reafirmat că sfântul avea darul limbilor”.

Judecând după isprăvile tocmai menționate, sfântul Francis Xavier și-a meritat aureola.

În China, fiii lui Loyola au petrecut un timp îndelungat și favorabil, cu doar câteva izgoniri; ei au obținut acest lucru cu condiția că vor lucra acolo în principal cu oamenii de știință, și se vor înclina în fața ritualelor milenare ale acestei străvechi civilizații.

„Meteorologia a fost principalul subiect. Francis Xavier descoperise deja că japonezii nu știau că pământul este rotund și că aceștia erau foarte interesați în ceea ce el îi învăța asupra acestui subiect sau altele similare. „În China, aceasta a devenit oficială și, cum chinezii nu erau fanatici, lucrurile au evoluat pașnic. Un italian, părintele Ricci a fost inițiatorul. Înlesnindu-și drumul spre Pekin, el a jucat rolul astronomului înaintea oamenilor de știință chinezi. Astronomia și matematica erau părți importante ale instituțiilor chineze. Acești oameni de știință au dat posibilitatea suveranului să dateze variatele lor ceremonii religioase și laice cu caracter periodic. Ricci a adus informații care-l făceau indispensabil și el a folosit această ocazie pentru a vorbi despre creștinism... El a trimis după doi preoți care îmbunătățiseră calendarul

tradițional, stabilind o concordanță între traiectoria stelelor și evenimentele pământești. Ricci s-a ajutat și de lucruri minore; de exemplu, el a desenat o hartă murală a imperiului, așezând cu grijă China, în centrul universului” („Le Crapouillot”).

Aceasta era ocupația principală a iezuiților în imperiu; cât despre partea religioasă a misiunii lor, interesul lor în această problemă era major. Este cam ridicol să te gândești că la Pekin preoții erau ocupați cu corectarea greșelilor astronomilor chinezi, în timp ce la Roma, Sfântul Scaun condamna cu înverșunare sistemul lui Copernic – și asta până în anul 1822!

În ciuda faptului că poporul chinez avea o foarte slabă înclinație spre misticism, prima biserică catolică s-a deschis la Pekin în 1599. Când Ricci a murit, el a fost înlocuit de un neamț, părintele Shall von Bell, un astronom care de asemenea a publicat câteva broșuri remarcabile în limba chineză; în 1644 i s-a conferit titlul de „Președinte al Tribunalului matematic”, ceea ce a produs invidia mandarinilor. În același timp, comunitățile creștine s-au organizat singure. În 1617, împăratul trebuie că a prevăzut pericolul acestei penetrări pașnice și a decretat izgonirea tuturor străinilor. Bunii părinți au fost trimiși portughezilor la Macao în cuști de lemn. Dar, curând după aceea, ei au fost rechemați. Erau doar așa de buni astronomi!

De fapt, ei erau tot atât de buni și ca misionari, cu 41 de reședințe în China, 159 de biserici și 25.700 de membri botezați. Dar o nouă reacție împotriva lor a dus la alungarea lor, iar părintele Shall a fost condamnat la moarte. Fără îndoială că el nu-și atrăsese această sentință numai pentru munca lui în domeniul matematicii! Un cutremur și arderea palatului imperial, au fost înțelept prezentate drept un semn de mânie cerească, salvându-i viața; el a murit în liniște doi ani mai târziu. Dar tovarășii lui au fost nevoiți să părăsească China.

În ciuda tuturor acestor lucruri, stima pentru iezuiți era atât de mare încât împăratul Kang-Hi s-a simțit obligat să-i recheme în 1669, și a ordonat funerarii solemne pentru rămășițele lui Iam lo Vam (Jean-Adam Shall). Aceste neobișnuite onoruri au fost doar începutul unor excepționale favoruri.

Un părinte belgian, Verbiest, i-a urmat lui Shall la conducerea misiunii și, deasemenea, la Institutul imperial de matematică. El a fost acela care a dăruit observatorului din Pekin acele instrumente faimoase a căror precizie matematică este tăinuită de himere, dragoni, etc. Kang Hi, „despotul luminat”, care a domnit 61 de ani, a apreciat serviciile acestui om de știință care îi dădea sfaturi înțelepte, însoțindu-l pe acesta în război și chiar reușind să construiască o turnătorie pentru tunuri. Dar această activitate laică și războinică era îndreptată spre „mai marea slavă a lui Dumnezeu”, cum reamintea vrednicul părinte împăratului într-o însemnare, înaintea morții sale: „Sire, mor fericit cum am fost aproape în fiecare moment al vieții mele când am servit pe Maiestatea Voastră. Dar mă rog Lui prea plecat să-și amintească, după moartea mea, că țelul meu în tot ce ani făcut a fost să-i asigur un protector pentru cea mai sfântă religie din univers; și acest protector ați fost dvs., cel mai mare rege al Estului” („Corespondență” de Verbiest, p.551).

Totuși, în China ca și în Malabar, această religie nu a putut supraviețui fără unele artificii. Iezuiții au trebuit să aducă doctrina romano-catolică la nivelul chinezilor, identificându-L pe Dumnezeu cu cerul (Tien) sau Chang-Ti (Împăratul din înălțimi), potrivind ritualurile catolice cu cele chinezești, acceptând învățăturile lui Confucius, cultul străbunilor, etc.

Papa Clement XI, care a aflat despre aceasta de la ordinele rivale, a condamnat această slăbiciune doctriinală și, ca rezultat, întreaga activitate misionară din imperiul chinez a căzut.

Succesorii lui Kang Hi au interzis creștinismul și ultimii preoți rămași în China au murit acolo și nu au mai fost înlocuiți niciodată.

Capitolul 2. America: Statul iezuit al Paraguaiului.

Misionarii Societății lui Isus au găsit Lumea Nouă mult mai favorabilă prozelitismului lor decât Asia. Acolo, ei nu au găsit nici o civilizație veche sau educată, nici o religie puternic înrădăcinată, nici o tradiție filozofică, ci numai triburi sărace și barbare, neînarmate spiritual și nici temporal împotriva cuceritorilor albi. Numai Mexicul și Peru, cu amintirea zeilor azteci și incași în mințile lor, au rezistat un timp destul de îndelungat acestei religii de import. De asemenea, dominicanii și franciscanii se instalaseră deja destul de solid.

În mijlocul acestor triburi sălbatice de vânători nomazi și pescari, și-au exercitat fiii lui Loyola activitatea, lor devoratoare; rezultatele variau funcție de înverșunarea și poziția manifestată de diferitele populații.

În Canada, huronii pașnici și docili au acceptat cu ușurință catehismul lor, dar inamicii acestora, irochezii, au atacat posturile create în jurul Fortului Saint Marie și i-au masacrat pe locuitori. Huronii au fost practic exterminați în zece ani și în 1649, iezuiții au trebuit să plece împreună cu 300 de supraviețuitori.

Ei nu au făcut o impresie prea puternică când au trecut prin teritoriile care formează astăzi Statele Unite și de abia în sec.19 au început să prindă rădăcini în acea parte a continentului.

În America de Sud, acțiunile iezuiților au avut împrejurări bune și rele. În 1546, portughezii i-au chemat să-și desfășoare activitatea în teritoriile pe care ei le aveau în Brazilia; în timp ce-i converteau pe băștinași, au avut multe conflicte cu autoritățile civile și cu alte ordine religioase. Același lucru s-a întâmplat și în Noua Granadă.

Dar Paraguaiul a fost ținutul pentru marea „experiență” a colonizării iezuite; această țară se întindea atunci de la Atlantic la Anzi și cuprindea teritorii care azi aparțin Braziliei, Uruguaiului și Argentinei. Singurele căi de acces prin jungla virgină erau prin fluviile Paraguai și Parana. Populația acestui ținut era formată din indieni nomazi și docili, gata să se plece dominației oricui, atâta vreme cât li se asigura destulă hrană și puțin tutun.

Iezuiții nu ar fi putut găsi condiții mai bune pentru stabilire, departe de corupția albilor și a divizării în caste, tipul perfect de colonie, un oraș al lui Dumnezeu după dorința inimii lor. La începutul sec.17, Paraguaiul a fost transformat într-o provincie a Ordinului de către Generalul acestuia, care

fusese investit cu toată autoritatea de către Curtea Spaniei; iar „Statul iezuit” s-a dezvoltat și a înflorit.

Acești buni sălbatici au fost catehizați (învățați) cum se cuvine și pregătiți să trăiască o viață sedentară sub disciplina pe cât de blândă, pe atât de puternică, „ca o mână de fier într-o mânășă de catifea”. Aceste societăți patriarhale ignorau deliberat orice fel de libertăți.

„Tot ceea ce un creștin are și folosește, coliba în care locuiește, ciupercile pe care le cultivă, animalele domestice care-i asigură hrana și îmbrăcămintea, armele pe care le poartă, uneltele cu care lucrează, chiar și singurul cuțit dat fiecărui cuplu tânăr când își întemeiază un cămin, este «Tupambac», «proprietatea lui Dumnezeu». Potrivit aceleiași concepții, un creștin nu dispune de timpul și persoana lui după cum dorește. Sugarul este sub protecția mamei. În momentul în care poate merge, el este subordonat părintelui sau agenților lui... Când copilul crește, dacă este fată învață să toarcă și să coasă, iar dacă este băiat, învață să scrie și să citească, dar numai în limba *guarani*; pentru că spaniola era sever interzisă cu scopul prevenirii oricărui comerț cu creolii corupți... Imediat ce un băiat împlinea 16 ani și o fată 14 ani, ei erau căsătoriți, pentru că părinții (preoții) nu voiau să-i vadă căzând în păcatul cărnii... Nici unul dintre ei nu putea deveni preot, călugăr și nici măcar iezuit... Lor practic nu le mai rămânea nici o libertate. Dar ei erau foarte fericiți, din punct de vedere material... Dimineața, după ce se strâng, fiecare grup de lucrători merge la câmp, unul câte unul, cântând și fiind precedați de un chip sfânt; seara ei se întorceau în sat în același fel, pentru a auzi catehismul sau să-și facă rugăciunea. Părinții au născocit pentru acești „creștini” câteva distracții nevinovate”.

„Iezuiții vegheau asupra lor ca părinții; și, ca părinți, ei pedepseau orice abatere cât de mică... Biciul, postul, închisoarea, stâlpul infamiei din piața publică, pedeapsa publică în biserici, închisoarea, acestea erau pedepsele pe care le foloseau. Așa că, copiii „roșii” ai Paraguaiului nu cunoșteau altă autoritate decât cea a bunilor părinți. Ei nu pun nici un pic la îndoială că Regele Spaniei nu este stăpânul lor”. Nu este acesta un tablou, caricaturizat, al imaginii societății ideale teocratice?

Dar să vedem felul în care această stare de lucruri a influențat progresul intelectual și moral al beneficiarilor acestui sistem, acești „bieți nevinovați”, așa cum au fost exprimate de marchizul de Loreto: „Înalta cultură a misiunilor nu este altceva decât un produs artificial de seră, purtând în el sămânța morții. Pentru că, în ciuda acestei îmblânziri și instruirii, guaranii rămân mult mai jos decât erau: un sălbatic leneș, mărginit, senzual, lacom și mizer. Așa cum spun și preoții, el lucrează numai când simte în spate țepușul supraveghetorului. Îndată ce sînt lăsați de capul lor, devin indiferenți la faptul că cerealele putrezesc pe câmp, uneltele se strică și vitele sînt împrăștiate; dacă nu este supravegheat la munca câmpului, el poate chiar să desjuge un bou și să-l măcelărească pe loc, să aprindă focul cu lemnul de la plug și, împreună cu tovarășii lui, să mănânce carnea pe jumătate gătită, până nu mai rămâne nimic din el. El știe că va primi 25 de lovituri de bici pentru asta dar, în același timp, că „bunii părinți” nu-l vor lăsa niciodată să moară de foame” (H. Boehmer).

Într-o carte recent publicată, putem citi următoarele privind pedepsele date de iezuiți: „Vinovatul, îmbrăcat în hainele de pocăință, a fost escortat la biserică unde și-a mărturisit greșeala. Apoi a fost biciuit în piața publică potrivit codului penal... Vinovații primesc întotdeauna, această pedeapsă, nu numai fără murmur, dar încă plini de mulțumire”. Vinovatul fiind pedepsit și iertat, sărută mâna celui care l-a lovit, spunând: „Fie ca Dumnezeu să te răsplătească pentru că m-ai eliberat, prin această pedeapsă ușoară, de durerile veșnice care mă amenințau” (Clovis Lugon, „Republica comunist-creștină a guaranilor”, pag.197).

După ce citim acestea, putem înțelege concluzia lui H. Boehmer: „Viata morală a guaranilor s-a îmbogățit foarte puțin sub disciplina impusă de preoți. El a devenit un catolic devotat și superstițios, care vede miracole pretutindeni și pare să se bucure de autoflagelarea până la sânge; el a învățat să se supună și s-a atașat de bunii preoți, car îi purtau de grijă atât de bine, cu o recunoștință filială care, chiar dacă nu era prea adâncă, era fără îndoială foarte tenace. Acest rezultat nu foarte relevant, dovedește că exista un defect major în metodele educative ale preoților. Care era defectul? Faptul că ei nu au încercat niciodată să dezvolte în copiii lor „roșii” facultățile inventive, nevoi de activitate, simțul responsabilității; ei trebuiau să inventeze jocuri și distracții pentru „creștini”, ei gândeau în locul lor, în loc să-i încurajeze să gândească pentru ei înșiși; ei pur și simplu aduceau pe cei aflați în grija lor la o supunere mecanică în loc să-i educe”.

Cum putea fi altfel, când ei înșiși se supuseseră unei domesticiri care durase 14 ani? Cum să-i facă pe guarani sau pe elevii lor albi să gândească pentru ei înșiși, când lor le era absolut interzis s-o facă?

Nu un iezuit din vechime, ci unul contemporan scrie: „El (iezuitul) nu va uita că virtutea caracteristică a Societății este totala supunere a acțiunilor, voinței și chiar a judecății... Toți superiorii vor fi îndatorați în același fel față de superiorii lor, iar părintele General, papei... Totul este astfel aranjat încât să dea Sfântului Părinte autoritate universal valabilă, iar sfântul Ignațiu era sigur că învățătura și educația vor aduce în viitor unitatea catolică în Europa dezbinată”.

Cu speranța reformării lumii, părintele Bonhours scria: „...că el s-a dedicat în special acestui scop: instruirii tineretului”.

Educarea guaranilor s-a făcut după aceleași principii: renunțarea la judecata personală, la inițiativă – o supunere oarbă față de superiori. Nu este aceasta „culmea libertății” și „eliberarea din robia eu-lui”, lăudată de R.P. Rouquette, menționată anterior?

De fapt, "eliberarea" guaranilor s-a făcut atât de bine de către iezuiți timp de peste 150 de ani, că atunci când stăpânii lor i-au părăsit în sec. XVII, ei s-au întors în păduri și la obiceiurile străvechi, ca și cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

PARTEA IV IEZUIȚII ÎN SOCIETATEA EUROPEANĂ

Capitolul 1. Învățătura iezuiților.

„Metoda pedagogică a Companiei – scria R.P. Charmot – consta în primul rând în a învăța pe ucenici cu o mare rețea de rugăciuni...” Apoi el îl citează pe părintele iezuit Tacchini: „Fie ca Duhul Sfânt să-i umple precum alabastrul este umplut cu parfumuri; fie ca El să-i pătrundă într-atât încât, pe timp ce trece, să fie în stare să respire din ce în ce mai multă mireasmă cerească și parfum al lui Hristos!”

Părintele Gandier are de asemenea, o contribuție: „Să nu uităm că educarea, așa cum este văzută de Companie, este o slujbă asemănătoare cu cea a îngerilor” (F. Charmot).

Mai târziu, părintele Charmot mai spune: „Să nu fim îngrijorați cum și unde este introdus misticismul în educație! (...) Această introducere nu este făcută printr-un sistem sau vreo tehnică artificială, ci prin infiltrare, prin „endosmoză” (pătrundere a unui fluid printr-o membrană subțire – n.t.). Sufletele copiilor sînt impregnate datorită contractului foarte strîns cu dascălii lor, care sînt saturați de misticism”.

Din partea aceluiași autor, iată și țelul profesorului iezuit: „Prin învățătura lui, el are ca scop să formeze nu o elită de creștini intelectuali, ci creștini de elită”.

Aceste câteva citate spun destul de mult despre țelul principal al acestor educatori. Să vedem acum cum formează ei pe acești creștini de elită și ce fel de misticism este inoculat, infiltrat sau pompat în copiii supuși sistemului lor educațional.

În față – este caracteristic acestui ordin – se găsește Fecioara Maria. „Loyola o făcuse pe Fecioară cel mai important lucru din viața lui. Închinarea la Maria era baza devotamentului său religios și a fost dată Ordinului de Loyola pentru a fi dus mai departe. Această venerație s-a dezvoltat atît de mult, încât s-a spus deseori, și pe bună dreptate, că ea constituie adevărata religie a iezuiților: aceasta nu a fost spusă de un protestant, ci de J. Huber, profesor de teologie catolică.

Loyola însuși era convins că Fecioara îl inspirase atunci când și-a elaborat „Exercițiile spirituale”. Un iezuit a avut o viziune în care Maria acoperea Societatea lui Isus cu mantia ei, ca un semn al protecției sale deosebite. Un altul, Rodrigue de Gois, a fost atît de răpit de nespusa ei frumusețe, încât a fost văzut înălțându-se în aer. Un novice al Ordinului, care a murit la Roma în 1581, a fost susținut de Fecioară în lupta lui împotriva tentațiilor diavolului; pentru a-l întări, ea îi dădea din când în când o înghițitură din sângele Fiului său și îl alina la sânul ei” (J. Huber).

Doctrina lui Duns Scot privind „concepția imaculată” (nașterea fără păcat a Fecioarei Maria – n.t.) a fost adoptată cu entuziasm de Ordin care a reușit să o transforme în dogmă prin papa Pius IX, în 1854.

„Erasmus a satirizat această venerație a Mariei din vremea sa. În timpul sec. IV fusese inventată povestea casei lui Loretto; se spunea că această casă fusese adusă din Palestina de îngerii. Iezuiții au îmbrățișat și susținut această legendă. Canisius a mers atât de departe, încât a redactat chiar scrisori de la Maria însăși și, mulțumită Ordinului, bogățiile au început să curgă la Loretto (ca și la Lourdes, Fatima, etc...).

„Iezuiții au scos la iveală tot felul de relicve ale Mamei lui Dumnezeu (cum o numesc ei). Când și-au făcut intrarea în biserica Saint Michael din München, ei au oferit credincioșilor spre venerare bucăți din vălul Mariei, câteva șuvițe din părul ei și părți ale pieptului ei; ei instituiseră un cult deosebit de venerare a acestor obiecte”.

„Această venerare a degenerat în manifestări imorale și senzuale, în special în imnurile dedicate Mariei de către părintele Jaques Pontau. Poetul nu cunoștea nimic mai frumos decât sânii Mariei, nimic mai dulce decât laptele ei și nimic mai încântător decât abdomenul ei”.

Aceste citate s-ar putea multiplica la infinit. Ignățiu voia ca ucenicii lui să aibă o evlavie "perceptibilă" sau chiar senzuală, ca și a lui, ceea ce ei și obțineau. Nu este de mirare că ei au avut succes în fața guaranilor; acest fetișism erotic li se potrivea de minune. Dar bunii părinți iezuiți s-au gândit întotdeauna că acesta se potrivește la fel de bine și "albilor". Cum baza doctrinei lor o constituie disprețul pentru oameni, "albii" și "roșii" fiind la fel, toți trebuiau tratați la fel și anume ca niște copii.

Așa că ei lucrau asiduu la propagarea acestui principiu și practicilor idolatre; datorită influenței pe care o aveau asupra Sfântului Scaun, ce nu-și putea exercita puterea fără aceștia, ei i-au strâns în mod forțat pe oameni sub biserica romană, în ciuda rezistenței care, încet-încet, a scăzut.

„Părintele Barri a scris o carte intitulată "Paradisul se deschide printr-o sută de rugăciuni adresate Mariei". În ea, el expunea ideea că modul în care noi intrăm în paradis nu are importanță: lucrul important este să intri. El enumeră practici de exteriorizare a evlaviei față de Maria, care deschid porțile cerului. Între alte lucruri, aceste exerciții constau în adresarea către Maria de saluturi dimineața și seara, însărcinarea îngerilor de a o saluta; exprimarea dorinței de a-i construi mai multe biserici decât toate cele construite până atunci de toți călugării luați la un loc; a purta zi și noapte un rozariu în loc de brățară, sau un chip al Mariei, etc...

„Aceste practici sunt de ajuns pentru a ne asigura mântuirea și dacă diavolul, când suntem pe patul de moarte ne pretinde sufletul, noi trebuie doar să-i amintim că Maria răspunde pentru noi și că el trebuie să rezolve (clarifice) lucrurile cu ea” (J. Huber).

În lucrarea sa, „*Pietas quotidiana erga S.D. Mariam*”, părintele Pemble recomandă următoarele: „Să ne lovim, să ne autoflagelăm, să oferim fiecare lovitură ca un sacrificiu lui Dumnezeu, prin Maria, să ne gravăm cu un cuțit pe piept sfântul nume al Mariei; să ne acoperim decent noaptea, ca să nu ofensăm privirea castă a Mariei; să-i spui fecioarei că ai fi gata să-i oferi locul tău în rai dacă ea nu l-ar avea pe al ei; să vrei să nu te fi născut sau să te fi aruncat în iad dacă sfânta Maria nu s-ar fi născut; să nu mănânci niciodată un măr, atât timp cât Maria a fost ferită de greșeala de a gusta din el” (J. Huber).

Toate acestea au fost scrise în 1764, dar trebuie aruncată doar o privire asupra lucrărilor similare publicate astăzi în număr foarte mare sau numai asupra presei catolice, pentru a observa faptul că de 200 de ani, această idolatrie sălbatică nu a făcut altceva decât să crească și să se împodobească. Papa Pius XII s-a remarcat în ceea ce privește cultul Mariei. Sub conducerea lui, o mare parte a bisericii romano-catolice a urmat această idolatrie.

Mai mult, fiii lui Loyola, care sînt totdeauna gata să se conformeze spiritului timpului, încearcă astăzi să adapteze aceste copilării medievale și există câteva broșuri publicate de unii din acești preoți sub auspiciile nobile ale „Centrului Național de Cercetare Științifică”.

Dacă adăugări la aceasta hainele călugărești de diferite culori și „calități” specifice, adorarea sfinților, icoanele, moaștele, apologia „miracolelor”, adorarea „Inimii sfinte”, vom avea o idee a misticismului cu care „sufletele copiilor erau impregnate” prin contactul lor cu dascălii care erau „saturați de misticism” – așa cum scrie R.P. Charmot în anul 1943. Nu există nici o altă cale de a forma „creștini de elită”.

Oricum, dacă ei urmau să câștige bătălia împotriva universităților, colegiile iezuite și-ar fi extins învățătura îngrădind disciplinele laice, căci Renașterea redeșteptase setea de învățătură. Ei erau gata s-o facă, mergând cu totul împotriva acestei învățături care era contrară eu-lui lor: menținerea conștiințelor în deplina supunere față de biserică.

De aceea, elevii lor sînt mai întâi de toate înconjurați de acest „văl de rugăciuni”, care nu ar fi suficient dacă învățătura împărtășită nu ar fi fost mai întâi purificată de toate ideile și spiritele neconforme. Astfel, latina și greaca (latina era la mare preț în aceste colegii iezuite) erau studiate pentru valoarea lor literară; dar vechea gândire „ortodoxă” era expusă numai atât cît să demonstreze așa numită filozofie scolastică superioară. „Umaniștii” pe care ei îi școlarizau, erau în stare să compună discursuri și versuri în limba latină, dar singurul stăpân a gândurilor lor era sfântul Toma d'Aquino, un călugăr din sec.13.

Ascultați „Ratio Studiorum”, tratatul fundamental al pedagogiei iezuite, citat de R.P. Charmot: „Noi vom înlătura cu grijă subiectele laice care nu favorizează pietatea și morala sănătoasă. Noi vom compune poeme; dar fie ca poezii noștri să fie creștini și nu urmași ai păgânilor care Pemble recomandă următoarele: „Să ne lovim, să ne autoflagelăm, să oferim fiecare lovitură ca un sacrificiu lui Dumnezeu, prin Maria, să ne gravăm cu un cuțit pe piept sfântul nume al Mariei; să ne acoperim decent noaptea, ca să nu ofensăm privirea castă a Mariei; să-i spui fecioarei că ai fi gata să-i oferi locul tău în rai dacă ea nu l-ar avea pe al ei; să vrei să nu te fi născut sau să te fi aruncat în iad dacă sfânta Maria nu s-ar fi născut; să nu mănânci niciodată un măr, atât timp cît Maria a fost ferită de greșeala de a gusta din el” (J. Huber).

Toate acestea au fost scrise în 1764, dar trebuie aruncată doar o privire asupra lucrărilor similare publicate astăzi în număr foarte mare sau numai asupra presei catolice, pentru a observa faptul că de 200 de ani, această idolatrie sălbatică nu a făcut altceva decât să crească și să se împodobească. Papa Pius XII s-a remarcat în ceea ce privește cultul Mariei.

Sub conducerea lui, o mare parte a bisericii romano-catolice a urmat această idolatrie.

Mai mult, fiii lui Loyola, care sînt totdeauna gata să se conformeze spiritului timpului, încearcă astăzi să adapteze aceste copilării medievale și există câteva broșuri publicate de unii din acești preoți sub auspiciile nobile ale „Centrului Național de Cercetare Științifică”.

Dacă adăugări la aceasta hainele călugărești de diferite culori și „calități” specifice, adorarea sfinților, icoanele, moaștele, apologia „miracolelor”, adorarea „Inimii sfinte”, vom avea o idee a misticismului cu care „sufletele copiilor erau impregnate” prin contactul lor cu dascălii care erau „saturați de misticism” – așa cum scrie R.P. Charmot în anul 1943. Nu există nici o altă cale de a forma „creștini de elită”.

Oricum, dacă ei urmau să câștige bătălia împotriva universităților, colegiile iezuite și-ar fi extins învățătura îngrădind disciplinele laice, căci Renașterea redeșteptase setea de învățătură. Ei erau gata s-o facă, mergând cu totul împotriva acestei învățături care era contrară eu-lui lor: menținerea conștiințelor în deplina supunere față de biserică.

De aceea, elevii lor sînt mai întîi de toate înconjurați de acest „văl de rugăciuni”, care nu ar fi suficient dacă învățătura împărtășită nu ar fi fost mai întîi purificată de toate ideile și spiritele neconforme. Astfel, latina și greaca (latina era la mare preț în aceste colegii iezuite) erau studiate pentru valoarea lor literară; dar vechea gândire „ortodoxă” era expusă numai atît cît să demonstreze așa numită filozofie scolastică superioară. „Umaniștii” pe care ei îi școlarizau, erau în stare să compună discursuri și versuri în limba latină, dar singurul stăpîn a gândurilor lor era sfântul Toma d'Aquino, un călugăr din sec.13.

Ascultați „Ratio Studiorum”, tratatul fundamental al pedagogiei iezuite, citat de R.P. Charmot: „Noi vom înlătura cu grijă subiectele laice care nu favorizează pietatea și morala sănătoasă. Noi vom compune poeme; dar fie ca poeziile noastre să fie creștini și nu urmași ai păgânilor care invocă muzele, nimfele munților și mărilor, Calliope, Apollo, etc. „sau alți zei și zeițe. Mai mult, dacă aceștia trebuie menționați, să fie numai în scopul de a-i caricaturiza, căci ei sînt numai demoni...”

Astfel, toate științele – în special științele naturii – vor fi „interpretate” în aceeași manieră. De fapt, R.P. Charmot nu încearcă să ascundă aceasta în ceea ce spune despre profesorul iezuit al anului 1940. El nu predă știința de dragul științei, ci numai în scopul de a aduce o mai mare slavă lui Dumnezeu. Este legea formulată de sfântul Ignațiu în «Constituția» sa” (F. Charmot).

Și iarăși „Cînd vorbim despre o întreagă cultură, nu înseamnă că predăm toate subiectele sau științele, dar dăm o educație științifică și literară care nu este pur laică și impermeabilă la scînteierile revelației (F. Charmot).

Educația acordată de iezuiți era totuși făcută să fie mai degrabă scînteietoare decât profundă, sau „formalistă”, așa cum deseori a fost numită”. Ei nu credeau în libertate, care era fatală în ceea ce privește învățătura”, scrie H. Boehmer.

„Adevărul este că meritele relative ale învățămîntului iezuit au scăzut cînd știința și metodele de educație și învățămînt au progresat și

s-au dezvoltat pe o bază mult mai largă și pe concepții mai profunde ale umanității. Buckle spunea: „Cu cât civilizația înaintează, cu atât iezuiții pierd teren, nu numai datorită propriei lor decăderi., ci datorită tuturor modificărilor și schimbărilor care se petrec în mintea celor din jurul lor... De-a lungul sec.16, iezuiții au fost în frunte, dar în timpul sec.18 ei au fost depășiți de timp” (J. Huber).

Capitolul 2. Morala iezuiților.

Spiritul cuceritor al Societății lor, dorința arzătoare de a atrage conștiințele și de a le păstra sub exclusivă lor influență, numai acestea i-au putut determina pe iezuiți să fie mai îngăduitori cu păcătoșii decât confesorii altor ordine sau decât clerul. „Noi nu prindem muște cu oțet”, spune pe drept proverbul.

Cum am văzut deja, Ignățiu exprimă aceeași idee în diferiți termeni iar fiii lui Loyola și-au extras inspirația din aceasta. „Extraordinara activitate desfășurată de Ordin în domeniul teologiei morale arată deja că această știință subtilă a avut, pentru acesta, o mult mai mare importanță practică decât celelalte științe” (H. Boehmer).

H. Boehmer ne amintește faptul că, confesiunea era rar întâlnită în Evul mediu, iar cei credincioși recurgeau la ea numai în cazuri grave. Dar caracterul dominant al bisericii romane a determinat o răspândire și o creștere din ce în ce mai mare a acestei practici. De fapt, în timpul sec.16, confesiunea devenise o obligație religioasă care trebuia respectată cu atenție. Ignățiu o considera foarte importantă și recomanda discipolilor ca cât mai mulți credincioși s-o respecte cu regularitate.

„Rezultatele acestei metode erau extraordinare. Duhovnicii iezuiți se bucurau de aceeași considerație ca superiorii lor, iar confesionalul a fost considerat de toți ca un simbol al puterii și activității Ordinului. Dacă citim «Instrucțiunile» lui Ignățiu privind confesiunea și teologia morală, trebuie să recunoaștem că, de la început, Ordinul era pregătit să-i trateze pe păcătoși cu bunătate, că pe timp ce trecea, se arăta din ce în ce mai indulgent, până când această bunătate a degenerat în moleșeală. Putem înțelege cu ușurință de ce această abilitate indulgentă i-a făcut să aibă atâta trecere. Iată cum au câștigat favorurile nobilimii și mai marilor acestei lumi, care întotdeauna aveau nevoie de bunăvoința confesorilor lor, mult mai mult decât masa păcătoșilor de rând”.

„Curțile Evului mediu nu au avut niciodată confesori atotputernici. Această figură caracteristică nu a apărut în viața Curții (regale) decât în timpurile moderne, și Ordinul iezuit a fost acela care a implantat-o peste tot” (H. Boehmer).

H. Boehmer a scris: „În timpul sec. XVII, acești confesori nu numai că au obținut o influență politică foarte largă, dar chiar au acceptat uneori posturi sau funcții politice. În acea vreme, părintele Neidhart a luat conducerea politicii Spaniei ca prim ministru și mare inchiizitor. Părintele Fernandez a fost împuternicit să ia cuvântul și să voteze în Consiliul de coroană portughez; părintele La Chaise și succesorul său au ocupat funcții de miniștri în domeniul bisericesc la curtea Franței.

„Să ne reamintim de asemenea de rolul jucat de preoți în politica generală și chiar înafara confesionalelor. Părintele Possevino, ca legat - pontifical în Suedia, Polonia, Rusia; părintele Petre, ministru în Anglia, părintele Vota ca sfătuitor intim al regelui Poloniei, Jan Sobiescki. Alții au fost „creatori de regi” în Polonia, mediatori când Prusia a de venit regat. Astfel, trebuie recunoscut că nici un alt ordin nu arată atât interes și talent pentru politică, și nu depunea atâta activitate în ea ca iezuiții” (H. Boehmer).

„Dacă „indulgența” acestor confesori față de auguștii lor păcătoși penitenți a ajutat foarte mult interesele Ordinului și conducerii bisericii romane, exact aceleași metode avantajoase le-au folosit și preoți în ceea ce privește sfere mult mai modeste. Cu spiritul lor meticolos și chiar intrigant pe care l-au moștenit de la fondatorul Ordinului, celebrii cazuiști Escobar, Mariana, Busenbaum și alții, s-au dedicat studierii fiecărei legi în parte și aplicarea ei în toate cazurile care ar fi putut apare în tribunalul penitenței; broșurile lor despre „teologia morală” au dat Societății o reputație universală, cu toate că abilitatea lor în a deforma și perverti cele mai evidente obligații morale era atât de evidentă.

Iată câteva exemple de scamatorii: „Legea divină spune: ‚Să nu faci mărturie mincinoasă’. Există mărturie mincinoasă numai dacă cel ce jură folosește cuvinte prin care știe că induce în eroare pe judecător. Folosirea termenilor ambigui este de aceea permisă, și chiar scuza unor limite mintale poate fi folosită în anumite împrejurări”. „Dacă un bărbat își întreabă soția adulteră dacă ea a rupt contractul conjugal, ea poate răspunde fără ezitare «nu» atât timp cât contractul de căsătorie există. Odată ce ea a obținut iertarea la confesional, ea poate spune ‚sunt fără păcat’, dacă în timp ce spune asta, ea se gândește la iertarea care a luat de la ea povara păcatului ei. Dacă soțul este neîncredător, ea îl poate reasigura, spunându-i că ea nu a comis adulterul, și dacă mai comite adulter ea este obligată să-l mărturisească”.

Nu este greu să ne imaginăm că o asemenea teorie a avut un mare succes în rândul frumoaselor doamne care păcătuiau și se pocăiau!

De fapt, escortele lor galante erau tratate în același fel: „Legea lui Dumnezeu poruncește: ‚Să nu ucizi’. Dar asta nu înseamnă că orice om care ucide păcătuiește împotriva acestei legi. De exemplu, dacă un nobil este amenințat cu lovituri sau este bătut, el îl poate ucide pe agresorul lui; dar, desigur, aceasta este valabilă doar pentru nobili, nu și pentru oamenii de rând, pentru că nu este nimic dezonorant ca un om de rând să primească o bătaie...”. „În același fel, un slujitor care își ajută stăpânul să violeze o tânără, nu comite un păcat de moarte dacă se teme de dezavantajele serioase sau de felul în care va fi tratat dacă refuză să o facă. Dacă o tânără fată rămâne însărcinată, poate fi provocat avortul dacă greșeala ei conduce la necinstirea ei sau a unui membru al clerului”.

Cât despre părintele Benzi, el a avut timpul lui de glorie atunci când a declarat: „este doar o ofensă ușoară să pipăi sânii unei călugărițe”. Din cauza aceasta, iezuiții au fost porecliți „teologi mamelari”.

Dar, în ceea ce-l privește, celebrul cazuist Thomas Lanchez merită un premiu pentru lucrarea lui „De matrimonio”, în care piosul autor studiază cu detalii rușinoase toate variantele păcatului cârnii.

Să studiem mai departe aceste maxime convenabile în ceea ce privește latura politică, în special acelea referitoare la legitimitatea asasinării tiranilor găsiți vinovați de lipsă de energie în activitatea lor față de interesele Sfântului Scaun. H. Boehmer are de spus următoarele: „Cum am văzut deja, nu este greu să te ferești de păcatul de moarte. Depinzând de împrejurări, noi trebuie doar să folosim mijloacele excelente puse la îndemână de preoții iezuiți: ‚echivocul, rezervele (limitele) mintale, teoria subtilă a scopului intențiilor’ și noi vom fi în stare să comitem, fără a face păcat, fapte care sînt considerate criminale de către masele ignorante, dar în care nici chiar cel mai sever preot nu va fi în stare să descopere vreo urmă de păcat de moarte”. Printre cele mai criminale maxime iezuite, una care a indignat peste măsură și merită a fi examinat este: „Un călugăr sau preot are voie să ucidă pe acei ce sunt pe cale să-l defăimeze pe el sau comunitatea lui”. Așa că Ordinul și-a acordat sieși dreptul de a-și elimina adversarii, și chiar pe acei membri ai lui care, ieșind din Ordin, sunt prea vorbăreți. Această perlă se găsește în „Teologia părintelui L' Amy”.

Mai este un caz în care acest principiu își găsește aplicația. Același iezuit a fost destul de cinic pentru a scrie: „Dacă un părinte, cedând ispitei, abuzează de o femeie iar ea face publică întâmplarea și, din cauza aceasta, îl dezonorează, același părinte o poate uide pentru a evita căderea în dizgrație!”

Un alt fiu al lui Loyola, citat de „Marea torță”, Caramuel, crede că această maximă trebuie susținută și apărată: „Părintele poate s-o folosească ca o scuză pentru a uide femeia și astfel să-și păstreze onoarea”.

Această teorie monstruoasă a fost folosită ca să acopere multe crime comise de preoți și probabil a fost în 1956 motivul, dacă nu cauza, pentru lamentabila afacere cu preotul din Uruffe.

Capitolul 3. Eclipsa Companiei.

Succesul pe care Societatea lui Isus l-a obținut în Europa și în ținuturile îndepărtate, chiar dacă au fost presărate cu câteva nenorociri, i-a asigurat o situație proeminentă pentru o lungă perioadă de timp. Dar, așa cum am menționat mai înainte, timpul n-a lucrat în favoarea ei. Pe măsură ce ideile și știința evoluau, tinzând să elibereze mințile, oamenii de rând și monarhii găseau din ce în ce mai greu de suportat opresiunea acestor campioni ai „teocrației”.

De asemenea, multe abuzuri născute din acest succes au subminat Societatea în mod tacit. Pe lângă politică, în care era adânc implicată în detrimentul intereselor naționale, activitatea sa devoratoare s-a făcut simțită curând și în domeniul economiei.

„Părinții iezuiți au devenit prea implicați în afaceri care nu aveau nimic în comun cu religia, în comerț, schimburi, lichidatori ai falșilor. Colegiul Roman, care ar fi trebuit să rămână modelul moral și intelectual al iezuiților, avea cantități uriașe de stofă executată în mănăstirea de la

Macerata, pe care o vindeau în târguri la un preț scăzut. Centrele lor din India, Antile, Mexic și Brazilia au început curând comerțul cu coloniile. În Martinica, un împluternicit a creat vaste plantații care erau lucrate de sclavi negri” (Pierre Dominique).

Aceasta este partea comercială a misiunilor din străinătate care este menținută de fapt și în zilele noastre. Biserica romană nu a disprețuit niciodată extragerea de profituri temporare de pe urma cuceririlor ei spirituale. În ceea ce-i privește, iezuiții erau ca toate celelalte ordine religioase; ei chiar le-au întrecut. În orice caz, știm că, recent, preoții albi se numără printre cei mai bogați proprietari de pământuri din Africa de Nord.

Fiii lui Loyola au fost foarte zeloși atât în a folosi munca păgânilor, cât și în a le salva sufletele. În Mexic, ei aveau mine de aur și rafinării de zahăr; în Paraguai, plantații de ceai și cacao, fabrici de covoare; ei creșteau vite și exportau anual 80.000 de măgari”.

Cum putem vedea, evanghelizarea copiilor lor „roșii” a fost o sursă bună de beneficii. Și pentru a scoate un profit și mai mare, preoții nu au ezitat să fure din tezaurul de stat, cum s-a văzut și este binecunoscut cazul cutiilor de ciocolată descărcate la Cadiz și care erau pline cu praf de aur. Episcopul Palafox, trimis ca inspector de papa Inocențiu VIII, i-a scris în 1647: „Toată bogăția Americii de Sud este în mâna iezuiților”.

Afacerile financiare erau chiar foarte avantajoase. „În Roma, tezaurul Ordinului făcea plăți ambasadei Portugaliei în numele guvernului portughez. Când August II s-a dus în Polonia pentru a-și recâștiga tronul, preoții Vienei i-au deschis un cont acestui monarh nevoiaș și iezuiților de la Varșovia. În China, preoții împrumutau bani negustorilor cu dobânzi de 25, 50 și chiar de 100%. (Chiar și azi – 1993 – când intri în Aeroportul Fiumicino-Roma, prima agenție de schimb valutar aparține de „Banco di Spirito Sancto”, banca Vaticanului - n.t.).

Lăcomia scandalosă a Ordinului, morala lor nedefinită, nesfârșitele lor intrigi politice și totodată încălcarea prerogativelor clerului au stârnit pretutindeni o dușmănie și ură de moarte împotriva lui. În rândul claselor sus-puse, a căzut într-o totală dizgrație prin compromitere și, în Franța în orice caz, eforturile lui de a menține oamenii într-o supunere formală și superstițioasă au dat naștere inevitabil unei emancipări intelectuale.

Cu toate acestea, prosperitatea materială de care s-a bucurat Societatea, poziția dobândită la Curte și în special ajutorul dat de Sfântul Scaun, pe care ei îl credeau de neclintit, i-au menținut pe iezuiți în completă siguranță chiar și în perioada de început a decăderii lor. Nu trecuseră ei deja prin multe furtuni, suferind cam 30 de expulzări de la momentul înființării Societății până la mijlocul secolului 18? Aproape de fiecare dată ei se întorseseră, mai devreme sau mai târziu, să-și reocupe pozițiile pierdute. Dar această nouă eclipsă care-i amenința era pe cale să fie totală și avea să dureze mai mult de 40 de ani.

Lucrul cel mai ciudat este că primul atac împotriva atotputernicei Societăți a venit din foarte catolica Portugalie, unul din bastioanele cele mai puternice ale iezuiților din Europa. Influența exercitată asupra mării de către Anglia încă de la începutul secolului, a fost probabil una din cauzele acestei răzvrătiri.

Un tratat fixând granițele în America, încheiat între Spania și Portugalia în 1750, dăduse portughezilor un vast teritoriu în estul fluviului Uruguai, unde activau iezuiții. În consecință, preoții au trebuit să se retragă de această parte a noii frontiere, în teritoriul spaniol. Așa că ei i-au înarmat pe guarani și au dus un lung război de partizani, rămânând în final stăpâni ai teritoriului care fu dat înapoi Spaniei.

Marchizul de Pombal, prim ministru portughez, s-a simțit de-a dreptul insultat. Pe lângă aceasta, acest fost elev iezuit nu a păstrat caracteristicile Ordinului și își extrăsese inspirația din filozofii francezi și englezi în detrimentul vechilor lui dascăli. În 1757 el i-a dat afară pe confesorii iezuiți din familia regală și a interzis membrilor Societății să mai predice. După câteva certuri cu ei, el a emis un pamflet public „Scurtă dare de seamă asupra regatului iezuit din Paraguai”, care a făcut mare vâlvă și prin care a obținut efectuarea unei anchete din partea papei Benedict XIV și, în final, îndepărtarea iezuiților din toate regiunile țării.

Chestiunea aceasta a făcut senzație în Europa și în special în Franța unde, curând după aceea, părintele La Valette a dat faliment; el era un „om de afaceri” care făcea tranzacții imense de zahăr și cafea pentru Companie. Refuzul Companiei de a-i plăti datoriile, i-au fost fatale (Companiei n.t.). Parlamentul, nemulțumindu-se cu o condamnare de drept comun, a examinat Constituția Companiei, declarând așezămintele ei din Franța ca fiind ilegale și a condamnat 24 de lucrări ale principalilor ei autori. Pe 6 aprilie 1762 este publicată o declarație de arestare (Acuzație) cu următoarea formulare: „Instituția în cauză este inadmisibilă în orice stat civilizat, pentru că este de natură ostilă oricărei autorități spirituale sau lumești; ea caută să introducă în biserică și în stat, sub paravanul plauzibil al unei instituții religioase, nu un ordin cu adevărat doritor să împrăștiie desăvârșirea evanghelică, ci un corp politic trudind fără odihnă și uzurpând întreaga autoritate prin orice mijloace indirecte, secrete sau ocolite...”

În concluzie, doctrina iezuită a fost descrisă după cum urmează: „Perversă, o distrugere a tuturor principiilor religioase și cinstite, insultând morala creștină, vătămătoare societății civile, ostilă drepturilor națiunilor, puterii regale și chiar securității suveranilor și supunerii oamenilor de rând; potrivită pentru a stârni mari perturbări în stat, ea zămislește și menține cea mai vătămătoare cale de corupere a inimilor oamenilor”.

În Franța, proprietățile Societății au fost confiscate în beneficiul Coroanei și nici unui membru al ei nu i s-a permis să mai rămână în regat dacă nu renunța la jurământul său și dacă nu jura supunere regulilor generale ale clerului francez.

La Roma, Generalul iezuit Ricci obține de la papa Clement XIII o bulă confirmând privilegiile Ordinului și proclamându-i nevinovăția. Dar era prea târziu. În Spania, Bourbonii interziseseră toate așezămintele Societății, atât cele din capitală cât și cele din colonii. Astfel a luat sfârșit statul iezuit al Paraguaiului. Guvernele din Napoli, Parma și chiar Marele Stăpân de Malta, i-au expulzat pe fiii lui Loyola din teritoriile lor. Cei 60.000 care se aflau în Spania au trăit o experiență stranie după ce au fost aruncați în închisoare: „Regele Carol III i-a trimis pe toți la papa împreună cu o scrisoare prin care spunea că el îi „supune înțelepciunii și

controlului imediat al Sfinției Voastre'. Dar când nenorociții erau pe cale să debarce la Civita-Vecchia, au fost întâmpinați cu lovituri de tun din ordinul propriului lor General, care deja avea pe cap grija iezuiților portughezi și nu mai putea să-i hrănească nici pe aceștia. Ei de abia au reușit să-și găsească un adăpost la o mănăstire din Corsica" (Pierre Dominique).

„Clement XIII, ales în 6 iulie 1758, a rezistat mult timp cererilor presante ale câtorva națiuni care cereau scoaterea înafara legii a iezuiților. Era pe cale să cedeze și aranjase deja un Consistoriu pe 3 februarie 1769, cu ocazia căruia trebuia să spună cardinalilor hotărârea sa de a ceda dorinței acestor Curți; în noaptea dinaintea acestei zile speciale el a căzut deodată bolnav și în timp ce se îndrepta spre pat, strigă: „Mor...”. Este foarte periculos să ataci iezuiții (Baron de Ponnat, „Istoria variațiunilor și contradicțiilor bisericii romane”, pag. 215).

A fost format un conclav de cardinali care a durat trei luni. În final, cardinalul Ganganeli a îmbrăcat mitra și și-a luat numele de Clement XIV. Curțile regale care-i alungaseră pe iezuiți continuau să ceară interzicerea totală a Societății. Dar papalitatea nu era grăbită să abolească acest instrument principal care folosea la îndeplinirea politicii sale, și au trecut astfel patru ani până când Clement XIV, constrâns de atitudinea fermă a oponentilor săi – care ocupaseră câteva din Statele pontificale – a semnat în sfârșit actul dizolvării, „Dominus ac Redemptor” în 1773. Ricci, Generalul Ordinului, a fost chiar închis în castelul Saint Angelo unde a și murit câțiva ani mai târziu.

„Iezuiții păreau doar că se supun acestui Ordin care îi condamnă... Ei au scris numeroase pamflete împotriva papei și cu scopul de a provoc rebeliune; au spus tot felul de minciuni și au calomniat arătând cum au fost comise atrocități atunci când proprietățile lor din Roma le-au fost confiscate” (J. Huber).

Moartea papei Clement XIV, 14 luni mai târziu, a fost atribuită iezuiților de o parte a opiniei europene. „În principiu cel puțin, iezuiții nu mai existau; dar Clement XIV știa foarte bine că semnând condamnarea la moartea a Ordinului, el și-a semnat-o și pe a lui: „Această interdicție este în sfârșit realizată”, a exclamat el, „și nu-mi pare rău de asta, . , aș face-o din nou dacă nu ar fi deja făcută; dar această interdicție mă va uide” (Caraccioli „Viața papei Clement XIV”, pag.313)

Ganganelli a avut dreptate; curând după semnarea interdicției, au apărut pe pereți afișe care arătau invariabil cinci litere I.S.S.S.V. și fiecare se întreba ce însemna asta. Clement a înțeles imediat și a declarat cu curaj: „Asta înseamnă ,In **Settembre**, **Sara Sede Vacante**’ (În septembrie Scaunul va fi vacant), adică papa va fi mort” (Baron de Ponnat)

Iată încă o mărturie: „Papa Ganganelli nu a supraviețuit mult timp după lichidarea iezuiților” a spus Scipion de Ricci. „Darea de seamă asupra bolii și morții sale, trimisă Curții de la Madrid prin ambasadorul Spaniei la Madrid, a dovedit că el fusese otrăvit; după câte știm, nici o anchetă nu a fost făcută în privința acestui eveniment, nici de cardinali, nici de noul pontif. Făptașul acestei abominabile fapte a avut deci ocazia să scape de judecata lumii ,. dar nu va fi în stare să scape de judecata Domnului” (Potter, „Viața lui Scipion de Ricci”, pag.18).

„Putem afirma cu siguranță că, la 22 septembrie 1774, papa Clement XIV a murit otrăvit” (Baron de Ponnat).

Între timp, împărăteasa Austriei, Maria Tereza, îi expulzase deasemenea pe toți iezuiții din cuprinsul imperiului. Numai Frederic al Prusiei și Ecaterina II, împărăteasa Rusiei, i-au primit în țările lor ca educatori. În Prusia, ei au reușit să stea doar zece ani, până în 1786. Rusia le-a fost favorabilă pentru mai mult timp dar și acolo, din aceleași motive, ei au trezit animozitatea guvernului.

„...Lichidarea schismei (dintre catolicism și ortodoxie - n.t.) readucerea Rusiei sub autoritatea papei i-a atras cum atrage lampa o molie. Ei au lansat un program de propagandă activă în rândurile armatei și aristocrației și au luptat împotriva Societății Biblice create de țar. Ei au reușit câteva succese și au reușit convertirea prințului Galițin, nepotul ministrului cultelor. Așa că țarul a intervenit și a dat ordinul din 20 decembrie 1815” (Pierre Dominique).

Nu este nevoie să spunem că motivele acestui ordin, care i-a expulzat pe iezuiți din Moscova și Sankt Petersburg, au fost aceleași ca și în celelalte țări. „Noi ne-am dat seama că ei nu-și îndeplineau îndatoririle pe care le așteptam de la ei... În loc să trăiască ca locuitori pașnici într-o țară străină, ei au tulburat religia grec-ortodoxă care este religia predominantă în imperiul nostru din timpuri străvechi și în care stă pacea și fericirea națiunilor de sub sceptrul nostru. Ei au abuzat de încrederea noastră pe care au obținut-o și au făcut tineretul să se încreadă în ei și au făcut ca femeile noastre să se abată de la închinarea noastră străveche... Nu suntem surprinși că acest ordin religios a fost eliminat din fiecare țară și că acțiunile lor nu au fost tolerate niciunde” (Pierre Dominique).

În 1820, în sfârșit, au fost luate măsuri generale pentru a-i expulza din întreaga Rusie.

Dar, pentru că evenimentele politice au permis aceasta, ei au pus din nou piciorul în Europa de Vest, urde Ordinul lor a fost restabilit în mod solemn de papa Pius VII în 1814.

Semnificația politică a acestei hotărâri este clar exprimată de M. Daniel-Rops, un mare prieten al iezuiților. El a scris privitor la „reapariția” fiilor lui Loyola: „Era imposibil să nu vezi în aceasta un act evident de contra-revoluție” (Daniel-Rops, de la Academia franceză „Restabilirea Companiei lui Isus”, studii, septembrie 1959).

Capitolul 4. Renașterea Societății lui Isus în sec. XIX.

Menționam anterior că, atunci când Clement XIV a fost constrâns să lichideze Ordinul iezuiților, el a spus în mod aparent: „Mi-am tăiat mâna mea dreaptă”. Afirmatia pare destul de plauzibilă. Sfântul Scaun găsea prea greu să împartă dominația asupra lumii cu cel mai important instrument al său. Decăderea Ordinului, o măsură politică impusă de împrejurări, a fost treptat atenuată de succesorii lui Clement XIV, Pius VI și Pius VII; și dacă eclipsa oficială a iezuiților a durat 40 de ani, aceasta s-a întâmplat din cauza revoluțiilor din Europa, rezultând din revoluția franceză. În orice caz, această eclipsă nu a fost niciodată totală.

„Majoritatea iezuiților au stat în Austria, Franța, Spania, Italia, amestecându-se cu clerul. Se întâlneau unii cu alții sau se strângeau în număr cât puteau de mare. În 1794, Jean de Tournely a fondat Societatea „Sacre Coeur” (Sfânta Inimă) în Belgia, ca un corp didactic. Mulți iezuiți s-au alăturat acesteia. Trei ani mai târziu, Tyrolean Paccanari, care se credea, un nou Ignățiu, a fondat „Societatea Fraților în Credință”. În 1799 cele două societăți s-au unit cu părintele Clariviere în frunte; el era unicul supraviețuitor al iezuiților francezi. În 1803, s-au unit cu ei iezuiții ruși. Ceva coerent se întorcea din nou la viață, dar masele populare și chiar cei mai mulți politicieni nu au recunoscut aceasta de la început” (Pierre Dominique).

Revoluția franceză, iar apoi Imperiul, au dat Companiei lui Isus o credibilitate neașteptată; era o reacție de apărare izvorâtă în vechea monarhie împotriva noilor idei. Napoleon I a descris Societatea lui Isus ca „foarte periculoasă; ea nu va fi tolerată în Imperiu”. Dar, când Sfânta Alianță a triumfat, noii monarhi nu au respins ajutorul acestor absolutiști pentru a aduce din nou la supunere strictă pe oameni.

Dar timpurile se schimbaseră. Toate abilitățile venerabililor părinți puteau doar să întârzie, dar nu să-i oprească propagarea ideilor liberale, iar eforturile lor se dovediră mai degrabă dăunătoare decât folositoare. În Franța, Restaurarea a experimentat-o într-un mod amar. Ludovic XVIII, politician neîncrezător și abil, a încercat să frâneze cât a putut ridicarea reacționarilor ultraregaliști. Dar sub Carol X, limitat și foarte devotat, iezuiții au obținut ușor reabilitarea. Legea care îi expulzase în 1764 era încă în vigoare. Nici o problemă. Ei au reînsofletit faimoasa „Congregație”, primul tip de Opus Dei. Această pioasă frăție, compusă din ecleziaști și laici, putea fi întâlnită peste tot, pretinzând că „purifica” armata, magistratura, administrația, profesoratul; țineau prelegeri în toată țara, plantând cruci comemorative oriunde se duceau. Multe dintre ele sînt acolo și astăzi. Prin ceea ce făceau ațâțau pe credincioși să lupte împotriva necredincioșilor, devenind atât de urâți de oameni, încât un catolic devotat și legitimist ca Montlosier a spus: „Misionarii noștri au aprins focuri pretutindeni. Dacă ar fi să ni se trimită ceva, aș prefera ciuma marseilleză decât mai mulți misionari”.

În 1828, Carol X a retras Ordinului dreptul de a învăța, dar era prea târziu. Dinastia s-a prăbușit în 1830.

Urâți și acoperiți de rușine, fiii lui Loyola au rămas totuși în Franța, dar deghizați, pentru că Ordinul era încă abolit. Ludovic Filip și Napoleon III i-au tolerat. Republica i-a împrăștiat doar în 1880, sub administrația lui Jules Ferry. Închiderea totală a așezămintelor lor s-a petrecut în 1901, sub legea separării.

De-a lungul sec. XIX, istoria Companiei în America și jumătate de Europa a fost plină de sușuri și coborâșuri, ca și în trecut, în timpul luptelor cu noile idei. „Oriunde oamenii cu gândire liberală ieșeau victorioși, iezuiții erau respinși. Pe de altă parte, când adversarii au triumfat, ei se refăceau în scopul de a apăra tronul și altarul. Așa că au fost expulzați din Portugalia (1834), Spania (1820, 1835, 1868), din Elveția (1848), Germania (1872) și Franța (1880, 1901).

„În Italia, începând din 1859, toate așezămintele și colegiile lor fură treptat luate de la ei, astfel că au fost nevoiți să oprească toate activitățile prevăzute în legea lor. Același lucru s-a întâmplat în regiunile latino-americane. Ordinul a fost suspendat din activitate în Guatemala (1872), Mexic (1873), Brazilia (1874), Ecuador, Columbia (1876) și Costa Rica (1884).

„Singurele țări în care iezuiții trăiau în pace erau cele în care protestanții erau în majoritate: Anglia, Suedia, Danemarca, SUA. Poate părea surprinzător la prima vedere, dar explicația stă în faptul că în aceste țări iezuiții nu erau capabili să exercite o influență politică. Fără îndoială, ei acceptau acest fapt mai mult din necesitate decât din înclinație. Altminteri, ei ar fi profitat de fiecare ocazie pentru a influența legislația și administrația în mod direct prin manevrarea claselor conducătoare, sau indirect prin agitarea continuă a maselor catolice.

Ca să fim sinceri, această imunitate a țărilor protestante față de încercările iezuite era departe de a fi completă.

„În Statele Unite – scrie M. Fulop-Miller – Compania lui Isus și-a desfășurat activitatea în mod sistematic și fructuos pentru o lungă perioadă de timp, fiindcă nu era constrânsă de nici o lege”. „Eu nu sunt mulțumit de renașterea iezuiților”, scria fostul președinte al Uniunii, John Adams, succesorul lui Thomas Jefferson, în 1816. „Roiuri de iezuiți s-au prezentat deghizați ca tipografi, scriitori, publiciști, profesori de școală. Dacă vreodată o grupare de oameni ar merita blestemul etern pe acest pământ și în iad, atunci aceasta ar fi Societatea lui Loyola. Însă, cu sistemul nostru de libertate religioasă, noi le oferim un bun refugiu”. Și Jefferson răspunde: „Ca și tine, sînt împotriva restabilirii iezuiților, care face ca lumina să cedeze întunericului”. Teama astfel exprimată s-a dovedit a fi îndreptățită, așa cum vom vedea, mai târziu.

Capitolul 5. Al doilea Imperiu și Legea Falloux - Războiul din 1870

În capitolul precedent, am menționat toleranța de care se bucurau iezuiții în Franța sub Napoleon III, chiar dacă Societatea era interzisă în mod oficial. În orice caz, nu ar fi putut fi altfel atîta timp cît regimul datora existența sa – în mare parte – bisericii romane, al cărei sprijin nu înceta atît timp cît dura regimul. Dar era atît de costisitor pentru Franța!

Cititorii „Progresul de Pas-de-Calais”, o publicație pentru care viitorul împărat scrisese câteva articole în 1843 - 1844, nu-l puteau suspecta de indulgență față de *ultramontanism* (curentul care susținea infailibilitatea papei - n.t.), judecând după următoarele: „Clerul cere, sub pretextul libertății învățămîntului, dreptul de a instrui tineretul. Statul, pe de altă parte, cere deasemenea dreptul instruirii publice directe pentru interesele proprii. Această luptă este rezultatul opiniilor divergente ale guvernului și bisericii. Amîndouă doresc să influențeze tînăra generație, pornind din direcții opuse și în sprijinul profitului lor direct. Noi nu credem că toate legăturile dintre biserică și autoritatea civilă trebuie rupte pentru a opri această disensiune. Din păcate, preoții Franței, în general, se opun intereselor democratice; a le permite să construiască școli fără a-i controla

înseamnă a-i încuraja să învețe lumea să urască revoluția și libertatea”. Și apoi: „Clerul va înceta să mai fie ultramontanist în momentul în care cineva îi va obliga să se modernizeze și să se amestece cu oamenii care își dobândesc pregătirea prin aceleași metode și din aceleași surse ca și masa populară”.

Referitor la modul în care erau pregătiți preoții germani, autorul spune: „În loc să fie separați de restul lumii din copilărie și instalați în seminarii, urând societatea în care trebuie să trăiască, ei ar trebui să învețe mai întâi să fie cetățeni înainte de a fi preoți”.

Aceasta nu a încurajat clericalismul politic al viitorului împărat, pe atunci un „cărbunar”. Dar ambiția de a ocupa tronul l-a făcut în curând foarte supus Romei. Nu l-a ajutat chiar Roma să facă primul pas?

„Făcut președinte al Republicii la 10 decembrie 1848, Louis Napoleon Bonaparte a strâns în jurul lui un grup de miniștri, unul din aceștia fiind M. Falloux. Cine este acest M. Falloux? O unealtă a iezuiților... Pe 4 ianuarie 1849, el formează o comisie a cărei rol este de a pregăti o mare reformă legislativă a învățământului primar și gimnazial”. În cursul discuțiilor, M. Cousin remarcă faptul că biserica greșește legându-și soarta de iezuiți. Domnul Dupanloup a apărut energic Societatea... Era în pregătire o lege care dădea unele libertăți iezuiților. „În trecut, Statul și Universitatea fuseseră apărate de invazia iezuiților; noi am fost nedreptiți și am greșit. Noi am cerut ca guvernul care a aplicat legea împotriva acestor agenți străini să acorde iertarea lor. Ei sunt cetățeni buni care au fost calomniați și judecați greșit; ce putem face ca să le arătăm respectul și stima pe care le-o datorăm?

„Puneți în mâinile lor pregătirea tinerei generații”.

„Acesta este de fapt scopul legii din 15 martie 1850... Această lege numește un consiliu superior pentru educație publică în care clerul are o poziție dominantă (art.1); face din cler stăpânul școlilor (art.44); dă asociațiilor religioase dreptul să deschidă școli particulare, fără a trebui să ceară socoteală asupra congregației neautorizate (iezuiții) (art.172). Domnul M. Barthelémy Saint Hilaire încearcă în van să demonstreze că scopul autorilor acestui proiect este de a oferi monopolul educației clerului și de aceea această lege ar fi fatală universităților; Victor Hugo strigă în zadar: „Această lege este un monopol în mâinile acelor care încearcă să facă învățământul să izvorască din sacristie și guvernarea din confesional” (Adolphe Michel „Iezuiții”, pag.66).

Dar adunarea legislativă ignoră aceste proteste. Ba preferă să asculte pe domnul Montalembert, care exclamă: „Noi vom fi înghițiți dacă nu vom opri imediat tendința spre raționalism și demagogie; și mai mult, aceasta poate fi oprită numai cu ajutorul bisericii”. Și el adaugă, pentru a fi sigur că semnificația acestei legi este bine descrisă: „Unei armate de profesori corupți și anarhici trebuie să-i opunem armata clerului”. Legea a fost votată. Niciodată până atunci nu obținuseră iezuiții în Franța o victorie mai deplină.

Domnul de Montalembert a admis plin de mândrie: „Eu apăr dreptatea (justiția) prin susținerea guvernului Republicii, care a făcut atâtea ca să salveze ordinea și să mențină unitatea poporului francez; mai

ales că guvernul a făcut mai multe servicii bisericii catolice decât toate celelalte guverne la putere în ultimele două secole”.

Toate acestea s-au întâmplat acum o sută de ani, dar ne par foarte cunoscute astăzi. Dar să vedem cum acționa Republica condusă de Louis Napoleon pe plan internațional.

Revoluția din 1848, printre alte consecințe în Europa, a provocat ridicarea italienilor din Roma împotriva papei Pius IX, suveranul lor, care se refugiase la Gaeta. S-a proclamat Republica Romană. Printr-un scandalos paradox, Republica Franceză, în acord cu austriecii și regele Neapolului, l-au readus la tron pe suveranul nedorit.

Un regiment francez a asediat Roma și a cucerit-o în 2 iulie 1849, restaurând puterea pontificală; ea a reușit să se mențină cu ajutorul unei divizii franceze de ocupație, care a părăsit Roma numai după primul dezastru din războiul franco-german (1870)”.

Începutul fusese promițător.

„Lovitura din 2 decembrie 1851 a cauzat proclamarea Imperiului. Președintele Republicii, Louis Napoleon, îi favorizase pe iezuiți în tot felul. Acum împărat, nu refuza nimic complicilor și aliaților lui. Clerul și-a dat binecuvântarea asupra masacrelor și surghiunurilor făcute la 2 decembrie. Singurul responsabil de această lovitură abominabilă era privit ca mântuitorul providențial. Arhiepiscopul Parisului care văzuse masacrul pe bulevard, exclamă: „Omul pregătit de Dumnezeu, a venit! Degetul lui Dumnezeu nu a fost niciodată mai vizibil ca în evenimentele care au avut un atât de mare rezultat”.

Episcopul de Saint Flour a spus de la amvonul său: „Dumnezeu l-a ridicat pe Louis Napoleon; El îl alesese deja pe el ca să fie împărat. Da, dragii mei frați, Dumnezeu l-a consacrat dinainte prin binecuvântarea pontifului său și a preoților; El însuși l-a ales; putem noi să ignorăm alegerea Domnului?”

Episcopul de Nevers salută în mod fățarnic pe „instrumentul providenței”. „Această adulație vrednică de milă, care ar putea fi mărită, merită o recompensă. Această recompensă a fost completa eliberare a iezuiților pe toată durata Imperiului. Societatea lui Isus a fost literalmente stăpâna Franței timp de 18 ani... s-a îmbogățit, și-a înmulțit așezămintele și și-a răspândit influența. Acțiunea ei a fost simțită în toate evenimentele timpului, în special în expediția din Mexic și în declararea războiului din 1870”.

„Imperiul înseamnă pace”, a declarat noul suveran. Dar, la doi ani după urcarea pe tron, a început primul război din cele care s-au succedat în timpul domniei lui; istoria ar putea vedea fără legătură între ele cauzele care au determinat aceste războaie, dacă nu am cunoaște elementul lor comun: apărarea intereselor bisericii catolice. Războiul din Crimeea, primul dintre acestea – a slăbit Franța, nefiind profitabil pe plan național – este un exemplu caracteristic.

Nu un om care se împotriva clerului, ci abatele Bruguerette a fost acela care a scris: „Cuvântările celebrului Theatine” (părintele Ventura) ținute în capela din Les Tuileries în 1857, prezintă Restaurarea Imperiului ca pe o lucrare a lui Dumnezeu... și îl proslăvea pe Napoleon III pentru că apăra religia în Crimeea și făcea să strălucească iarăși mărețele zile ale

Cruciadelor în Est... Războiul Crimeii a fost privit ca un compliment adus expediției Romane... El a fost lăudat și slăvit de întreg clerul, plin de admirație pentru fervoarea religioasă a trupelor care au asediat Sevastopolul.

Saint Beuve a povestit în mod mișcător cum Napoleon III a trimis o imagine a sfintei Fecioare flotei franceze.

Paul Leon, membru al Instituției, a explicat ce a însemnat această expediție care a entuziasmat clerul: „O ceartă între călugări a reînviat - problema Estului: s-a născut din rivalitatea dintre biserica latină și cea ortodoxă în legătură cu protejarea locurilor sfinte (Palestina). Cine să vegheze asupra bisericilor din Betleem, să țină cheile și să conducă activitatea? Cum este posibil ca aceste chestiuni minore să poată învrăjbi două mari imperii?... Dar, în spatele călugărilor bisericii latine se afla partida catolică franceză, iar în spatele solicitărilor ortodoxe era influența Rusiei” (Paul Leon, „Războiul pentru pace”, pag. 321-323).

Țarul invoca protecția pe care trebuia s-o asigure bisericii ortodoxe și pentru a o face în mod practic, a cerut flotei să folosească strâmtoarea Dardanele. Anglia, care era sprijinită de Franța, refuză și războiul izbucnește. „Franța și Anglia puteau ajunge la teritoriile țarului numai prin Marea Neagră, cu ajutorul turcilor... Din acest punct, războiul Rusiei devine războiul Crimeii și este în întregime concentrat în asedierea Sevastopolului, un episod costisitor și fără rezultat. Bătălii sângeroase, epidemii ucigătoare și suferințe inumane au costat Franța o sută de mii de morți (Paul Leon).

Trebuie subliniat că acești o sută de mii de morți erau soldați a lui Hristos și glorioși „martiri ai credinței”, după spusele arhiepiscopului Parisului, Sibour, care a declarat în acel timp: „Războiul Crimeii, dintre Franța și Rusia, nu este un război politic, ci unul sfânt; nu se luptă un stat cu altul, sau un popor contra altuia, ci este un război religios, o cruciadă”. (Journet, „Exigențe creștine în politică”, pag. 274)

Recunoașterea este fără ocolișuri. Nu am auzit același lucru nu cu mult timp în urmă, în timpul ocupației naziste, spus în termeni identici de preoții papei Pius XII și chiar de către Pierre Leval, președintele consiliului primăriei din Vichy?

În 1863 are loc o expediție în Mexic. Despre ce este vorba, ce urmărea? Să transforme o republică laică într-un imperiu și să-l ofere lui Maximilian, arhiduce al Austriei. Austria era stâlpul principal al papalității. Se voi a de asemenea ridicarea unei bariere împotriva influenței protestantismului din Statele Unite ale Americii asupra Americii de Sud. Albert Bayet a scris cu perspicacitate: „Țelul războiului este de stabili un Imperiu catolic în Mexic și de a reduce drepturile oamenilor ca și campania din Siria și cele două din China, aceasta servind interesele catolice” (Albert Bayet, „Istoria Franței”).

Știm cum, în 1867, după ce armata franceză s-a reîmbarcat, Maximilian, ghinionistul campion al Sfântului Scaun a fost făcut prizonier când Queretaro s-a predat și a fost împușcat, făcând loc instaurării republicii conduse de biruitorul Juarez.

Cu toate acestea, se apropia momentul când Frăția trebuia să plătească încă odată mult mai scump pentru sprijinul politic dat de Vatican

tronului imperial. În timp ce armata franceză își vărsa sângele în cele patru zări ale lumii, devenind tot mai slabă și apărând interese care nu erau ale ei, Prusia, sub mâna puternică a viitorului „cancelar de fier”, era ocupată în a-și extinde puterea militară cu scopul unirii tuturor statelor germane într-un singur bloc. „Austria a fost prima victimă a dorinței și puterii sale. Prusia avea o înțelegere cu Austria ca să pună mâna pe ducatele daneze Schleswig și Holstein, dar Austria a fost păcălită de complicele ei. Războiul care a urmat fost câștigat curând de Prusia la Sadova pe 3 iulie 1866. A fost o lovitură teribilă pentru vechea monarhie habsburgică, care era totuși în declin, lovitura a fost tot la fel de puternică și pentru Vatican, pentru că Austria era de mult timp fortăreața cea mai credincioasă dintre ținuturile germane. De atunci, Prusia protestantă își exercită autoritatea asupra lor. Doar dacă... biserica romană nu găsește „un braț laic” capabil să oprească total expansiunea puterii „eretice”.

Dar cine poate juca acest rol în Europa înafară de Imperiul francez? Napoleon III, omul trimis de Providență, va avea onoarea să răzbune Sadova. Armata franceză nu era pregătită. „Artileria era veche, depășită. Tunurile noastre se încarcă încă pe guri”, scria Rothan, ministrul francez la Francfort și care putea vedea venind dezastrul. „Prusia este conștientă de superioritatea ei și de slaba noastră dotare”, mai adăuga el. Instigatorii războiului nu erau interesați de aceasta. Candidatura unui Hohenzollern la tronul vacant al Spaniei a fost scuza pentru acest conflict; de asemenea, Bismark îl dorea. Când el a falsificat telegrama de la Ems (telegramă prin care a înăsprit răspunsul regelui Prusiei către ambasadorul Franței - n. t.), avocații războiului au avut jocul în mâinile lor și au stârnit mânia poporului.

Franța declară război; „Războiul din 1870 a fost dovedit de istorie ca fiind opera iezuiților”, a scris Gaston Bally. Compoziția guvernului care a trimis Franța la dezastru este descrisă astfel de către eminentul istoric catolic, Adrien Dansette: „Napoleon III a început prin a-l sacrifica pe Victor Duruy, apoi aranjă să fie numiți în guvern oameni din partida populară. (ianuarie 1870). Noii miniștri erau catolici sinceri sau ecleziaști care credeau în conservatorismul social”.

Este ușor de înțeles acum ce era atunci inexplicabil: graba acestui guvern de a extrage un „motiv de război” din acea telegramă ticluită chiar înainte de a se fi confirmat acest lucru.

„Urmările au fost: căderea Imperiului și contralovitura ce a urmat împotriva scaunului papal... Edificiul imperial și cel papal, încoronate de iezuiți, au căzut în același noroi, în ciuda Concepției imaculate (dogma că Maria a fost născută fără păcat - n.t.) și a infailibilității papei. Dar, vai! toate acestea se întâmplau peste cenușa Franței!” (Gaston Bally, „Istoria religioasă a Franței contemporane”, pag. 100-101).

Capitolul 6. Iezuiții la Roma – „Syllabus” (Programa).

Într-o carte a abatelui Brugerette, în capitolul „Clerul sub al doilea Imperiu”, se poate citi următorul pasaj: „Devotamentul individual, nou sau vechi, a fost onorat din ce în ce mai mult în timpul când romantismul exalta spiritul în detrimentul rațiunii austere. Venerarea sfinților și a

relicvelor, restrânsă timp îndelungat de suflarea rece a raționalismului, a luat un nou avânt. Venerarea Sfintei Fecioare, mulțumită aparițiilor din La Salette și Lourdes, a dobândit o extraordinară popularitate. S-au înmulțit pelerinajele la aceste locuri privilegiate de miracolele ce avuseseră loc acolo”.

„Episcopatul Franței a înlesnit noi devoțiuni. El a întâmpinat călduros și plin de recunoștință scrisoarea enciclică a papei Pius IX din 1856, care proclama dogma «Concepției imaculate». Tot episcopatul, adunat la Paris în 1856 pentru botezul Prințului Imperial, l-a rugat pe papa Pius IX ca sărbătoarea „Inimii sfinte” (Sacre Coeur) să fie transformată într-o sărbătoare a bisericii universale”.

Aceste câteva înduri arată clar influența preponderentă exercitată de iezuiți în Franța în timpul celui de al doilea Imperiu, influență la fel de mare ca cea avută asupra Sfântului Scaun. Așa cum am văzut, iezuiții au fost și au rămas marii propagandiști ai acestor „devoțiuni individuale, noi sau vechi”, această „palpabilă” și aproape senzuală pietate care a făcut masele excesiv de scrupuloase în chestiuni de religie, mai ales pe femei. În acest aspect trebuie să recunoaștem că au fost realiști. Epoca în care publicul ca entitate, învățați sau ignoranți, manifesta un interes adânc în probleme teologice, trecuse deja din timpul lui Napoleon III. Din punct de vedere intelectual, catolicismul își încheiase cariera.

De aceea, mai mult din necesitate decât din propriile concepții, fiii lui Loyola s-au străduit de-a lungul sec. XIX și XX să trezească religiozitatea superstițioasă, în special în rândul femeilor care formau ce mai mare parte a „turmei”. Aceasta a fost contragreutatea raționalismului.

Pentru învățământul secundar al fetelor, Ordinul a promovat fondarea câtorva congregații de femei. „Cea mai faimoasă și activă a fost «Congregația doamnelor de la Sacre Coeur»; în 1830 cuprindea 105 case cu 4.700 de profesori, iar influența ei asupra claselor sociale de sus a fost foarte importantă” (H. Boehmer).

În ceea ce privește venerarea Mariei, care era totdeauna așa de dragă iezuiților, aceasta a fost foarte mult ajutată – sub al doilea Imperiu – de „aparițiile” foarte oportune ale Fecioarei unor ciobănițe din Lourdes; aceasta s-a petrecut doi ani după ce papa Pius a promulgat, la instigarea iezuiților, dogma „Concepției imaculate”, în 1854. Principalele acte ale pontificatului lui Pius IX au fost toate victorii ale iezuiților, a căror influență atotputernică asupra conducerii bisericii se afirma din ce în ce mai mult.

În 1864, Pius IX a publicat scrisoarea enciclică, „Quanta Curia”, însoțită de „Syllabus” (Programa) care anatemiza (blestema) cele mai bune principii politice ale societății contemporane: „Blestem tot ce este drag Franței moderne! Franța modernă vrea independența statului; «Programa» ne învață că puterea ecleziastică trebuie să-și exercite autoritatea fără asentimentul sau permisiunea puterii civile. Franța modernă dorește libertatea conștiinței și a închinării; «Programa» arată că biserica romană are dreptul să-și folosească forța și să reinstaleze închinarea. Franța modernă recunoaște existența mai multor feluri de închinare; «Programa» declară că religia catolică trebuie considerată singura religie în stat și că toate celelalte sînt excluse. Franța modernă proclamă poporul suveran; «Programa» condamnă votul universal. Franța

modernă proclamă egalitatea poporului în fața legii; «Programa» afirmă că clerul este scutit de a fi judecat în tribunale civile sau criminale”.

„Acestea erau învățăături predate de iezuiți în colegiile lor. Ele sunt linia întâi a frontului armatei contrarevoluționare... Misiunea lor consta în a educa tineretul dat în grija lor în ura față de principiile societății franceze, principii enunțate cu așa de mare preț de generațiile anterioare. Prin învățătura lor, ei încercau să dividă lumea în două și să pună sub semnul întrebării tot ce s-a făcut după 1789. Noi dorim armonie, ei vor război; noi vrem o Franță liberă ei vor s-o aibă sclavă. Ei reprezintă societatea combativă care-și primește ordinele de afară; ei ne atacă, lăsați-ne să ne apărăm; ei ne amenință, lăsați-ne să-i dezarmăm” (Adolphe Michel, „Iezuiții”, pag.77).

Pretenția dintotdeauna a Sfântului Scaun de a domina societatea civilă a fost atunci reconfirmată, așa cum a spus Renan deja în 1848, într-un articol numit: „Liberalism clerical”. „Aceasta înseamnă că suveranitatea poporului, libertatea conștiinței și toate libertățile moderne au fost condamnate de biserică. Aceasta prezenta Inchiziția ca o „consecință logică a întregului sistem drept-credincios”, ca o „esență a spiritului bisericii”. Se mai adăugă: „Când va fi în stare, biserica va readuce Inchiziția; dacă nu o face acum, este pentru că nu o poate face” (Abatele Brugerette).

Puterea iezuiților asupra Vaticanului a fost arătată și mai clar câțiva ani mai târziu, după „Programă”, când a fost decretată dogma „Infailibilității papale”. Abatele J. Brugerette a scris că dogma a fost dată „ca să arunce peste anii dramatici 1870-1871 – care au îmbrăcat Franța în doliu – strălucirea unei mari speranțe creștine”.

Același autor adăuga: „Se poate spune că în prima jumătate a anului 1870, biserica Franței nu mai era deloc în Franța; ea era la Roma, ocupată cu ardoare în Conciliul General pe care Pius IX tocmai îl numise la Vatican. „Potrivit opiniei domnului Pie, acest cler francez își aruncase propriile podoabe, maxime și libertăți franceze sau galice... Acest episcop de Poitiers adăuga că totul fusese făcut ca un sacrificiu adus principiului autorității, învățăturii sănătoase și dreptului comun; totul a fost așezat la picioarele suveranului pontif, formând un tron pentru el și făcând să sune trompetele: „Papa este regele nostru; voința lui ne conduce și dorințele lui sunt lege pentru noi” (J. Brugerette).

Predarea întregului cler "național" în mâinile conducerii bisericii romane este destul de clară și, datorită acesteia, este de înțeles supunerea catolicilor francezi voinței unui suveran străin care, sub aparența dogmei sau moralei, plănuia să le impună direcțiile sale politice fără nici o opoziție. Catolicii liberali au protestat în zadar împotriva pretențiilor exagerate ale Sfântului Scaun de a le dicta legile în numele Duhului Sfânt. Abatele Brugerette ne informează că liderul lor, M. de Montalambert, a publicat în „Gazette de France” un articol în care protesta vehement împotriva acelor care sacrificau dreptatea și adevărul, rațiunea și istoria, idolului instalat la Vatican”.

Câțiva episcopi celebri ca părintele Hyacinte Loyson și părintele Gratry au adoptat aceeași linie, ultimul având chiar și umor. El spunea: „El a publicat succesiv patru scrisori către M. Deschamps. În ele, nu discută

nici măcar evenimentele istorice, cum ar fi condamnarea papei Honorius care, potrivit lui, s-a opus proclamării infailibilității papale; dar, într-un mod incisiv și amar, el a denunțat de asemenea nesocotința catolicilor în privința adevărului și a integrității științifice. Unul dintre ei, un candidat ecleziașt pentru doctoratul în teologie, chiar a îndrăznit să confirme decrete false înaintea facultății din Paris, declarând că „Nu este o fraudă grosolană”. Și Gratry adaugă: „Chiar și astăzi este susținută afirmația că, condamnarea lui Galileo a fost oportună”.

„Voi, oameni cu credință mică și cu inimi mizerabile și suflete murdare! Trucurile voastre sunt scandaloase. În ziua în care marea știință a naturii a răsărit asupra lumii, voi ați condamnat-o”. „Și nu fiți surprinși dacă oamenii, înainte de a vă ierta, așteaptă de la voi mărturisirea păcatelor, pocăință, remușcare adâncă și compensarea] greșelilor voastre” (Părintele Gratry, citat de J. Brugerette).

Nu-i nevoie să spunem că iezuiții, inspiratorii agenților lui Pius IX și atotputernici asupra Conciliului, nu se îngrijorau de mărturisire, pocăință, remușcare și repararea greșelilor, într-un timp când ei aproape își atinseseră țelul stabilit de ei în Conciliul de la Trento, la mijlocul sec.16. Pe timpul acela Lainez deja susținea ideea infailibilității papale.

Aceasta însemna doar consacrarea unei dogme, a unei pretenții tot atât de vechi ca și papalitatea. Nici un alt Conciliu până atunci nu dorise s-o ratifice, dar părea că se apropia timpul potrivit; pe lângă aceasta, activitatea răbdătoare a iezuiților pregătise clerul național pentru renunțarea la ultimele lor libertăți; căderea iminentă a puterii papale – s-a întâmplat înainte ca să se voteze în Conciliu dogma – impunea o întărire a autorității ei spirituale, după cum cereau ultramontaniștii. Argumentul și-a atins ținta și „dictatul papal” al lui Grigore V a făcut ca principiile teocrației medievale să triumfe în plin mijloc a sec. XIX. Ceea ce prevedea dogma în mod special era omnipotența Companiei lui Isus în biserica romană.

„Sub protecția iezuiților, care se stabiliseră la Vatican de când puterile laice îi alungaseră din toate țările libere ca pe o asociație de răufăcători, papalitatea aspira acum la noi ambiții. Acești oameni răi care transformaseră Evanghelia într-un spectacol de lacrimi și sânge și care rămăneau cel mai teribil dușman al democrației și al libertății de gândire, dominau conducerea bisericii romane; toate eforturile lor se concentraseră asupra menținerii în biserică a supremației lor vătămate și a învățăturilor lor rușinoase”.

„Dedicați cauzei centralizării excesive, neîmblânziți apostoli ai teocrației, ei sunt stăpânii recunoscuți ai catolicismului contemporan și își pun pecetea lor asupra teologiei acestuia, pe evlavia fățarnică și politica lui tenebroasă”.

„Adevărați ieniceri ai Vaticanului, ei animă totul, guvernează totul, pătrund oriunde, fac din "informare" un sistem de guvernare, sunt credincioși unei cazuistici a cărei profundă imoralitate a fost relevată de istorie și care a inspirat paginile nemuritoare, de o sublimă batjocură, ale lui Pascal. Prin «Programa» din 1864 pe care ei înșiși au redactat-o, Pius IX a declarat război gândirii libere și a aprobat, câțiva ani mai târziu, dogma infailibilității, care este un adevărat anacronism istoric și de care științei

moderne puțin i-a păsat” (Louis Roguelin, „Biserica creștină primitivă și catolicismul”, pag. 79-81).

Pentru acei cărora cele spuse anterior le par a fi exagerate, dăm mai jos confirmarea acestor fapte, așa cum reiese ea din pana drept-credincioasă a lui Daniel Rops. Această confirmare cântărește mult mai greu prin faptul că a fost publicată în 1959, sub titlul „Restabilirea Companiei lui Isus”, în chiar publicația iezuită „Etudes” (Studii). Acolo putem citi o adevărată pledoarie de apărare: „Din multe cauze, această reorganizare a Companiei lui Isus a avut o importanță istorică considerabilă. Sfântul Scaun a redescoperit acest grup credincios, complet devotat cauzei sale și care urma să fie atât de necesar curând după aceea. Mulți preoți iezuiți au exercitat de atunci și până acum o discreție dar adâncă influență asupra hotărârilor importante luate de Vatican; un fel de proverb circula la Roma: ‚Condeii papei sunt iezuiți’. Influența lor era certă în ceea ce privește dezvoltarea venerării ‚Inimii sfinte’ (Sacre Coeur), ca și în proclamarea dogmei concepției imaculate, în editarea «Programei», în definirea infailibilității papale. Organizația „Civiltă Catolică”, fondată de iezuitul napolitan Carlo Curci, reflecta gândurile papei în timpul pontificatului lui Pius IX” (Daniel Rops).

Această mărturisire este destul de clară.

Nu este nevoie s-o mai spunem, dar iezuiții, atotputernici în Roma mai mult datorită spiritului lor decât organizației, au angajat papalitatea din ce în ce mai mult în politica internațională, așa cum scria M. Louis Roguelin: „De când și-a pierdut puterea temporală, biserica Romei a profitat de orice ocazie pentru a recâștiga toate terenurile pe care fusese constrânsă să le abandoneze prin recrudescența activităților diplomatice; cum schema ei abilă este de a divide pentru a stăpâni, a încercat să întoarcă orice conflict în favoarea ei”.

Potrivit planului supușilor lui Loyola, dogma infailibilității papale a favorizat din plin această acțiune a Sfântului Scaun, a cărei importanță poate fi măsurată pornind de la faptul că multe state au un reprezentant diplomatic acreditat la Vatican. Sub acoperirea dogmei și a moralei – aspecte care în principiu limitează cuvântul „infailibil” – papa astăzi dispune de o autoritate nelimitată asupra conștiinței credincioșilor.

Astfel, de-a lungul sec. XX, vedem Vaticanul angajat activ în politica internă și externă a țărilor și chiar guvernându-le datorită partidelor catolice. Mai mult, îl vom vedea susținând oameni „providențiali” ca Mussolini și Hitler care, datorită ajutorului Vaticanului, au dezlănțuit cele mai teribile catastrofe.

Înlocuitorul lui Hristos a recunoscut din abundență serviciile pe care i le-a adus această faimoasă societate, care a muncit din greu și bine în favoarea lui. Acești „fii ai lui Satan”, așa cum au fost numiți de câțiva ecleziaști curajoși, sunt toți defăimați, dar ei pot în schimb să se mândrească cu dovada augustă a meritelor lor, acordată de către defunctul papă Pius XII, al cărui confesor, o știm, era un iezuit german.

În acest text, publicat de „La Croix” (Crucea) în august 1955, putem citi: „Biserica nu dorește alte ajutoare de alt tip decât cele de tipul acestei Companii a lui Isus... fie ca fiii lui Loyola să se străduiască să meargă pe urmele înaintașilor lor...”

Astăzi, ca și ieri, ei fac chiar acest lucru spre marea nenorocire a națiunilor. (Oare de unde atâta ură în fosta Iugoslavie? n. t.).

Capitolul 7. Iezuiții în Franța între 1870 și 1885.

Căderea Imperiului ar fi trebuit, se pare, să provoace o reacție împotriva spiritului ultramontanist în Franța. Dar nu a fost așa, după cum ne arată și Adolphe Michel: „Când tronul a căzut în noroiul Sedanului la 2 decembrie 1870, când Franța a fost definitiv înfrântă, când adunarea națională s-a reunit pentru alegeri la Bordeaux în 1871, partida clericală era mai îndrăznească ca niciodată. În toate dezastrelor care avuseseră loc pe pământul Franței, ei vorbiseră ca niște stăpâni. Cine nu-și amintește manifestările obraznice ale iezuiților și amenințările lor insolente de-a lungul ultimilor ani? Cum un anumit părinte Marquigny a anunțat înmormântarea principiilor din '89 sau M. Belcastel care, pe propria răspundere, a dedicat Franța „Sfintei inimi”; cum iezuiții au ridicat o biserică pe dealul Montmartre, în Paris, sfidând astfel Revoluția; cum episcopii au ațâțat Franța să declare război Italiei cu scopul de a restabili puterea temporală a papei...” (Adolphe Michel).

Gaston Bally explică foarte bine motivul acestei situații aparent paradoxale: „De-a lungul acestui cataclism, iezuiții s-au vârat repede în vizuina lor, lăsând Republica să iasă singură din mocirlă cum poate. Dar când cea mai mare parte a muncii fusese făcută, când teritoriile noastre fură eliberate de invazia prusacă, a reînceput invazia neagră, „trăgând castanele din foc cu mâna altuia” (Gaston Bally).

Dar nu este același lucru după fiecare război? Este un fapt incontestabil că biserica romană a beneficiat întotdeauna de pe urma dezastrelor publice; că moartea, mizeria, suferințele de tot felul incitau masele să caute consolări iluzorii în practicile pioase. În acest fel, puterea acelora care inițiaseră aceste dezastre era fortificată, dacă nu sporită de înseși victimele în cauză. În ceea ce le privește, cele două războaie mondiale au avut aceleași urmări ca și cel din 1870.

Atunci, Franța a fost cucerită; pe de altă parte, iezuiții au dobândit o strălucită victorie când s-a dat o lege în 1873 care le permitea să construiască o biserică a „Sfintei inimi” pe colina Montmartre. Această biserică, despre care s-a spus că este construită prin „voința rațională” urma să materializeze în piatră, printr-o crudă ironie, desigur, triumful iezuitismului chiar în locul unde acesta și-a început viața.

La prima vedere, această invocație către Inima sfântă a lui Isus, ridicată în slăvi de către iezuiți, poate părea destul de inocentă, deși este profund păgână, idolatră. „Pentru a ne da seama de pericol – scria Gaston Dally – trebuie să privim în spatele fațadei, să dovedim manipularea sufletelor, să vedem țelul diferitelor asociații ale acestora. Frăția „Perpetua adorare”, Frăția „Gărzii de onoare”, „Apostolatul rugăciunii”, „Comunitatea Reparatrice”... Frățiile, asociațiile, apostolii, misionarii, zeloții, fanaticii, închinătorii, mijlocitorii și alte federații ale Sfintei Inimi par să aibă exclusiv intenția să unească omagiile lor cu cele ale celor nouă coruri ale îngerilor.

Dar, în realitate, acestea sînt departe de a fi inocente. Frățiile și-au declarat țelul de multe ori. Nu mă puteau acuza că i-aș fi calomniat; eu voi cita doar câteva pasaje din cele mai clare declarații ale lor și voi aduna mărturiile lor”.

„Opinia publică a fost șocată de aceste remarci ale părintelui Olivier atunci când victimele Bazarului de caritate au fost îngropate. Călugărul văzuse în această catastrofă doar o altă dovadă de îndurare divină. Dumnezeu era întristat de „greșelile” noastre și ne invita, cu blîndețe să ne căim”.

„Aceasta pare monstruos. Construirea bisericii pe Montmartre a fost rezultatul aceluiași «gînd», dar aceasta se uitase” (Gaston Bally). Care era acel teribil păcat de care Franța trebuia să se pocăiască? Autorul mai sus menționat răspunde: R E V O L U Ţ I A. Aceasta era criza groaznică pe care noi trebuia să o ispăşim.

„Și biserica «Sfintei Inimi» simbolizează pocăința Franței; ea exprimă de asemenea intenția noastră hotărâtă de a repara greșelile. Este un monument al ispășirii și pocăinței...” (Gaston Bally).

„Salvați Roma și Franța în numele Sfintei Inimi”, devenise imnul Ordinului moralist. „Așa că noi am fost în stare să nădăjduim împotriva oricărei nădejdi”, scria abatele Brugerette, „și să așteptăm din partea «cerurilor pacificate» mai devreme sau mai târziu, marele eveniment al restabilirii Ordinului și al salvării patriei” (J. Brugerette).

Se pare că totuși "Paradisul", furios pe Franța drepturilor omului, nu a fost destul de „pacificat” prin ridicarea bisericii de pe Montmartre căci restaurarea Ordinului se făcea destul de încet. Același autor explica acesta în felul următor: „Cu toate că manifestările grandioase ale credinței catolice, de-a lungul anilor de după războiul din 1870 pot părea impresionante, ar fi o lipsă de spirit de observație dacă societatea franceză a acelei epoci ar fi judecată după această evlavie exterioară; și ne-am situa înafara adevărului. Trebuie să ne întrebăm atunci dacă sentimentul religios este un răspuns direct – pentru întreaga societate în cauză – al credinței dezvăluite prin impozantele pelerinaje organizate de episcopi și prin sinceritatea liturghiilor din biserici...”

„Fără a dori să atenueze în nici un fel importanța mișcării religioase în Franța, cauzată de cele două războaie din 1870 și 1914, trebuie cu toate acestea să admitem că această renaștere a credinței nu avea nici adîncimea, nici extinderea pe care o religie adevărat înnoitoare ar fi avut-o...”

„Căci, chiar în vremea aceea biserica Franței cuprindea, din nefericire mii de necredincioși și adversari, dar și un mare număr dintre cei care erau catolici doar cu numele, nu și din convingere. Practicile religioase erau îndeplinite nu din convingere, ci din obicei...”

„Curînd după ce a făcut-o, Franța părea că regretă mișcarea disperată ce o făcuse să trimită în Adunarea Națională o majoritate catolică, căci cinci luni mai târziu își schimbă radical poziția la alegerile complementare din 2 iulie! În acea zi, țara trebuia să aleagă 113 deputați. A avut loc o înfrîngere completă a catolicilor și o victorie a Republicanilor, care au avut între 80 și 90 de locuri. Toate alegerile care au urmat au avut același caracter de opoziție republicană și anticlericală. Ar fi o copilărie să

sustii că aceasta nu era expresia dorințelor și sentimentelor societății” (J. Brugerette).

Abatele Brugerette, vorbind despre marile pelerinaje organizate la acea vreme pentru „ridicarea țării”, admite că acestea erau la obârșia unor „greșeli și excese” care au dat naștere unor suspiciuni „adversarilor bisericii”.

„Pelerinajele vor fi pentru ei acțiuni organizate de cler pentru restaurarea monarhiei în Franța și a puterii pontificale în Roma. Iar atitudinea luată de cler în fața acestor scopuri va părea o justificare a acuzației din presa nereligioasă și va da, cum vom vedea mai târziu, un puternic imbold anticlericalismului. Fără a se separa de obiceiurile religioase reînsuflețite de-a lungul anilor postbelici., societatea franceză se va ridica împotriva acestui «guvern de preoți», așa cum îl numea Gambetta. Undeva în străfunduri, poporul francez păstrase un instinct neînvins de rezistență împotriva a orice semăna, chiar vag, cu dominația politică a bisericii. În general, această nație iubea religia, dar spectrul "teocrației" o înspăimântase. Fiica cea mare a bisericii nu dorea să uite că era deasemenea și mama Revoluției” (J. Brugerette).

Totuși, clerul cu iezuiții în frunte făcea atâtea eforturi pentru a convinge poporul francez să se lepede de spiritul republican! „Începând cu intrarea în vigoare a legii Falloux, iezuiții și-au răspândit nestingheriți colegiile lor în care educau copii din pătura înstărită a burgheziei și în mod cert nu le cultivau dragostea pentru Republică...”

„Cât despre «Susținătorii înălțării trupești a Mariei în ceruri» (pe scurt, „Înălțătorii” n.t.), organizație creată de intransigentul părinte d'Alzon în 1845, aceștia doreau să redea poporului religia pierdută” (Adrien Dansette).

Dar existau multe alte congregații înfloritoare care se ocupau cu învățământul și care-i invidiau: oratoriștii, eudiștii, dominicanii celui de al III-lea ordin, marianiștii, mariștii și celebrii „Frați ai școlii creștine”, cunoscuți mai bine sub numele de „Ignoranți”, care predicau „învățătura sănătoasă” progeniturilor burgheziei cât și unui număr de un milion și jumătate de copii din clasele de jos.

Nu este de mirare că această situație a pus regimul republican în defensivă. O lege propusă de Jules Ferry în 1879, dorea să retragă clerul din Consiliul Instrucției Publice unde acesta fusese introdus prin lege în 1850 și 1873 și să redea facultăților de Stat dreptul exclusiv de a numi profesori. Articolul 7 al acestei legi specifică deasemenea că „nimănui nu-i este permis să facă parte din învățământul public sau liber dacă aparține unei congregații religioase neautorizate”.

„Iezuiții, în primul rând, sunt ținta acestui faimos articol 7. Preoții episcopatului din Moret (Saint et Marne) vor declara că „ei sunt de partea tuturor comunităților religioase, inclusiv a venerabililor părinți ai Companiei lui Isus”. „A-i lovi pe ei – scriau aceștia – înseamnă a ne lovi pe noi înșine”. Mărturisirea este destul de clară.

Abatele Brugerette, care a scris acest pasaj, descrie rezistența catolicilor împotriva a ceea ce ei numeau „atacul perfid”, dar adaugă: „Clerul încă ignoră progresul imens al laicismului, el nu a înțeles că

datorită opoziției lui față de principiile din 1801 a pierdut întreaga influență de adâncime asupra spiritualității publice franceze”.

Articolul 7 este respins, dar Jules Ferry recurge la legile existente privind congregațiile.

„Prin urmare, pe 29 martie 1880, «Jurnalul oficial» conține două decrete care obligă pe iezuiți să se risipească și toate congregațiile neautorizate ale bărbaților sau femeilor să obțină recunoașterea și aprobarea funcționării și statutului legal al lor în decurs de trei luni de zile...”

Fără nici o întârziere, s-a organizat o mișcare de opoziție. „Biserica, profund rănită, se ridică” scrie M. Debidour. După 11 martie, papa Leon III și nunțul său își exprimă un protest puternic... „Acum este rândul tuturor episcopilor să apere energic ordinul religios”.

Cu toate acestea, fiii lui Loyola sînt expulzați. Dar să ascultăm ce are de spus abatele Bruguerette în legătură cu aceasta: „În ciuda tuturor, iezuiții, experți în a reîntra pe fereastră după ce sunt dați afară pe ușă, reușiseră deja să-și pună colegiile sub controlul laicilor sau al clerului tradițional. Chiar dacă nu locuiau în aceste colegii, ei puteau fi văzuți venind la o anumită oră din zi pentru a-și exercita funcția de conducere și supraveghere”.

Dar înșelăciunea a fost descoperită și colegiile iezuite au fost în sfârșit închise. Decretul din 1879 a fost obligatoriu pentru 32 de congregații care refuzaseră să se supună dispozițiilor legale. În anumite locuri, expulzarea a fost îndeplinită de armata militară, cu forța, împotriva opoziției credincioșilor instigați de preoți. Aceștia nu numai că au refuzat să ceară autorizația legală, dar au refuzat să semneze o declarație privind infirmarea oricărei idei de opoziție față de regimul republican; acest lucru ar fi fost suficient pentru ca M. de Freycinet, pe atunci președinte al Conciliului care pe deasupra îi favoriza, să îi poată „tolera” în continuare. Când Ordinul s-a hotărât să semneze această declarație formală de loialitate, această uneltire fusese deja dată pe față iar Freycinet a trebuit să demisioneze pentru că încercase să negocieze acest acord împotriva Parlamentului și împotriva colegilor lui din cabinet. Abatele Bruguerette face comentarii asupra declarației pe care ordinele religioase au trebuit să le semneze și găsește că această declarație este atât de respingătoare: „Această declarație de respectare a instituțiilor pe care Franța și le-a atribuit în mod liber... poate părea foarte puțin dăunătoare și inofensivă astăzi, când o comparăm cu jurământul solemn de credință cerut de la episcopii nemți de către Concordatul de la 20 iulie 1933 dintre Sfântul Scaun și Reich-ul german.

„Articolul 16 – înainte de a intra în posesia diocezei, episcopii vor depune un jurământ de credință înaintea președintelui Reich-ului sau un adjunct competent, în următorii termeni: „Înaintea lui Dumnezeu și a Sfintei Scripturi, jur și promit, ca episcop, loialitate Reich-ului german și statului. Jur și făgăduiesc să respect și să fac clerul să respecte guvernul conform constituției. Cum este de datoria mea s-o fac, voi activa pentru binele și în interesul statului german; voi încerca să opresc orice ar fi în detrimentul acestuia’. (Concordatul între Sfântul Scaun și Reich-ul german)” (Abatele Bruguerette).

Este, desigur, o mare diferență între o simplă promisiune de non-opoziție față de regimul francez și acest angajament solemn de supunere față de statul nazist. Tot așa de mare ca și diferența dintre cele două regimuri: unul democratic și liberal, atât de urât de biserica romană, celălalt totalitar, intolerant, brutal, dorit și instaurat prin eforturile conjugate ale lui Franz von Papen, șambelanul secret al papei și al lui M. Pacelli, ambasador al Vaticanului la Berlin și viitor papa Pius XII.

Din nou, abatele Brugerette, după ce declară că țelul guvernului fusese atins în ceea ce-i privește pe iezuiți, admite că „Nu putem vorbi de distrugerea instituției congregațiilor. Congregațiile de femei nu au fost atinse, iar cele autorizate, la fel de periculoase ca și celelalte pentru spiritul laic, erau încă în funcțiune. Știm deasemenea că aproape toate congregațiile de bărbați expulzate din așezămintele lor în urma decretului din 1880, se întorseseră încetișor în mănăstirile lor”.

Dar această acalmie a fost de scurtă durată. Intenția statului de strânge taxe și drepturi de succesiune din bogăția comunităților eclesiastice a provocat un protest zgomotos general în mijlocul acestora, ele neavând nici o intenție de a se supune legii comune. „Organizarea rezistenței a fost opera unui comitet condus de P.P. Bailly, un «înălțător». Stanislas, un capucin, și Le Dore, un superior al eudiștilor... Părintele Bailly a reînviat marele fanatism al clerului, scriind: „La fel ca Sf. Laurențiu, călugării și călugărițele trebuie să se predea torturilor decât să renunțe” (Abatele Brugerette).

Ca din întâmplare, principalul regenerator al acestui "mare zel", Bailly era un „înălțător”, sau de fapt, un iezuit camuflat. Cât despre torturi, putem să-i reamintim bunului părinte că aceste instrumente de tortură sînt tradiționale pentru Sfântul Scaun și nu tradiției republicane.

În final, congregațiile au plătit cam jumătate din ceea ce datorau iar abatele Brugerette admite că „Prosperitatea muncii lor nu a fost slăbită deloc”, după cum putem să ne imaginăm.

Nu putem intra în amănunte privind legile din 1880 și 1885 care tindeau să asigure neutralitatea confesională a școlilor de stat, această „secularizare” care este firească pentru toate mințile tolerante, dar care este respinsă de biserica romană ca un atentat groaznic la forțarea conștiințelor, lucru pe care ea l-a pretins numai pentru sine. Ne puteam aștepta de la ea ca să lupte pentru acest așa-zis drept, la fel de violent cum a luptat pentru privilegiile ei financiare.

În 1883, congregația romană „Index”, inspirată de iezuitism, intră în luptă prin condamnarea anumitor manuale pe terne morale și cetățenești. Desigur, chestiunea era, gravă; unul dintre autori, Paul Bert, îndrăznise să scrie că chiar ideea miracolelor „trebuie să dispară din fața minților critice”. Așa că mai mult de 50 de episcopi au promulgat decretul „Index-ului” și unul dintre ei, M. Isoard, a declarat în scrisorile sale pastorale din 27 februarie 1883 că „profesorii, părinții și elevii care vor refuza să distrugă aceste cărți, vor fi respinși de la împărtășanie” (Jean Cornel, „Laicitatea”).

Legile din 1886 și 1904 care consemnau că nici un post din învățământ nu poate fi ocupat de membri ai congregațiilor religioase, au fost deasemenea cauza unui potop de proteste din partea Vaticanului și

clerului "francez". Dar, de fapt, călugării și călugărițele din învățământ nu aveau decât să se auto-secularizeze (laicizeze). Singurul rezultat valoros al acestor dispoziții a fost acela că profesorii din școlile așa-numite "libere" trebuiau de acum înainte să prezinte calificarea pedagogică adecvată, un lucru bun când te gândești că, înainte de ultimul război, școlile primare catolice din Franța erau în număr de 11.655, cu 824.595 de elevi.

Cât despre colegiile "libere" și în special cele ale iezuiților, dacă numărul lor s-a redus, aceasta se datorează unor factori care nu au nimic de a face cu disputele legale. Superioritatea învățământului universitar, recunoscut de majoritatea părinților și, mai recent, existența sa fără schimbare, sunt cauzele principale ale creșterii popularității acestuia. Pe lângă aceasta, Societatea lui Isus și-a redus în mod voluntar numărul școlilor sale.

Capitolul 8. Iezuiții și Generalul Boulanger. Iezuiții și afacerea Dreyfus.

Partida catolică s-a considerat o victimă a ostilității statului Republican, deși această ostilitate, sau mai bine zis neîncredere, era pe deplin justificată. De fapt, opoziția, clerului față de regimul existent în Franța se arăta cu orice prilej, așa cum ne spune și abatele Bruguerette. În 1873, reîncercarea de a reinstaura monarhia cu Contele de Chambord a eșuat, chiar dacă a fost puternic susținută de cler, datorită faptului că pretendentul la coroană a refuzat cu încăpățănare să adopte steagul tricolor, care pentru el simboliza Revoluția.

„Așa cum se prezintă, catolicismul pare legat de politică, sau mai bine zis de un anumit fel de politică. Loialitatea față de monarhie era transmisă din generație în generație în vechile familii de nobili ca și în rândurile burgheziei și a oamenilor de rând în regiunile catolice din vestul și sudul Franței. Nostalgia acestora după un regim ideal reprezentat într-un Ev mediu eroic, era cuplată cu dorința catolicilor a căror principală preocupare era salvarea religiei; ei s-au aliat cu legitima familie regală Chambord, considerând monarhia ca fiind cea mai favorabilă formă de guvernământ pentru biserică. Aparte de ralierea acestor forțe politice și religioase, în situația încordată de după război, s-a născut un fel de misticism reacționar, ilustrat perfect de M. Pie, episcop de Poitiers: „Franța, care așteaptă un alt conducător și se uită după un stăpân... va primi din nou de la Dumnezeu Scepтрul Universului care a căzut din mâinile sale pentru un timp”, în ziua în care va fi învățat din nou cum să cadă în genunchi” (Adrien Dansette).

Această imagine descrisă de istoricul catolic este semnificativă. Ea ajută la înțelegerea mișcărilor ce vor urma câțiva ani mai târziu, după încercarea nereușită de reinstaurare a monarhiei din 1873.

Același istoric catolic descrie în următoarea manieră atitudinea politică a clerului din acea vreme: „În timpul alegerilor, casele parohiale devin centre pentru candidații reacționari; preoții și cei ce ajutau la ținerea slujbelor mergeau din casă în casă făcând propagandă electorală, calomniau Republica și noile ei legi de învățământ; ei declară că aceia care votează cu ateii, cu guvernul la putere sau cu francmasonii, descriși

ca „bandiți”, „lepădături” și „hoți”, se vor face vinovați de păcat de moarte. Se declară că o femeie adulteră va fi iertată mult mai ușor decât acela care își trimite copiii la școli laice; în alt rând se declară că este mai bine să gâtui un copil decât să susții regimul sau, va fi refuzată spovedania cea de pe urmă acelor care votează cu partizanii regimului. Amenințările sunt duse până la capăt: negustorii republicani și clericali sunt boicotați, oamenilor nevoiași li se refuză orice ajutor, iar muncitorii sunt dați afară” (Adrien Dansette).

Aceste excese din partea clerului influențat din ce în ce mai mult de ultramontanismul iezuit sunt cu atât mai reprobabile cu cât ele veneau din partea unui cler plătit de guvern, căci Concordatul era încă în vigoare. De asemenea, majoritatea opiniei publice nu se simte deloc fericită cu această povară pe conștiință, așa cum scrie și autorul mai sus menționat. După cum se poate vedea, poporul francez, ca un tot unitar, este indiferent la problemele religioase, iar noi nu putem confunda supunerea ereditară la practicile religioase, cu credința adevărată...” „Este un fapt real că harta politică a Franței este identică cu cea religioasă... Putem spune că în regiunile în care credința este puternică, poporul francez votează pentru candidații catolici; în alte părți, ei aleg în mod conștient deputați și senatori anticlericali. Ei nu doresc clericalismul, care reprezintă autoritatea bisericească în probleme politice, altfel spus „guvernul preoților”.

„Pentru un număr mare de catolici, faptul că preotul – acest tip de om supărător – se amestecă prin predică și confesional în comportamentul credinciosului, controlând gândurile, sentimentele, activitățile, mâncarea, băutura și chiar intimitatea vieții de familie, este deajuns; ei intenționează cel puțin să-i limiteze atotstăpânirea prin păstrarea independenței lor ca cetățeni” (Adrien Dansette).

Ne-ar place să vedem acest spirit de independență trăind și astăzi.

Dar chiar dacă opinia unui mare număr de catolici era aceasta, ultramontaniștii nu au depus armele și au urmărit orice ocazie să lupte împotriva regimului detestat de ei . Ei s-au gândit că găsiseră "omul providențial" în persoana generalului Boulanger, ministru de război în 1886, care, organizându-și propaganda extrem de bine, părea să fie viitorul dictator.

„O înțelegere tacită – a scris Adrien Dansette – este stabilită între general și catolici, devenind evidentă în timpul verii... El a încheiat deasemenea o înțelegere secretă cu membrii regaliști din parlament, cu ar fi Baronul de Mackau, Conte de Mun, apărători de nădejde ai bisericii din Adunarea Națională”.

„Flegmaticul ministru de interne, Constans, îl amenință cu arestrea și, la 1 aprilie, candidatul la postul de dictator fuge la Bruxelles împreună cu amanta lui”. „De acum încolo «boulangismul» suferă un declin rapid. Franța nu a fost acaparată; ea si-a revenit și «boulangismul» este zdrobit la alegerile din 22 septembrie și 6 octombrie 1889”.

„Putem citi sub semnătura aceluiași autor care a fost atitudinea papei față de acel eveniment; papa Leon XIII, care urma lui Pius IX, cel cu «Programa», i-a sfătuit pe credincioșii francezi să se alăture regimului republican într-un mod foarte ciudat: „În august 1889, ambasadorul

Germaniei la Vatican susținea că papa vede în generalul Boulanger omul care va răsturna Republica franceză și va restabili monarhia; putem citi un articol în care «sfătuitorul Romei» prevedea ca acest candidat la dictatură va lua puterea, iar biserica „să poată beneficia din plin de aceasta’... Generalul Boulanger trimisese pe unul dintre foștii săi ofițeri la Roma cu a scrisoare pentru Leon XIII, în care promitea papei „că în ziua în care va ține în mâinile sale sabia Franței, va face tot posibilul ca drepturile papalității să fie recunoscute” (Adrien Dansette).

Criza boulangistă a scos la iveală destul de bine acțiunea condusă de partida religioasă împotriva Republicii, sub acoperirea naționalismului. Dar personalitatea ștearsă a personajului principal, ca și rezistența majorității națiunii, au învins încercarea de restaurare în ciuda agitației făcute în jurul ei. Cu toate acestea, aceste tactici șovine s-au dovedit destul de eficace, mai ales în Paris, și urmasu să fie folosite din nou în alte ocazii mai bune. Aceasta s-a întâmplat – sau a fost provocat? – iar discipolii lui Loyola au fost, desigur, în fruntea mișcării. „Prietenii lor sunt aici – scria Pierre Dominique – o nobilime bigotă, o burghezie care-l respinge pe Voltaire și mulți militari. Ei vor continua să lucreze (activeze) în armată în mod special, iar rezultatul va fi celebra alianță a „Săbiei și stropirii cu apă sfințită”.

„În 1890, nu mai conducea conștiința regelui Franței, ci cea a statului major, sau cel puțin a capilor acestuia; atunci când a izbucnit afacerea Dreyfus, a fost un adevărat război civil care a divizat Franța în două” (Pierre Dominique).

Istoricul catolic, Adrien Dansette, rezumă astfel începutul acestei afaceri: „La 22 decembrie 1894, căpitanul de artilerie Alfred Dreyfus este dovedit vinovat de înaltă trădare, este condamnat la deportare pe viață și scoatere din serviciul militar; trei luni mai înainte, serviciul nostru secret descoperise la ambasada Germaniei o listă a câtorva documente în legătură cu apărarea națională; s-a constatat o asemănare între scrisul căpitanului Dreyfus și cel de pe acea listă. Imediat statul major a strigat: „El este; este evreul!” Ei aveau doar bănuiala, deși trădarea nu avea nici o explicație psihologică. (Dreyfus avea o bună reputație, era bogat și ducea o viață ordonată); ghinionistul om este totuși închis, condamnat de un tribunal militar după un interogatoriu atât de superficial și părtinitor încât sentința trebuie că fusese concepută dinainte. Ca să înrăutățească situația, se va afla mai târziu că judecătorilor li se dăduse un document secret, fără știrea avocatului apărării...”

„Dar au continuat să existe scurgeri de informații din Statul major după arestarea lui Dreyfus, iar comandamentul Picquart, șeful serviciului secret după iulie 1895, a auzit despre un proiect numit „petit bleu” (scrisori speciale), între atașatul militar al Germaniei și comandamentul francez (de origine maghiară) Esterhazy; un om cu reputație proastă care nu avea decât ură și dispreț pentru țara care-l adoptase. Dar un ofițer al aceluiași serviciu, comandantul Henry, adăugă dosarului Dreyfus așa cum vom vedea – un document fals care ar fi fost sfârșământor pentru ofițerul evreu dacă ar fi fost autentic; el a șters deasemenea și a rescris numele lui Esterhazy pe "petit bleu" ca să dea impresia că documentul fusese falsificat. Așa că Picquart este dizgrațiat în noiembrie 1896”.

Căderea în dizgrație a șefului Serviciului secret este ușor de înțeles: zelul lui de a împrăștia întinericul fusese prea mare.

Mărturia care merită cea mai mare încredere se găsește în „Carnetele lui Schwarzkopfen”, publicate după moartea sa, în 1930. De la Esterhazy și nu de la Dreyfus primise primul atașat militar al ambasadei Germaniei documentele secrete despre apărarea națională a Franței!

„Deja cu puțin timp înainte, prin iulie, Picquart se gândise că a venit vremea să prevină printr-o scrisoare pe șeful de stat major, care se afla atunci la Vichy, asupra bănuielilor sale în ceea ce-l privește pe Esterhazy. Prima ședință a avut loc pe 5 august 1896. Generalul Boisdeffre a aprobat tot ce făcuse Picquart până atunci privind această chestiune și îi dădu permisiunea să continue investigațiile.

„Ministrul de război, generalul Billot, era deasemenea informat din august despre bănuielile lui Picquart. Esterhazy, pe care l-am dat afară, încercase, folosind relațiile sale cu deputatul Jules Roche, să fie numit ministru de război, probabil pentru a veni din nou în legătură cu mine și scrise câteva scrisori către ministrul de război. Una dintre aceste scrisori a fost dată lui Picquart care pentru prima dată și-a dat seama că scrisul era asemănător cu cel e pe listă! Arată o fotografie a acelei scrisori lui Du Paty și Bertillon, fără să le spună desigur cine a scris-o... Bertillon spuse „O, acesta este scrisul de pe listă!”

Simțind sfârșită convingerea lui despre vinovăția lui Dreyfus, Picquart hotărî să consulte "unicul dosar" care fusese dat numai judecătorilor. Arhivarul Gribelin i l-a dat. Era seara. Rămas singur în biroul său, Picquart deschise plicul sigilat al lui Henry în care se afla paragraful scris de Henry cu creion albastru... Mare îi fu mirarea când își dădu seama de nulitatea juridică a acelor documente jalnice, niciunul dintre ele neputându-i-se atribui lui Dreyfus. Pentru prima dată el a știut că omul condamnat pe Insula Diavolului era nevinovat. A doua zi, Picquart a scris o scrisoare generalului Boisdeffre în care expunea toate acuzațiile împotriva lui Esterhazy, alături de recente sale descoperiri. Când a citit despre acel „dosar secret”, generalul a sărit ca ars și a exclamat „De ce nu s-a ars așa cum am hotărât?”¹

Von Schwarzkopfen scrie mai departe: „Poziția mea a devenit foarte delicată. Mă confruntam cu următoarea problemă: să spun tot adevărul și astfel să repar greșeala oribilă și să-l eliberez pe bietul om nevinovat. Dacă aș fi fost în stare să procedez cum aș fi vrut, în mod sigur aș fi făcut asta. Privind aceste lucruri în detaliu, am ajuns la concluzia că nu ar trebui să mă bag în această chestiune pentru că așa cum stăteau lucrurile nimeni nu m-ar fi crezut; deasemenea, în calea unei astfel de acțiuni ar fi stat și anumite considerente diplomatice. Considerând că guvernul Franței era capabil să ia măsurile necesare pentru a clarifica chestiunea și a compensa nedreptatea, eu m-am hotărât să nu mai fac nimic”.

„Putem vedea devenind realitate tacticile Statului Major”, notează Adrien Dansette. „Dacă Esterhazy este vinovat, ofițerii care au provocat condamnarea ilegală a lui Dreyfus, și mai ales generalul Marcier, ministru de război, sunt de asemenea vinovați. Interesele armatei cer sacrificarea lui Dreyfus; nu trebuie să intervenim pentru sentința din 1894”.

¹ Armand Charpentier, „Istoria afacerii Dreyfus”, pag. 73

Rămânem consternați astăzi la gândul că un asemenea argument este invocat pentru a justifica o condamnare. Urma să continue în felul acesta pe tot parcursul cazului Dreyfus. Desigur, eram atunci în febra antisemită. Dizertațiile violente ale lui Edouard Drumont în „Cuvântul liber” demascau în fiecare zi pe evrei ca fiind ca fiind agenți ai corupției naționale și ai împărțirii maselor. Aceste prejudecăți nefavorabile astfel create făcură ca o mare parte din opinia publică să creadă în vinovăția lui Dreyfus. Dar, mai târziu, când nevinovăția acuzatului deveni evidentă, argumentul monstruos al infailibilității tribunalului militar stătea încă în picioare cu cinism.

Inspirase oare Sfântul Duh pe acești judecători în uniformă care nu puteau greși niciodată? Ar fi tentant să credem în acea intervenție cerească – atât de asemănătoare celei care garanta infailibilitatea papală – când citim despre părintele du Lac, din Compania lui Isus, care a avut multe în comun cu afacerea Dreyfus: „El conducea Colegiul «Calea Poștelor» unde iezuiții pregăteau candidați pentru școli mai înalte. El este un om foarte inteligent, cu relații importante. El l-a convertit pe Drumont, era confesorul lui Mun și al lui Boisdeffre, șeful de Stat Major al armatei, pe care îl vedea în fiecare zi” (Pierre Dominique).

Abatele Brugerette menționează de asemenea aceleași fapte citate de Joseph Reinach: „Nu este acest părinte de Luc cel care l-a convertit pe Drumont, îndemnându-l să scrie «Franța evreiască», care furniza mijloacele necesare apariției «Cuvântului liber»? Nu avea el întrevederi zilnice cu generalul Boisdeffre? Șeful de Stat Major nu lua nici o hotărâre înainte de a-l consulta pe ‚directorul’ său iezuit”.

Acolo, în Insula Diavolului, care își merita numele așa de bine din cauza climatului ucigător, victima acestui complot era tratată cu o cruzime extremă, mai ales că presa antisemită împrăștiase zvonul cum că Dreyfus încercase să evadeze. Ministerul coloniilor, Andre Lebon, dăduse ordine în consecință.

„Într-o duminică dimineața, pe 6 septembrie, temnicerul șef, Lebon, l-a informat pe prizonierul său că dina cel moment nu mai avea voie să se plimbe în zona insulei rezervată lui și că va trebui să se limiteze la baraca lui. Seara i s-a spus că va fi ținut în lanțuri pe timpul nopții. La piciorul patului făcut din scânduri au fost montate două cătușe de fier care încercuiau și picioarele condamnatului. În nopțile toride, această pedeapsă era deosebit de dureroasă”.

„În zori, paznicii dezlegau prizonierul care, în momentul când se scula, îi tremurau picioarele. Îi era interzis să părăsească baraca unde trebuia să stea zi și noapte. Seara era legat iar, și asta a durat 40 de nopți. După un timp, încheieturile sale fură acoperite de sânge și au trebuit bandajate; paznicii lui, mișcați de aceste suferințe, îi curățau picioarele în secret înainte să i le lege” (Armand Charpentier).

Cu toate acestea, condamnatul continua să-și susțină nevinovăția; el scria soției sale: „Trebuie să existe undeva, în această generoasă și frumoasă Franță un om de onoare, destul de curajos pentru a căuta și descoperi adevărul”.

De fapt, adevărul nu mai era pus la îndoială. Ceea ce lipsea era voința de a-l propulsa în afară, la lumină. Abatele Brugerette însuși a de

pus mărturie în favoarea acestui fapt: „Supozițiile care dovedesc nevinovăția condamnatului din Insula Diavolului se înmulțesc în van; declarația lui Bulow în Reichstag, cât și cele transmise de ambasadorul Munster guvernului Franței, susțin de asemenea nevinovăția lui Dreyfus, dar în zadar; ea este proclamată și de Împăratul Guillaume și confirmată când Schwartzkopfen (atașatul militar german) a fost chemat la Berlin de îndată ce Esterhazy fu acuzat de Mathieu Dreyfus (fratele condamnatului). Statul Major rămâne în opoziție față de orice reexaminare a procesului. Cineva este foarte preocupat în a-l acoperi pe Esterhazy. Îi sînt transmise acestuia din urmă documente secrete în sprijinul apărării lui, și chiar scrisul lui este interzis de a fi comparat cu cel de pe „listă”...

„Apărat în felul acesta, Esterhazy este destul de insolent pentru a cere să apară în fața Consiliului de Război. Acolo el este achitat în unanimitate pe 17 ianuarie 1898, după o discuție de trei minute”.

Trebuie să menționăm că, câteva luni mai târziu, când colonelul Henry a fost condamnat pentru falsificare, Esterhazy fugi în Anglia și, în final, a mărturisit că el era autorul faimoasei liste atribuite lui Dreyfus.

Nu putem aminti toate întâmplările acestei drame, falsurile adăugate atâtor alte falsuri, într-o încercare de a ascunde un adevăr evident demisia șefului Marelui Stat Major, căderea miniștrilor, sinuciderea lui Henry, deținut la Mont Valerien și care și-a tăiat gâtul, semnând astfel cu sângele lui mărturia vinovăției lui.

În decembrie 1898 a fost publicată această notă semioficială în presa germană: „Declarațiile guvernului imperial au stabilit că nici o persoană germană nu a avut vreo legătură cu Dreyfus. Așa că, din punctul de vedere al Germaniei, nu vedem nici un inconvenient în publicarea integrală a acestui dosar secret” (Abatele Brugерette).

În final, este hotărâtă în mod inevitabil reexaminarea de către Curtea de Justiție. Dreyfus trebuie să apară din nou înaintea Consiliului de Război la Rennes, pe 3 iunie 1899, și acesta a fost începutul unei noi torturi pentru el. „El nu și-a putut închipui că urma să întâlnească o ură și mai mare decât atunci când plecase, și că fostul lui șef, conspirând să-l trimită din nou în Insula Diavolului, nu va avea nici un fel de milă pentru această biată ființă care credea că îndurase tot ceea ce putea fi îndurat” (Maurice Paleologue, „Jurnalul afacerii Dreyfus”, p.14)

„Așa că – scria abatele Brugерette – Consiliul de Război de la Rennes va adăuga doar o nouă nedreptate la inechitățile procesului din 1894. Ilegalitățile acestui proces, vinovăția lui Esterhazy, manevrele criminale ale lui Henry vor ieși la iveală cu claritate în timpul celei de a 29-a sesiuni a procesului de la Rennes. Dar Consiliul de Război... îl va judeca pe Dreyfus pentru altă acuzație de spionaj care nu fusese niciodată motivul unei acuzații sau al vreunui raport. Toate scurgerile de informații precedente vor fi atribuite lui și vor fi furnizate documente care nu aveau nimic comun cu el... Cel puțin, și contrar tuturor tradițiilor noastre legale, noi vom cere ca însuși Dreyfus să stabilească dacă un asemenea document sau act fusese predat de el, de parcă nu era țelul acuzării să dovedească crima” (Abatele Brugерette).

Părtinirea acuzatorilor lui Dreyfus a fost atât de evidentă, încât opinia publică din afara Franței a fost revoltată. În Germania, „Gazeta de

Köln" a publicat pe 16-29 august, în toiul procesului, două articole în care se poate citi următorul fragment: „Dacă după declarația guvernul german și după dezbaterile Curții Supreme de apel din Franța cineva mai crede în vinovăția lui Dreyfus, putem răspunde doar că persoana în cauză trebuie să fie bolnavă psihic sau dorește să fie condamnat un nevinovat cu bună știință”.

Dar ura, prostia și fanatismul nu sînt dezarmate cu toate acestea. Chiar noi falsuri au fost folosite, înlocuindu-le pe acelea care își pierduseră credibilitatea... Pentru a rezuma, totul nu era decât o sinistră bufonie. Sfârșitul ei, pentru Dreyfus, îl reprezenta condamnarea la 1C ani pușcărie, cu circumstanțe atenuante!”

„Acest proces mizerabil provoacă stupoare plină de indignare în toată lumea. Franța a ajuns să fie disprețuită. Cine își putea imagina o asemenea durere” (ziarul „Aurora”, 14 septembrie 1899), exclamă Clemenceau la citirea ziarelor germane și engleze. Mila era indispensabilă. Dreyfus acceptă să «o ducă mai departe», cum spunea el, «căutând anularea îngrozitoarei greșeli militare căreia îi căzu victimă”. Pentru această anulare nu avea nici un sens să se bazeze pe dreptatea Consiliu lui de Război. Această dreptate a putut fi văzută la lucru! Ea veni, încă odată., din partea Curții Supreme de apel care, după investigații complete și dezbateri îndelungate, a anulat odată pentru totdeauna verdictul de la Rennes. Cîteva zile mai târziu, Adunarea legislativă și Senatul, printr-un vot solemn l-a reabilitat pe Dreyfus în cadrul armatei. El a fost decorat cu Legiunea de Onoare, fiind astfel reabilitat în mod public.

Această reabilitare întârziată, obținută atât de greu, se datora oamenilor „cinstiți și curajoși”, acelor pe care nevinovatul din Insula Diavolului dorise să-i vadă apărând. Numărul lor creștea din ce în ce mai mult, pe măsură ce adevărul ieșea la lumină. După o achitare în grabă a trădătorului Esterhazy de către Consiliul de Război în ianuarie 1898, Emile Zola a publicat în ziarul "Aurora", publicația lui Clemenceau, scrisoarea sa deschisă "Acuz!". El scria: „Acuz primul Consiliu de Război de a fi violat legea prin condamnarea unei persoane pe baza unor documente secrete și acuz al doilea Consiliu de Război de a fi acoperit această ilegalitate prin comiterea altei crime judiciare”.

Dar "cavalerii" vestitei Companii a lui Isus erau atenți să mușamalizeze orice lucru care i-ar fi putut lumina pe oameni. O întrebare din partea deputatului catolic de Mun l-a adus pe Emile Zola în fața Curții juraților de Sena, iar curajosul scriitor a fost condamnat la un an închisoare, pedeapsa maximă, ca rezultat al acestui proces nedrept. Opinia publică a fost atât de bine dusă în eroare de protestele zgomotoase ale „clerico-naționalistilor” încât alegerile din mai 1898 le-au fost favorabile.

Cu toate acestea, descoperirea publică a falsurilor, demiterea șef lui de Stat Major, părtinirea criminală evidentă a juraților, au deschis ochii celor sinceri care căutau adevărul. Dar aceștia proveneau aproape în totalitate din rândurile protestanților, evreilor și laicilor.

„În Franța erau puțini catolici care să-i țină partea lui Dreyfus, dintre aceștia foarte puține personalități. Acțiunea acestei mâini de oameni a făcut puțină vâlvă. Conspirația tăcerii i-a înconjurat...”

„Cei mai mulți preoți și episcopi au rămas convinși de vinovăția lui Dreyfus” scria abatele Brugerette. Georges Sorel declară și el: „În timp ce afacerea Dreyfus a adus separarea grupurilor sociale, lumea catolică era absolut unită împotriva redeschiderii procesului”. Însuși Peg admite că: „Toate forțele politice ale bisericii fuseseră întotdeauna împotriva lui Dreyfus”.

Trebuie chiar să evocăm listele de subscripție deschise de „Cuvântul liber” și de „Crucea” („Libre Parole” și „La Broix”), în favoarea văduvei falsificatorului Henry, care se sinucisese. Numele preoților care subscriau erau însoțite adesea de „comentarii nu tocmai evanghelice” cum sunt informații de M. Adrien Dansette, care cita următoarele: „Un anume abate Cros cere un covoraș din piele de evreu pe care să-l poată călca în picioare dimineața și seara; unui tânăr preot i-ar place să zdrească nasul lui Reinach cu tocul pantofului său; trei preoți ar fi încântați să pălmuiască pe evreul Reinach”.

Clerul secular este puțin mai rezervat. În Congregații însă, lucrurile sunt mai virulente.

„La 15 iulie, ziua decernării premiilor la colegiul de Arcueil, festivitate prezidată de generalul Jamont (vice-președinte al Consiliului de Război), părintele Didon, rectorul Școlii Albert le Grand, a ținut o cuvântare violentă în care a pledat pentru folosirea violenței împotriva oamenilor a căror crimă fusese demascarea curajoasă a erorii militare: „Oare trebuie, spunea elocventul călugăr, să-i lăsăm pe cei răi în libertate? Desigur, nu! Dușmanul este intelectualismul ce pretinde că disprețuiește forța, civilii care vor să subjuge armata. Când convingerea a dat greș, când dragostea (!) nu mai este eficientă, trebuie să ridicăm sabia, să împrăștiem teroare, să tăiem capete, să facem război, să lovim...” „Acest cuvântare părea să fie o provocare aruncată tuturor simpatizanților aceluși nenorocit, condamnat pe nedrept” (Brugerette).

Dar câte cuvântări de acest fel nu s-au auzit de atunci încolo? Aceste chemări la represii sângeroase venind din partea blândului cler s-au putut auzi în special în timpul ocupației germane! Cât despre strigătul de ură împotriva intelectualismului, putem găsi ecoul lui perfect în această declarație a unui anume general: „Când cineva vorbește de inteligență, eu îmi scot revolverul”.

A sfârșita gândirea prin forță este un principiu al bisericii romano-catolice, care nu s-a alterat niciodată.

Abatele Brugerette se miră, totuși, de faptul că nimic nu a tulburat credința clerului în vinovăția lui Dreyfus: „Un asemenea eveniment mare și dramatic, venind ca un tunet pe cerul senin și aducând la lumină înșelătoriile comise de personalul la vârf al Departamentului, trebuia să fi deschis ochii chiar și aceluia care nu așteptau descoperirea adevărului. Ne referim la descoperirea falsurilor făcute de Henry...” „Nu venise încă timpul pentru clerul francez și pentru catolicii lui de a repudia o greșală care continua de prea multă vreme... Ei, preoți și credincioși, ar fi putut să se ducă în masă și, într-al 11-lea ceas, aidoma lucrătorilor din Biblie, să îngroașe rândurile apărătorilor justiției și adevărului... Dar faptele cele mai relevante nu iradiau întotdeauna lumină asupra minții acestora, dominată

de prejudecăți și, după cum știm, prejudecățile se opun analizei și, prin natura lor, sînt rebele împotriva dovezilor” (Abatele Brugerette).

Oricum, ce eforturi au fost făcute pentru a-i păstra pe catolici în eroare! Ar putea ei ghici că sunt înșelați în mod scandalos de o presă care ține cu încăpățănare în întuneric toate dovezile de nevinovăție, toate mărturiile favorabile condamnatului din Insula Diavolului și, de asemenea, pune bețe în roate cursului justiției prin orice mijloace?” În fruntea acestei prese era „La Libre Parole” (Cuvântul liber) creat, cum am văzut, cu ajutorul părintelui iezuit du Lac și „La Croix” (Crucea) al părintelui „înălțător” Bailly. Ordinul „înălțător” fiind o ramură camuflată a Companiei lui Isus, trebuie să le atribuim iezuiților pornirea și continuarea campaniei împotriva lui Dreyfus.

Un martor nu foarte suspicios, părintele Lecanuet, scria cu îndrăzneală: „Congregația și în special iezuiții sunt denunțați de către istoricii acestei afaceri. Și de data aceasta trebuie să admitem că iezuiții au făcut prima încercare cu o temeritate nehibzuită”.

„Ziarele catolice provinciale, cum ar fi „Nouveliste” din Lyon, atît de mult citit, vor lua aproape toate parte la acest complot împotriva adevărului și dreptății. Pare că parola care circula era de a opri lumina să se reverse și de a ține publicul în întuneric”.

În realitate, ar fi fost nevoie de o orbire extraordinară pentru a nu discerne în spatele vâlvei stărnite de „La Croix” în Paris și în provincie, parola amintită de abatele Brugerette. Și, de asemenea, ar fi trebuit să fii naiv la culme să nu-i cunoști originea”.

Adrien Dansette o spune și el: „Ordinul „înălțătorilor” ca tot unitar și împreună cu acesta biserica, sunt cele care se regăsesc în spatele campaniei din „La Croix”... Părintele Bailly se mândrește că „Sfântul Părinte” îl aprobă și îl susține”.

De fapt nu este nici o îndoială în privința acestei învoiri! Iezuiții cărora „înălțătorii” le-au împrumutat numele lor, nu au fost de la fondarea Ordinului instrumentul politic al papei? Trebuie să zâmbim la auzul poveștii răspândită în mod iscusit, că papa Leon XIII recomandase „moderație” directorilor ziarului „La Croix”. Este un truc clasic, dar încă eficient. Astăzi mai există încă oameni din popor care cred într-un fel de independență a vocii oficiale a Sfântului Scaun!

Să vedem acum ce a fost publicat la Roma prin intermediul „Civiltății Catolice”, publicație oficială a catolicilor, sub titlul „Il caso Dreyfus”: „Emanciparea evreilor este rezultatul așa numitelor principii din 1789, al cărui jug întărește greu asupra întregului popor francez. Evreii țineau Republica în mâinile lor, care era mai mult evreiască decât franceză... Evreul a fost creat de Dumnezeu ca să fie folosit drept spion în orice loc unde se pregătește o trădare... Nu numai în Franța, ci și în Germania, Austria și Italia evreii trebuie să fie excluși din rândurile nației. Apoi, cu marea armonie a timpurilor trecute, națiunile își vor redobândi fericirea lor pierdută”.

În capitolele anterioare am oferit un scurt rezumat al „marii armonii” și al „fericirii” de care se bucurau națiunile când fiii lui Loyola ascultau mărturisirile și inspirau pe regi. După cum tocmai am văzut, „armonia”

domnea, de asemenea, când aceștia erau confesorii și sfătuitoarii șefilor Statului Major.

Potrivit abatelui Brugerette, generalul de Boisdeffre, convertitul părintelui iezuit du Lac, a gustat aceeași amărăciune ca mulți alții dinaintea lui care fuseseră în aceeași măsură înșelați de acești "stăpânitori de conștiințe". Mărturisirile falsificatorului Henry l-au obligat să demisioneze. „Fiind un om cinstit, el se va proclama ca fiind "înșelat în mod scandalos" , și cei care îl cunoșteau erau conștienți că el se simțea foarte amărât din cauza "complotului" al cărui victimă era”.

Iar abatele Brugerette adaugă că acesta a întrerupt „orice comunicare cu fostul său confesor” și chiar a refuzat să-l vadă înainte de a muri.

După ce citim toate acestea, scrise și publicate în "Civiltă Catolica", credem că nu mai este nevoie să insistăm asupra culpabilității omului și putem doar să fim de acord cu Joseph Reinach care scria atunci: „După cum vedeți, iezuiții înșiși au născocit această afacere întunecoasă. Și pentru ei Dreyfus este doar un pretext. Ce vor ei și ce admit este a strângula pe laici și Revoluția franceză.... să dărâme zeii străini: dogmele din 1789”.

Aceasta este destul de clar. Dar, împotriva tuturor aparențelor, există o posibilă discordanță între papă și armata lui secretă, între intențiile unuia și acțiunile celorlalți. Cazul lui Bailly este concludent în această privință.

Ce putem citi în "La Croix" la 29 mai 1956? Nimic altceva decât: „Cum am mai anunțat, eminența sa, cardinalul Feltin, a ordonat o studiere mai atentă a scrierilor părintelui Bailly; el a fost fondatorul publicației noastre și a revistei "Maison de la Bonne Press". Iată textul acestui ordin datat la 15 mai 1956: „Noi, Maurice Feltin, prin harul Domnului și a apostolicului Sfânt Scaun, preot cardinal al sfintei biserici romane al cărei nume este "Sfânta Maria a Păcii", episcop al Parisului. În vederea planului supus spre cercetare de către Congregația "Înălțătoare" și aprobat de noi de a prezenta la Roma cauza supusului lui Dumnezeu, Vincent de Paul Bail fondator al ziarului "La Croix" și al "Bonne Press". În vederea dispozițiilor și instrucțiunilor Sfântului Scaun privind actul de canonizare și de studiere atentă a scrierilor supusului lui Dumnezeu, am ordonat și ordonăm următoarele: oricine a cunoscut pe acest supus al lui Dumnezeu sau cine ne poate spune ceva deosebit despre viața lui trebuie să ne facă cunoscut despre aceasta... Oricine posedă scrieri ale acestui supus al lui Dumnezeu trebuie să ni le predea înainte de 30 septembrie 1956, fie tipărite sub formă de cărți, note de mână, scrisori, memorii... chiar instrucțiuni sau sfaturi, nu neapărat scrise de el, dar dictate de el... Pentru toate aceste comunicări îl desemnăm pe Canon Dubois, secretarul arhiepiscopiei noastre și promotor al credinței în această cauză”.

Iată un „supus al lui Dumnezeu” pe drumul cel bun pentru a primi o recompensă pentru serviciile sale loiale sub forma unui "halo" (inelul luminos care se vede deasupra capului sfinților - n.t.). Și îndrăznim să spunem că în ceea ce privește scrierile sale care sunt atât de atent cercetate, "promotorul credinței" a avut destule. Cât despre materialul

"tipărit", colecția "La Croix", în special între anii 1895-1899 va furniza cele mai edificatoare aspecte.

„Atitudinea ziarelor catolice și în special cea a ziarului "La Croix" constituie, pentru moment, pentru toate mințile drepte și luminate, un scandal indescriptibil”, spunea Paul Violet, membru catolic al Institutului iar acest scandal susține, în afacerea Dreyfus, cele mai șocante greșeli, minciuna și crima împotriva adevărului și dreptății. „Tribunalul Romei”, adaugă el, „cunoaște aceasta, la fel ca și toate tribunalele europene”. Într-adevăr, Tribunalul Romei știa mai bine decât oricine! După cum am văzut, în 1956, ea nu uitase isprăvile Pioase ale acestui „supus al lui Dumnezeu” și pregătea canonizarea lui.

Fără îndoială, promotorul credinței ne încredința un viitor "sfânt" cu acele celebre liste de subscripții în favoarea văduvei falsificatorului: Henry, despre care abatele Bruguerette spune: „Astăzi, când considerăm că acele cerințe ale Inchiziției s-au întors, pentru persecutarea evreilor și omorârea susținătorilor lui Dreyfus, totul pare ca și când ai asculta un delir imaginar al unor fanatici sălbatici și grotești. Cu toate acestea, faptele ne sînt prezentate de către "La Croix" ca un mare, reconfortant și amuzant spectacol”.

Toate aceste urări pioase privind evreii, părintele Bailly nu a avut bucuria să le vadă realizate în timpul vieții sale de către acești sălbatici fanatici aflați sub semnul zvasticii. El nu a putut decât să se bucure din ceruri la vederea aceluia „mare, reconfortant și amuzant spectacol”, chiar dacă, de acolo de sus, spectacole de acestea par obișnuite potrivit spuselor sfântului Toma d'Aquino, îngerul școlii: „În scopul de a ajuta sfinții să se bucure mai mult de fericirea lor și să-și sporească mulțumirile aduse Domnului, lor li se permite să contemple în toată grozăvia lor torturile aplicate celor necredincioși... Sfinții se vor bucura de torturile și chinurile aplicate celor fără Dumnezeu”.

Cum putem vedea, părintele Bailly, fondatorul publicației „La Croix” avea toate atributele necesare unui sfânt: persecuta un nevinovat, blestema pe cei care îl apăraseră pe acesta, îi preda ca să fie omorâți, susținea cu putere minciuna și nedreptatea, împrăstia ura și discordia; acestea sunt în ochii bisericii romano-catolice titluri de glorie și putem înțelege dorința ei de a pune un nimb pe fruntea autorului acestor fapte pioase.

Totuși, se pune întrebarea următoare: „Este oare acest "slujitor al lui Dumnezeu" un făcător de minuni? Pentru că știm că, pentru a merita un astfel de promovare, cineva trebuia să facă minuni bine verificate”.

Care erau minunile făcute de directorul fondator al publicației „La Croix”? Era schimbarea albului în negru și a negrului în alb pentru cititorii săi? A prezenta o minciună drept adevăr și un adevăr drept o minciună? Desigur, dar un mare miracol fusese în primul rând faptul că el convinsese membrii Statului Major (iar apoi publicul cititor) că, după ce se comisese inițial o greșeală și apoi această greșeală fusese descoperită, lor le revenea "onoarea" de a nega dovezile, transformând în acest fel greșeala în abuz de putere!”. „A greși este omenește, a persevera în greșeală este diabolic”. Dar "slujitorul lui Dumnezeu" nu a luat prea mult în seamă acest proverb. În loc să se lase inspirat de el, acesta l-a ascuns sub sutana lui.

De fapt, "mea culpa" (recunoașterea greșelii) este pentru credinciosul de rând, nu pentru fețele bisericești, nici pentru capii militari care aveau confesori iezuiți. Rezultatul a fost – și asta s-a și urmărit – exaltarea pasiunilor partizane și divizarea poporului francez.

Acest lucru este afirmat de eminentul istoric Pierre Gazotte: „Afacerea Dreyfus a fost cotitura decisivă... judecată de ofițeri, ea a implicat instituția militară. Afacerea a crescut, a devenit un conflict politic, divizând familii, despărțind Franța în două. Ea a avut urmările unui război al religiilor... a creat ura împotriva corpului ofițeresc... a generat antimilitarismul” (P. Gazotte, „Istoria Franței”).

Când ne gândim la Europa acelor timpuri, cu Germania supradotată cu armament și înconjurată de doi dintre aliații ei, când ne amintim de responsabilitatea Vaticanului în ceea ce privește începerea conflictului din 1914, nu putem crede că diminuarea puterii potențialului nostru militar nu fusese premeditată.

Cum am putea trece cu vederea faptul că, de fapt, „Afacerea Dreyfus începea în anul 1894, anul alianței franco-ruse. Atunci, reprezentanții Vaticanului au fost foarte sinceri în privința acordului cu o putere schismatică ce, în ochii lor, era un scandal. Chiar și azi, un prelat al "Prea Sfinției Sale", M. Cristiani, îndrăznește să scrie: „Prin politica oarbă și greșit condusă, țării noastre părea că-i face plăcere să provoace tendințe de război cumplitelor ei vecine (Germania)... De fapt, alianța franco-rusă părea să amenințe Germania cu încercuirea” (Cristiani, „Vaticanul politic”, pag.102).

Pentru respectabilul prelat, Tripla Alianță (Germania, Italia, Austro-Ungaria) nu reprezenta o amenințare pentru nimeni, iar Franța greșea pentru că nu rămânea izolată în fața acestui bloc. Cu trei contra unu, "lovitura" ar fi fost mai ușoară, iar Sfântul Părinte, papa, nu ar mai fi trebuit să deplângă, în 1918, înfrângerea apărătorilor lui.

Capitolul 9. Anii dinaintea Primului război mondial 1900-1914.

Deci, cum seria abatele Bruguerette: „Sub imaginea lui Isus răstignit – idee simbolică a justiției divine – "La Croix" cooperase cu entuziasm cu crima și înșelăciunea împotriva adevărului, cinstei și justiției”.

Totuși, justiția a triumfat până la sfârșit și abatele Fremont – care nu s-a temut să scrie despre sinistra cruciadă condusă de papa Inocențiu III împotriva albigenzilor – când s-a referit la afacerea Dreyfus se pare că a fost un bun profet, spunând următoarele: „Catolicii câștigă și se gândesc că vor răsturna Republica din cauza urii pentru evrei. Dar mă tem că ei se vor răsturna pe ei înșiși”.

De fapt, când s-a scos la lumină această opinie, reacția a fost fatală pentru congregație. Ranc învățase deja lecția afacerii Dreyfus când a exclamat: „Republica va frânge puterea Congregației, sau dacă nu, va fi strangulată”. În 1899 a fost constituit un minister al "apărării republicane"; părintele Picard, un superior al "înălțătorilor", părintele Baille directorul publicației "La Croix" și alți membri ai aceluiași ordin, au fost

aduși înaintea tribunalului Senei pentru încălcarea legii asocierii. Congregația "Înălțătorilor" a fost dizolvată.

Waldek Rousseau, președintele Consiliului, a declarat într-o cuvântare ținută la Toulouse pe 28 octombrie 1900: „Împrăștiate dar nu suprimate, ordinele religioase s-au format din nou, mai numeroase și mai militante; ele acoperă teritoriul cu o rețea de organizații politice ale căror legături sunt fără număr și strâns împletite, cum am văzut la procesul recent desfășurat”.

În final, în 1901, este scoasă o lege prin care nu mai poate fi formată nici o congregație fără o autorizație, iar cele care nu o cer într-un timp stabilit de lege, vor fi automat dizolvate.

Aceste regulamente, foarte firești din punctul de vedere al autorităților publice a căror datorie era să verifice asociațiile ce se găsesc pe teritoriul lor, vor fi prezentate catolicilor drept un abuz intolerabil. „Omul în casa lui este al doilea împărat”, spune proverbul, dar biserica nu respecta nimic: legea nu era pentru ea.

Rezistența clerului la aplicarea legii ar fi concludentă pentru a arăta cât de necesară era. Această rezistență nu a făcut decât să întărească atitudinea guvernului, în special sub conducerea ministrului Combes; iar intransigența Romei, în special când Pius I i-a urmat la conducere lui Leon XIII, a cauzat apariția legii din 1904, referitoare la abolirea învățământului din partea ordinilor religioase. După aceasta, divergențele dintre guvernul francez și Sfântul Scaun vor fi continue. Pe lângă aceasta, alegerea unui nou papă a fost făcută în împrejurări importante.

„Papa Leon XIII a murit pe data de 20 iulie 1903. Conclavul, strâns pentru a desemna succesorul, a dat, după câteva runde de alegeri, 29 de voturi pentru cardinalul Rampolla – 42 de voturi erau necesare pentru a fi ales – când cardinalul austriac Puzyna se ridică și declară că Maiestatea Sa Apostolică, Împăratul Austriei, rege al Ungariei, fusese inspirat să se rezume la supunere numai față de Leon XIII, căci noi știm că Rampolla este pro-francez” (Adrien Dansette).

Este ales cardinalul Sarto. Prin manevra Austriei, care se substituie Duhului sfânt în vederea "inspirării" cardinalilor din conclav, această alegere este o victorie pentru iezuiți. Într-adevăr, noul pontif, descris ca un amestec de „preot de țară și arhanghel cu o sabie înfricoșătoare” era tipul perfect al omului dorit de Ordin. Iată ce spunea Adrien Dansette despre aceasta: „Când iubim pe papă, noi nu limităm câmpul de acțiune unde el poate și trebuie să-și exercite voința”.

Sau acest pasaj din prima lui scrisoare consistorială: „Știm că vom șoca multă lume când vom declara că vom fi implicați în mod necesar în politică. Dar oricine vrea să judece cinstit, poate vedea că Suveranul Pontif, investit de Dumnezeu cu autoritate supremă, nu are dreptul de a separa politica de domeniul credinței și al moralei”.

Așa că Pius X, curând după ce a ajuns pe tronul sfântului Petru, a declarat public că, pentru el, autoritatea papală trebuie să se facă simțită în orice domeniu, iar clericalismul politic nu este un drept, ci o datorie. El a ales de asemenea ca secretar de stat al său un prelat spaniol, M. Merry del Val care avea 38 de ani și, ca și el, era un devotat pro-german și anti-francez. Această stare de spirit nu surprinde pe nimeni când citim cele

scrise de abatele Fremont: „Merry del Val, pe cale l-am întâlnit la Colegiul Roman, era elevul preferat al iezuiților”.

Relațiile dintre Sfântul Scaun și Franța au resimțit curând efectele acelei alegeri. În primul rând a fost acea nominalizare a episcopilor de către puterea civilă, ceea ce a cauzat o stare conflictuală.

„Înainte războiului din 1870, Sfântul Scaun afla numele noilor episcopi numai după ce aceștia erau nominalizați. Papa își rezerva dreptul, dacă cineva nu-i convenea, să-l oprească pe acesta să devină episcop prin interzicerea instituirii canonice. De fapt, dificultățile erau enorme ținând seama de faptul că guvernul, sub orice fel de regim politic, era atent să aleagă candidați demni de funcția episcopală” (Adrien Dansette).

Îndată ce Pius X a devenit papă, multe dintre numirile pentru noii episcopi au fost refuzate de Roma. Pe lângă aceasta, nunțiul de la Paris, Lorenzelli, era, după cum ne spunea Adrien Dansette, „un teolog care o luase pe un drum greșit în diplomatie și care era ostil Franței până la paroxism”. Unii vor spune: „Încă unul pe lângă atâția alții!” Dar o asemenea alegere într-un asemenea post arată clar care erau intențiile conducerii bisericii romane față de țara noastră.

Această ostilitate sistematică urma să se arate și mai clar în 190* când M. Loubet, președintele Republicii, a plecat la Roma pentru a întoarce o vizită făcută lui la Paris cu câteva luni în urmă de către regele Italiei, Victor Emmanuel III.

Loubet a dorit să fie primit și la papa. Dar conducerea bisericii romane a pretins că este un caz de „protocol imposibil”, care spunea: „Papa nu poate primi un conducător de stat care, atunci când vizitează pe regele Italiei, pare a fi de acord cu „uzurparea” vechiului stat pontifical”. Dar erau și antecedente: de două ori, în 1888 și 1903, un conducător de stat – și nu unul fără importanță – fusese primit la Roma de regele Italiei și de papă. Desigur, acest vizitator nu fusese președintele Republicii, ci împăratul german Wilhelm II... Aceeași onoare fusese arătată și lui Eduard VII, împăratul Angliei și țarului.

Intenția de a insulta a acestui refuz era evidentă și a fost subliniată printr-o notiță trimisă diferitelor cancelarii de către secretarul de stat Merry del Val. Un autor catolic, Charles Ledre, scria de curând în această privință: „Ar putea oare diplomația pontificală să ignore importanța decisivă a obiectivului care se întrezărea cu adevărat în spatele vizitei președintelui Loubet la Roma?”

Desigur, Vaticanul știa despre planul separării Italiei de partenerii ei din Tripla Alianță; Germania și Austro-Ungaria, aceste două puteri germanice fiind considerate de biserica romană cele mai bune unelte laice. Aceasta era esența problemei și era, de fapt, motivul deselor izbucniri de furie ale Vaticanului.

Au apărut și alte conflicte în ceea ce privește pe episcopii francezi, considerați a fi de asemenea prea republicani de către Roma. În final, obosit de greutățile continue rezultate din încălcarea înțelegerilor Concordatului de către Vatican, guvernul francez a pus capăt, pe 2 iulie 1904, unei „legături făcute fără conținut de Sfântul Scaun”. Ruperea legăturilor diplomatice au dus imediat după aceea la separarea bisericii de stat.

„Considerăm astăzi firesc faptul că Franța ar trebui să mențină legături diplomatice cu Sfântul Scaun și că biserica și statul ar trebui să existe sub regim de separație”, scria Adrien Dansette. Și în continuare: „Legăturile diplomatice sunt necesare în măsura în care Franța trebuia să aibă reprezentanță oriunde avea interese de apărare, afară de orice considerație doctrinală. Dar, pe de altă parte, separarea este necesară pentru că, într-o democrație bazată pe suveranitatea unui popor împărțit pe câteva credințe religioase, numai statul datorează libertate bisericii”. Și autorul adaugă: „Cel puțin aceasta este opinia generală”.

Nu putem decât să fim de acord cu această părere înțeleaptă, fără a uita, desigur, că papalitatea nu ar sprijini-o. Biserica romană nu a încetat nici o clipă să-și proclame superioritatea asupra istoriei civile prin propria ei istorie și, din dorința de a fi în stare să o impună în mod deschis în zilele noastre, ea a făcut tot ce i-a stat în putință pentru a o implanta cu ajutorul armatei ei secrete, Compania lui Isus. Pe lângă aceasta, cam pe vremea aceea, părintele Werz, generalul Ordinului, scria: „Statul este sub jurisdicția bisericii; așa că, autoritatea laică este într-adevăr supusă celei ecleziastice și trebuie să asculte de ea” (Pierre Dominique).

Aceasta este doctrina acestor campioni intransigenți ai teocrației și a celor care execută ordinele lor, care s-au făcut pe ei înșiși indispensabili Vaticanului într-o așa de mare măsură, încât astăzi este imposibil să se distingă diferența între „eminența cenușie” (generalul Ordinului iezuit – n.t.) și papa; ei sînt unul și același. Și, când ne referim la politica Vaticanului, înțelegem prin aceasta pur și simplu politica iezuiților. Abatele Fremont spunea cu privire la aceasta: „Iezuiții domină Vaticanul” (Agnes Siegfried).

În fața opoziției neîncetate a iezuiților – atotputernici în biserică – față de Republică, Statul a fost constrâns să întărească legea separării în perioada anilor 1905 - 1908. Această lege nu urmărea să diminueze bunăstarea bisericii sau să-i împuțineze locurile destinate închinării. Credincioșii puteau să se organizeze în asociații locale sub îndrumarea unui preot. Ce a făcut Roma ca răspuns la aceasta?

„În scrisoarea enciclică (circulară – n.t.) «Vehementer» (11 februarie 1906), Pius X condamnă principiul separării și cel privind asociațiile locale. Dar nu și-a depășit el principiile?” (Adrien Dansette). Vom afla foarte curând. În ciuda sfatului din partea episcopatului francez, el respinge orice rezolvare și scrie enciclica «Gravissimo» pe 10 august 1906.

Acesta a fost un alt motiv de dezamăgire pentru catolicii liberali. „Când mă gândesc, exclamă Brunetiere, că ceea ce este refuzat catolicilor francezi – cu certitudinea că asemenea refuz va dezlănțui un război religios în biata noastră țară care are atâta nevoie de pace – este garantat catolicilor germani, și anume că „asociațiile locale” funcționează acolo de 30 de ani spre mulțumirea tuturor, nu pot să nu mă simt – ca patriot și catolic – foarte indignat” (Adrien Dansette).

Au fost ceva probleme când s-a făcut inventarierea proprietăților ecleziastice, dar nu a fost un război religios... Chiar dacă ultramontanistii au creat necazuri și agitație, populația în general a rămas calmă atunci când unele proprietăți ale bisericii au fost înapoiate statului de bună voie de către aceasta, pentru a nu intra sub incidența consecințelor legii.

Înțelegea oare abatele Brunetiere pe deplin motivul acelei diferențieri făcute de Sfântul Scaun între catolicii francezi și cei germani? Primul război mondial urma să dezvăluie întreaga semnificație a acestui fapt.

În timp ce iezuiții acționau eficace de-a lungul „afacerii Dreyfus” la dezbinarea poporului francez și la slăbirea prestigiului armatei noastre, în Germania ei făceau exact lucrul contrar. Bismark, care lansase în trecut „Kulturkampf” (campania culturală) împotriva bisericii catolice, era acum încărcat de favorurile acesteia... Aceasta ne este spus de scriitorul catolic Joseph Rovin, care o explică în modul următor: „Bismark va fi primul protestant care va primi Ordinul lui Hristos cu rubine, unul dintre cele mai înalte onoruri ale bisericii. Guvernul Germaniei permisesse ziarelor devotate lui să publice faptul că acest cancelar ar fi gata să susțină pretențiile papei de a restaura parțial autoritatea sa pământească (refacerea imperiului)”.

„În 1886, "Zentrum" – partidul catolic german – era ostil proiectelor militare prezentate de Bismark. Papa Leon XIII a intervenit în afacerile interne ale Germaniei în favoarea lui Bismark. Secretarul său de stat scria nunțului de la München: „În vederea apropiatei analize a legislației religioase care, avem motive s-o credem, va fi soluționată într-o manieră conciliantă, Sfântul Părinte dorește ca "Zentrum" să promoveze, pe orice cale posibilă, proiectele militare” (Jean Bruhat, „Vaticanul împotriva oamenilor”).

Iată ce are de spus Joseph Rovin: „Diplomația germană intervine – era deja un vechi obicei – la Vatican pentru a-l determina pe papă să-și exercite influența asupra "Zentrum"-ului (partidul catolic), așa încât să favorizeze proiectele militare... Catolicii germani vor vorbi despre marea "misiune politică" a Germaniei care este, în același timp, o misiune morală universală... "Zentrum" se face de asemenea responsabil pe sine de continuarea unei domnii care va conduce în final Germania la catastrofă. "Zentrum" intră în război (în 1914) convins de dreptatea, puritatea și integritatea morală a conducătorilor țării, convinși de concordanța dintre planurile și programele lor și planurile justiției eterne”.

După cum putem vedea, papalitatea a făcut tot ce era necesar pentru a sădi această convingere. Pe lângă aceasta, monseniorul Fruhwirth spune în 1914: „Germania este baza în care Sfântul Părinte poate și trebuie să-și pună mari speranțe”.

PARTEA V CICLUL INFERNAL

Capitolul 1. Primul război mondial.

La furia provocată la Vatican de alianța franco-rusă (și dovedită atât de bine în afacerea Dreyfus), la supărarea provocată de unirea Franței cu Italia, arătată de cazul Loubet, s-a adăugat resentimentul amar cauzat de Antanta Cordială cu Anglia. Franța hotărâse ferm să nu rămână singură în fața „grozavului ei vecin” și a Imperiului Austro-Ungar. Politica aceasta „bolnavă și prost condusă”, după spusele monseniorului Cristiani, era privită într-un mod deloc favorabil de către papa. Pentru că, pe lângă că oprea „pedeapsa sângeroasă” de care avea nevoie această Franță necredincioasă, această politică era un sprijin inestimabil pentru schismatica Rusie, această oaie rătăcită a cărei reîntoarcere în țarcul bisericii romane fusese sperată fără încetare, chiar dacă realizarea acestui lucru ar fi însemnat declanșarea unui război.

Dar pentru moment, biserica ortodoxă stătea ferm implantată în Balcani, mai ales în Serbia, unde tratatul de la București – care punea capăt conflictului din Balcani – stabilise centrul de atracție pentru slavii din sud și mai ales pentru acei de sub jugul Austriei. Planurile ambițioase ale Vaticanului și imperialismul apostolic al habsburgilor erau atunci în deplin acord, ca și în trecut. Pentru Roma și Viena, puterea crescândă a Serbiei a desemnat-o pe aceasta ca inamicul ce trebuia înfrânt .

Acest lucru a fost stabilit într-adevăr într-un document diplomatic găsit în arhivele austro-ungare. El raportează, în folosul ministrului austriac Berchtold, despre discuțiile pe care prințul Schönburg le-a avut la

Vatican în octombrie-noiembrie 1913: „Printre subiectele discutate cu cardinalul secretar de stat (Merry del Val) săptămâna trecută, pe primul loc a fost, după cum se prevăzuse, problema Serbiei. Mai întâi, cardinalul și-a exprimat bucuria față de atitudinea noastră fermă și oportună din luna trecută. În timpul audienței pe care am avut-o în acea zi la Sfinția Sa, Sfântul Părinte - care a început conversația menționând câteva dintre acțiunile noastre energice în Belgrad, a făcut câteva remarci deosebite: „Ar fi fost desigur mai bine dacă Austro-Ungaria ar fi pedepsit pe sârbi pentru toate greșelile pe care le-au comis”.

Așa că, atitudinea războinică a lui Pius X era deja clar exprimată în 1913. Nu este nimic surprinzător în aceasta, când luăm în considerare pe cei care inspirau politica Romei.

„Ce trebuiau să facă habsburgii? Să pedepsească Serbia, o națiune ortodoxă. Prestigiul Austro-Ungariei, al acestor habsburgi care, împreună cu bourbonii Spaniei, erau ultimii susținători ai iezuiților, și mai ales prestigiul moștenitorului, Franz Ferdinand, omul lor, ar fi crescut foarte mult. Pentru Roma, problema a devenit de importanță religioasă; o victorie a monarhiei apostolice asupra țarismului putea fi considerată ca victorie a Romei asupra schismei din Est” (Pierre Dominique).

Totuși, afacerea se mișca greu în anul 1913. Dar, în 1914, pe 28 iunie, arhiducele Franz Ferdinand a fost ucis la Sarajevo. Guvernul sârb nu avea nimic de-a face cu această crimă comisă de un student macedonean, dar faptul în sine reprezenta un pretext perfect pentru ca împăratul Franz Joseph să înceapă ostilitățile.

„Contele Sforza menționează că principala problemă era să-l convingă pe Franz Joseph că războiul era necesar. Sfatul papei și al ministrului său a fost cel care l-a influențat cel mai mult” (Pierre Dominique).

Acest sfat a fost, bineînțeles, dat împăratului și a fost de natura la care ne așteptam din partea papei și ministrului său – acest „elev preferat al iezuiților”. În timp ce Serbia încerca să mențină pacea, cedând tuturor doleanțelor guvernului austriac care trimisese o notă amenințătoare la Belgrad, Contele Palffy, reprezentantul Austriei la Vatican, dădea Ministrului Berchtold, pe 29 iulie, un rezumat al convorbirilor pe care le avusese pe 27 ale lunii cu cardinalul secretar de stat, Merry del Val; această discuție era despre „problema care tulbură Europa în acest moment”.

Diplomatul a negat disprețuitor zvonurile „fanteziste” despre presupusa intervenție a papei care, după cât se pare, „îl implorase pe împărat să cruțe națiunile creștine de ororile războiului”. Fiind nevoit să se pronunțe asupra acestor supoziții „absurde”, el a expus „adevărata opinie a Conducerii bisericii”, așa cum i-a fost spusă de secretarul de stat: „Ar fi imposibil să descoperi orice urmă de indulgență sau conciliere în cuvintele Eminenței Sale. Este adevărat că el a calificat nota trimisă Serbiei drept foarte aspră, dar cu toate acestea, el a fost întru-totul de acord cu conținutul ei și, în același timp, și-a exprimat în mod indirect dorința ca monarhia să ducă la îndeplinire această treabă. Într-adevăr, a adăugat cardinalul, era păcat că Serbia nu fusese îngenunchiată mai devreme, căci s-ar fi putut face aceasta atunci fără riscuri atât de mari. Această

declarație este un ecou al dorințelor papei care, în ultimii ani, își exprimase des regretul că Austro-Ungaria neglijase pedepsirea aspră a vecinului ei periculos de la Dunăre”.

Într-adevăr, iată un lucru total opus zvonurilor „fanteziste” despre o intervenție a pontifului în favoarea păcii.

De fapt, diplomatul austriac nu este singurul care raportează despre „adevărata opinie” a pontifului roman și a ministrului său.

În ziua precedentă, pe 26 iulie, Baronul Ritter, însărcinatul cu afaceri al Bavariei la Vatican, scria guvernului său: „Papa este de acord cu atitudinea severă a Austriei față de Serbia. El nu dă prea mult pe armatele Rusiei și Franței și este de părere că acestea nu ar putea face mare lucru în fața Germaniei. Cardinalul secretar de stat nu vede când mai avea Austria ocazia să declare război dacă nu se hotărăște acum”. Prin urmare, Sfântul Scaun este pe deplin conștient de marele risc reprezentat de conflictul dintre Austria și Serbia dar, cu toate acestea, făcea tot ce îi sta în putere să-l încurajeze.

Pe Sfântul Părinte și sfătuitoarii lui iezuiți nu-i interesau suferințele "națiunilor creștine". Nu era pentru prima oară când aceste națiuni erau folosite în beneficiul politicii romane. Împrejurarea mult dorită venise în sfârșit: să fie folosită armata germană împotriva Rusiei ortodoxe, a Franței „necredincioase”, care avea nevoie de o pedeapsă sângeroasă și, pe deasupra, împotriva Angliei „eretice”. Totul părea să promită un război „rapid și cu sfârșit fericit”.

Pius X nu a mai apucat să vadă amploarea și urmările conflictului, contrare previziunilor sale. El a murit la începutul conflictului, pe 20 august 1914. Dar, 40 de ani mai târziu, Pius XII l-a canonizat pe acest pontif, iar „Istoria Sfântului Scaun”, folosită pentru catehismul parohial, i-a dedicat următoarele cuvinte: „Pius X a făcut tot ce a putut să prevină începerea războiului din 1914 și a murit de durere când și-a da seama de suferințele care le-ar fi putut dezlanțui acel conflict”. Dacă aceasta ar fi o satiră, nu se găseau cuvinte mai potrivite!

Câțiva ani înainte de 1914, Yves Guyot, un adevărat prooroc, a spus: „Dacă izbucnește războiul, ascultați-mă, voi oameni care credeți că biserica romană este simbolul ordinii și păcii, nu căutați să condamnați pe cineva din afara Vaticanului: el va fi vicleanul instigator, ca și în cazul războiului din 1870”.

Instigator al măcelului, Vaticanul i-a susținut, nu fără viclenie, pe luptătorii austro-germani chiar în timpul războiului. Expediția militară în Franța, pe care Kaiserul se lăuda că o va termina rapid, a fost oprită pe Marna și agresorul a fost întors și obligat să se apere după fiecare din atacurile lui furioase. Dar diplomația pontificală i-a dat tot ajutorul posibil, și asta nu este de mirare când ne gândim că "Providența divină", reprezentată de Sfântul Scaun, părea să-și găsească plăcerea în a face favoruri imperiilor centrale.

Cardinalul Rampolla, considerat pro-francez – și de aceea înlăturat de la cursa pentru scaunul pontifical prin veto-ul Austriei – murise cu câteva luni înaintea lui Pius X, o moarte care se pare că a venit la momentul potrivit. Dar acesta nu a fost întregul amestec al lui

"Dumnezeu", după cum promisese, chiar înainte de votare, noul papă, Benediet XV l-a numit pe cardinalul Ferrata ca secretar de stat.

Dar cardinalul, care nu-i vedea prea bine pe iezuiți, nu a apucat să-și ia pe deplin în posesie funcția. El și-a luat în primire funcția la sfârșitul lui septembrie, dar A MURIT PE NEAȘTEPTATE la 20 octombrie, victimă a unei teribile indispoziții după ce mâncase niște APERITIVE USOARE. „El stătea la biroul său când deodată i s-a făcut rău. El a căzut ca trăsnet de fulger. Servitorii s-au grăbit să-i vină în ajutor. Doctorul care a fost chemat și-a dat imediat seama de gravitatea situației și ceru să facă imediat o consultație. Cât despre Ferrata, el a înțeles deja și știa că nu mai era nici o speranță... El stăruia să nu fie lăsat să moară la Vatican... Consultația medicală a avut loc la reședința sa și a fost făcută de șase medici... Ei au refuzat să întocmească un buletin medical: cel publicat nu purta nici o semnătură” (Abatele Daniel, „Botezul sângelui”). El nu suferea la acea vreme de nici o boală și nu avea nici o infirmitate.

„Scandalul generat de moartea lui a fost atât de mare, încât o anchetă asupra cauzelor decesului nu a putut fi evitată. Rezultatul ei a fost: un borcan fusese spart în birou. Prezența prafului de sticlă în vasul cu zahăr folosit de cardinal era o explicație cât se poate de simplă în acest caz. Zahărul granulat poate fi folositor! Ancheta s-a oprit aici...” (Abatele Daniel).

Abatele Daniel adaugă că „plecarea subită – câteva zile după moartea cardinalului – a servitorului acestuia, a provocat o serie de comentarii mai ales că se pare că acesta fusese și servitorul monseniorului von Gerlach, înainte ca stăpânul său să intre în Sfintele ordine. Acest prelat german, un spion notoriu, urma să fugă din Roma în 1916. El urma să fie arestat și învinuit de sabotaj împotriva vasului de război italian "Leonardo da Vinci", care a explodat în golful Tarento, omorând 21 de ofițeri și 221 de marinari. Procesul lui s-a ținut în 1919. Von Gerlach nu a apărut și a fost condamnat la 20 de ani muncă silnică” (Brugерette).

Prin cazul acestui „șambelan participant”, director al ziarului "Osservatore Romano", ne putem face o idee clară despre starea de spirit în sferele înalte ale Vaticanului. Din nou abatele Brugерette este acela care descrie „anturajul Sfântului Scaun”: „Profesori sau ecleziaști, ei nu sînt descurajați de nici un obstacol în a căuta să imprime clerului italian și lumii catolice respectul și admirația pentru armata germană și ura pentru Franța” .

Ferrata, care favoriza neutralitatea, murise chiar la timp, iar cardinalul Gasparri a devenit secretar de stat; în deplin acord cu Benedict XV, el a făcut tot ce i-a stat în putere pentru a servi interesele Puterilor centrale. Luând în considerație toate acestea, nu ne surprinde că papa Benedict XV, în lunile următoare, trudi din greu pentru a menține Italia pe calea intervențiilor militare, ceea ce servea cel mai bine interesele iezuiților, prietenii habsburgilor...” (Pierre Dominique).

În același timp, moralul aliaților a fost subminat cu viclenie. „Pe 10 ianuarie 1915, un decret semnat de cardinalul Gasparri, secretarul de stat al lui Benedict XV, hotăra o zi de rugăciune pentru a grăbi instalarea păcii... Unul din exercițiile spirituale obligatorii era de a recita o rugăciune

scrisă de însuși Benedict XV... Guvernul francez a ordonat ca documentul pontifical să fie confiscat. Această rugăciune pentru pace a fost considerată o manifestare de liniștire și distrugere totodată, capabilă să slăbească eforturile armatei noastre, într-un moment când hordurile germane simțeau presiunea irezistibilă care i-ar fi împins în cele din urmă afară din teritoriile noastre și când Kaiserul ar fi putut vedea apropiindu-se pedeapsa pentru crimele lui de neiertat... Papa, se spunea, voia pacea cu orice chip, dar numai atunci când ea favoriza Puterile centrale. Papa nu iubea Franța, el era "german" (Abatele Bruguerette).

Charles Ledre, un alt scriitor catolic, confirmă aceasta: „În două ocazii, menționate în articole celebre din "La Revue de Paris", Sfântul Scaun, prin invitația făcută Italiei și Statelor Unite de a se ține departe de război, nu dorea un sfârșit rapid al conflictului... Cum spunea abatele Bruguerette, acesta servea inamicilor noștri și lucra împotriva noastră”.

Dar acțiunile iezuiților, și de aceea acțiunile Vaticanului, nu s-au resimțit numai în Italia și Statele Unite. Orice mijloc, orice loc sunt destul de bune pentru ei.

„Nu este surprinzător să vedem diplomația pontificală preocupată de la început cu reținerea rezervelor noastre de alimente, sfătuind pe cei neutri să nu se alieze cu noi, în scopul de a rupe legăturile ce stăteau la baza Antantei... Nimic nu era considerat prea nesemnificativ dacă putea ajuta acest mare țel, aducând pacea prin slăbirea aliaților...”

„Era ceva și mai rău: solicitarea unei păci separate. Între 2 și 10 ianuarie 1916, câțiva catolici germani au plecat în Belgia pentru a propovădui – în numele papei, spuneau ei – pacea separată. Episcopii belgieni i-au acuzat de minciună, dar nunțiul papal a rămas tăcut...”

„Apoi Sfântul Scaun s-a gândit să aducă la masa tratativelor Franța și Austria, sperând astfel să determine Franța să semneze o pace separată sau să ceară ca, împreună cu aliații ei, să negocieze o pace generală... Câteva săptămâni mai târziu, pe 31 martie 1917, prințul Sixte de Bourbon a dat faimoasa scrisoare a împăratului Carol președintelui Republicii. Cum manevra eșuase de această parte a Alpilor, erau datori să încerce oriunde în altă parte, în Anglia, în America și mai ales în Italia”.

„Distrugeți forțele Antantei pentru a opri ofensiva acesteia, ruinați-i prestigiul moral în scopul slăbirii curajului ei și a o face să cadă la învoială...” Aceste două lucruri alcătuiau politica lui Benedict și toate eforturile lui au fost și sînt încă îndreptate spre acest scop să ne lovească pe la spate” (Louis Canet, „Politica lui Benedict XV”).

Acestea au fost scrise de un catolic convins, Louis Canet; și iată ce scrie abatele Bruguerette: „Am aflat doar eu patru ani mai târziu, prin declarațiile lui Erzberger, publicate în ziarul "Germania" la 22 aprilie 1921, că propunerea de pace proclamată de papa în august 1917 fusese precedată de un acord secret între Sfântul Scaun și Germania”.

Alt punct interesant este că diplomatul ecleziast care a negociat acest „acord secret” a fost nunțiul (ambasadorul – n.t.) din München, monseniorul Pacelli, viitorul Pius XII. Unul dintre apologeții lui, iezuitul Fernesolle, scria: „La 28 mai 1917, M. Pacelli și-a prezentat scrisorile de acreditare regelui Bavariei... El a încercat din răspuț să câștige cooperarea lui Wilhelm II și a cancelarului Bethmann-Holweg. Pe 29 iunie,

monsieurul Pacelli a fost primit în mod solemn de către împăratul Wilhelm II la cartierul general de la Kreuznach”.

Așa că, viitorul papă și-a început cei 12 ani de activitate ca ambasador al Vaticanului la München și apoi la Berlin, urmând calea aceasta potrivit concepțiilor lui, pentru că, de-a lungul acestor ani, el și-a înmulțit intrigile în vederea răsturnării Republicii germane proclamată după primul război mondial și tot el a pregătit răzbunarea din 1939 prin aducerea lui Hitler la putere.

Totuși, când aliații au semnat Tratatul de la Versailles, în iulie 1919, ei erau conștienți de rolul pe care îl jucase Vaticanul în acest conflict, acesta fiind ținut departe de masa tratativelor. Ceea ce este și mai surprinzător este faptul că cel mai catolic stat, Italia, insistase pentru excluderea Vaticanului de la tratative.

„Prin articolul XV al Pactului de la Londra (26 aprilie 1915), prin care se preciza participarea Italiei la război, baronul Sonnino a obținut promisiunea celorlalți aliați ca aceștia să se opună oricărei intervenții a papalității în tratatul de pace” (Charles Pichon, „Istoria Vaticanului”). Această măsură a fost foarte înțeleaptă, dar nu a fost suficientă. În locul aplicării unor sancțiuni Sfântului Scaun, pe care le merita din cauza rolului jucat în declanșarea războiului, învingătorii nu au făcut nimic pentru a împiedica viitoarele intrigi ale iezuiților și ale Vaticanului. Aceștia au dus în cele din urmă, 20 de ani mai târziu, la o catastrofă chiar mai mare, poate cea mai mare pe care a cunoscut-o lumea vreodată.

Capitolul 2. Pregătiri pentru cel de al doilea război mondial.

În 1919, fiii lui Loyola au cules fructele amare ale politicii lor criminale. Franța nu cedase sub „pedeapsa sângeroasă”. Imperiul apostolic al Habsburgilor, pe care iezuiții îi încurajaseră să-i pedepsească pe sârbi, s-a dezintegrat, eliberându-i pe slavii ortodocși de sub jugul Romei. Rusia, în loc să se întoarcă la turma romană, a devenit marxistă, anticlericală și ateistă în mod oficial. Cât despre invincibila Germanie, ea s-a scufundat în haos.

Dar firea mândră a Companiei nu s-a gândit niciodată să-și mărturisească păcatul. Când Benedict XV a murit în 1922, ea era gata să-și reînceapă activitatea pe o nouă bază. Nu este ea atotputernică în Roma?

Să-l ascultăm pe Pierre Dominique: „Noul papă Pius XI care este, după unii, un iezuit, încearcă să aplaneze lucrurile. El îl roagă pe părintele iezuit d'Herbigny să plece în Rusia, într-o încercare de-a strânge ce a mai rămas din catolicism și, în special, să vadă ce se mai poate face. Speranță mare și confuză: să strângi în jurul pontifului catolic lumea ortodoxă atât de persecutată”.

În Roma sunt 39 de colegii ecleziastice a căror fondare marchează datele marilor contraofensive; cele mai multe dintre aceste contraofensive erau iezuite ca orientare și acțiune: Colegiul Germanic (1552), Englezesc (1578), Irlandez (1628, refăcut în 1826), Scoțian (1600), Nord-American (1859), Canadian (1888), Etiopian (1919, refăcut în 1930)

Pius XI a creat Colegiul Rus (*Ponteficio collegio russo di Santa Teresa del Bambino Gesu*) și l-a așezat sub îngrijirea iezuiților. Ei aveau de asemenea sub supraveghere Institutul Oriental, Institutul Sfântul Ioan Damaschinul, Colegiul Polonez – și, mai târziu, Colegiul Lituanian. Sunt oare acestea urme ale părintelui Possevino, ale lui Ivan cel Groaznic sau ale falsului Dimitri? Al doilea din cele trei obiective stabilite în timpul lui Ignațiu, este așezat pe primul loc. Încă odată, iezuiții sunt agenți instigatori și actori în această mare desfășurare”.

În înfrângerea pe care tocmai o suferiseră, fiii lui Loyola au întrezărit o licărire de speranță. Revoluția rusă, prin eliminarea țarului protectorul bisericii ortodoxe, nu decapitase ea oare pe marele rival, ajutând la pătrunderea bisericii romane? Trebuie să batem fierul cât e cald! Faimosul "Russicum" (Colegiul Rus – n.t.) este creat și misionari clandestini vor duce Vestea Bună în această țară schismatică. Un secol după expulzarea lor de către țarul Alexandru I, iezuiții vor iniția o campanie de cucerire a lumii slave. Din 1915, generalul lor este Halke von Ledochovschi.

Din nou, Pierre Dominique: „Unii vor spune că eu văd iezuiți pretutindeni! Dar eu sînt obligat să demasc prezența lor și acțiunile lor; să spun că ei au fost în spatele monarhiei lui Alfonso XIII, al cărui confesor era părintele Lopez; că, atunci când monarhia spaniolă lua sfârșit,

iar mănăstirile și colegiile iezuite erau arse, ei se aflau din nou în spatele lui Gil Robles, iar apoi, când a izbucnit războiul civil, în spatele lui Franco. În Portugalia, ei îl susțineau pe Salazar. În Austria și Ungaria îl susțineau pe împăratul Carol, care a fost detronat de trei ori; (ce rol au jucat ei în acele încercări de recâștigare a tronului Ungariei? Cine știe?). Ei au păstrat locul cald fără să știe prea mult pentru cine sau pentru ce. Monseniorul Seipel, Dolfus și Schussing sunt din rândurile iezuiților. Ei visau la o mare Germanie, cu o majoritate catolică, căreia Austria i-ar aparține necondiționat: o versiune modernă a vechii alianțe din secolul 16 între Wittelsbach și Habsburgi. În Italia iezuiții l-au susținut mai întâi pe Don Sturzo, fondatorul partidului popular, iar apoi pe Mussolini... Părintele iezuit Tacchi Venturi, secretar general al Companiei, servea drept mijlocitor între Pius XI, ai cărui confesori erau părinții iezuiți Alissardi, Celebrano și Mussolini.

„Papa, în februarie 1929, în vremea tratatului de la Lateran, îl numește pe Mussolini "omul pe care Providența ni l-a scos în cale". Roma nu condamnă ceea ce era numit în mod general «agresiunea etiopiană», iar în 1940 Vaticanul era în continuare prietenul sincer al lui Mussolini”.

„Iezuiții își au reședința lor secretă aici. Din acest loc ei supraveghează biserica universală cu ochiul rece și calculat al unui politician” (François Charles-Roux, „Opt ani la Vatican”, pag.47).

Acesta este un rezumat perfect al activității iezuite între cele două războaie mondiale. "Reședința secretă" a fiilor lui Loyola nu este altceva decât creierul politic al Vaticanului. Confesorii lui Pius XI sînt iezuiți, cei ai succesorului său, Pius XII vor fi iezuiți și nemți pe deasupra. Nu contează dacă, din cauza asta, intriga a devenit evidentă: totul era pregătit pentru război.

Dar, sub pontificatul lui Pius XI s-a desfășurat doar perioada de pregătire. Armata germană, „brațul laic al Vaticanului”, fusese învinsă. Și

lăsase armele jos. În timp ce aștepta ca să le ridice, iezuiții pregăteau în Europa un teren de luptă demn de isprăvile viitoare și, mai ales, vor opri ridicarea amenințătoare a democrației.

Italia va fi primul câmp de acțiune. Era acolo o personalitate socialistă zgomotoasă care strângea în jurul său pe foștii combatanți. Acest bărbat proclamă o doctrină intransigentă, dar este destul de ambițios și lucid ca să-și dea seama cât de precară este poziția lui, în ciuda laudelor sale extravagante. Diplomația iezuită l-a câștigat curând de partea ei.

François Charles-Roux, care era ambasador francez la Vatican în timpul acela, spune: „În vremea când viitorul duce era doar un simplu deputat, cardinalul Gasparri, secretar de stat, a avut o întrevedere secretă cu el... Conducătorul fascist a fost imediat de acord că papa ar trebui să exercite suveranitatea pământească asupra unei părți din Roma

„Când mi-a relatat despre acea întrevedere, cardinalul Gasparri a conchis: „Cu această promisiune, am fost sigur că dacă acest om ajunge la putere, am putea reuși să ne atingem țelul. Nu voi pomeni nimic despre meritul acestor agenți secreți ai lui Pius XI și Mussolini...”

Acești agenți secreți, cel mai de seamă fiind părintele iezuit Tacchi Venturi, și-au îndeplinit misiunea extraordinar de bine. Acest lucru nu este de mirare când știm deja că părintele Tacchi Venturi era secretar al Companiei lui Isus și, în același timp, confesorul lui Mussolini. De fapt, el a fost "îndreptat" spre misiunea de a-l ademini prin vorbe înșelătoare pe conducătorul fascist de către generalul ordinului său, Halke von Zedochovschi, așa cum ne spune Gaston Gaillard.

„Pe 16 noiembrie 1922, Parlamentul l-a ales pe Mussolini cu 306 voturi pentru și 116 împotriva, și, la acea adunare s-a văzut gruparea catolică a lui Don Sturzo – cei ce se dădeau drept creștini-democrați – votând în unanimitate pentru primul guvern fascist” (Pietro Neni, „Șase ani de război civil în Italia”, pag.146).

Zece ani mai târziu, aceeași manevră a dat un rezultat asemănător în Germania. "Zentrum-ul" catolic al monseniorului Kaas asigura, prin votul său, stabilirea dictaturii naziste.

De fapt, Italia a fost în 1922 terenul de încercare pentru noua formă de conservatorism autoritar: fascismul, împodobit acolo unde împrejurările locale o cereau, cu ceva socialism. De acum încolo, toate eforturile iezuiților Vaticanului vor fi îndreptate spre popularizarea aceste doctrine în Europa, doctrină a cărei ambiguitate este tipică iezuiților.

Chiar astăzi, nici căderea regimului lui Mussolini, nici înfrângerea, nici ruinele nu au fost în stare să discrediteze, în ochii democrației creștine din Italia, pe dictatorul maniac impus țării lor de către Vatican. Renegat în exterior, prestigiul său rămâne intact în inimile clerului. În presă pot fi citite următoarele: „Am hotărî în felul următor: vizitatorii care vin la Roma pentru Jocurile Olimpice din 1960, vor vedea obeliscul de marmură ridicat de Benito Mussolini pentru propria glorie, pentru că obeliscul va domina, de pe malul Tibrului, stadionul Olimpic. Acest monument comemorativ, cu o înălțime de 33 de metri, poartă inscripția "Mussolini Dux" și este decorat cu mozaicuri și inscripții care proslăvesc fascismul. Expresia "Trăiască Ducele" este repetată de peste 100 de ori și sloganul "Mulți dușmani înseamnă mai multă onoare" este de asemenea repetat de mai multe ori.

Monumentul are, pe fiecare parte, blocuri de marmură comemorând principalele evenimente fasciste, de la fondarea publicației "Popolo d'Italia" de către Mussolini, până la stabilirea imperiului fascist de scurtă durată, incluzând și războiul din Etiopia. Obeliscul urma să fie decorat cu o gigantică statuie a. lui Mussolini, în postura unui atlet gol, de aproape 100 de metri înălțime. Dar regimul a căzut înainte ca acest proiect ciudat să se fi realizat. După un an de controverse, guvernul Segni a hotărât ca obeliscul să rămână pe locul lui".

Războiul, sângele care a curs din abundență, lacrimile și ruinele nu contează. Sunt simple fleacuri, mici pete pe monumentul ridicat spre glorificarea „omului trimis de Providență”, așa cum l-a descris Pius X.

Nici un fel de neajunsuri, crime, erori nu pot șterge meritul lui principal: acela de a fi restabilit puterea pământească a papei, a proclamat romano-catolicismul ca religie de stat și a dat clerului, prin legi care sînt încă în vigoare, putere completă asupra existenței națiunii. Obeliscul lui Mussolini trebuia să stea în inima Romei ca o mărturie a tuturor acestor lucruri, în beneficiul tuturor turiștilor străini ce îl privesc cu admirație sau ironie, și în speranța unor timpuri mai bune care ar permite ridicarea "atletului gol" înalt de 100 de metri, campionul simbolic al Vaticanului.

Tratatul de la Lateran, prin care Mussolini își exprima gratitudinea față de papalitate, dădea Sfântului Scaun, pe lângă răsplata cu 20.000.000 lire sterline, suveranitatea pământească asupra teritoriului orașului Vatican. Monseniorul Cristiani, prelat al papei explică semnificația acestui eveniment: „Este evident, Constituția orașului Vatican era o chestiune de primă importanță în scopul stabilirii papalității ca o putere politică”.

Nu ne vom pierde timpul încercând să împăcăm această mărturisire evidentă cu afirmația auzită atât de des: „Biserica romană nu este implicată în politică”. Noi vom demasca numai poziția unică în lume a unui stat laic și sacru și urmările acestei poziții echivoce.

Care sunt trucurile abile ale iezuiților folosite de această putere care, în funcție de împrejurări, se folosește de caracterul ei laic și spiritual, pentru a fi scutită de toate regulile impuse de legile internaționale? Înseși națiunile au dat o mână de ajutor acestor trucuri și, făcând aceasta, au ajutat pătrunderea acestora în teritoriul lor.

„Papa părea să se identifice atât de mult cu dictatorii”, scria François Charles-Roux, ambasadorul francez la Vatican. Dar poate fi altfel când Sfântul Scaun însuși ridicase acești oameni la putere?

Mussolini, prototipul, a fost cel ce a inaugurat această serie de oameni "providențiali", acești purtători de arme care au pregătit revanșa pentru 1918. Din Italia, unde prospera atât de bine sub îngrijirea părintelui iezuit Tacchi Venturi și a acoliților săi, fascismul urma în curând să fie transportat în Germania. „Hitler primește imbold de la Mussolini; idealul naziștilor este același ca și în Italia... Cât timp Mussolini este la conducere, Berlinul este simpatizat...În 1923, fascismul său fuzionează cu național-socialismul; el devine prieten cu Hitler, căruia îi furnizează armele și banii” (Antonio Aniante „Mussolini”).

În acel timp, monseniorul Pacelli, viitor Pius XII și cel mai bun diplomat al Vaticanului, era ambasador (nunțiu) în München, capitala Bavariei catolice. Acolo, steaua viitorului dictator german începe să răsară; el este de asemenea catolic, ca cei mai mulți dintre asociații lui. Despre acea țară, leagăn al nazismului, Maurice Laporte ne spune: „Cei doi inamici ai săi sînt protestantismul și democrația”. Teama Prusiei este de aceea de înțeles. „Este ușor să ghicești ce fel de îngrijire deosebită acordă Vaticanul Bavariei, unde național-socialismul lui Hitler recruta contingentul cel mai puternic”.

A prelua de la Prusia „eretică” controlul „armatei laice” germane și apoi a-l transfera Bavariei catolice. Ce vis! Monseniorul Pacelli își va da toate silințele să realizeze acest obiectiv, acționând împreună cu conducătorul Companiei lui Isus.

„După războiul din 1914-1918, generalul iezuit Halke von Ledochovschi a conceput un plan vast... crearea, cu sau fără împăratul Habsburg, a unei federații a națiunilor catolice în Europa centrală și de Est: Austria, Slovacia, Boemia, Polonia, Ungaria, Croația și, desigur, Bavaria. Acest nou imperiu central trebuia să lupte pe două fronturi: la est împotriva Uniunii Sovietice, la vest împotriva Prusiei, a Marii Britanii protestante și a Franței republicane și rebele. În acel timp, monseniorul Pacelli era ambasador (nunțiu) la München și prieten intim cu cardinalul Faulhaber, colaboratorul principal al lui von Ledochovschi. Planul lui Ledochovschi era un vis din tinerețea lui Pius XII”.

Dar era doar un vis din tinerețe? „Mittel Europa” pe care Hitler a încercat s-o organizeze era ceva similar acestui plan, fără a mai vorbi de prezența în acel bloc a Prusiei luterane, o minoritate nu prea periculoasă și a recunoscutelor zone de influență care – poate doar temporar – aparțineau Italiei. De fapt, era planul Ledochovschi, adaptat la necesitățile timpului și pe care Hitler a încercat să-l realizeze sub patronajul Sfântului Scaun, cu ajutorul lui Franz von Papen, șambelanul secret al papei și, de asemenea, cu ajutorul nunțiului de la München și apoi de la Berlin, monseniorul Pacelli”.

François Charles-Roux scrie: „De-a lungul epocii contemporane, niciodată nu a simțit lumea politică o intervenție catolică mai puternică decât în timpul serviciului monseniorului Pacelli”.

Și ce scrie Joseph Rovin: „Acum, Bavaria catolică... urmează să primească și să protejeze pe toți aceia care seamănă vrajbă, toți acei confederați și asasini de la Saint Vehme”

Din mijlocul acestor agitatori, alegerea „celui care va regenera Germania” va cădea asupra lui Hitler, care era destinat să triumfe asupra „greșelilor democratice” aflate sub standardul Sfântului Părinte.

„Regimul nazist este ca o reîntoarcere la putere a unui guvern din sudul Germaniei. Numele și originea capilor săi o demonstrează: Hitler este austriac specific, Goering este bavarez, Goebbels este din zona Rinului și așa mai departe” (Gonzague de Reynold, „De unde vine Germania”, pag.185).

În 1924, Sfântul Scaun a semnat un Concordat cu Bavaria. În 1927 se putea citi în "Cologne's Gazette": „Pius XI este evident cel mai german papă care a stat vreodată pe scaunul Sfântului Petru”.

Succesorul său, Pius XII, îl va priva de această victorie. Dar pentru moment, el își urmează cariera diplomatică – secundată de cea politică – în această Germanie pentru care, cum îi spunea mai târziu lui Ribbentrop, „a avut întotdeauna o afecțiune deosebită”.

Avansat ca nunțiu (ambasador) în Berlin, el lucrează împreună cu Franz von Papen la distrugerea Republicii de la Weimar. La 20 iulie 1932 în Berlin se proclamă stare de asediu, iar guvernul social-democrat Braun-Severing este înlăturat prin forța armată de von Papen. Este primul pas spre dictatura lui Hitler. Sunt pregătite noi alegeri care vor întări succesul naziștilor.

„Cu aprobarea lui Hitler, Goering și Strasser au intrat în legătură cu monseniorul Kaas, șeful Partidului catolic "Zentrum" (Walter Gorlitz și Herbert A. Quint, „Adolf Hitler”, pag.32).

Cardinalul Bertram, arhiepiscop de Breslau și primat al Germaniei, declara: „Noi, creștini și catolici, nu recunoaștem nici o religie sau rasă...” Împreună cu mulți alți episcopi, el încearcă să prevină credincioșii asupra "idealului păgân al nazismului". Cu siguranță acest prelat nu înțelesese politica papală, dar curând urma să și-o însușească. Revista "Mercure de France" dădea publicității în 1934 un excelent studiu: „La începutul anului 1932, catolicii germani nu considerau că pierduseră cauza dar, în primăvară, conducătorul lor părea puțin descumpănit: li se spusese că "papa era personal în favoarea lui Hitler". "Că papa Pius XI îl simpatiza pe Hitler, nu ne surprinde... Pentru el, Europa nu se putea liniști decât prin hegemonia Germaniei... Vaticanul se gândise să schimbe centrul de greutate al Reich-ului prin *Anschluss* (alipirea Austriei la Germania) pentru un timp îndelungat, iar Compania lui Isus lucra deschis în acest scop (planul Ledochovschi), mai ales în Austria. Știm cum Pius XI depindea de Austria în realizarea a ceea ce e numea 'triumful propriu în politică'. Ceea ce trebuia oprit era hegemonia Prusiei protestante și, cum Reich-ul era cel care urma să domine Europa... trebuia reconstruit un Reich în care catolicii să fie stăpâni...”

„În martie 1933, episcopii germani, întâlnindu-se la Fulda, au profitat de cuvântarea lui Hitler la Potsdam, ca să declare: ‚Trebuie să admitem că cel mai înalt reprezentant al guvernului Reich-ului, care este în același timp conducătorul mișcării național-socialiste, a făcut publică o declarație prin care sunt recunoscute inviolabilitatea doctrine catolice, activitatea și drepturile bisericii...’ Von Papen a plecat la Roma. Acest om, al cărui trecut este atât de păcătos, devine un pelerin pios cu misiunea de a încheia un acord (Concordat) – pentru întreaga Germanie – cu papa. Și el îl va stimula pe Mussolini să înceapă tratative cu Vaticanul” ("Mercure de France" – „Pius XI și Hitler”, 15 ian.1934).

De fapt, același lucru se întâmplă în ambele țări: în Italia, partidul catolic al lui Sturzo asigură ascensiunea la putere a lui Mussolini; în Germania, "Zentrum-ul" monseniorului Kaas face același lucru pentru Hitler – și în fiecare din aceste cazuri, un Concordat pecetluiește pactul.

Domnul Joseph Rovin serie următoarele: „Mulțumită lui von Papen, deputat în Zentrum din 1920 și proprietar al publicației oficiale a partidului, "Germania", Hitler a venit la putere pe 30 ianuarie 1933... Catolicismul politic german, în loc să devină creștin-democrat, a de-

terminat în cele din urmă conferirea întregii puteri lui Hitler, la 26 martie 1933... Pentru a vota în favoarea puterii totalitare era necesară o majoritate formată din două treimi din voturile exprimate, iar voturile Zentrum-ului erau indispensabile pentru a o obține". Același autor adaugă: „În corespondența și declarațiile demnitarilor ecleziaști, vom găsi întotdeauna sub regimul nazist, ferventa aprobare a episcopilor” (Joseph Rovani).

Această pasiune este ușor de explicat când citim următoarele rânduri ale lui von Papen: „Condițiile generale ale Concordatului erau mult mai favorabile decât orice alte înțelegeri similare semnate de Vatican și "cancelarul Hitler m-a rugat să-l asigur pe secretarul de stat al Vaticanului (cardinalul Pacelli) că el ar reduce imediat la tăcere gruparea anticlericală” (Franz von Papen, „Memorii”).

Nu a fost o promisiune deșartă. Deja în timpul acelui an (1933), pe lângă masacrarea evreilor și asasinatele comise de naziști, existau 45 de lagăre de concentrare în Germania, cu 40.000 prizonieri de diverse orientări politice, dar mai ales liberali. Franz von Papen, șambelanul secret al papei, definea perfect înțelesul adânc al pactului semnat între Vatican și Hitler, prin această declarație: „Nazismul este o reacție creștină împotriva spiritului de la 1789”.

În 1937 Pius XI, sub presiunea opiniei mondiale, „condamnă” teoriile rasiste ca fiind incompatibile cu doctrina și principiile catolice, într-o scrisoare enciclică numită de apologeții lui ca „teribilă”, având titlul "Mit brennender Sorge". Rasismul nazist este condamnat, dar nu și Hitler, promotorul acestuia; iar Vaticanul are grijă să nu demaște avantajosul Concordat încheiat cu patru ani în urmă cu Reich-ul nazist.

În timp ce crucea lui Hristos și zvastica cooperau în Germania, Benito Mussolini făcea cunoscută cucerirea ușoară a Etiopiei, cu binecuvântarea Sfântului Părinte.

„Suveranul pontif nu a condamnat politica lui Mussolini și a dat mână liberă clerului italian de a coopera complet liber cu guvernul fascist... Ecleziaștii, de la simplii preoți până la cardinali, predica în favoarea războiului. „Unul din cele mai șocante exemple vine de la cardinalul arhiepiscop al orașului Milano, Alfredo Ildefonso Schuster (iezuit) care a mers atât de departe încât a numit această campanie „o cruciadă catolică”. Pius XI este și mai explicit: „Italia crede că, acest război este justificat datorită unei nevoi presante de expansiune...”

„Zece zile mai târziu, vorbind unui public format din foști combatanți, Pius XI și-a exprimat dorința ca cererile legitime ale unei mari și nobile națiuni – din care el însuși se trăgea – să fie satisfăcute”.

Agresiunea asupra Albaniei comisă de fasciști în vinerea mare a anului 1939 s-a bucurat de aceeași înțelegere, așa cum ne spune și Camille Cianfarra: „Ocuparea Albaniei de către italieni era foarte avantajoasă pentru biserică... Dintr-o populație de un milion de oameni, care au devenit supuși italieni, 68% erau musulmani, 20% greci ortodocși și numai 12% romano-catolici. Din punct de vedere politic, anexarea țării de către o putere catolică era de natură să îmbunătățească poziția bisericii și să satisfacă Vaticanul”.

În Spania, stabilitatea republicii nu încetase să displacă conducerii bisericii romane, fiind considerată o ofensă personală. „Nu am îndrăznit niciodată să pomenesc despre problema spaniolă în fața lui Pius XI”, scria François Charles-Roux. „El mi-ar fi reamintit probabil că interesele bisericii în acel măreț și istoric ținut al Spaniei erau o chestiune ce ținea numai de competența papei”.

Prin urmare, acest „teren de vânătoare protejat” urma să fie înzestrat în curând cu un dictator similar acelor care avuseseră deja succes în Italia și Germania. Aventura Generalului Franco a început de-abia la mijlocul lui iulie 1936, dar încă din 21 martie 1934 fusese încheiat "Pactul Romei" între Mussolini și șefii partidelor reacționare din Spania, unul dintre aceștia fiind Goicoechea, șeful publicației "Renovacion Española". Prin acest pact, partidul fascist italian a început să aprovizioneze pe rebeli cu bani, material de război, arme și muniții. Știm că au făcut chiar mai mult decât promisese și că Mussolini și Hitler au continuat să alimenteze rebeliunea spaniolă cu materiale, aviație și "voluntari".

Cât despre Vatican – este cert că după propriile lui principii credincioșii trebuie să respecte guvernul instituit – el persecuta Spania cu amenințările lui. „Papa i-a excomunicat pe conducătorii Republicii Spaniole și a declarat război spiritual între Sfântul Scaun și Madrid. Apoi a scos scrisoarea enciclică "Dilectissimi Nobis"... Arhiepiscopul Goma, noul primat al Spaniei, a proclamat războiul civil” (Andre Ribard, „1960 și secretul Vaticanului”, pag.45).

Prelații Sfinției Sale au acceptat cu bucurie ororile acestui conflict fratricid, iar monseniorul Gomara, episcop de Cartagina, a interpretat admirabil atitudinea lor prin spusele: „Binecuvântate fie tunurile dacă prin spărtura pe care o provoacă pătrunde Evanghelia”.

Vaticanul a recunoscut guvernul lui Franco pe 3 august 1937, 12 luni înainte ca războiul civil să se sfârșească.

Belgia era și ea supravegheată de Acțiunea Catolică, nu mai este nevoie s-o spunem, o organizație ultramontanistă și iezuită prin excelență. Terenul trebuia pregătit pentru apropiata invazie a armatei Führer-ului. Prin urmare, sub pretextul unei „renașteri spirituale”, evanghelia hitleristo-fascistă a fost propovăduită cu stăruință acolo de către monseniorul Picard (iezuit), părintele Arendt (iezuit), părintele Foucart (iezuit) și alții. Un tânăr belgian, care a fost o victimă a lor, ca mulți alții, a declarat: „La timpul acela, toți eram deja obsedați de un fel de fascism: Acțiunea Catolică, din care făceam și eu parte, simpatiza foarte mult fascismul italian. Monseniorul Picard proclama pe Mussolini drept un geniu și îl dorea cu ardoare ca dictator... Erau organizate pelerinaje pentru a favoriza contactul cu Italia și cu fascismul. Când, cu trei sute de studenți am plecat spre Italia, toată lumea la întoarcerea acasă saluta după moda Romei și cânta Givinezza” (Raymond de Becker, „Cartea celor morți și a celor vii”).

Un alt martor spune: „După 1928, grupul lui Leon Degrelle colabora cu regularitate cu monseniorul Picard... Picard a cooptat grupul lui Leon Degrelle pentru o misiune deosebit de importantă: a conduce o nouă editură la centrul Acțiunii Catolice. Editurii i s-a dat un nume devenit celebru: „Rex”.

„Apelurile pentru un nou regim s-au multiplicat... Rezultatul acestei propagande în Germania era observat cu mare interes. În octombrie 1933, un articol în ziarul "Vlan" ne reamintește că nazismul nu avea decât șapte membri în 1919 și că Hitler le-a adus, câțiva ani mai târziu, ca zestre nimic altceva decât talentul său de a-și face publicitate... Fondată pe principii similare, echipa de la "Rex" a început un program de propagandă activă în țară. Întrunirile lor au atras în curând câteva sute, apoi câteva mii de ascultători" (Jaques Saint-Germain, „Bătălia lui Rex”).

Desigur, Hitler adusese cu sine noului născut, național-socialismului, ceva mai mult decât talentul de a-și face publicitate: sprijinul papalității! Același lucru l-a adus Mussolini fascismului italian.

Fiind doar o copie palidă a acestor doi dictatori, Leon Degrelle, conducător al publicației "Christus Rex", beneficia de același sprijin, dar pentru un scop foarte diferit. Pentru că treaba lui era să deschidă țara sa în calea invadatorului.

Raymond de Becker spune: „Am colaborat cu "Avant-Garde"... Această publicație (susținută de Picard) țintea să rupă legăturile dintre Belgia, Franța și Anglia”.

Cunoaștem acum cât de ușor a înfrânt armata germană apărarea belgiană, trădată de „coloana a cincea clericală”. Poate ne mai amintim că apostolul de la „Christus Rex”, îmbrăcând uniformă germană, a plecat, însoțit de o zgomotoasă campanie publicitară să lupte pe frontul de est în fruntea „Waffen SS-ului” său, recrutat mai ales din rândul tinerilor de la Acțiunea Catolică; apoi, o retragere binevenită i-a facilitat accesul în Spania. Dar, înainte de aceasta, el a dat frâu liber din plin și pentru ultima dată sentimentelor lui patriotice.

Maurice de Behaut scrie: „Acum zece ani (1944) portul Anvers, al treilea în lume ca importanță, a căzut aproape intact în mâinile trupelor britanice... În timp ce populația începea să întrevadă sfârșitul suferințelor și lipsurilor sale, cea mai diabolică invenție nazistă căzu asupra lui: rachetele V1 și V2. Acest bombardament, cel mai lung din istoria războiului, căci a durat șase luni zi și noapte, a fost ținut secret din ordinul cartierului general aliat. Acesta este motivul pentru care astăzi martirajul orașelor Anvers și Liege este încă ignorat total.

„În timpul primului bombardament (12 octombrie), unii au auzit la Radio Berlin remarcile alarmante ale trădătorului "rexist", Leon Degrelle: „I-am cerut Führer-ului meu 20.000 de bombe. Ele vor pedepsi aspru acest popor idiot. Vă promit că ele vor face din Anvers un oraș fără port sau un port fără oraș’... Din acea zi, ritmul bombardamentelor a crescut și s-au intensificat cauzând catastrofele și dezastrul, în timp ce Leon Degrelle zbiera la Radio Berlin, promițând cataclisme și mai îngrozitoare”.

Acesta a fost „rămas bun”-ul de la pământul natal al acestui produs monstruos al Acțiunii Catolice. Ucenic supus al monseniorului iezuit, Picard, al părintelui iezuit Arendt, etc., șeful publicației "Christus Rex" a urmat cu strictețe regulile impuse de papalitate.

„Cei de la Acțiunea Catolică nu și-ar face datoria dacă nu ar încerca să dirijeze politica provinciilor sau țării lor atunci când au ocazia”, scria Papa Pius XI. Într-adevăr, Leon Degrelle și-a făcut datoria, iar rezultatul, după cum am văzut, a fost proporțional cu zelul său.

Putem citi în cartea lui Raymond de Becker: „Acțiunea Catolică a găsit în Belgia un om excepțional care să o dirijeze, și acesta era monseniorul Picard... Un altul a fost Canon Cardijn, fondator al mișcării "jociste", un tip irascibil și un vizionar...”

Acesta din urmă jură astăzi că nu a „auzit și nici nu l-a văzut” niciodată pe colegul său, Leon Degrelle. Așa că, acești doi lideri ai Acțiunii Catolice din Belgia, amândoi lucrând sub toiagul cardinalului van Roey, aparent nu s-au întâlnit niciodată! Prin ce miracol oare? Desigur, sus menționatul Canon nu ne-o spune; de atunci el a fost făcut "monsensior" de către Pius XII și director al mișcării "jociste" din întreaga lume.

Un alt miracol: monseniorul Cardijn nu l-a întâlnit pe rău famatul șef al publicației "Rex" nici chiar în timpul acelui congres descris chiar de Degrelle: „Îmi amintesc marele congres al tineretului catolic de la Bruxelles, în 1930. Eram în spatele monseniorului Picard, care era lângă cardinalul van Roey. O sută de mii de tineri au trecut în marș pe lângă noi timp de două ore, salutând autoritățile religioase adunate pe platformă...”

Unde era ascuns atunci șeful J.O.C-ului, ale cărui trupe luaseră parte la acel gigantic marș? Oare să se fi întâmplat, printr-o hotărâre specială a Providenței, ca acești doi oameni să fi fost condamnați să treacă unul pe lângă celălalt fără să se vadă pe acea platformă oficială sau la sediul Acțiunii Catolice pe care amândoi îl frecventau cu regularitate? Monsensiorul Cardijn, un iezuit, merge și mai departe. El susține că ar fi purtat dispute verbale cu cei de la "Rex".

Într-adevăr, Acțiunea Catolică era o organizație ciudată! Nu numai că șefii principalelor ei mișcări, "J.O.C." și "Rex", se jucau de-a v-ați ascunselea pe coridoare, dar mai mult unul putea numi – după cum susține el – „luptă”, ceea ce altul făcea cu întreaga aprobare a "ierarhiei"!

Un lucru nu poate fi negat: Degrelle era pus în fruntea "Rex"-ului de monseniorul Picard personal, sub autoritatea cardinalului van Roey și a nunțiului apostolic, monseniorul Micara. Prin urmare, potrivit monseniorului Cardijn, acesta dezaproba cu putere acțiunile colegilor de la Acțiunea Catolică, aflați ca și el sub patronajul primatului Belgiei și fără nici o considerație față de nunțiul papal, „protectorul și prietenul” său, după cum spune papa Pius XII”.

Afirmația este chiar severă. Suntem cu atât mai conștienți de asta atunci când descoperim care a fost atitudinea, după invadarea Belgiei către Hitler, acelora ca Cardijn și asociații săi care astăzi îl atacă pe Degrelle și "rexismul". Într-o carte care a fost pusă sub interdicție după publicare, însuși șeful "Rex"-ului își pune în funcțiune memoria, cum vom vedea, și pentru ca noi să luăm la cunoștință, ceea ce el a spus nu a fost dezmințit niciodată.

„Fiind un creștin zelos, familiarizat cu întrepătrunderea dintre cele spirituale și pământești, nu aș fi intenționat să colaborez cu Hitler fără a consulta mai întâi autoritățile religioase ale țării mele... Am solicitat o întrevedere eminenței sale, cardinalul van Roey... Cardinalul m-a primit într-un mod foarte prietenos, într-o dimineață, la palatul episcopal de la Malines... El este animat de un fanatism total și furtunos... Dacă ar fi trăit cu câteva secole mai înainte, ar fi trecut pe necredincioși prin sabie sau i-ar fi ars, în timp ce ar fi cântat "Magnificat", sau ar fi condamnat la

carceră pe oile rătăcite ale turmei sale. Cum ne aflăm în sec.XX, el are numai cârja episcopală, dar pe care o folosește pentru îndeplinirea marii sale lucrări. Pentru el, totul era important atât timp cât servea interesele bisericii: dacă era ceva bun, noi îl susținem, dar orice este rău, este distrus. Iar biserica avea atâtea căi "de serviciu": acțiunile ei, partidele, ziarele, cooperativele agricole (Boerenbond), instituțiile bancare, care asigurau puterea pământească a instituției "divine"..."

„Iar acum pot spune sincer și cinstit că acesta a fost înțelesul remarcii cardinalului: „colaborarea era cel mai potrivit lucru de făcut de fapt singurul lucru pe care o persoană inteligentă l-ar fi făcut”. De-a lungul întregii întrevederi, el nu a crezut nici o clipă că ar putea fi posibilă și o altă atitudine. Pentru cardinal, în toamna anului 1940, războiul se terminase. El nici nu a pomenit numele "englezi" și nici nu s-a pronunțat asupra presupunerii că era de așteptat o revenire a aliaților. Cardinalul nu credea că, din punct de vedere politic, mai era posibil și altceva afară de a colabora cu naziștii... El nu obiecta la nici unul dintre proiectele sau concepțiile mele... El ar fi putut – sau ar fi trebuit – să mă prevină dacă ar fi crezut că ideile mele în materie de politică ar fi luat-o pe un drum greșit, deoarece venisem pentru a-i da sfatul... Înainte să plec, cardinalul mi-a dat binecuvântarea sa părintească..."

„Alți catolici priveau de asemenea cu încredere, în toamna anului 1940, spre turnul bisericii Saint Rombaut... Mulți intrau în palatul episcopal să ceară sfatul monseniorului van Roey sau celor din anturajul său, asupra moralității, utilității sau necesității colaborării... Mai mult de 1000 de primari catolici, chiar dacă fuseseră aleși cu grijă, s-au adaptat imediat noului Ordin..." Toți acei oameni buni, închiși sau batjocoriți în 1944, trebuie să se fi întrebat în 1940: ce crede oare Malines? Dar cine ar fi crezut că nici Malines, cu toți episcopii lui, nici preoții lor nu fuseseră capabili să dea liniște sufletelor lor!

„Opt din zece belgieni colaboraționiști erau catolici... În timpul acelor săptămâni hotărâtoare, datorită alegerii care trebuia făcută, Malines și diferite episcopate emiteau chiar sfaturi contrare, verbale sau scrise, mie sau tuturor acelor colaboraționiști..."

„Chiar dacă nu este prea plăcut, acesta este adevărul gol-goluț. Atitudinea înaltului clér catolic din străinătate putea doar întări convingerea credincioșilor că această colaborare era perfect compatibilă cu credința. La Vichy, cei mai înalți prelați francezi s-au fotografiat stând în picioare lângă mareșalul Petain și Pierre Laval, după întrevederea dintre Petain și Hitler. La Paris, cardinalul Baudrillart a declarat în mod public că era colaboraționist”.

„Chiar în Belgia, cardinalul van Roey a permis unuia dintre cei mai celebri preoți ai Flandrei – cel mai mare intelectual catolic – abatele Verschaeve, să declare, pe 7 noiembrie 1940 în timpul unei sesiuni solemne a Senatului și în prezența unui general german, președintele Raeder: „Este datoria Consiliului Cultural să construiască un pod care să unească Flandra cu Germania..."”

„Pe 29 mai 1940, ziua următoare capitulării, cardinalul van Roey descria invazia ca o prezență cerească. „Fiți siguri”, scria el credincioșilor, „că suntem martori în prezent ai unei excepționale intervenții a

Providenței divine care își arată puterea prin evenimente deosebite'. „Deci, după toate acestea, Hitler părea a fi nici mai mult nici mai puțin decât un instrument purificator, care pedepsea în mod providențial poporul belgian” (Leon Degrelle, "La Cohue de 1940").

Ceva asemănător s-a întâmplat în Franța, unde se reamintea în continuu că „apărarea este mai profitabilă (rodnică) decât victoria” ca și înainte, în 1914, când se dorea ca Franța să fie purificată prin sânge. Tot în aceste memorii care au căzut – sau mai degrabă au fost aruncate – pradă uitării, găsim câteva detalii foarte interesante privind "Boerenbond-ul", marea mașină politică și financiară catolică a cardinalului van Roey, care finanța cu dărnicie secția flamandă a Universității Louvain” (Leon Degrelle).

„Tipografia "Standard" și-a asigurat funcționarea prin tipărirea celor mai colaboraționiste apeluri ale partidei naționaliste V.N.V. Curând, afacerea a început să prospere... Fiind de două ori catolici și stâlpi ai bisericii din Flandra, conducătorii de la "Standard" nu ar fi luat în seamă colaborarea dacă nu ar fi avut loc mai întâi binecuvântarea clară și deschisă a acesteia de către cardinalul Van Roey... Același lucru se spunea despre întreaga presă catolică” (Leon Degrelle).

Toate aceste eforturi nu țineau spre nimic altceva decât spre dezbinarea Belgiei, așa cum ne amintește un alt scriitor catolic, Gaston Gaillard: „Catolicii flamanzi și cei autonomi din Alsacia își justificau atitudinea – sprijinul lor tacit – prin sprijinul pe care Sfântul Scaun îl acorda propagandei germane. Când se refereau la scrisoarea memorabilă trimisă de Pius XI secretarului său de stat, cardinalul Gaspari, pe 26 iunie 1923, ei erau convinși că politica lor avea aprobarea Romei și, desigur, Roma nu a făcut nimic ca să-i convingă de contrariul. Nu-i susținuse nunțul (ambasadorul Vaticanului – n.t.) Pacelli (viitorul Pius XII) cu dibăcie pe naționaliștii germani și nu încurajase el așa-zisa populație "oprimată" din Silezia superioară? Nu primiseră provinciile care doreau autonomia Alsacia, Eapen-Malmedy și Silezia aprobarea ecleziastică, aprobare care nu a fost dată întotdeauna cu discreție? Era atunci ușor pentru flamanzi să-și ascundă faptele lor, îndreptate împotriva unității Belgiei, în spatele instrucțiunilor Romei...” (Gaston Gaillard).

De asemenea, în 1942, papa Pius XII l-a rugat pe ambasadorul său la Berlin să transmită condoleanțele sale la Paris cu ocazia morții cardinalului Baudrillart, prin asta înțelegând că el considera anexarea nordului Franței de către Germania deja o realitate. Prin aceasta se confirma încă odată "sprijinul tacit" acordat întotdeauna de Sfântul Scaun, și în special de papă, expansiunii germane.

Astăzi, nu putem decât să zâmbim când îi vedem pe iezuiții papei eschivându-se de la ceva atât de evident și încercând să respingă amestecul lor și complicitatea cu coloana a cincea pe care ei înșiși o organizaseră, și în special cu Degrelle. Cât despre el – ținut bine la păstrare căci știe prea multe – el poate să-și amintească în voie faimoasele versuri ale lui Ovidiu: „Atât timp cât vei fi fericit, vei avea mulți prieteni; când se strâng norii, vei fi singur”.

Zâmbim când citim următoarele cuvinte ale R. P. Fessard, un iezuit: „În 1916 și 1917 am așteptat cu atâta nerăbdare întăriri din partea

americanilor! În 1939 ne-am dat seama cu tristețe că, chiar după ce războiul fusese declarat, Hitler era primit favorabil de o mare parte dintre americani; chiar și de catolici! În 1941 și 1942 ne întrebam din nou dacă Statele Unite vor interveni sau nu" (R.P. Fessard).

Prin urmare, se pare că Sfântul Părinte privea rezultatele obținute în America de către proprii lui frați iezuiți „cu tristețe"! Pentru că, și acesta este un fapt istoric, „Frontul creștin", o mișcare catolică opusă intervenției Statelor Unite, era condusă de părintele iezuit Coughlin, un pro-hitlerist notoriu.

„Această organizație pioasă nu ducea lipsă de nimic și primea de la Berlin o bogată provizie de material propagandistic pregătit de biroul lui Goebbels. Prin publicația "Justiția socială" și prin emisiunile radiofonice, părintele iezuit Coughlin, apostol al zvasticii, a intrat în contact cu un numeros public. De asemenea, el avea în grijă "celulele de comando" din principalele centre urbane, conduse după metodele fiilor lui Loyola și antrenate de agenți naziști" (Edmond Paris, „Vaticanul împotriva Europei").

Un document secret din Wilhelmstrasse clarifică următorul lucru: „Studiind evoluția antisemitismului în Statele Unite, observăm că numărul ascultătorilor emisiunilor radiofonice ale părintelui Coughlin, binecunoscut pentru antisemitismul său, se ridică la 20 de milioane".

Trebuie să mai amintim acțiunile părintelui iezuit Walsh, un agent al papei, decan al Școlii de Științe Politice la Universitatea din Georgetown, pepinieră iezuită a diplomației americane – și un zelos propagandist al politicii germane? În acel timp general al Ordinului iezuit era, ca din întâmplare, Halke von Zedochovschi, un fost general al armatei austriece; el îi urma lui Wernz, un prusac, în anul 1915.

R.P. Fessard mai uitase ceea ce scria "La Croix" în timpul războiului: „Nu este nimic de câștigat prin intervenția unor trupe de dincolo de Canal sau de Atlantic" ("La Croix", 10 august 1943).

Nu-și amintește nici această telegramă a Sfinției sale Pius XII: „Papa își trimitea binecuvântarea publicației "La Croix", vocea voinței pontificale".

Având în vedere atâta lipsă de memorie, trebuie să ajungem la concluzia că membrii Societății lui Isus au memoria foarte scurtă? Ei nu-și atrag un asemenea reproș nici chiar din partea dușmanilor lor! Să mai subliniem că R.P. Fessard își exprima teama lui patriotică din 1941-1945 de-abia în 1957. „Meditațiile lui libere" după 15 ani au adus ceva rezultate și el a avut timp să recitească un anumit pasaj din „Exercițiile spirituale" care spuneau că „iezuitul trebuie să fie gata ca, dacă biserica declară că ceea ce vede este alb este negru, să fie de acord cu aceasta, chiar dacă simțurile lui îi spun exact contrariul". În ceea ce-l privește, R.P. Fessard pare a fi un foarte bun iezuit!

Pe 7 martie 1936, Hitler a adus Wehrmacht-ul în regiunea demilitarizată a Rinului, călcând astfel pactul de la Locarno. Pe 11 martie 1938 a urmat *Anschluss* (alipirea Austriei la Germania), iar pe 29 septembrie al aceluiași an, la München, Franța și Anglia au trebuit să accepte (li s-a impus) anexarea de către Reich a regiunii sudete a Cehoslovaciei. Führer-ul a venit la putere mulțumită voturilor partidului

catolic "Zentrum", numai cu cinci ani mai înainte, dar cele mai multe obiective expuse cu cinism în „Mein Kampf” erau deja realizate; această carte, o provocare insolentă pentru democrațiile vestice, fusese scrisă de părintele iezuit Staempfle și semnată de Hitler. Pentru că - deși mulți ignoră acest fapt - Societatea lui Isus îmbunătățise acel celebru program pan-german așa cum apare el din cartea sus-menționată, iar Führer-ul îl aprobase.

Capitolul 3. Agresiunea germană și iezuiții. Austria și Polonia

Să vedem cum a fost pregătit Anschluss-ul.

Mai întâi de toate, și printr-o sincronizare "providențială", când Mussolini a pus mâna pe putere în Italia mulțumită lui don Sturzo, iezuit șef al partidului catolic, monseniorul Seipel, un iezuit, a devenit cancelar al Austriei. El a deținut această poziție până în 1929, cu o întrerupere de doi ani și, în timpul acelor ani decisivi, el a condus politica internă a Austriei pe calea clericală și reacționară; succesorul său a urmat aceeași cale, care a condus la absorbția acestei țări în blocul german. Reprimarea sângeroasă a revoltelor clasei muncitoare i-a adus numele de „cardinalul fără milă”.

„În primele zile ale lunii mai 1936, von Papen a intrat în negocieri secrete cu dr. Schuschnigg (cancelarul Austriei) atingându-i punctul sensibil și arătându-i cât de avantajoasă ar fi o reconciliere cu Hitler din punctul de vedere al Vaticanului; argumentul poate părea ciudat, dar Schuschnigg era foarte devotat, iar von Papen era doar șambelanul papei” (G.E.R. Gedyé, „Sinuciderea Austriei”, pag.188).

Nimic surprinzător, șambelanul secret al papei era cel care conducea întreaga afacere și care s-a încheiat pe 11 martie 1938 cu demisia piosului Schuschnigg (elev al iezuiților) în favoarea lui Seyss-Inquart, șef al naziștilor austrieci. În ziua următoare, trupele germane au intrat în Austria și guvernul marionetă al lui Seyss-Inquart a proclamat unirea Austriei la Reich. Acest eveniment a fost întâmpinat cu o declarație entuziastă a arhiepiscopului Vienei, cardinalul Innitzer, iezuit.

Pe 15 martie, presa germană publica următoarea declarație a cardinalului Innitzer: „Preoții și credincioșii trebuie să susțină fără ezitare marele stat german și pe Führer-ul a cărui luptă de a instaura puterea, onoarea și prosperitatea Germaniei este în asentimentul Providenței”.

Ziarele au tipărit în facsimil această declarație pentru a împrăști orice îndoială asupra autenticității ei. Reproduse ale acestei declarații au fost lipite pe zidurile caselor din Viena și din alte orașe ale Austriei. Cardinalul Innitzer scrisese cu propria lui mână următoarele cuvinte sub semnătura sa: „Și Heil Hitler!”

„Trei zile mai târziu, întregul episcopat austriac adresa o scrisoare pastorală tuturor episcopilor săi; ziarele italiene au publicat textul acestei scrisori pe 28 martie: era o adeziune fățișă la regimul nazist ale cărui virtuți erau ridicate în slăvi”.

Cardinalul Innitzer, reprezentantul la nivelul cel mai înalt al bisericii romane în Austria, mai scria în declarația sa: „Îi invit pe șefii organizațiilor de tineret să pregătească unirea lor cu organizația Reich-ului german”.

Prin urmare, nu numai că arhiepiscopul-cardinal al Vienei, urmat de episcopatul său, s-a avântat cu entuziasm alături de Hitler, dar a transmis ordinul ca tineretul "creștin" să fie instruit în conformitate cu metodele de pregătire naziste; aceste metode fuseseră „condamnate în mod oficial” în teribila scrisoare enciclică (circulară) "Mit brennender Sorge"!

Atunci, "Mercure de France" nota pe bună dreptate: „Acești episcopi nu au luat o hotărâre care să implice biserica, ca un tot, din proprie inițiativă; Sfântul Scaun le dădea indicații pe care ei pur și simplu le urmau”. Aceasta este sigur! Dar ce alte "directive" se puteau aștepta din partea Sfântului Scaun care i-a adus la putere pe Mussolini, Hitler, Franco și a creat în Belgia "Cristus Rex" al lui Leon Degrelle? Înțeleg atunci de ce autori englezi ca F.A. Ridley, Secker și Warburg s-au ridicat împotriva politicii lui Pius XI care a favorizat mișcările fasciste, oriunde au apărut ele”.

Cât despre Anschluss, François Charles-Roux ne spune de ce era biserica atât de mult în favoarea lui: „Opt milioane de catolici austrieci uniți cu catolicii Reich-ului ar fi putut crea un corp catolic german care să-și facă simțită puterea și greutatea”.

Polonia se afla în aceeași situație ca Austria când Hitler, după ce a invadat-o, a anexat o parte din ea în numele patriei. Au fost adăugate încă câteva milioane de catolici pentru a întări contingentul german aflat sub cârmuire română: Sfântul Scaun nu putea decât să fie în favoarea acestei invazii, în ciuda întregii sale iubiri pentru „dragul popor polonez”. De fapt, el nu privea cu ochi răi unirea violentă a catolicilor din Europa centrală conform planului generalului iezuit, Halke von Ledochovschi.

Tămâietorii autorizați ai Vaticanului continuau să amintească cititorilor lor că Pius XII „a protestat” împotriva agresiunii în scrisoarea enciclică "Summi Pontificatus". În realitate, acest document ridicol, ca toate documentele de acest gen care numără nu mai puțin de 45 de pagini, conține numai o singură frază, spre sfârșit, privitoare la Polonia strivită de Hitler. În această scurtă aluzie este dat un sfat poporului polonez de a se ruga mai mult la fecioara Maria! Contrastul este izbitor între cele câteva cuvinte banale de condoleanțe și paginile măgulitoare dedicate Italiei fasciste și de prea-mărire a tratatului de la Lateran; acest tratat era încheiat de Sfântul Scaun cu Mussolini, colaboratorul lui Hitler care, la vremea când papa își scria scrisoarea enciclică, el ținea un discurs scandalos, rostit ca o provocare aruncată lumii și care începea cu cuvintele: „Liquidata la Polonia!” (Lichidați Polonia!).

Dar ce riscuri există în folosirea acestor alibiuri ridicole, atunci când predici convertiților? Pe lângă aceasta, câți dintre ei erau dornici să examineze aceste aluzii?

Deci, ce putem vedea atunci când cercetăm atitudinea Vaticanului față de această treabă? Mai întâi de toate, vedem că nunțiul (ambasadori Vaticanului) la Varșovia, monseniorul Cortesi, a silit guvernul polonez să cedeze lui Hitler în toate aspectele: Danzig-ul, „coridorul”, teritoriile unde locuiau minoritățile germane. Odată treaba încheiată, îl vedem pe Sfântul Părinte dând o mână de ajutor agresorului, încercând să facă Parisul și Londra să ratifice amputarea unei mari părți din „draga lui Polonie”.

Acelora care ar fi mirați de o asemenea comportare față de o țară catolică, le vom aminti de un precedent celebru: după prima divizare a Poloniei în 1772 – o catastrofă în care intrigile iezuite au jucat un rol important – papa Clement XIV, scriind împărătesei Austriei, Maria Tereza, își exprima satisfacția în felul următor: „Invadarea și divizarea Poloniei nu au fost făcute numai din motive politice; era în interesul religiei, și spre profitul spiritual al bisericii ca, Curtea de la Viena să-și extindă dominația asupra Poloniei cât de mult posibil”.

Cu siguranță nu este nimic nou sub soare, mai ales în Vatican. În 1939 nu mai era nevoie să se schimbe nici un cuvânt din acea declarație cinică, în afară de „profitul spiritual al bisericii” care, de această dată, consta în unirea câtorva milioane de catolici polonezi cu marele Reich. Acest fapt explică cu ușurință zgârcenia condoleanțelor papale exprimate în „Summi Pontificatus”.

În Cehoslovacia, Vaticanul a reușit chiar mai bine: a reușit să-i furnizeze lui Hitler un prelat care a devenit capul acestui stat satelit al Reich-ului.

Anschluss-ul a făcut mare zarvă în Europa. De atunci încolo, amenințarea hitleristă începu să planeze asupra Cehoslovaciei, iar războiul plutea în aer. Dar la Vatican nimeni nu părea interesat în asta. Să-l ascultăm pe François Charles-Roux: „La mijlocul lui august, încercasem să-l conving pe papă că ar trebui să vorbească în favoarea păcii – o pace dreaptă, desigur... Primele mele încercări au fost fără succes. Dar, începând cu luna septembrie 1938, când criza internațională a ajuns la cel mai înalt nivel, am sesizat la Vatican impresii liniștitoare care contrastau în mod ciudat cu deteriorarea rapidă a situației”.

„Toate încercările mele”, adaugă fostul ambasador francez, „primeau același răspuns din partea lui Pius XI: „Ar fi fără rost, lipsit de necesitate, inoportun”. Nu am putut înțelege încăpățânarea lui în a păstra tăcerea”.

Evenimentele urmau să. explice curând această tăcere. Mai întâi a fost anexarea regiunii Sudete de către Reich, desigur cu sprijinul Partidului Social Creștin; această anexare a fost validată de consimțământul de la München, iar Republica Cehoslovacia a fost divizată. Dar Hitler, care promisese să respecte integritatea ei teritorială, intenționa în realitate să anexeze pământurile cehe separat de Slovacia, și să le stăpânească personal sau prin împuterniciți.

Era ușor pentru el să realizeze aceste lucruri mai ales că mulți dintre șefii principalelor curente politice din Slovacia erau ecleziaști catolici, potrivit spuselor lui Walter Hagen. Printre aceștia, preotul Hlinka (iezuit) avea la dispoziție o „gardă” antrenată după principiile naziste. Se știe că, potrivit legii canonice, nici un preot nu putea accepta un post public sau un mandat politic fără consimțământul Sfântului Scaun.

Acest lucru este confirmat de R.P. de Soras, un cunoscut iezuit: „Cum ar putea fi altfel? Am spus-o deja: un preot, în virtutea „caracterului” cu care îl înzestrează ordinarea, în virtutea funcției oficiale pe care el o exercită în cadrul bisericii, în virtutea sutanei pe care o poartă, are datoria să acționeze ca un catolic, cel puțin atunci când este vorba de o acțiune publică. Unde este preotul, acolo este biserica!”

Atunci, datorită consimțământului Vaticanului, membrii clerului ocupau pozițiile din Parlamentul Cehoslovac. Și mai mult, unul dintre acești preoți a trebuit să obțină aprobarea Sfântului Scaun atunci când însuși Führer-ul l-a investit cu funcția de șef al statului, mai târziu oferindu-i cele mai înalte distincții hitleriste: Crucea de Fier și decorația Vulturului Negru.

Așa cum se anticipase, pe 15 martie 1939 Hitler a anexat restul Bohemiei și Moraviei și a pus Republica Slovacă – pe care el însuși o crease dintr-o întorsătură de condei – sub protecția lui. În fruntea statului Slovac l-a așezat pe monseniorul Tiso, un iezuit care „visa să contopească catolicismul cu nazismul”. O ambiție "nobilă" și ușor de realizat, căci fusese deja dovedită de episcopatele Germaniei și Austriei. „Catolicismul și nazismul – proclama Tiso – au multe în comun; ele lucrează mână în mână la reformarea lumii”.

Aceasta trebuie să fi fost și opinia Vaticanului, în ciuda "teribilei" enciclice „Mit Brenneder Sorge” căci nu a argumentat nici un pic la aprobarea numirii preotului conducător.

În iunie 1940, Radio Vatican anunța: „Declarația monseniorului Tiso, șef al statului slovac, în care își afirmă intenția sa de a clădi Slovacia potrivit unui plan creștin, are întreaga aprobare a Sfântului Scaun”.

„Regimul lui Tiso a afectat în mod special biserica protestantă din acea țară care cuprindea în sânul său o cincime din populație. Tiso a încercat să reducă influența protestantă la minim și chiar să o elimine. Membrii influenți ai bisericii protestante au fost trimiși în lagărele de concentrare”.

Ei s-ar putea considera norocoși, dacă avem în vedere declarația prusacului Wernz, general al iezuiților între 1906 și 1915: „Biserica poate condamna pe eretici la moarte, căci orice drept pe care îl au se datorează îngăduinței noastre”.

Să vedem acum ce fel de "blândețe apostolică" era folosită de prelatul conducător în ceea ce-i privește pe evrei: „În 1941, primul contingent de evrei din Slovacia și Silezia superioară a sosit la Auschwitz; de la bun început, cei care nu erau în stare să muncească erau trimiși la camera de gaze”. Cine a scris aceasta? Un martor care nu poate fi pus la îndoială, Lordul Rusell din Liverpool, consilier juridic la procesul criminalilor de război.

Prin urmare, Sfântul Scaun nu degeaba împrumutase lui Hitler pe unul din prelații săi. Șeful de stat iezuit făcea o treabă bună și satisfacția exprimată de Radio Vatican era justificată. Să fii primul furnizor al Auschwitz-ului, ce glorie pentru acest om sfânt și pentru întreaga Companie a lui Isus! De fapt, acestui triumf nu-i lipsea nimic. În timpul eliberării, acest prelat a fost luat prizonier de americani și predat cehilor, condamnat la moarte în 1946 și spânzurat – culmea – ca martir!

„Tot ce am făcut împotriva evreilor se datorează dragostei față de națiunea noastră. Dragostea pentru aproapele nostru și pentru țara noastră s-a dezvoltat într-o luptă fructuoasă împotriva dușmanilor nazismului”.

Un alt înalt demnitar al bisericii romane, dintr-o țară învecinată și-ar fi putut însuși această declarație a monseniorului Tiso. Căci dacă fondarea „Orașului lui Dumnezeu” în Slovacia a însemnat ură și persecuție, potrivit

tradițiilor durabile ale biserici, ce se poate spune despre eminentul stat catolic al Croației, născut din colaborarea ucigașului Pavelici cu monseniorul Stepinac și cu asistența nunțiului papal, Marco.

Ar trebui să privim în urmă nu mai departe decât la cucerirea Lumii noi, punând laolaltă acțiunile aventurierilor lui Cortez cu nu mai puțin ferocii călugări care se ocupau cu convertirea, ca să descoperim ceva comparabil cu atrocitățile acelor „ustași” susținuți, comandați, stimulați de clerul fanatic până la paroxism. Ceea ce au făcut acești „asasini în Numele Domnului” – cum au fost supranumiți de Herve Lauriere – timp de patru ani, sfidează orice imaginație, iar analele bisericii romane, chiar dacă sînt foarte bogate în material de acest fel, nu pot avea egal în Europa. Trebuie oare să mai adăugăm că prietenul cel mai bun al acestui însetat de sânge, Ante Pavelici, era monseniorul Stepinac, un alt iezuit?

Organizația teroristă croată "Ustași", condusă de Pavelici, a devenit cunoscută poporului francez prin asasinarea la Marsillia a regelui Alexandru I al Iugoslaviei și a ministrului francez de externe, Louis Barthou, în 1934. „Cum guvernul lui Mussolini era în mod cert implicat în această crimă”, extrădarea lui Pavelici, care se refugiase în Italia, a fost cerută de guvernul francez; Ducele a avut de grijă desigur să nu se permită acest lucru și Curtea de juri din Aix-en-Provence a fost nevoită să ceară pedeapsa cu moartea, în lipsă, pentru șeful ustașilor.

Acest cap al teroriștilor, plătit de Mussolini, „lucra” pentru expansiunea Italiei pe coasta Adriaticii. Când, în 1941, Hitler și Mussolini au invadat și divizat Iugoslavia, acest presupus patriot croat a fost pus de ei în fruntea statului satelit creat de ei sub numele de „Statul independent al Croației”. La 18 mai același an, la Roma, Pavelici oferea coroana acelui stat ducelui de Spolete, care și-a luat numele de Tomislav II. Desigur, el a avut grijă să nu calce niciodată pe pământul pătat cu sânge al pseudo-regatului său.

„În aceeași zi, Pius XII acorda o audiență particulară lui Pavelici și „prietenilor” săi, unul din ei fiind monseniorul Salis Sewis, vicar al monseniorului Stepinac. Prin urmare, Sfântul Scaun nu se temea să-și strângă mâinile cu un criminal recunoscut, condamnat la moarte în contumacie pentru asasinarea regelui Alexandru I și a lui Louis Barthou, o căpetenie teroristă având pe conștiință cele mai oribile crime! De fapt pe 18 mai 1941, când Pius XII îl întâmpina cu bucurie pe Pavelici și banda lui criminală, masacrarea ortodocșilor croați era la apogeu, simultan cu convertirile forțate la catolicism” (Herve Lauriere, „Asasini în Numele lui Dumnezeu”).

Ei urmăreau tocmai minoritatea sârbă, așa cum menționează și Walter Hagen: „Mulțumită ustașilor, țara a fost transformată curând într-un haos sângeros... Ura de moarte a noilor stăpâni a fost îndreptată către evrei și sârbi, care au fost declarați în mod oficial în afara legii... Toate satele, chiar regiuni întregi au fost rase sistematic de pe fața pământului... Sârbii ortodocși au fost forțați să se convertească la catolicism. Aceste convertiri obligatorii constituiau desăvârșirea procesului de „croatizare”.

Andria Artukovici, ministrul de interne, a fost marele orator al acestor masacre și convertiri forțate; dar, în timp ce el făcea aceste lucruri, el se apăra pe sine din punct de vedere „moral”, așa cum afirma

un martor aflat într-o poziție înaltă. Într-adevăr, când guvernul iugoslav a cerut extrădarea sa din Statele Unite unde acesta se refugiase, s-a găsit cineva să vorbească în numele său: iezuitul R.P. Lackovici, locuind de asemenea în Statele Unite și fost secretar al lui Stepinac, arhiepiscopul Zagrebului în timpul războiului. „Artukovici – afirmă iezuitul – era purtătorul de cuvânt al monseniorului Stepinac. Între 1941-1945 nu trecea o zi în care să nu-l văd în biroul meu sau în al lui. El cerea sfatul arhiepiscopului în toate acțiunile întreprinse, acolo unde aspectul moral era implicat” („Mirror News” din Los Angeles, 24 ian.1958).

Când știm care erau „acțiunile” acestui călău, ne dăm seama ce fel de "sfaturi" moral-edificatoare îi dădea Stepinac.

Masacrele și convertirile au durat până la eliberare iar bunăvoința Sfântului părinte față de acești ucigași nu s-a alterat de fel. Se poate citi în ziarele catolice croate din acea perioadă despre un schimb de complimente între Pius XII și Pavelici, „Poglavnik-ul” căruia monseniorul Saric, arhiepiscop de Sarajevo și poet în timpul liber, i-a dedicat versuri impregnate de o admirație nemărginită.

Dar acesta nu era doar un spectacol al bunelor maniere: „Monseniorul Stepinac a devenit membru al Parlamentului "ustaș". El poartă decorații "ustașe", este prezent la cele mai importante manifestații oficiale ale acestora, ocazii cu care ține cuvântări...” Trebuie să ne mai mirăm de respectul arătat monseniorului Stepinac de statul satelit croat? Sau că laudele lui erau expuse în presa "Ustașă"? Este, vai!, prea evident că fără ajutorul monseniorului Stepinac pe plan politic și religios, Ante Pavelici nu ar fi obținut niciodată colaborarea catolicilor croați”.

Pentru a înțelege întreaga extindere a colaborării, trebuie citită presa catolică croată, "Katolicki Tjednik; "Katolick List", "Hrvatski Narod" și alte publicații care se întreceau în a-l măguli pe sângerosul „Poglavnik”. Pius XII era atât de mulțumit că acesta era un „catolic practicant”, iar stima cea mai înaltă a suveranului pontif îmbrățișa chiar și pe complicitii acestui "mare" om.

"Osservatore Romano" ne informează că la 22 iulie 1941, papa primea 100 de membri ai Poliției de Securitate Croată., conduși de șeful poliției din Zagreb, Eugen Kvaternik-Dido. Acest grup de SS-iști croați, vârfurile călăilor și torționarilor ce activau în lagărele de concentrare, a fost prezentat Sfântului părinte de către cineva care comitea crime atât de monstruoase, încât propria lui mamă s-a sinucis de disperare. Bunăvoința lui Pius XII este ușor de explicat prin țelul apostolic al acestor ucigași. Un alt „catolic practicant”, Mile Budak, preot militar, exclama la Karlovac, în august 1941: „Mișcarea ustașă este bazată pe religie. Întreaga noastră activitate se sprijină pe loialitatea față de religia și biserica catolică" (Herve Lauriere, „Asasini în Numele lui Dumnezeu”, pag.97).

Pe lângă aceasta, la 22 iulie, la Gospic, același preot a definit foarte bine această activitate: „Vom uide câțiva sârbi, vom deporta pe alții, iar restul vor fi siliți să îmbrățișeze religia romano-catolică”.

Acest program groaznic a fost dus la îndeplinire punct cu punct. Când eliberarea pune capăt acestei tragedii, 300.000 de sârbi și evrei fuseseră deportați și mai mult de 500.000 masacrați. Prin aceste mijloace, biserica romană a determinat de asemenea 240.000 credincioși ortodocși

să intre sub stindardele sale... credincioși care reveniră la religia lor tradițională imediat după eliberare.

Dar, pentru a obține acest rezultat ridicol, ce orori s-au abătut asupra acestei țări nenorocite! În cartea „Asasini în Numele lui Dumnezeu” a lui Herve Lauriere, se pot citi detalii despre torturile monstruoase pe care acești „catolici practicanți” – “ustași” – le aplica sărmanelor lor victime.

Ziaristul englez J.A. Voigt a scris: „Politica croată consta în masacre, deportări și convertiri. Numărul celor masacrați ajungea la sute de mii. Masacrele erau însoțite de torturi brutale. “Ustași” scoteau ochii victimelor lor, din care își făceau ghirlande pe care le purtau sau le țineau ca amintire”.

„În Croația, iezuiții au implantat clericalismul politic”. Acesta este cadoul oferit mereu de faimoasa Compania a lui Isus tuturor națiunilor care au întâmpinat-o cu bunăvoință. Același autor adaugă: „Prin moartea marelui tribun croat Radici, Croația pierde principalul opozant al clericalismului politic; acest clericalism politic va cuprinde acțiunea catolică, definită foarte bine de Friedrich Muckerman. Acest iezuit german, bine cunoscut înainte de ridicarea lui Hitler, a făcut-o de cunoscut în 1928 într-o carte a cărei cuvânt înainte era scris de monseniorul Pacelli, pe atunci nunțiu papal la Berlin. Muckerman se exprimă după cum urmează: „Papa este interesat de cruciada acțiunii catolice. El este călăuza care poartă stindardul împărăției lui Hristos. Acțiunea catolică înseamnă reunirea la nivel mondial a catolicismului. Acesta trebuie să-și trăiască vârsta eroică... Noua epocă poate fi câștigată pentru Hristos numai cu prețul sângelui”.

Zece ani după cele scrise mai sus, cel ce scrisese cuvântul înainte la cartea părintelui iezuit Muckermann stătea pe scaunul Sfântului Petz și, în timpul pontificatului său, „sângele pentru Hristos” a curs în fluvii în Europa; dar Croația a suferit cele mai cumplite atrocități ale acelei „noi epoci”.

Acolo, nu numai că erau preoți care predicau înfăptuirea acelor măceluri, dar unii chiar defilau în fruntea criminalilor. Alții dețineau, pe lângă funcțiile lor bisericești, posturi oficiale de prefecți sau șefi ai poliției “ustași”, și chiar de șefi ai lagărelor de concentrare, unde ororile nu au fost întrecute nici de cele comise la Dachau sau Auschwitz.

Pe această listă a criminalilor sângeroși trebuie să-i adăugăm și pe abatele Bozidar Bralo, pe preotul Dragutin Kamber, iezuitul Lackovici și abatele Ivan Salici, secretari ai monseniorului Stepinac, preotul Nicolae Bilogrivici, etc... și nenumărați franciscani; unul dintre cei mai cruzi dintre aceștia a fost fratele Miroslav Filipovici, principalul organizator al masacrelor, șef și călău al lagărului de concentrare de la Jasenovac, cel mai respingător dintre aceste iaduri pământești.

Soarta fratelui Filipovici a fost asemănătoare cu cea a lui Tiso, în Slovacia: când a venit eliberarea, el a fost spânzurat, purtând sutana preoțească. Dar mulți dintre rivalii săi, nu foarte nerăbdători să câștige laurii martirajului, au fugit în Austria, amestecându-se cu asasinii pe care îi ajutaseră.

Dar ce făcea ierarhia, când se confrunta cu frenetica sete de sânge a atâtor subordonați ai săi? Ierarhia, sau episcopatul și conducătorul ei, monseniorul Stepinac, au votat în Parlamentul "Ustașilor" în favoarea decretelor privind convertirea ortodocșilor la catolicism, trimiterea de "misionari" în mijlocul țăranilor terorizați, convertirea fără crâcnire a satelor întregi, luarea în posesie a proprietăților biserici ortodoxe sârbe, și fără încetare turnau laude și binecuvântări asupra Poglavnik-ului, urmând exemplul Papei Pius XII.

Papa Pius XII era reprezentat la Zagreb de un călugăr eminent, R.F. Marcone. Acest „Sancti Sedis Legatus” primea locul de onoare la toate ceremoniile regimului "ustaș" și se fotografia cu evlavie în casa șefului criminalilor – Ante Pavelici – împreună cu familia acestuia, care îl primise ca pe un prieten. „Cine se aseamănă se adună”.

Prin urmare, relațiile dintre asasini și ecleziaști erau guvernate de cea mai sinceră prietenie – desigur, mulți dintre ecleziaști dețineau ambele poziții, pentru care nu au fost niciodată învinuiți. „Scopul scuz mijloacele”.

Când Pavelici și cei 4000 de ustași – care includeau și pe arhiepiscopul iezuit Saric, episcopul Garic și 400 de clerici – au părăsit scena unde și-au expus ororile pentru a merge mai întâi în Austria și apoi în Italia, ei au lăsat în urmă o parte din "comorile" lor: filme, fotografii, discursuri imprimate ale lui Ante Pavelici, fișete pline cu bijuterii, monezi de aur, aur și platină de proveniență dentară. Prada luată de la bieții nenorociți care fuseseră omorâți era ascunsă în palatul arhiepiscopiei, loc unde a și fost descoperită în cele din urmă.

Cât despre fugari, ei au profitat de "Comisia pontificală pentru ajutor", creată special pentru a salva criminalii de război. Această instituție de caritate îi ascundea în mănăstiri, mai ales în Italia și Austria și le procura pașapoarte false, dându-le posibilitatea să plece spre țări mai "prietenoase", unde ar fi putut să se bucure în pace de roadele jafurilor lor. Acest lucru a fost făcut și pentru Ante Pavelici, a cărui prezență în Argentina a fost descoperită în 1957, printr-un atentat la viața lui, prilej cu care el a fost rănit.

De atunci, regimul dictatorial din Buenos Aires a început să se prăbușească. Ca și fostul președinte, Peron, protejatul său a trebuit să prăsească Argentina. Din Paraguay, unde a plecat mai întâi, el a ajuns în Spania, unde a murit la 28 decembrie 1959, la spitalul german din Madrid. Cu această ocazie, presa franceză a reamintit în paginile sale sângeroasa lui carieră și – mult mai discret – pe "puternicii complici" care l-au făcut scăpat fără pedeapsă.

Sub titlul „Belgradul cere în zadar extrădarea lui”, citim în ziarul "Le Monde": „Informațiile sumare publicate în presa de azi dimineată reînvie, în mijlocul poporului iugoslav, amintirile unui trecut plin de suferințe și amărăciune împotriva acelor care, ascunzându-l pe Ante Pavelici de mai mult de 15 ani, blochează cursul justiției”. "Paris-Presse" demască ultimul adăpost oferit teroristului, cu o scurtă dar semnificativă frază: „El a sfârșit într-o mănăstire franciscană din Madrid”. De fapt, de acolo fusese luat Pavelici la spitalul unde și-a plătit datoriile față de natură – dar nu și față de justiția sfidată de acești „puternici complici” ușor de identificat.

Monseniorul Stepinac care avea, precum el o spunea, „o conștiință curată”, stătea la Zagreb unde a fost prins în 1946. Condamnat la muncă silnică, el a fost, de fapt, obligat doar să locuiască în exclusivitate în satul său natal. Pedeapsa era ușor de îndurat, după cum putem vedea,

dar biserica romană avea nevoie de martiri. Arhiepiscopul Zagrebului a fost făcut membru al suitei pontificale de către Pius XII, care s-a grăbit să-i confere titlul de cardinal, recunoscându-i astfel „apostolatul care generează strălucirea cea mai pură”.

Suntem familiarizați cu însemnătatea simbolică a hainei cardinalilor (purpurie): cel care o îmbracă trebuie să fie gata să-și mărturisească credința lor chiar „până la vărsarea sângelui”. Nu putem nega că această vărsare de sânge nu a fost abundentă în Croația în timpul apostolatului acestui om "sfânt", dar sângele care a curs acolo în torente nu a fost, desigur, al prelatului: era sângele credincioșilor ortodocși și al evreilor. Se poate vedea cu uimire că acolo a avut loc o inversare a meritelor.

Dacă așa stau lucrurile, dreptul la rangul de cardinal al monseniorului Stepinac nu poate fi contestat. În dioceza Gornji Karlovac, parte a episcopatului său, din 460.000 de ortodocși care locuiau acolo, 50.000 au reușit să se ascundă în munți, 50.000 au fost trimiși în Serbia, 40.000 au fost convertiți forțat la catolicism, iar 28.000 au fost masacrați” (Jean Hussard, „Văzut în Iugoslavia”).

La 19 decembrie 1958, citim în "Franța catolică": „Pentru preamărirea eroismului eminenței sale, cardinalul Stepinac, pe 21 decembrie 1958 va avea loc o mare adunare la ora 4, la biserica Saint-Odile, Paris. Va fi prezidată de cardinalul Feltin, arhiepiscop de Paris. Senatorul Ernest Pezet și părintele Dragoun, paroh al misiunii croate în Franța, vor lua și ei parte. Excelența sa, monseniorul Rupp va celebra liturghia și împărtășania”. Iată cum o nouă figură, și nu una de mică importanță, cea a cardinalului Stepinac, veni să îmbogățească galeria iezuiților celebri.

Un al scop al acelei întruniri din 21 decembrie 1958, de la biserica Saint-Odile, a fost cel de a "lansa" o carte scrisă în apărarea arhiepiscopului Zagrebului de către însuși R.P. Dragoun; monseniorul Rupp, coleg al cardinalului Feltin, scria prefața. Nu putem oferi acum o analiză minuțioasă, dar să spunem totuși următoarele.

Cartea este intitulată: „Dosarul cardinalului Stepinac”, ceea ce pare să promită cititorului o expunere obiectivă a procesului de la Zagreb. De fapt, în acest volum care numără 285 de pagini, găsim discursurile complete ale celor doi avocați ai arhiepiscopului, însoțite de remarci extinse ale autorului. Dar nici învinuirea, nici cuvântarea acuzatorului nu sunt menționate, nici măcar pe scurt, în această carte.

R.P. Dragoun pare să ignore proverbul francez „Există două puncte de vedere în fiecare întâmplare”, deși, desigur, îl cunoaște prea bine.

Să luăm în considerație, totuși, rațiunea și motivele invocate pentru disculparea lui Stepinac. Dar întâi de toate, la întrebarea: era monseniorul Stepinac mitropolit al Croației și Sloveniei?, cartea lui Dragoun nu răspunde. La pag.142 a acestei cărți, citim următoarele privind copia unui raport al monseniorului Stepinac, a cărui autenticitate fusese contestată de apărare: „În textul copiei, arhiepiscopul este descris ca „Metropolita

Croatie et Slavoniae”, dar arhiepiscopul nu este mitropolit și nici nu se prezentase vreodată astfel.

Acestea ar clarifica lucrurile, dacă nu am citi, la pag.114, următoarele cuvinte preluate chiar dintr-o declarație a monseniorului Stepinac înaintea tribunalului: „Sfântul Scaun a subliniat deseori că națiunile mici și minoritățile naționale au dreptul să fie libere. Nu aş avea eu dreptul, ca episcop și mitropolit, să mă apăr?” Cu cât citim mai mult, cu atât înțelegem mai puțin!

Nu contează! Cum ni se amintește iarăși și iarăși, monseniorul Stepinac nu ar fi putut influența în nici un fel comportamentul clerului și turmei sale.

Celor care au publicat articole în presa catolică, articole care proslăveau talentele lui Pavelici și ale asasinilor lui plătiți, li se dă următorul răspuns: „Este de-a dreptul ridicol să-l faci pe monseniorul Stepinac responsabil pentru ceea ce au scris ziarele”. Chiar și atunci când acest ziar era "Katolicki List", cea mai importantă publicație catolică din Zagreb, dioceza monseniorului Stepinac. În aceste condiții menționăm, fără supărare, și publicațiile "Andjeo Cuvar" (Îngerul păzitor) al franciscanilor, "Glasnik Sv. Ante" (Glasul sfântului Anton) al călugărilor franciscani, "Vjesnik Pocasne Straze Srca Isusova" (Publicația gărzii de onoare a Sfintei Inimi) aparținând iezuiților.

Prin urmare, se pretindea că monseniorul Stepinac, mitropolit contestat, nu avea nici o influență asupra acestor publicații, al căror președinte era și care se întreceau una pe alta în aduarea lui Pavelici și a regimului său sângeros.

Nici acesta din urmă nu avea nici o putere, așa spun apărătorii, asupra episcopilor "ustași" Sacric, Garic, Acsamovici, Simrak și alții, care îl inundaseră pe Pavelici cu laude și preamăreau crimele sale asupra "cruciaților" Acțiunii Catolice, sau asupra criminalilor franciscani sau asupra călugărițelor din Zagreb care mărșăluiseră cu mâinile ridicate după moda salutului hitlerist. Ce "atotstăpânitor" straniu, fără putere asupra nimic și a nimănui!

Faptul că făcea parte, împreună cu alți zece preoți catolici, din Parlamentul "ustaș", nu îl compromitea pe arhiepiscop – sau cel puțin asta trebuie să credem din moment ce evenimentul era pur și simplu ignorat. Nu ar trebui, deci, să-i reproșăm nici prezidarea conferințelor episcopale, nici a comitetelor de aplicare a decretului privind convertirea ortodocșilor. Astfel, pretextul "umanitar" de a fi făcut pe atâția să intre în biserica romano-catolică, forțați desigur, este în întregime – și cu îndemănare – lămurit. Se pot citi următoarele despre "îngrozitoarea dilemă" cu care se confrunta Stepinac: „Datoria sa pastorală era să mențină intacte principiile canonice dar, pe de altă parte, dizidenții care refuzau să îmbrățișeze religia catolică erau masacrați; prin urmare, el a micșorat severitatea regulilor”.

Rămânem și mai uimiți când citim puțin mai departe: „El încearcă să rezolve această alternativă dramatică prin scrierea circulară din 2 martie 1942, în care ordona preoților să cerceteze cu atenție motivele convertirii”. Este într-adevăr o metodă specială de „a atenua severitatea regulilor” și de a rezolva „dramatica alternativă”!

Monseniorul Stepinac a deschis sau a închis ușile bisericii romane falșilor convertiți? Ar fi absolut imposibil să aflăm asta dacă ne-am opri doar la această cuvântare a apărării. Apărătorii arhiepiscopului par să aleagă varianta mușamalizării atunci când declară: „Cazurile de re-botezare au fost rare pe teritoriul arhidiecezei Zagrebului” (R.P. Dragoun, „Dosarul (cazul) cardinalului Stepinac”).

Din păcate, statisticile nu arată contrariul, cum am arătat și mai înainte: „Numai în dieceza Gornii Karlovac, parte a arhiepiscopiei Zagrebului, 40.000 de persoane au fost re-botezate”.

Este evident că asemenea rezultate nu puteau fi obținute decât prin convertiri în masă a unor sate întregi, cum a fost cazul satului Kamensko, unde 400 de oi răătăcite s-au întors într-o singură zi în poala bisericii romane, „în mod spontan și fără nici o presiune din partea autorităților civile și ecleziastice”.

Atunci de ce a fost ținut ascuns acest număr? Dacă acest număr de convertiri se datora, într-adevăr, „sentimentelor caritabile” ale clerului catolic croat și nu exploatării cinice a terorii, ei ar fi trebuit să fie mândri. Adevărul este că vâlul aruncat peste aceste infamii, în încercarea de a le ascunde, este transparent și nu destul de mare. Dacă l-ar acoperi pe Stepinac, alții ar trebui să rămână descoperiți: episcopii Saric, Garic, Simrak, preoții Bilogrivici, Kamber Bralo și asociații lor, franciscanii și iezuiții, iar în final, însuși Sfântul Scaun.

Am putea să-l lăsăm pe acest arhiepiscop să se bucure de „conștiința lui curată”, acest primat al Croației așa-zis lipsit de orice autoritate, auto intitulându-se "mitropolit" când nici nu era și, culmea culmilor, deschizând porțile, când de fapt le închidea. Dar, de partea acestui prelat fantastic era un altul, important și puternic, R.P. Marcone, reprezentantul personal al lui Pius XII. Era acest „Sancti Sedis legatus”, de asemenea lipsit de orice autoritate asupra clerului croat? Nimeni nu poate ști! Pentru că „dosarul” atât de bine cenzurat nu face nici o afirmație în legătură cu această persoană importantă; totuși, am putea fi siguri de existența ei, chiar dacă nu am avea alte informații cum ar fi fotografiile care îl arată oficiind în catedrala din Zagreb, în mijlocul statului major al "ustașilor" și mai ales stând la masă cu familia lui Pavelici, catolicul practicant, care organiza masacrele.

Trebuind să facă față unui asemenea document, nu este de mirare că prezența reprezentantului papei era camuflată; misticii ar numi asta "luminarea întunericului"! Dar aceste câteva rânduri din dosar sunt și mai "iluminante": „Însuși procurorul, în nota sa de acuzare, îl expune pe Secretarul de stat al Sfântului Scaun, cardinalul Maglione, care, în 1942 îl desemnase pe arhiepiscopul Stepinac să stabilească legături mai sincere și cordiale cu autoritățile "ustașe”.

Înțelegerea secretă dintre Vatican și criminalii ustași este destul de clară. Însuși Sfântul Scaun îl îndemna pe monseniorul Stepinac să colaboreze cu ei, iar reprezentantul personal al lui Pius XII, luând loc la masa lui Pavelici, aplica instrucțiunile pontificale literă cu literă: sinceritatea și cordialitatea în relațiile cu ucigașii credincioșilor ortodocși și ai evreilor. Aceasta nu ne surprinde!

Dar la ce gândeau iezuiții când afirmau cu încăpățănare că neîntrerupta cooperare acordată dictatorilor de către prelații Sfinției sale era o idee absolut personală și nu dictată de Vatican? Atunci când cardinalul Maglione trimitea recomandarea mai sus menționată către arhiepiscopul Zagrebului, era aceasta o „idee personală” pe care și-o exprima sub pecetea slujbei de Secretar de stat?

Dovada complicității între Sfântul Scaun și ustași, adusă de R.P. Dragoun și pe care tocmai am menționat-o, încheie acest capitol. Dar iată o nouă confirmare a sentimentelor evanghelice care înflorea și încă mai înfloresc printre credincioșii bisericii catolice croate față de sârbii ortodocși. „Federația muncitorilor croați din Franța trimitea o invitație pentru o adunare solemnă organizată duminică, 19 aprilie 1959, la ,Centrul confederației generale a muncitorilor creștin în Paris’, pentru a sărbători a 18-a aniversare a fondării organizației croate "Ustași". Pe invitație se putea citi: ,Ceremonia va începe cu o liturghie sfântă la biserica Notre Dame de Lorette’. Dar cititorul, edificat asupra acestui început pios, este cu atât mai uimit când descoperă imediat după aceea, acest îndemn direct: MOARTE SÂRBILOR! ("Le Monde", 19 aprilie 1959). Prin urmare, acest deloc banal document exprimă regretul că nu mai sunt uciși acum ,frații întru Hristos’!”

Cartea lui R.P. Dragoun, rector al Misiunii croate din Franța, insinuează că francezii catolici nu i-au întâmpinat prea călduros pe refugiații croați. Aceasta ni se spune la pagina 59 și 60, iar la paginile 280 și 281, autorul arată "dureroasa dezamăgire" pe care au încercat-o acești refugiați, fiind întâmpinați cu totală lipsă de înțelegere din partea fraților întru credință.

Luând în considerație documentul menționat anterior, această lipsă de înțelegere pare de înțeles; suntem bucuroși că ai noștri concetățeni au arătat atât de puțină simpatie unei forme de pietate în care chemarea la crimă mergea mână în mână cu liturghia, după cea mai bună tradiție romano-catolică – "Ustașă". Am fi și mai bucuroși dacă asemenea broșuri sângeroase ar fi interzise tiparului și distribuirii lor în Paris.

La 10 februarie 1960, infamul arhiepiscop de Zagreb, Alois Stepin murea în satul său natal, Karlovce, unde i se impusese să locuiască. Moartea sa a creat Vaticanului ocazia să organizeze una din cele mai spectaculoase manifestări, în care dealtfel excelează.

Cu acea ocazie, multe au trebuit făcute ca majoritatea catolicilor să nu aibă nici o îndoială asupra "cazului" Stepinac, Prin urmare, Sfântul Scaun s-a autodepășit pentru a da acestei manifestări toată strălucirea posibilă, "Osservatore Romano" și întreaga presă catolică au dedicat mul coloane laudelor închinat „martirului”, „testamentului său spiritual”, iar cuvântările ținute de Ioan XXIII au proclamat „respectul acestuia și afecțiunea deosebită”; acestea au fost motivele care l-au îndemnat să acorde acestui cardinal, care nu făcea parte din conducerea bisericii (Curia), onorurile unui serviciu religios în catedrala Sf. Petru din Roma, unde el însuși i-a dat iertarea de toate păcatele. Și pentru a desăvârși această ridicare în slăvi, presa a anunțat începerea pregătirilor pentru beatificarea acestei ilustre persoane.

Trebuie să admitem că merita o asemenea proslăvire, și chiar și aureola primită, pentru că a respectat "sfânta supunere" și pentru că a dus la îndeplinire directivele Sfântului Scaun privind relațiile „sincere și cordiale” dintre el și ustași.

Dar, chiar și printre catolici, sperăm că se vor găsi câțiva care să discernă în spatele acestei exaltări a acestui viitor sfânt și în spatele îngropării în flori a sângeroaselor amintiri ale „apostolatului” său, încercarea Vaticanului de a-și ascunde propriile sale crime.

Capitolul 4. Mișcarea iezuită în Franța înainte și în timpul războiului din 1939 – 1945.

Am văzut modul în care Acțiunea Catolică, în frunte cu Leon Degrelle și asociații lui, au pregătit calea lui Hitler spre Belgia cu ajutorul publicației "Christus Rex". În Franța, aceeași acțiune subminantă are loc; ea începe în momentul în care Mussolini a venit la putere și se sfârșește în 1940 prin căderea sistemului de apărare națională. Cât despre Belgia, așa cum ni se spunea, acolo trebuiau refăcute „valorile spirituale” în folosul țării. F.N.C. (Federația Națională Catolică) a luat ființă și fost pusă sub conducerea generalului Castelnau; ea avea aproape 3 milioane de membri. Alegerea șefului organizației a fost foarte inteligentă: generalul, o figură militară foarte importantă la cei 78 de ani, acoperea cu propriul său prestigiu – dar bineînțeles, fără să-și dea seama – un intens program de propagandă clerico-fascistă.

Că F.N.C., ca și Acțiunea Catolică, era de proveniență iezuită în întregime, era evident pentru oricine. Dar mai știm că bunii părinți, al căror păcat de căpătâi era mândria, le plăcea să-și pună semnătura pe creația geniului lor. Asta au făcut ei cu F.N.C., dedicând această armată catolică „Inimii Sfinte a lui Isus”, un cult înființat de Compania lor și a cărei biserică se află pe colina Montmartre, loc de unde Ignățiu de Loyola și tovarășii lui au pornit să cucerească lumea.

O carte care tratează istoria F.N.C.-ului, a cărei prefață a fost scrisă de R.P. Janvier, păstra pentru posteritate actul dedicării citit „la altar” de către bătrânul general. Vom cita numai câteva fraze: „Inimă sacră a lui Isus, șefii și reprezentanții catolicilor francezi se prostern acum înaintea ta, după formarea și organizarea FNC, pentru a restabili domnia ta asupra acestui pământ... Noi toți, cei prezenți și cei absenți, nu am fost totdeauna fără greșală... Noi purtăm povara crimelor pe care națiunea franceză le-a comis față de tine... De aceea, cu scopul de a repara și ispăși toate acestea îți înfățișăm astăzi dorința noastră, intențiile și hotărârea tuturor de a restabili sfânta și împărăteasca ta suveranitate asupra întregii Franțe, ca să eliberăm sufletele copiilor ei de o învățătură nelegiuită... Noi nu ne vom mai abate din fața acestei lupte pentru care ne-ai înarmat. Noi dorim ca totul să se închine înaintea ta și să-ți fie devotat ție... Sacră inimă a lui Isus, te implorăm, prin fecioara Maria, să primești omagiul... etc.” (George Viance, „Federația Națională Catolică”, cu prefață de R.P. Janvier).

Cât despre crimele națiunii franceze, același autor catolic le înșiră: cuvinte fatale și obiective generale: socialismul este condamnat,

liberalismul este condamnat. Leon XIII a arătat că libertatea cuvântului și a exprimării nu pot fi acordate în mod justificat. Papa a arătat

de asemenea că libertatea închinării (religioasă) nu este justificată... Prin urmare, libertatea gândirii, a presei, învățământului și religiei, drepturi considerate de unii ca naturale pentru om, nu pot fi acordate sub nici o formă... „Noi trebuie – spunea Pius XI – să reinstaurăm învățăturile și regulamentele bisericii”.

Acesta era principalul scop al F.N.C.-ului, sub controlul guvernării autoritare, asigurat prin descentralizarea comitetelor din diocese.

„În Acțiunea Catolică, ca și în război, faimosul cuvânt al generalului Castelnau rămâne valabil: Înainte!. Clar și explicit. Știm atunci la ce să ne așteptăm, mai ales când citim cele spuse de Pius XI: „Acțiunea Catolică este apostolatul credinciosului” (Scrisoare către cardinalul van Roey, 15 august 1929).

Straniu apostolat, constând în respingerea tuturor libertăților prețuite în țările civilizate și în locul acestora, să fie patronul evangheliei totalitare! Este acesta „dreptul de a comunica altora comorile Mântuirii”? (Pius XI, „Non abbiamo bisogno”).

În Belgia, Leon Degrelle și prietenii lui, eroi ai Acțiunii Catolice, au împrăștiat în jur aceste "comori ale mântuirii"... revizuite și aduse la zi de părintele iezuit Staempfle, autorul din umbră al lucrării „Mein Kampf”.

Același lucru s-a întâmplat în Franța, unde apostoli laici „alăturându-se activității apostolatului ierarhic (bisericesc)”, după cum a spus Pius XI, erau foarte ocupați în stabilirea unei noi colaborări. Să citim ce a scris Franz von Papen, șambelanul secret al papei și mâna dreaptă a Führer-ului privitor la acest subiect: „Prima noastră întâlnire a avut loc în 1927, când o delegație germană, din care aveam onoarea să fac parte, a venit la Paris pentru "Săptămâna Socială a Institutului Catolic", sub președenția monseniorului Baudrillart. A fost într-adevăr un prim contact fructuos pentru că marca începutul unui îndelung schimb de vizite între personalități importante din Franța și Germania. Din partea Franței la acea conferință au participat: R.P. Delattre (iezuit), de la Briere (iezuit) și Denset (iezuit)” (Franz von Papen, „Memorii”).

Mai departe acest apostol adaugă că, din când în când, „această conferință a catolicilor atingea măreții supraomenești”. Această „măreție” a atins apogeul la 14 iunie 1940, ziua în care steagul cu svastică flutura deasupra Parisului. Știm că Goebbels, șeful propagandei hitleriste, indicase acea dată cu trei luni înainte, pe 14 martie, și că ofensiva germană fusese lansată abia pe 10 mai.

Acuratețea acestei preziceri nu este chiar atât de uimitoare pe cât pare. „Iată raportul secret al agentului 654 J.56 aflat în slujba Serviciului Secret German, care trimitea aceste dezvăluiri lui Himmler”. „Paris, 5 iulie 1939: Pot să declar că, în Franța, situația se află acum în mâinile noastre. Toate sunt pregătite pentru ziua "J" și toți agenții noștri sunt la posturile lor. În mai puțin de câteva săptămâni poliția și sistemul militar vor cădea ca un pachet de cărți”.

„Multe documente secrete relatează că trădătorii fuseseră aleși cu mult timp înainte. Oameni ca Luchaire, Bucard, Deat, Doriot... și Abel Bonnard de la Academia Franceză (Andre Guerber, „Himmler și crimele

lui"). Acesta din urmă a fugit în Spania după eliberare. A revenit în Franța 11 iulie 1958, s-a predat, dar a fost eliberat imediat de către președintele Curții Supreme de Justiție!

Cartea extrem de bine documentată a lui Andre Guerber dă detalii în ceea ce privește fondurile alocate acestor trădători de către S.R.-ul german. Acești bani erau câștigați pe merit din moment ce munca acestora era foarte eficientă.

Pe lângă aceasta, atmosfera fusese pregătită cu mult timp înainte. Pentru "regenerarea" unei țări potrivit voinței Acțiunii Catolice, a fost pregătit un întreg incubator de ucenici-dictatori, după modelul lui Leon Degrelle, oameni ca Deat, Bucard, Doriot (cel care era, potrivit lui Andre Guerber, agentul nr.56 BK al serviciului secret german). Din toată această bandă pestriță el era, de asemenea, cel mai bine văzut de arhiepiscopie și, desigur, de Hitler, care mai târziu, la Sigmaringen i-a dat puteri depline.

Doriot era steaua care se ridica; dar pentru viitorul imediat și pentru a crea cu multă prudență, o tranziție spre prevăzută și dorită înfrângere era nevoie de alt om, un șef mult respectat care să fie capabil să camufleze un dezastru și să-l prezinte ca pe o "regenerare națională".

Deja în 1936, Canon Coube scria: „Domnul Dumnezeu care l-a adus pe Carol cel Mare și pe eroii cruciadelor, mai poate încă ridica salvatori. Printre noi trebuie să existe oameni pe care El și-a pus pecetea Sa și care vor ieși la iveală atunci când le va veni vremea... Printre noi trebuie să existe oameni ai clerului care sunt constructorii marii regenerări a neamului. Dar care sunt condițiile necesare de care au nevoie pentru a duce la îndeplinire această misiune? Calități naturale cum sunt inteligența și caracterul; calități supranaturale ca supunerea față de Dumnezeu și legile Lui – aceasta fiind cu atât mai indispensabilă cu cât această activitate politică este mai întâi morală și religioasă. Acești izbăvitori și oameni cu inimi generoase lucrează numai pentru gloria lui Dumnezeu...” (Canon Coube, „Sfânta Tereza a copilului Isus și crizele timpului prezent”).

Când discipolul lui Loyola compunea aceste reflecții religioase și politice, el știa cine ar fi piosul "izbăvitor", pentru că numele acestuia nu era un secret între clerici și fasciști; aceasta ne este confirmată de François Tenand: „O campanie propagandistică inteligentă și insistentă a început în sprijinul unei "dictaturi Petain"... În 1935, Gustave Herve a publicat un pamflet pe care îl vom examina mai jos... El este intitulat: "Avem nevoie de Petain", prefața lui fiind o apologie entuziastă a „regenerării Italiei” și „a și mai uimitoarei regenerări a Germaniei”, de asemenea o exaltare a minunaților conducători care erau autorii acestor regenerări. Acum ce putem spune despre poporul nostru francez?... Există un om pe aici în jurul căruia ne-am putea strânge. Avem și noi un om providențial... Vreți să-l știți, să-i cunoașteți numele? Este Petain”.

"Avem nevoie de Petain" pentru că patria noastră este într-o poziție periculoasă; și nu numai patria, dar și catolicismul: „Civilizația creștină este condamnată la moarte dacă regimul dictatorial nu ia ființă în fiecare țară”... Ascultați: „În vremuri de pace, un regim poate fi înlăturat doar printr-o lovitură de stat, dacă se vrea sau dacă regimul nu are sprijinul armatei și administrației. Operațiunea poate avea succes numai printr-un

război și mai ales printr-o înfrângere” (François Tenand, „Ascensiunea politică a mareșalului Petain”).

Prin urmare, calea care trebuia urmată era deja clară încă din 193 cu scopul de a "re-creștina" Franța; regimul trebuia înlăturat și cea mai bună metodă era de a suferi o înfrângere militară care ne-ar fi plasat sub stăpânirea germană. În 1943, același lucru a fost confirmat de Pierre Laval, nobil papal și președinte al guvernului de la Vichy: „Sper că Germania va fi biruitoare. Poate pare ciudat să auzi pe cineva care este înfrânt că dorește victoria biruitorului. Dar asta pentru că acest război nu este ca cele dinainte. Este un adevărat război al religiei! Da, un război al religiei” (Postul de radio național [Franța], 2 ian.1943).

Aceasta era într-adevăr ceea ce dorea biserica, chiar dacă este neplăcută pentru uitucul părinte Fessard, pe care l-am menționat puțin mai devreme și care nu dorește să mai știe de ceea ce era transmis la radio în America pentru 20 de milioane de ascultători ai "Frontului creștin", de către fratele său întru Loyola, părintele Coughlin: „Războiul german este o bătălie pentru creștinism” (7 iulie 1941).

Dar în timpul aceleiași perioade, în Franța ocupată, cardinalul Baudrillart, rector al Institutului Catolic din Paris, spunea același lucru. Ascultați-l: „Războiul lui Hitler este o soluție nobilă făcută cu scopul de a apăra cultura europeană” (30 iulie 1941).

Prin urmare, pe ambele maluri ale Atlanticului, ca și în întreaga lume de altfel, vocile clerului cântau proslăvirea nazismului victorios. În Franța, cardinalul Suhard, arhiepiscop de Paris, dădea un exemplu de colaborare deplină tuturor episcopatelor și la fel făcea și nunțiul iezuit, monseniorul Valerio Valeri.

După eliberare, guvernul a rugat Vaticanul să recheme nu mai puțin de 30 de episcopi și arhiepiscopi care erau total compromiși. În final, Vaticanul a consimțit să recheme trei dintre ei.

„Franța a uitat, scria Maurice Nadeau și "La Croix", cel mai periculos purtător de cuvânt al colaboraționismului, și-a reluat locul printre publicațiile Franței libere, prelații care i-au îndemnat pe tinerii francezi să lucreze pentru victoria Germaniei nu au fost judecați” (Prefață la „A fost biserica colaboratoare?”, de Jean Cotereau).

În ziarul "Artaban" din 13 dec.1957, se putea citi: „În 1944, "La Croix" a fost pusă sub urmărire pentru că fusese de partea dușmanului, și a fost adusă în fața Curții de justiție din Paris; cazul a fost dat judecătorului Raoult, care l-a respins. Afacerea a fost discutată în Parlament pe 13 martie 1946 și s-a aflat atunci că M. Menthon, ministru al Justiției și responsabil cu cercetarea amănunțită a presei, luase apărarea publicației "La Croix".

De fapt, „vocea gândirii pontificale” – așa cum l-a calificat Pius XII în 1942, când l-a binecuvântat – a fost singura publicație care a fost scutită de măsurile de suprimare a publicațiilor apărute în timpul ocupației, și chiar și așa, "Artaban" ne reamintește: „"La Croix" primea indicații de la locotenentul german Sahm și, la Vichy, de la Pierre Laval”.

Desigur, "gândirea pontificală" și directivele hitleriste coincideau în mod fericit. Acest fapt este confirmat dacă studiem cu atenție edițiile de război ale acestui ziar
atât de stimat.

Una din atribuțiile iezuiților, și nu de cea mai mică importanță, era de a dirija întreaga presă catolică. În diferite ziare, ajustate nevoilor cititorilor lor, ei aruncau ca lucru de maximă necesitate, umbre ale acestei "gândiri pontificale" care, sub aspectele ei unduitoare, își atingea în mod implacabil țelul propus. Nu există nici un ziar sau periodic "creștin" care să nu se bucure de colaborarea câtorva iezuiți, desigur, foarte discreți.

Acești preoți care sunt „totul pentru toți” sunt desigur cei mai potriviți pentru rolul de cameleoni. Știm ce au făcut ei, deși după eliberare am avut surpriza să vedem apărând pretutindeni preoți care „au făcut parte din rezistență” (alăturându-se acesteia mai târziu decât ceilalți, cei drept!) și care mărturiseau acum că biserica nu colabora: NICIODATĂ, NICIODATĂ.

Uitate, abolite, evaporate au fost articolele din "La Croix" și din celelalte ziare catolice, mandatele episcopale, scrisorile pastorale, comunicările din partea Consiliului Cardinalului și arhiepiscopilor, predicile cardinalului Baudrillart, care chemau tineretul francez să îmbrace uniforma nazistă și să servească L.V.F.-ul, nu înainte de a jura credință lui Hitler! Toate acestea au fost uitate!

„Istoria este un roman”, spunea un gânditor deziluzionat. Cea corespunzătoare epocii noastre ar putea fi descrisă eu adevărat în această definiție: romanul este scris sub ochii noștri. Mulți "istorici" contribuie la aceasta, clerici binevoitori ca și laici, și putem fi siguri că rezultatul va fi edificator: un roman catolic, desigur. Contribuția iezuiților este foarte mare, ei fiind merituoși urmași ai părintelui Loriguet, a cărui „Istorie a Franței” ne-a dat o asemenea imagine ireală a lui Napoleon.

În comparație cu această faptă vitejească plină de îndemânare, camuflarea colaborării dintre clerici și ocupanții germani din perioada 1940-1944 era o chestiune simplă, la fel și contribuția la dispariția dovezilor acestei colaborări. Și aceste fapte încă mai continuă; peste ani, atât de multe articole au fost scrise în ziare, periodice, cărți sub patronajul lui "Imprimatur", menite să cânte laude îndreptate către super-patrioții neînțeleși ca Suhard, Baudrillart, Duthoit, Auvity, Du Bois de la Villerabel, Mayol de Luppe, etc.!!! Ce mulțime de pagini umplute cu laude la adresa atitudinii eroice a episcopatului în timpul anilor de război în care Franța a trecut prin situații care au determinat episcopii francezi să devină "apărătorii cetății", cum scria un fals mucalit” (R.P. Deroo).

„Calomnie și iar calomnie a ceea ce a fost!”, spunea Basile, acest tip desăvârșit de iezuit. „Reabilitare și iar reabilitare!”, spun succesorii lui, marii scriitori ai "romanelor istorice". Și această reabilitare este continuată pe scară largă. Generații viitoare, afundate sub torente de exagerări, își vor devota gândul plin de recunoștință spre acești "apărători" ai cetății, acești eroi ai bisericii romane și ai Patriei, îmbrăcați în veșmintele albe ale nevinovăției datorită activității apologetilor lor; iar unii din ei au fost chiar canonizați!

La 25 august 1944, cardinalul iezuit Suhard, arhiepiscop al Parisului (începând cu 11 mai 1940!) și căpetenie a colaboratorilor clerici, a hotărât imperturbabil să sărbătorească "Te Deum"-ul victoriei în catedrala Notre-Dame. Am fost cruțați de această farsă scandaloasă numai datorită

„protestului energic al capelanului general al Forțelor Franceze de Interior – F.F.I.”).

Citim în "France-Dimanche" din 26 decembrie 1948: „eminența sa, cardinalul Suhard, arhiepiscop al Parisului, cu ocazia aniversării intrării sale în rândurile preoțimii, tocmai primea o scrisoare autografă de la Pius XII care îl felicita, printre altele, pentru rolul jucat de acesta în timpul ocupației. Știm că atitudinea cardinalului în timpul acelei perioade a fost criticată sever după eliberare. Când generalul de Gaulle s-a întors la Paris, în august 1944, a refuzat să se întâlnească cu cardinalul la „Te Deum”-ul de la Notre-Dame. La vremea aceea, cardinalul era acuzat fățiș de „tendințe colaboraționiste”.

Felicitările papei sunt atunci de înțeles. Dar există o poveste a "Te Deum"-ului și mai edificatoare. Iat-o:

După debarcarea aliaților, orașul Renne a avut mult de suferit în luptele care au urmat și au fost foarte mulți morți în rândul populației civile, deoarece ofițerul comandant al garnizoanei germane refuzase să evacueze populația. Când orașul a fost luat, tocmai urma să se celebreze "Te Deum"-ul, dar episcopul Roques a refuzat categoric nu numai să officieze ceremonia dar, de asemenea, nu a permis ca ea să se desfășoare în catedrala sa. Să mulțumești Cerului pentru eliberarea orașului era o rușine intolerabilă în ochii prelatului. Din cauza atitudinii sale, el a fost arestat de către autoritățile franceze la reședința arhiepiscopului.

O asemenea loialitate față de "gândirea papală" cerea o recompensă pe măsură. Ea a venit curând de la Roma sub forma pălăriei de cardinal. Putem să-l învinuim pe Pius XII de multe lucruri, dar trebuie să recunoaștem că întotdeauna i-a recompensat pe ai săi. O scrisoare menită să-l laude pe cardinalul Suhard, colaborator deosebit, mantia purpurie de cardinal pentru monseniorul Roques, erou al... Rezistenței; acest mare papă a practicat o dreptate împărțită în mod just.

Desigur, anturajul său era în stare să-l sfătuiască în mod înțelept: doi iezuiți germani, Leiber și Hentrich, „cei doi secretari particulari și favoriți ai săi”. ("La Croix", 10 oct.1958). Confesorul său era iezuitul german, Augustin Bea. Sora Pasqualina, o călugăriță germană era supraveghetoarea casei și pe deasupra îi gătea masa. Chiar și canarul, care răspundea la suavul nume de "Dumpfal", fusese importat de prin părțile Rinului.

Dar nu-i spusese Suveranul pontif lui Ribbentrop, după invadarea Poloniei de către Hitler, că „el întotdeauna avusese o afecțiunea deosebită pentru Germania”? („Documentația catolică”, din 15 martie 195X).

Capitolul 5. Gestapo-ul și iezuiții.

Dacă bunăvoința și prietenia lui Pius XI și Pius XII nu s-au oprit niciodată față de Führer-ul pe care l-au adus la putere, atunci trebuie să recunoaștem că el a îndeplinit toate condițiile pactului prin care era legat de Vatican. Așa cum promisese în mod expres să „ștranguleze” pe anticlericali, aceștia i-au urmat curând pe evrei și liberali în lagărele de concentrare. Știm cum a decis conducătorul celui de al III-lea Reich soarta evreilor: ei erau pur și simplu masacrați sau, când era mai avantajos, erau

puși să trudească până la epuizare și apoi lichidați. În acest caz, „soluția finală” era doar întârziată.

Dar să vedem mai întâi cum o personalitate special „autorizată”, Franco, Cavaler al Ordinului lui Hristos, confirma explicit căldășia dintre Vatican și nașiști. Potrivit ziarului "Reforma", iată ce publica presa dictatorului spaniol (Franco) la 3 mai 1945, data morții lui Hitler: „Adolf Hitler, fiu al bisericii catolice, a murit apărând creștinismul. Prin urmare, este de înțeles că nu pot fi găsite cuvinte pentru a deplânge moartea lui, când s-au spus atâtea pentru a-i preamări viața. Deasupra rămășițelor lui pământești se înalță figura sa morală biruitoare. Odată cu cununa de martir, Dumnezeu i-a dat lui Hitler laurii Victoriei” ("Reforma", 21 iulie 1945). Un comunicat dat la Vatican, via Madrid.

Desigur, eroul dispărut merita cu prisosință gratitudinea bisericii romane și ei nu uitau. Hitler a servit biserica cu credincioșie: toți cei pe care biserica îi socotea dușmani, au suferit consecințele. Și acest "fiu" bun n-a pregetat să plătească ceea ce datora sfintei biserici mamă, și în special celor ce s-au înrolat ca soldați ai ei.

„Am învățat mult de la Ordinul iezuit”, spunea Hitler... „Până acum nu a existat ceva mai grandios, pe pământ, ca organizația ierarhică a bisericii catolice. Am transferat o mare parte a acestui tip de organizație, în propriul meu partid... Vă voi împărtăși un secret. Pun bazele unui ordin... În orașele (în sensul de "cetățile") ordinului meu, vom educa un tineret care va face lumea să tremure... Hitler s-a oprit apoi, spunând că nu poate divulga mai mult” (Hermann Rauschning, „Hitler mi-a spus”).

O altă personalitate hitleristă, Walter Schellenberg, fost șef al contra-spionajului german, completa aceste confidențe ale Führer-ului după război: „Organizația SS a fost constituită de Himmler potrivit principiilor Ordinului iezuit. Regulamentul și exercițiile spirituale prescrise de Ignatiu de Loyola erau modelul pe care Himmler a încercat să le copieze cu exactitate... Reichführer SS – titlul lui Himmler ca șef suprem al SS-ului – urma să devină omologul generalului iezuiților și întreaga structură a direcției era o imitație sau copie fidelă a ordinii ierarhiei bisericii catolice. Un castel medieval de lângă Paderborn în Westfalia, numit "Webelsburg" a fost restaurat; el a devenit ceea ce ar putea fi denumit "o mănăstire SS"” (Walter Schellenberg, „Șeful contraspionajului nazist vă vorbește”).

În ceea ce îi privea, cei mai buni scriitori-teologi erau ocupați cu demonstrarea asemănării dintre doctrinele naziste și catolice. Și în acest domeniu, fiii lui Loyola erau cei mai ocupați. De exemplu, să vedem cum prezenta publicului Michael Schmaus, teolog iezuit, o serie de studii pe marginea acestui subiect. "Imperiul și biserica" reprezintă o serie de scrieri care ar trebui să ajute la edificarea celui de al III-lea Reich, căci ea unește statul național-socialist cu creștinătatea catolică... „Mișcarea național-socialistă este cel mai viguros și mai masiv protest împotriva spiritului secolelor XIX și XX... Un compromis între credința catolică și gândirea liberală este imposibil... Nimic nu se opune mai puternic catolicismului decât democrația... Sensul redescoperit al "autorității stricte" deschide din nou calea unei interpretări reale a autorității ecleziastice... Neîncrederea în libertate este bazată pe doctrina catolică a

păcatului original... Poruncile național-socialiste și cele ale bisericii catolice au același țel..."

Acest țel era "noul Ev-mediu" pe care Hitler îl promisese Europei. Asemănarea dintre pasionatul anti-liberalism al acestui iezuit din München și fanatismul exprimat în timpul actului dedicării F.N.C.-ului din biserica Montmartre era izbitoră. În timpul ocupației, R.P. Merkle scria: „În aceste zile, libertatea nu mai merită nici o considerație”.

Citate precum acesta ar putea fi date la infinit. Nu este această ură de libertate sub toate formele ei însăși caracteristica stăpânului de la Roma? Este ușor de înțeles cum de s-au armonizat atât de bine doctrinele naziste cu cele catolice. Cel care a demonstrat cu pricepere acest acord, „iezuitul Michael Schmaus”, a fost numit de "La Croix", zece ani după terminarea războiului, „marele teolog din München” și nimeni nu va fi surprins să afle că el a fost făcut „Printz al bisericii” de către Pius XII.

În aceste condiții, ce mai rămâne din scrisoarea enciclică "Mit brennender Sorge" a lui Pius XI, care părea că atacă nazismul? Nici un cazuist nu a încercat să ne lămurească... desigur!

"Marele teolog" Michael Schmaus avea mulți rivali, potrivit unui autor german care vede în cartea „Katolisch-Konservatives Erbgut” cea mai uimitoare carte publicată vreodată de editurile catolice germane. „Această antologie care adună la un loc texte din principalii teoreticieni catolici ai Germaniei, de la Gorres la Vogelsang, ne face să credem că național socialismul a izvorât din ideile catolice”. Când a scris această prefață, Günter Buxbaum nu-și dădea seama că descrierea sa era perfectă.

O altă persoană bine informată, principalul izvor al pactului dintre Sfântul Scaun și Berlin și șambelanul secret al papei, Franz von Papen, era și mai explicit: „Al III-lea Reich este prima putere mondială care nu numai că recunoaște, dar pune și în practică înaltele principii ale papalității”.

Acestei afirmații noi i-am adăuga rezultatul acestei „puneri în practică”: 25 de milioane de victime ale lagărelor de concentrare – cifră oficială publicată de ONU.

Aici găsim necesar să amintim ceva în special pentru acei care nu pot admite că masacrele organizate erau unul din "înaltele principii" ale papalității. Desigur, această candoare este menținută cu sânguință: „Asemenea fapte barbare țin de trecut!” Asta o spun "bunii apostoli" oamenilor de rând, în timp ce ridică din umeri în fața necatolicilor „pentru care focurile Sfintei Inchiziții mai ard încă” ("Mărturia creștină", ziar, 6 dec.1957).

Așa să fie! Dar să punem de-o parte mărturiile foarte abundente despre ferocitatea clericală a anilor de demult și să le luăm în considerație pe cele de privesc secolul XX. Nu vom reaminti nici isprăvile unor oameni ca Stepinac sau Marcone din Croația, nici de cele ale lui Tiso în Slovacia, dar ne vom limita să examinăm cât de ortodoxe erau "înaltele principii" pe care ei le puneau în practică. Sunt aceste principii, astăzi, renegate printr-o "doctrină luminoasă", sunt ele respinse în mod oficial de Sfântul Scaun, la fel ca și alte greșeli ale trecutului întunecat? Este ușor de aflat.

Să deschidem, de exemplu, „Mari apologii” a abatelui Jean Vieujan, care cu greu ar putea fi considerată „medievală”, deși este datată „193X”;

Ce citim aici? „Pentru a accepta principiile Inchiziției, trebuie să posezi doar o mentalitate creștină, și asta este tocmai ceea ce le lipsește creștinilor... Biserica nu are nici o sfială în acest domeniu”. Nimeni nu ar fi putut s-o spună mai bine. Este necesară o altă dovadă, nu mai puțin ortodoxă și modernă? Ascultați-l pe R.P. Janvier, un faimos predicator la Notre Dame: „Prin natura puterii ei indirecte asupra chestiunilor pământești, nu ar trebui ca biserica să aibă dreptul să aștepte de la statele catolice ca acestea să oprime pe eretici chiar până la lichidarea lor? Iată răspunsul meu: Da, eu susțin aceasta, să se meargă până la moartea acestora!... Sprijinindu-mă mai întâi de toate pe practică și apoi pe învățătura bisericii; și sunt convins că nici un catolic nu va susține contrariul fără a păcătui în mod grav”.

Nu am putea să-l acuzăm pe acest teolog că ar vorbi în dodii. Cuvântarea sa a fost clară și limpede. Ar fi imposibil să spui mai mult cu mai puține cuvinte. Totul este aici, privitor la dreptul pe care biserica și-l arogă de a-i extermina pe acei a căror credință nu corespunde cu a ei: „învățătura” care o silește, „practica” ce o legitimează prin tradiție și chiar „chemarea la ordine a statului creștin”, reprezentată atât de bine de cruciada hitleristă.

Următoarele cuvinte, departe de a fi ambigui, nu au fost pronunțate în întunecimea Evului Mediu: „Biserica poate condamna pe eretici la moarte pentru că orice drept pe care aceștia îl au există numai datorită toleranței noastre, și aceste drepturi sînt aparente doar, nu și reale”. Autorul acestei afirmații este generalul iezuit, Franz Wern (1906-1915) și faptul că era german dă și mai multă greutate declarației sale.

Tot în timpul secolului XX, cardinalul Lepicier, conducător notoriu al bisericii, scria: „Dacă cineva declară în mod public că este un eretic sau încearcă să-i convertească pe alții prin cuvântul sau faptele sale, nu numai că poate fi excomunicat, dar de asemenea poate fi pe bună dreptate omorât”. Dacă acesta nu este un apel caracteristic la crimă, atunci nu știu ce să mai zic.

Este dorită de asemenea și contribuția suveranului pontif? Iată-o, din partea unui papă modern al cărui "liberalism" a fost criticat de clerul intransigent: papa iezuit, Leon XIII: „Blestemul este asupra oricărui om care spune că Duhul Sfânt nu dorește ca noi să-i omorâm pe eretici”. Ce altă autoritate poate fi invocată mai presus de cea a Duhului Sfânt? Chiar dacă acest lucru poate nemulțumi pe cei ce manipulează perdelele de fum (cu referire la cei ce semnalizează prin coloane de fum alegerea unui nou papă), care încearcă să liniștească conștiințele neliniștite, "înaltele principii" ale papalității rămân neschimbate și, printre altele, exterminarea în numele credinței este tot atât de valabilă și canonică azi precum a fost și în trecut. O concluzie „foarte iluminantă” – ca să folosim un cuvânt atât de drag misticilor – când luăm în considerare ceea ce s-a întâmplat în Europa între 1939 și 1945.

„Hitler, Goebbels, Himmler și cei mai mulți membri din «vechea gardă» a partidului erau catolici”, scria Frederic Hoffet. „Și asta nu întâmplător, căci datorită apartenenței religioase a șefilor, guvernul național-socialist a fost unul din cele mai catolice din câte a avut Germania... Această înrudire între național-socialism și catolicism este și

mai izbitoare dacă studiem cu mai multă atenție metodele de propagare și organizarea internă a partidului. Privitor la acest subiect, nimic nu este mai concludent decât activitatea lui Josef Goebbels. Acesta fusese crescut într-un colegiu iezuit și făcuse seminarul teologic înainte de a se dedica literaturii și politicii... Fiecare pagină, fiecare rând al scrierilor sale reînvie învățătura profesorilor săi; așa că el pune accentul pe supunere... pe disprețul față de adevăr... „Unele minciuni sînt tot atît de necesare ca și pâinea!”, proclama el în virtutea relativismului moral extras din scrierile lui Ignățiu de Loyola.

Hitler nu acordă laurii iezuitismului șefului propagandei, ci șefului Gestapo-ului, după cum spunea și celor apropiați: „Îl pot vedea pe Himmler ca pe un Ignățiu de Loyola al nostru”. Ca să vorbească astfel, Führer-ul trebuie să fi avut motive serioase. Mai întâi observăm că Kurt Heinrich Himmler, Reichführer al SS-ului, Gestapo-ului și forțelor polițienești germane, părea a fi unul din cei mai impregnați de clericalism dintre toți membrii anturajului catolic al lui Hitler. Tatăl său fusese director al unei școli catolice în München și apoi tutore al Prințului Rupecht al Bavariei. Fratele său, călugăr benedictin, trăise la mănăstirea Maria Zaach, unul din locurile cele mai înalte ale pangermanismului. El a mai avut un unchi care a ocupat o poziție înaltă în canonul Curții Bavariei, iezuitul Himmler.

Autorul german, Walter Hagen, dă de asemenea unele informații discrete: „Generalul iezuiților, contele Halke von Ledochovschi, era pregătit să organizeze, pe bazele obișnuite ale anti-comunismului, unele colaborări între Serviciul secret german și Ordinul iezuiților”.

Ca rezultat, în cadrul Serviciului central de securitate al SS, s-a înființat o organizație, iar majoritatea pozițiilor cheie erau ocupate de preoți catolici purtând uniformă neagră a SS-ului. Părintele iezuit Himmler era unul din ofițerii superiori ai acestei organizații.

După capitularea celui de al treilea Reich, părintele iezuit Himmler a fost arestat și închis la Nüremberg. Audierea lui de către tribunalul internațional ar fi putut dezvălui lucruri foarte importante, dar Providența a vegheat cu ochi vigilenți: unchiul lui Heinrich Himmler nu a mai apărut înaintea tribunalului. Într-o dimineață, el A FOST GĂSIT MORT ÎN CELULA LUI, iar publicul nu a aflat niciodată cauza morții sale. Nu vom păta memoria acestui cleric presupunând că își pusese capăt zilelor de bună voie, împotriva învățăturii solemne a bisericii romane.

Desigur, moartea lui a fost la fel de bruscă și oportună ca aceea a unui alt iezuit, cu puțin timp înainte, părintele Staempfle, autorul nerecunoscut al cărții lui Hitler, "Mein Kampf". Stranie coincidență, desigur.

Dar să ne întoarcem la Kurt Heinrich Himmler, șef al Gestapo-ului, ceea ce înseamnă că a ținut în mâinile sale principalele pârghii ale puterii aceluia regim. Care este meritul său personal în câștigarea unei asemenea poziții înalte? A văzut Hitler în el un geniu superior, atunci când l-a comparat cu creatorul Ordinului iezuit? Desigur, nu este ceea ce spun mărturiile celor care îl cunoșteau și care vedeau în el nimic mai mult decât o mediocritate.

Oare strălucea acea stea cu o lumină de împrumut? Cine este cu adevărat K. H. Himmler, șeful oficial care a domnit de fapt peste Gestapo și peste serviciile secrete? Cine trimitea milioane de oameni, deportați din motive politice, împreună cu evreii la moarte? Era cumva nepotul insipid al unchiului, fost canon al Curții Bavariei, unul din favoriții lui Ledochovschi, un părinte iezuit și ofițer superior în SS?

Poate părea necugetat și chiar obraznic să scrutezi atât de indiscret scena ascunsă a istoriei. Piesa se joacă pe scenă înaintea luminilor combinate ale rampei. Acest lucru este normal pentru orice spectacol; iar cel care vrea să privească dincolo în culise poate fi privit ca unul care produce tulburări și este prost crescut.

Totuși, vraja care îi leagă pe actori de acela asupra căruia sînt fixate privirile publicului, vine în întregime din spatele scenei. Acest lucru este mai evident atunci când studiem pe acești "monștri sacri" și ne dăm seama că, de fapt, ei sînt departe de ceea ce ne închipuim noi că reprezintă.

Aceasta s-a întîmplat și în cazul lui Himmler. Dar n-ar fi drept să spunem același lucru despre cel care l-a folosit ca mîna lui dreaptă, adică Hitler? Când îl vedeam pe Hitler gesticulînd pe ecran sau îl auzeam lătrîndu-și cuvîntările lui isterice, nu aveam oare impresia că priveam mișcările unui automat greșit reglat, cu resorturile întinse la maxim? Chiar mișcările sale cele mai simple ne reamintesc de o păpușă mecanică. Cât despre ochii lui goi și bulbucați, nasul lipsit de fermitate, fizionomia puhavă a cărei vulgaritate nu putea fi salvată de meșa de păr sau mustața perie care părea lipită sub nas...

Era oare acest tip mormăit la întîlnirile publice, un adevărat șef? Era el adevăratul "stăpîn" al Germaniei, un autentic om de stat al cărui geniu urma să întoarcă lumea cu susul în jos? Sau era doar un înlocuitor rău al tuturor acestora? O piele de acoperire isteț umflată și o fantomă pentru mînuirea maselor, un agitator al mulțimilor?

El însuși a recunoscut aceasta atunci când a spus: „Eu sînt doar o trîmbiță”. François Poncet, ambasadorul Franței la Berlin, confirmă că Hitler muncea foarte puțin, nu prea citea și îi lăsa pe colaboratorii săi să-și vadă de ale lor. Cei care îl ajutau dădeau aceeași impresie de goliciune și irealitate. Primul, Rudolf Hess, care a zburat spre Anglia în 1941, a apărut la procesul de la Nüremberg ca un străin de această lume și nu am aflat niciodată dacă era complet nebun sau era doar lunatic.

Al doilea era grotescul Goering, încrezut și obez, care purta cea mai spectaculoasă uniformă de operetă, un mîncău, un mare jefuitor de picturi și, pe deasupra, morfinoman.

Celelalte personalități principale ale partidului era asemănătoare și la procesul de la Nüremberg una din cele mai mari surprize a ziariștilor a fost că acești oameni, pe lângă defectele lor individuale, erau lipsiți de inteligență, caracter și erau mai mult sau mai puțin insignifianți.

Singurul care a stat deasupra acestei adunări vulgare – datorită agerimii dar nu și meritelor sale morale – a fost Franz von Papen, șambelanul papei, „omul bun la toate”... care urma să fie achitat.

Dacă Führer-ul se dovedește a fi o marionetă extraordinară, era oare cel care l-a creat mai deosebit? Să ne amintim maimuțările lui „Cezar

potrivit pentru carnaval”, rostogolindu-și ochii lui mari și negri pe care îi dorea scânteietori, pe sub acea neobișnuită pălărie împodobit cu ciucuri! Și acele fotografii destinate propagandei, luate dinspre picioare și care scoteau în evidență doar fălcile, omul minune, ca o stâncă neclintită – simbol al voinței care nu cunoștea obstacole!

Ce voință! Din mărturisirile câtorva tovarăși ai lui, aveam imaginea cumplită a unui om mereu indecis; acest "om minune" care urma să „cotropească totul” în forță (ca să folosim termenii cardinalului Ratti, viitor Pius XI), nu a rezistat avansurilor făcute de către cardinalul iezuit Gasparri, Secretar de Stat, în numele Vaticanului. Doar câteva întâlniri secrete l-au convins pe "revoluționar" să se înroleze cu tot calabălâcul sub stindardul Sfântului Scaun, pentru a-și construi o carieră strălucită pe care o știm atât de bine, încât fostul ministru, Carlo Sforza, a putut scrie: „Într-o zi, când timpul va fi atenuat amarul și ura, se va recunoaște că orgia brutalităților sângeroase care au transformat Italia într-o închisoare pentru 20 de ani și în ruine de-a lungul războiului din 1940-1945, își au originea într-un caz aproape unic în istorie: completa disproporție dintre legenda creată artificial în jurul unui nume și reala capacitate a bietului diavol care a purtat acel nume, un om care nu se împiedica de cultură”.

Această formulă perfectă este aplicabilă lui Hitler, ca și lui Mussolini: aceeași disproporție între legendă și capacitate, aceeași lipsă de cultură a acestor aventurieri mediocri cu trecut aproape identic; carierele lor luminoase își pot găsi explicația numai în darul lor de a manipula masele, un dar care le-a adus o publicitate orbitoare.

Că legenda era „creată artificial”, este evident atunci când știm că astăzi apariția retrospectivă a Führer-ului pe ecranele din Germania provoacă nimic mai mult decât un imens râs.

Dar nu era chiar această certă inferioritate a acestor „oameni providențiali” adevăratul motiv al alegerii lor și ridicării lor la putere. De fapt, această lipsă de calități individuale poate fi găsită la toți cei aleși de papalitate spre a fi conducători. Atât în Germania cât și în Italia erau câțiva oameni de Stat, adevărați conducători, care erau capabili să preia conducerea și să guverneze fără a trebui să apeleze la acest mistic delirant. Dar aceștia erau prea strălucitori din punct de vedere intelectual și nu erau suficient de înțelegători. Vaticanul, și în special „eminența cenușie”, von Zedochovschi, nu i-ar fi putut ține ca pe un baston în mână sa, și nu i-ar fi putut determina să servească scopurilor sale cu orice preț, până la lovitura finală.

Am văzut că atât Mussolini cât și Hitler s-au dovedit foarte maleabili când emisarii Sfântului Scaun le-au oferit puterea. Planul lui Zedochovschi era să creeze o federație a națiunilor catolice în centrul Europei, în care Bavaria și Austria (guvernată de iezuitul Seipel) ar fi avut întâietate. Bavaria trebuia să fie separată de Republica Germană de la Weimar – și, ca din întâmplare, agitatorul Hitler, de origine austriacă, era atunci separatorul Bavariei.

Dar șansa de a realiza această federație și de a-l așeza pe un Habsburg la conducerea ei devenea tot mai slabă, pe măsură ce Pacelli devenea tot mai conștient de slăbiciunea Republicii germane datorită slabului ajutor acordat ei de aliați. Speranța de a pune mâna pe Germania

ca un întreg s-a născut apoi la Vatican și planul a fost modificat în consecință: „Hegemonia Prusiei protestante trebuia distrusă și Reich-ul trebuia să domine Europa – și pentru a preveni federalismul german – Reich-ul trebuia reconstruit în așa fel încât catolicii să fie stăpâni” (ziarul "Mercure de France", "Pius XI și Hitler", 15 ianuarie 1934).

Aceasta este de ajuns. Făcând „stânga împrejur”, Hitler, împreună cu „cămășile lui brune”, s-a transformat dintr-un separatist al Bavariei, într-un apostol al Marelui Reich.

Capitolul 6. Lagărele morții și cruciadele antisemite.

În ce măsură au fost catolicii stăpâni ai Germaniei naziste, a ieși curând la iveală, la fel și severitatea cu care au fost aplicate câteva dintre „înaltele principii ale papalității”.

Liberalii și evreii au avut destul timp liber ca să-și dea seama cât de „la zi” erau aceste principii, fapt confirmat de cele mai multe voci ortodoxe. Dreptul pe care și l-a arogat biserica de a extermina încet sau rapid pe cei ce-i stăteau în cale, a fost pus în practică la Auschwitz, Dachau, Belsen, Buchenwald și alte lagăre ale morții.

Gestapo-ul lui Himmler, „Igațiu de Loyola al nostru”, executa cu sânguință aceste fapte de caritate; Germania civilă și militară a trebuit să se supună „ca un cadavru în mâna celui ce-l cară” acestei puternice organizații.

Nu este nevoie să spunem că Vaticanul și-a spălat mâinile în legătură cu aceste orori. Acordându-i un interviu ziaristului elvețian dr. Nerin F.Gun, care fusese el însuși deportat și se întreba de ce nu intervenise papalitatea atunci, măcar acordând un minim de ajutor acelor nenorociți, papa Pius XII a avut nerușinarea să răspundă: „Știam că, din motive politice, în Germania au avut loc persecuții violente, dar noi nu am fost informați niciodată asupra caracterului inuman al represiunii naziste” ("Gazette of Lausanne", 15 nov.1945). Și asta pe vremea când prezentatorul de la Radio Vatican, R.P.Mistiaen, declara că fuseseră primite „dovezi zdrobitor de documentate” asupra caracterului represiunii naziste.

Fără îndoială, Sfântul Părinte „nu era informat” nici de ceea ce se întâmpla în lagărul de concentrare al ustașilor, în ciuda prezenței la Zagreb a propriului său legat.

Odată, totuși, Sfântul Scaun a fost văzut interesându-se de soarta unor oameni condamnați la deportare. Erau 528 de misionari protestanți, supraviețuitori ai celor care fuseseră luați prizonieri de japonezi în insulele din Pacific și internați în lagărele din Filipine. Andre Ribard, în excelenta sa carte „1960 și secretul Vaticanului”, dezvăluie intervenția pontificală în numele acestor nenorociți.

Textul apare sub numărul 1591, datat: Tokio, 6 aprilie 1943, într-un raport din partea Departamentului de probleme religioase din teritoriile ocupate, și citez următorul paragraf: „Se exprimă dorința bisericii catolice de a-i vedea pe japonezi urmându-și politica fără a permite anumitor propagatori religioși să facă greșeala de a recâștiga o libertate care nu li se permite”.

Din punct de vedere „creștin”, acest pas caritabil nu are nevoie de nici un comentariu, dar nu reprezintă oare ceva semnificativ din punct de vedere politic? În Slovacia – după cum știm – M. Tiso, iezuitul conducător, era de asemenea liber să persecute „frații de altă credință”, deși Germania – stat față de care Slovacia era satelit – era protestantă în mare parte. Aceasta spune multe despre influența pe care o avea biserica romană în Reich-ul hitlerist!

Am văzut, de asemenea, rolul jucat de reprezentanții acestei biserici în Croația, în exterminarea credincioșilor ortodocși.

Cât despre cruciada antisemită, capodoperă a Gestapo-ului, trebuie să menționez din nou rolul jucat aici de Roma, fiindcă am amintit deja de isprăvile monseniorului Tiso, principalul furnizor al camerelor de gazare de la Auschwitz. Iată câteva documente la acest dosar.

Mai întâi, iată o scrisoare din partea monseniorului Leon Berard, ambasador al guvernului de la Vichy la Sfântul Scaun:

„Domnului Mareșal Petain,

În scrisoarea dvs., datată 7 august 1941, mă onorați cu rugămintea de a vă da unele informații privind dificultățile ce ar putea apărea – din punctul de vedere al bisericii catolice – ca urmare a măsurilor pe care guvernul dvs. le-ar lua în ceea ce-i privește pe evrei. Am onoarea să vă răspund că nu mi s-a spus la Vatican nimic care ar putea fi interpretat ca o critică sau dezaprobare a legilor sau directivelor în chestiune”.

Periodicul "L'Arche", menționând această scrisoare într-un articol intitulat „Tăcerea lui Pius XII”, vorbește despre un raport ulterior complementar trimis de Leon Berard la Vichy pe 2 septembrie 1941: „Este vreo contradicție între statutul evreilor și doctrina catolică? Numai una, și Leon Berard o așează cu respect sub ochii șefului statului. Ea rezidă din faptul că legea din 2 iunie 1941 îi definește pe evrei ca fiind o rasă., Biserica (scrisa ambasadorul Vichy-ului) nu a declarat niciodată deschis că tuturor cetățenilor li s-ar cuveni drepturi egale... Așa cum mi-a spus o persoană cu autoritate de la Vatican, nu veți avea necazuri în ceea ce privește statutul evreilor” ("L'Arche", noiembrie 1958).

Iată, „pusă în practică”, "teribila" scrisoare enciclică "Mit Brennender Sorge", împotriva rasismului, la care se referă toți apologeții. Dar găsim ceva și mai bun în cartea lui Leon Poliakov: „Propunerea bisericii protestante din Franța ca, împreună cu biserica romană, să ia unele măsuri împotriva arestării evreilor în timpul verii anului 1942, a fost respinsă de demnitarii catolici”.

Mulți parizieni își aduc aminte cum copiii evrei erau luați de la mamele lor și trimiși cu trenuri speciale în crematoriile de la Auschwitz. Aceste deportări ale copiilor sunt confirmate, printre alte documente oficiale, într-o notă a SS Hauptsturmführer Danneker, din 21 iulie 1942. Această groaznică cruzime a biserici romane – și mai ales a șefilor săi – a inspirat, cu puțin timp în urmă, rândurile răzbunătoare ale periodicului mai sus menționat, "L'Arche": „De-a lungul a cinci ani nazismul fost autorul atrocităților, profanărilor, blasfemiei și crimei. De-a lungul a cinci ani a masacrat milioane de evrei – 6 milioane – dintre care 1.800.000 de copii.

Cine, da, cine spunea odată: lăsați copiii să vină la mine? Și pentru care motiv? „Lăsați copiii să vină la mine ca să-i pot măcelări?” Acel papă militant a fost urmat de unul diplomat.

Din Parisul ocupat, mergem la Roma, ocupată de asemenea de Germania după căderea Italiei. Iată mesajul adresat lui Ribbentrop, ministrul afacerilor externe al guvernului nazist german: „Ambasada Germaniei la Sfântul Scaun, Roma, la 28 octombrie, 1943. Chiar dacă a fost presat din toate părțile, papa nu și-a exprimat dezaprobarea față de deportarea evreilor din Roma. El se poate aștepta din partea dușmanilor noștri la reproșuri față de atitudinea sa, fapt ce va fi exploatat de protestanții din țările anglo-saxone în propaganda lor împotriva catolicismului; gândindu-ne la această delicată problemă, periclitarea relațiilor noastre cu guvernul german a fost factorul decisiv...” Semnat: Ernst von Weiszaeker („Arhivele secrete din Wilhelmstrasse”).

Referindu-se la cariera acestui baron von Weiszaeker – judecat ca și criminal de război „pentru că a pregătit listele de exterminare” – „Le Monde” scrie pe 27 iulie 1947: „Prevăzând înfrângerea Germaniei, el s-a numit pe el însuși ambasador la Vatican, profitând de această ocazie pentru a lucra mai îndeaproape cu Gestapo-ul”.

În sprijinul cititorilor noștri care nu s-au convins pe deplin, vom cita următorul document german care dezvăluie ordinele date de Vatican – și de iezuiți – împotriva evreilor, înainte de începerea războiului: „Studiind evoluția antisemitismului în Statele Unite, observăm cu interes că numărul ascultătorilor postului de radio condus de părintele iezuit Coughlin, bine-cunoscut pentru antisemitismul lui, depășește 20 de milioane” („Arhivele secrete din Wilhelmstrasse”, doc. 83-2619-I, Berlin).

Antisemitismul militant al iezuiților în Statele Unite, ca pretutindeni de altfel, nu ne miră la acești ultramontaniști, pentru că este în deplină concordanță cu „doctrina”. Să vedem ce are de spus în legătură cu acest subiect Daniel Rops de la Academia Franceză; acest autor specializat în literatură religioasă, a publicat numai sub auspiciile „Imprimatorului”. Citim într-una din cele mai cunoscute lucrări ale sale, „Isus și timpul Său”, publicată în 1944, în timpul ocupației germane: „Peste veacuri, oriunde a fost împrăștiată rasa evreiască, a curs sânge și întotdeauna chemarea la crimă rostită în sala de judecată a lui Pilat s-a înecat într-un strigăt de disperare repetat de mii de ori. Chipul unei națiuni evreiești persecutate umple istoria, dar nu poate umbri cealaltă față, mânjită cu sânge și scuipată, față de care mulțimea evreiască nu simte nici o milă. Fără îndoială, Israel nu a avut de ales și a trebuit să-L omoare pe Dumnezeuul său după ce l-a renegat, și, cum sângele cere în mod tainic sânge, mila creștină se poate să nu aibă nici ea de ales; cum să nu compenseze Cel Sfânt cumplita crimă (crucificarea) cu pogromuri cumplite?”

Bine zis! Sau spus mai pe șleau, dacă mii de evrei au trebuit să meargă în camerele de gazare de la Auschwitz, Dachau sau alte lagăre, atunci aceasta era ceea ce ei meritau. Această nenorocire venea prin „voінță divină” și „mila creștină” ar fi făcut o greșală dacă s-ar fi îndreptat spre ei.

Eminentul profesor Jules Isaac, președinte al organizației „Prietenia iudeo-creștină”, a exclamat atunci când s-a referit la acest pasaj: „Aceste

teribile și blasfemiatoare fraze provoacă o oroare insuportabilă”, afirmație și mai accentuată printr-o notă care spune: „Printre evreii de azi, unii încearcă să se scuture de această grea responsabilitate. Onorabile sentimente, desigur, dar nu putem contrazice evidențele istoriei. Teribila greutate (a morții lui Isus) pe care trebuie să o poarte Israelul nu depinde de oameni ca să fie respinsă” (Jules Isaac, "Isus și Israel").

Deci, de la afirmarea doctrinală a înaltelor principii papale, până la punerea lor în practică de către Himmler, „Loyola al nostru”, cercul se închide – și putem spune – antisemitismul furibund al Führer-ului și-a pierdut cea mai mare parte din mister. Dar, întorcându-ne la subiect – nu aruncă aceasta mai multă lumină asupra acelui personaj înșelător? Lucrurile imaginate înainte de război într-o încercare de a explica disproporția evidentă dintre om și rolul pe care l-a avut de jucat! Era un gol, un vid simțit de toți. Pentru a umple acest gol, au abundat legendele: au fost împrăștiate în străinătate povești, nu totdeauna fără scopul secret de a induce în eroare! Științe oculte, magicieni orientali, astrologi, au inspirat – se spunea – pe sihastrul somnambul de la Berchtesgaden. Și alegerea zvasticii ca insignă a partidului nazist, originară fiind din India, părea să susțină această idee.

Domnul Maxime Mourin respinge însă această afirmație: „Adolf Hitler fusese elev al școlii din Lambach și a cântat în corul de băieți al catedralei cu același nume. El a descoperit acolo zvastica, pentru că era semnul heraldic al preotului Hagen, administratorul abației” (Maxime Mourin, „Istoria marilor puteri”).

Inspirarea Führer-ului este, de asemenea, explicată cu ușurință, fără a fi nevoie să se recurgă la filozofii tainice sau exotice. Dacă este evident că acest „fiu al bisericii catolice”, cum l-a descris Franco, era supus unor impulsuri din partea unor conducători tainici, știm, de asemenea, că aceștia nu au nimic în comun cu magia orientală.

Iadul pământesc care a devorat 25 de milioane de victime poartă o altă pecete, ușor de recunoscut: cea a oamenilor care au fost nevoiți să treacă printr-o lungă și meticuloasă „instruire” prescrisă de „Exercițiile spirituale” (ale iezuiților).

Capitolul 7. Iezuiții și Collegium Russicum.

Printre nenumăratele cauze care au determinat Vaticanul să ho-tărăască începerea primului război mondial, prin îndemnarea lui Franz Iozef, împărat al Austriei, de a „pedepsi crunt pe sârbi”, una din cele mai importante a fost, după cum am văzut, dorința de a da o lovitură decisivă bisericii ortodoxe, această biserică rivală de secole.

În spatele micii națiuni sârbe Vaticanul vedea Rusia, tradiționalul protector al bisericii ortodoxe din Balcani și din Europa de Est; și lovind Serbia, ținea și Rusia. Iată ce scria Pierre Dominique: „Pentru Roma, această afacere a devenit de o importanță vitală: o victorie a monarhiei apostolice asupra țarismului putea fi considerată ca o victorie a Romei asupra bisericii schismatice din Est”.

Conducerea bisericii romane nu s-a îndoit nici o clipă că o asemenea victorie ar putea fi obținută fără un măcel gigantic. Riscul, sau mai bine zis

certitudinea acestuia, a fost acceptat, pentru că alianțele îl făceau inevitabil. Îndemnat de secretarul său de stat, Merry del Val, Pius X nu l-a ținut secret și însărcinatul cu afaceri al Bavariei scria guvernului său în ajunul conflictului: „El (papa) nu crede că armatele franceze și ruse ar reuși într-un război împotriva Germaniei” (Bayerische Dokumente zum Kriegsausbruch, III, pag. 206).

Aceste calcule josnice s-au dovedit a fi greșite. Primul război mondial, care a devastat nordul Franței și a lăsat în urma lui câteva milioane de morți, nu a împlinit dorințele Romei; în schimb a divizat Austro-Ungaria, lipsind Vaticanul de cea mai importantă fortăreață din Europa și i-a eliberat pe slavii care făceau parte din acea dublă monarhie a stăpânirii apostolice a Vienei.

În plus, revoluția rusă a eliberat de sub controlul Vaticanului pe acei romano-catolici – din care mare parte de origine poloneză – care trăiau în fostul imperiu țarist.

Înfrângerea a fost totală. Dar cu recunoscuta-i răbdare și migală, biserica romană era gata să reînceapă cu noi eforturi atacul asupra Estului, fapt care se combina atât de bine cu ambițiile pangermanismului.

De aici, așa cum am menționat mai devreme, ieșirea la suprafață a dictatorilor și cel de al doilea război mondial cu ororile sale; lichidarea (dezmembrarea) Poloniei și „catolicizarea forțată” a Croației erau numai două exemple atroce ale acestor orori.

Nu avea nici o importanță că 25 de milioane au murit în lagărele de concentrare, că alte 32 de milioane de soldați au murit pe câmpul de luptă și 29 de milioane au fost răniți și mutilați; acestea sunt statisticile oficiale ale ONU și arată mărimea aceluia măcel! De această dată, conducerea bisericii romane credea că scopurile sale fuseseră atinse; și se putea citi în ziarul „Basler Nachrichten” din Basel: „Acțiunea germană asupra Rusiei ridică problema evanghelizării acestei țări; Vaticanul este foarte interesat în aceasta” („Basler Nachrichten”, 27 martie 1942).

Și acest extras dintr-o carte menită să-l glorifice pe Pius XII: „Vaticanul și Berlinul au încheiat un pact care permitea misionarilor catolici de la *Collegium Russicum* să pătrundă în teritoriile ocupate și să plaseze teritoriile Baltice sub nunciatura Berlinului” („Mesaje din timpul războiului, adresate lumii”, de Pius XII).

„Catolicizarea” Rusiei era pe punctul de a începe sub protecția Wehrmacht-ului și SS-ului în același mod în care fusese făcută în Croația de către Pavelici și asociații lui, dar la o scară mult mai mare. Acesta era cu adevărat un triumf pentru Roma!

Ce dezamăgire apoi când atacul hitlerist s-a oprit în fața Moscovei și când von Paulus și armata sa au fost prinși la Stalingrad! Era în perioada Crăciunului din 1942 și se poate citi din nou mesajul – mai degrabă o vibrantă chemare la arme – adresat „națiunilor creștine” de către Sfântul Părinte: „Acesta nu este un timp pentru plângere, ci pentru acțiune. Fie ca entuziasmul pentru cruciadă să cuprindă creștinătatea și chemarea „Dumnezeu o vrea” să fie auzită; fie ca noi să fim gata să ne sacrificăm și să slujim ca cruciații din vechime... Noi vă rugăm și vă implorăm să luați asupra voastră gravitatea și grozăvia situației... Cât despre voluntarii care participă la această sfântă cruciadă a timpurilor moderne, ridicați sus

stindardul și declarați război întinericului acelei lumi care este despărțită de Dumnezeu”.

În această zi a nașterii lui Isus suntem departe de „pacea creștină”. Această cuvântare războinică nu era expresia acelei „stricte neutralități” cu care se auto-măgulea Vaticanul când era vorba de probleme internaționale. Acea cuvântare era cu atât mai nepotrivită cu cât Rusia era aliatul Angliei, Americii și Franței libere! Zâmbim când citim vehementele contestații ale apărătorilor lui Pius XII, care ne spun că războiul lui Hitler nu a fost o cruciadă, când acest cuvânt apare clar menționat în mesajul Sfântului părinte. „Voluntarii” pe care papa îi chema la arme, aceștia erau din Diviziile „Azul” și din cei recrutați de cardinalul Baudrillart la Paris. Acesta declarase pe 30 iulie 1941: „Războiul lui Hitler este un plan nobil de apărare a culturii europene”.

Notăm, totuși, că Vaticanul nu mai este interesat în apărarea acestei culturi, căci el tinde să revolte națiunile Africii împotriva Franței. Pius XII spunea: „Biserica catolică nu se identifică cu cultura Vestului” („Le Monde”, 13 aprilie 1956).

Înșelătoriile și contradicțiile grosolane sunt interminabile, mai ales din partea celor care-l acuză pe Satan a fi „tatăl tuturor minciunilor”!

Campania din Rusia a armatelor hitleriste, „acești nobili apărători ai culturii europene”, a fost susținută și a avut parte și de implicarea iezuiților care converteau oameni. Cineva ar fi mirat de ceea ce făcea Sfânta Tereza înainte de acest dezastru! Pius o numise (Pius XI) „sfânta care patrona nefericita Rusie” și Canonul Coube a reprezenta stând în picioare „zâmbind, dar tot atât de teribil ca o armată pregătită pentru lupta cu gigantul bolșevic”.

Își dăduse duhul sfânta din Lisieux – folosită pentru tot feluri de lucrări de către biserică – sub marea și gigantica sarcină dată acesteia de către Sfântul Părinte? Nu ar fi de mirare.

Dar, în locul micuței sfinte, exista încă Regina cerului care își asumase deja răspunderea în 1917 de a aduce înapoi în turma bisericii romane pe schismatica Rusie. Să citim ce scrie "La Croix" despre asta: „Le vom reaminti cititorilor noștri că însăși Fecioara din Fatima promisese convertirea rușilor, dacă toți creștinii ar fi executat cu sinceritate și bucurie toate legii evanghelice” ("La Croix", 11 iunie 1947).

Vrem să subliniem că, potrivit preoților iezuiți care sunt mari specialiști în lucruri miraculoase, Mijlocitoarea cerească recomanda, ca fiind foarte eficace, folosirea rozariului. Această făgăduință a Fecioarei a fost pecetluită de „un dans al soarelui”, o minune care s-a petrecut din nou în 1951, în grădinile Vaticanului, numai în folosul lui Pius XII.

Cu toate acestea, rușii au pătruns în Berlin, în ciuda cruciadei cerute de papă – și, până acum, conașionalii lui Hrușciov nu s-au arăta nerăbdători, din câte știu, să apară în haine de pocăință și cu lanțuri de gât la ușa catedralei Sfântul Petru.

Ce a mers greșit? Nu au făcut creștinii destule rugăciuni cu rozariul lor? Nu se împlinise numărul de „zeci” de rugăciuni cerut din cer? Am fi tentați să credem că aceasta ar fi cauza dacă, desigur, nu ar exista anumite detalii obscene în povestea legendară a Fatimei. Promisiunea convertirii Rusiei, dată vizionarei Lucia în 1917, a fost scoasă la lumină

abia în 1941, când a devenit călugăriță și a fost făcută publică în octombrie 1942 de cardinalul Schuster, un partizan aprins al Axei Roma-Berlin; a fost făcută publică la cererea, sau să zicem ordinul lui Pius XII, același Pius XII care trei luni mai târziu făcea sus menționata chemare la cruciadă.

Foarte „edificator”, desigur: unul din apologeții Fatimei admite că din această cauză, problema „și-a pierdut în mod evident ceva din valoarea profetică” (Michael Agnellet, „Miracolul de la Fatima”, pag.54). Acesta este ultimul lucru care s-ar putea spune despre ea! Un anumit canonic, mare specialist în problema "miracolelor portugheze", ne spune ca pe o confesiune: „Trebuie să mărturisesc că, în ceea ce mă privește, am adăugat cu mare repulsie la prima mea ediție textul făcut public de Eminența sa, Cardinalul Schuster” (Canon Barthas, „Fatima, miracolul sec. XX”). Înțelegem, desigur, bunele intenții ale canonului Barthas...

Deci, Sfânta Fecioară i-a spus păstoriței Lucia, în 1917: „Dacă cerințele mele vor fi luate în seamă, Rusia va fi convertită”, povățuind-o în același timp să țină secretul numai pentru ea. Atunci cum ar fi putut creștinii să afle cerințele și să le respecte? „Credibile quia ineptum”.

Se pare că, din 1917 până în 1942, "nenorocita Rusie" nu a avut nevoie de rugăciuni oferite în numele ei, dar ele au fost cerute de urgență numai după înfrângerea naziștilor la Moscova și atunci când von Paulus a fost prins la Stalingrad!

Singura concluzie pe care o permite această dezvăluire târzie este următoarea: supranaturalul este un lucru puternic, dar trebuie mănuit cu multă atenție.

După Montoire, generalul iezuit Halke von Ledochovschi vorbise deja cu trupa sa despre prima adunare generală a Companiei care ar urma să aibă loc la Roma după capitularea Angliei, adunare a cărei importanță și strălucire nu și-ar fi găsit egal în întreaga istorie a Companiei!

Dar Cerul a hotărât altfel, în ciuda Sfintei Tereza și a Doamnei de la Fatima. Marea Britanie și-a adunat toate puterile în fața inamicului, Statele Unite au intrat în război (chiar dacă părintele iezuit Coughlin s-a străduit tare mult să nu se întâmple aceasta), aliații au debarcat în Africa de Nord iar campania naziștilor în Rusia a fost un dezastru. Pentru Ledochovschi aceasta a însemnat prăbușirea marelui său vis. Exterminatorii din rândurile Wehrmacht-ului și SS-ului se retrăgeau împreună cu convertitorii iezuiți. Sănătatea generalului nu a rezistat acestui dezastru și acesta a murit.

Să vedem însă ce este acest "Russicum" pe care Pius XI și Ledochovschi l-au adăugat, în 1929, organizației și așa destul de bogate și variate a bisericii romane. „Odată cu Constituția apostolică "Quam Curam", Pius XI a creat acest seminar rusesc, în Roma, unde tineri apostoli de toate naționalitățile puteau primi pregătirea, "cu condiția ca ei să adopte, înainte de toate, ritualul religios slav-bizantin, și apoi mințile lor erau prelucrate în așa fel încât să se dedice în întregime îndatoririi de a aduce Rusia înapoi la turma lui Hristos” ("Noua casă" Viitorul catolic – 7 decembrie 1958).

Acesta era scopul colegiului pontifical rus, numit "Collegium Russicum", al Colegiului pontifical Oriental și al Colegiului Roman – toate

aceste trei centre fiind administrate de Compania lui Isus. La Colegiul Roman – din Piața del Gesu, 45 – găsim pe ucenicii iezuiți, și printre aceștia pe unii care poartă numele de "Russipets", căci ei sînt destinați să meargă în Rusia. Credincioșii ortodocși ar trebui să fie foarte atenți, căci foarte mulți campioni valoroși sînt hotărâți să-i sfărâme. Trebuie să menționăm, totuși, că mai sus numitul „Noua casă”, afirmă: „Toți acești preoți sînt desigur destinați să plece în Rusia. Dar acest proiect nu se poate realiza în momentul de față”.

Potrivit acestei publicații speciale, presa sovietică numea pe acești apostoli, „parașutiștii Vaticanului”. Și, din mărturia unui om bine informat asupra subiectului, am ajuns la concluzia că această denumire li se potrivește foarte bine. Persoana în cauză nu este altul decât iezuitul Alighiero Tondi, profesor la Universitatea pontificală gregoriană, care a respins exercițiile spirituale ale lui Ignațiu de Loyola, nu fără vâlvă, și a demisionat din Companie.

Putem citi următoarele, între alte declarații, într-un interviu acordat de acesta unui ziar italian: „Activitatea din *Collegium Russicum* și din alte organizații legate de acesta este foarte variată. De exemplu, împreună cu fasciștii italieni și cu ceea ce a mai rămas din nazismul german, iezuiții organizează și coordonează numeroase grupe anti rusești, grupe aflate sub ordinele autorității ecleziastice. Scopul cel mai înalt este de a fi gata pentru răsturnarea guvernului din Est. Finanțarea este făcută de organizațiile ecleziastice conducătoare. Aceasta este activitatea la care recurg capii clerului. Tot aceștia ar putea repede să-și dezbrace sutanele atunci când sînt acuzați că se amestecă în politică, îndemnând episcopii și preoții din Est să conspire împotriva guvernelor lor.

Când am discutat cu iezuitul Andrei Urusov, am spus că era condamnat să afirme în "Osservatore Romano", vocea oficială a Vaticanului, și în alte publicații ecleziastice, că spionii demascați sunt „martiri ai credinței”, Urusov a izbucnit în răs.

„Ce ai scrie, părinte?” m-a întrebat. „I-ai numi spioni, sau mai rău? Astăzi politica Vaticanului are nevoie de martiri. Dar, pentru moment, sunt greu de găsit acești martiri. Așa că îi fabricăm”.

„Dar acesta este un joc necinstit!” El și-a scuturat capul cu ironie.

„Ești inocent, părinte. Datorită muncii tale, ar trebui să știi mai bine decât oricine că șefii bisericii au fost întotdeauna inspirați de aceleași reguli”.

„Și cu Isus Hristos, cum rămâne?” am întrebat. El a răs.

„Nu ar trebui să ne gândim la Isus Hristos”, a spus el. „Dacă ne-am gândi la El, am sfârși pe cruce. Iar azi a venit timpul să-i punem pe alții pe cruce și nu să ne punem pe noi înșine acolo” (Interviu apărut în "Il Paese", pe 2 octombrie 1954.

Prin urmare, așa cum bine a spus iezuitul Urusov, politica Vaticanului are nevoie de martiri, voluntari sau nu. El „a creat” milioane în timpul celor două războaie mondiale.

Capitolul 8. Papa Ioan XXIII ridică masca.

Dintre toate închipuirile în general acceptate în lume, spiritul de pace și armonie atribuit Sfântului Scaun este probabil cel mai dificil de dezrădăcinat, căci acest spirit pare a fi moștenit în natura autorității apostolice...

În ciuda lecției istoriei – nu pe deplin cunoscută sau prea repede uitată – cel care se numește pe sine "VICARIUS FILII DEI" (Locțiitorul Fiului lui Dumnezeu) trebuie în mod necesar să întruchipeze – în ochii multora – idealul dragostei și fraternității pe care ni-l arată Evanghelia. Nu este logic să fie așa, întrucât și sentimentele o cer?

În realitate, evenimentele ne fac să ne dăm seama că această presupunere favorabilă trebuie combătută cu putere, și credem că acest lucru a fost demonstrat în mod suficient. Dar biserica este foarte prudentă – așa cum ni se amintește adesea – și întotdeauna acțiunile ei reale sunt înconjurată în mod indispensabil de precauțiuni care înșeală aparențele. „Un renume bun face mai mult decât o pungă plină cu aur”, spune un proverb. Dar este și mai bine să le ai pe amândouă. Vaticanul – care este extrem de bogat – se ghidează după acest principiu. Pofta lui de dominare politică are întotdeauna pretexte „spirituale și umanitare”, acest așa-zis "centru al creștinătății" fiind ridicat în slăvi datorită pungii pline cu aur (sau cu ajutorul ei) și astfel "bunul renume" asigură curgerea continuă a aurului în punga despre care am vorbit.

Vaticanul nu se abate de la această linie de conduită, și când poziția pe care o ia în probleme internaționale este clar arătată prin atitudinea celor din ierarhia lui, legenda despre absoluta lui imparțialitate de-abia mai este ținută în viață prin acele scrisori enciclice solemne și prin alte documente pontificale. Era hitleristă a demonstrat și multiplicat aceste exemple. Dar ar putea oare să fie altfel când o putere autoritară vrea să fie în același timp transcendentă (spirituală) și universală (pământească)?

Momente când această mască a părut că se ridică au fost foarte puține. Pentru ca lumea să fie martoră unui asemenea spectacol, era necesar un moment neprevăzut, o întâmplare neașteptată care, în ochii Sfântului Scaun, să periclitizeze interesele sale vitale. Numai atunci ar pune deoparte toate ambiguitățile și își pune tot creditul pe care-l are la dispoziția unei anumite partide.

Aceasta s-a întâmplat la Roma, pe 7 ianuarie 1960, cu ocazia conferinței "la vârf", care aducea împreună pe conducătorii din Est și din Vest într-o încercare de stabilire a condițiilor unei adevărate coexistențe pașnice între apărătorii celor două ideologii. Desigur, poziția Vaticanului înaintea unui astfel de proiect nu ne lasă nici un dubiu. În Statele Unite, cardinalul Spellman a demonstrat-o cu prisosință prin îndemnul adresat catolicilor de a-și exprima ostilitatea față de Hrușciov, atunci când acesta a fost oaspetele președintelui american. De partea lui, dar fără a o exprima în mod clar, papa Ioan XXIII a arătat puțin entuziasm față de destindere în mesajul "creștin". "Speranța", pe care mesajul o exprimă, de a vedea restabilită pacea în lume, dorință care ar fi trebuit să fie un imperativ într-un astfel de document, este foarte fragilă în comparație cu nenumăratele apeluri către conducătorii vestici de a fi prudenți. Dar, până la acea dată, Vaticanul își arătase doar fața cea bună.

Ce s-a întâmplat atunci în mai puțin de două săptămâni? Cumva vreo altă „speranță” – poate de a vedea pe cea dintâi dând greș – s-a dovedit zadarnică? Poate decizia președintelui Republicii Italia, Gronchi, de a merge la Moscova a făcut să dea pe afară paharul amărăciunii romane?

Orice ar fi fost, furtuna a izbucnit brusc pe 7 ianuarie 1960 și tunetele eclesiastice au început să bubuie (cu o furie fără precedent) asupra conducătorilor statelor „creștine”, vinovați de a vrea să pună capăt războiului rece. Pe 8 ianuarie, „Le Monde” scria următoarele: „În ziua în care președintele Republicii Italia se pregătea să meargă într-o vizită oficială la Moscova, cardinalul Ottaviani, succesorul cardinalului Pizzardo ca secretar al Sfântului Scaun sau șef al tribunalului suprem al bisericii, a ținut o cuvântare uimitoare în biserica Santa Maria Maggiore. Niciodată vreun conducător al bisericii, cu un post atât de important la Vatican, nu a atacat autoritățile sovietice cu atâta furie sau să mustre cu atâta asprime puterile Occidentale de a fi tratat cu ele”.

„Le Monde” a publicat largi extrase din acest discurs violent care justifică pe deplin calificativul de „uimitor”.

„Timpurile lui Tamerlanes sau întors”, afirma Ottaviani, iar conducătorii Rusiei sînt descriși ca „noii antihriști” care „condamnă la deportare, închisoare, masacrează și nu lasă în urmă decât pustiu”. Oratorul este șocat că nimeni nu este „speriat când dă mâna cu ei” și că „din contră, se întrec în a schimba zâmbete amabile cu ei”. Apoi el amintește ascultătorilor săi că Pius XII s-a retras la Castel Gandolfo atunci când Hitler a venit la Roma – uitând, totuși, să adauge că același pontif a încheiat cu numitul Hitler un Concordat foarte avantajos pentru biserică.

Călătoriile spațiale nu au fost nici ele cruțate în această denunțare violentă: „omul cel nou... crede că poate viola Cerurile prin acte de bravură în spațiu și astfel să demonstreze încă odată că Dumnezeu nu există”.

„Politicienii și oamenii de stat din Occident care”, după spusele cardinalului, „s-au prostiț de frică”, erau puși pe jăratic, la fel și „creștinii” care „nu reacționau în nici un fel”...

În final, concluzia virulentă și semnificativă: „Putem fi noi mulțumiți cu orice fel de destindere căci, în primul rând, nu poate fi nici un fel de liniște în omenire până când nu se respectă dreptul la libertatea conștiinței și credinței și astfel fața lui Hristos este încă o dată scuipată, încoronată cu spini și lovită? Putem noi oare întinde mâna acelora care fac astfel de lucruri?”

Aceste adresări dramatice nu ne pot face să uităm că Vaticanul cu greu poate vorbi despre „respectul conștiinței”, căci l-a nesocotit fără rușine în țările în care avea supremația, cum a fost Spania lui Franco, unde protestanții au fost crunt persecutați. De fapt, este foarte imprudent – în special din partea Secretariatului Sfântului Scaun – să ceară altora să aibă „un elementar respect” față de ceea ce biserica romană nu avea deloc.

Scrisoarea enciclică „Quanta cura” și „Syllabus” sunt foarte explicite. „Anatema asupra celor ce spun: fiecare om este liber să îmbrățișeze sau să practice religia pe care o consideră a fi corectă” (Syllabus).

„Este o nebunie să gândești că libertatea de conștiință și religioasă sunt simple drepturi ale fiecărui om” (Enciclica "Quanta cura"). Judecând după modul în care-i tratează pe eretici, nu este de mirare că Vaticanul condamnă în mod sistematic toate încercările de a se cădea la învoială între țările „creștine” și cele care erau numite în mod oficial „ateiste”. „Nu există pace pentru cei răi”.

Și părintele iezuit Cavelli, ca mulți alții înaintea lui, declară că această intransigență este „legea cea mai imperativă” a bisericii romane.

Ca un corespondent al acestei explozii de furie din partea cardinalului, vom cita un alt articol care a apărut în același număr al ziarului "Le Monde" din 9 ianuarie 1960: „Umanitatea se apropie de situația în care distrugerea reciprocă devine posibilă. În lumea de azi nu există un alt eveniment care să poată fi comparat cu acesta... De aceea, noi trebuie să luptăm fără încetare în vederea realizării unei păci juste”. Astfel a vorbit președintele Eisenhower ieri, marți, înaintea Congresului Statelor Unite, în același timp când la Roma, cardinalul Ottaviani condamnă coexistența ca fiind părtășie cu crima lui Cain.

Contrastul dintre cele două moduri de gândire nu poate fi mai izbitor: cel uman și cel teocratic, la fel și primejdia de moarte ce plutește deasupra lumii datorită acelui nucleu de fanatici orbi – am numit astfel Vaticanul.

"Sfântul" lor egoism este deasupra unei asemenea împrejurări și nu ține cont de urgența și necesitatea unui acord internațional, cu scopul evitării unei exterminări totale care amenință lumea.

Secretariatul Sfântului Scaun – tribunalul suprem, al cărui trecut este bine cunoscut – nu ține cont de aceste aspecte minore. Participă rușii la liturghie? Acesta este lucrul important și dacă președintele Eisenhower nu-l înțelege, aceasta este din cauză că „s-a prostit de frică”, pentru a folosi termenii vajnicului predicator.

Frenezia delirantă a cuvântării cardinalului Ottaviani ne face să zâmbim și în același timp ne șochează. Și mulți se gândesc că acest instigator cu greu ar putea convinge pe „creștini” că bomba atomică trebuie acceptată cu recunoștință. Dar noi trebuie să fim atenți! În spatele acestui purtător de cuvânt al Sfântului Scaun stă întreaga organizație pontificală – și în special această armată secretă a iezuiților, formată nu din simpli soldați. Toți membrii acestei faimoase Companii lucrează pe coridoarele puterii și acțiunile lor, fără a face mare zărvă, pot fi foarte eficiente, asta însemnând că pot face mult rău.

S-a răspândit zvonul că atacul brutal al cardinalului Ottaviani nu reflectă cu exactitate concepția Sfântului Scaun, ci numai pe cea a grupării așa-numite "integriste". Presa catolică din Franța a încercat să atenueze efectele acestui discurs violent – și "La Croix", în special, a prezentat doar scurte extrase din el, omițând partea violentă. Oportunism inteligent, desigur, dar aceasta nu a putut înșela pe nimeni. Este pur și simplu imposibil ca o astfel de critică ascutită, de o importanță politică deosebită și care a fost expusă de la amvonul bisericii Santa Maria Maggiore de către secretarul Sfântului Scaun, să se fi făcut fără aprobarea șefului conclavului, a însuși suveranului pontif.

Și, după câte știm, el nu l-a renegat niciodată pe elocventul său subordonat. Papa Ioan XXIII nu putea arunca el însuși o astfel de bombă – ci făcând pe unul din cei mai marcanți demnitari ai conducerii biserici să-i ia locul, el a vrut să arate în mod evident acordul său tacit.

Mai mult, printr-o stranie coincidență, o explozie de mai mici dimensiuni a avut loc în același timp sub forma unui articol în "Osservatore Romano" (ziarul Vaticanului – n.t.) care condamna din nou socialismul, chiar și pe cel ne-marxist, ca fiind opus adevărului creștin. Totuși, cei care "practicau" această greșeală politică nu erau excomunicați precum comuniștii. Ei încă aveau speranța de a scăpa de iad – dar rămânea amenințarea purgatoriului.

Prin opoziția vehementă la orice încercare de a aduce împreună Estul și Vestul, aștepta Vaticanul unele rezultate pozitive? Spera într-adevăr să-i sperie pe șefii de state care urmăreau o politică de pace? Sau era cel puțin speranța de a provoca o mișcare printre credincioși, contrară „destinderii”?

Pe cât de irațională poate părea o astfel de speranță, pe atât de posibil este că ea a cuprins aceste minți clericale. Viziunile lor ciudate sunt cu necesitate legate de producerea unor astfel de iluzii. Și mai mult, acești prezicători nu puteau da uitării o anumită iluzie pe care au folosit-o îndelung pentru a-i înșela pe cei ce se încredeau în ei și pe care se părea că o împărtășesc. Ne referim la „convertirea Rusiei”, anunțată de Sfânta Fecioară în persoană la Fatima în 1917 păstoritei Lucia, care apoi a îmbrăcat haina monahală și a mărturisit mult mai târziu (în 1941) despre ea.

Această poveste cu cocoșul roșu ne face să zâmbim, dar rămâne faptul că Vaticanul – sub pontificatul lui Pius XII – a propagat-o în toată lumea prin predici, declarații solemne, discursuri, un torent de cărți și pamflete și prin peregrinările statuii prin tot continentul, a acestei noi și foarte politice "Notre Dame" căreia, se zice, și animalele veneau să i se închine. Această propagandă zgomotoasă avea scopuri precise, așa cum se amintește în afirmațiile clare din "La Croix" din 1 noiembrie 1952: „Fatima a ajuns o răspântie. Soarta națiunilor poate fi decisă mai bine acolo decât în jurul mesei tratativelor”.

Susținătorii ei nu se mai pot ascunde în ambiguități. Alternativa este foarte clară: „Destindere sau război rece”. Vaticanul a ales războiul și nu ascunde acest lucru.

Alegerea nu ar trebui să surprindă pe nimeni. Dacă experiențele trecute, chiar și cele mai recente, au fost o lecție pentru noi și dacă aceasta surprinde pe cineva, noi credem că aceasta se întâmplă datorită declarației neceremonioase sau a lipsei de camuflaj.

Începem să înțelegem această violență când ne dăm seama de importanța mizei pentru suveranul pontif. Am judeca greșit Vaticanul crezând că a renunțat la o speranță tot atât de veche ca însăși schisma: aceea de a aduce pe credincioșii ortodocși înapoi sub ascultare de Roma, printr-o victorie militară. Ridicarea lui Hitler a avut acest scop, dar nici înfrângerea cruciadei lui nu a deschis ochii conducerii bisericii romane asupra nebuniei unor astfel de ambiții.

Mai era o dorință arzătoare: de a elibera în Polonia, Cehoslovacia și Ungaria, această „biserică tăcută”, care a devenit așa datorită schimbării neașteptate a evenimentelor – pentru Sfântul Scaun – cruciadei naziste. „Cine vrea prea mult, pierde totul”, spune un proverb care nu i-a inspirat niciodată pe fanatici.

Pentru a-și relua asaltul asupra Estului și a-și recâștiga vechile fortărețe, Vaticanul se sprijină încă pe Germania, campionul ei european care este în mare nevoie de o nouă vigoare și putere. În fruntea RFG – partea vestică a marelui Reich – Vaticanul a plasat un om de încredere, cancelarul Conrad Adenauer, șambelanul secret al papei și politica pe care a dus-o timp de 15 ani a purtat cu claritate amprenta Sfântului Scaun. Arătând la început o mare precauție și un liberalism oportunista, omul care a rămas în amintirea concetățenilor săi ca „Vulpoiul bătrân”, a lucrat la reînarmarea țării sale. Desigur, reînarmarea "morală" a populației și a tineretului german în special, era un imperativ de prim rang.

De aceea, posturile din ministere și administrație ale Germaniei de Vest au fost deținute de indivizi cu trecut hitlerist notoriu – lista este foarte mare – Și conducători ai industriei ca von Krupp și Flick, care nu demult fuseseră condamnați ca și criminali de război, direcționau din nou lucrarea gigantică ce le fusese încredințată. Ca întotdeauna, scopul scuza mijloacele.

Legătura dintre Adenauer și Roma poate fi văzută și din vizita pe care Adenauer a făcut-o la Vatican cu câteva zile înainte de discursul incendiar al cardinalului Ottaviani. Coincidență? Presa a fost unanimă în a sublinia atmosfera de simpatie și prietenie din timpul audienței la papa Ioan XXIII. Am putea aminti aici și lunga întrevvedere dintre Adenauer și cardinalul Tardini, secretarul de stat al Vaticanului.

Spectaculosul amestec al Sfântului Scaun în politica internațională prin glasul cardinalului Ottaviani a șocat chiar și pe catolicii care erau obișnuiți cu acest tip de afaceri politice ale Vaticanului. Dar perpetuarea războiului rece era vitală pentru puterea politică și financiară a Vaticanului, încât acesta nu a ezitat să repete astfel de fapte, chiar dacă prima de acest fel a fost primită destul de rău.

Vizita lui Hrușciov în Franța din martie 1960 a fost un alt exemplu. Viceprimarul din Dijon i s-a interzis de către episcopul de Burgundi să-l întâmpine pe Hrușciov, locul acestuia fiind ținut de un funcționar. Pe bună dreptate se întreba "Le Monde" în 30 martie: „Cine are autoritate asupra primăriei din Dijon: episcopul sau prefectul? Și deasupra acestor reprezentanți ai puterii centrale, papa sau guvernul francez?” Răspunsul este, desigur, mai întâi teocrația.

După vizita lui Hrușciov și demonstrațiile ostile organizate de cardinalii Spellman și Cushing, opinia publică a început să-și pună întrebarea asupra realei independențe pe care o poate avea un președinte față de Sfântul Scaun. Mulți se tem, în acest caz, că afacerile externe vor fi înclinate în favoarea intereselor bisericii romane, în prejudiciul intereselor naționale ale Statelor Unite.

Rezistența față de destinderea Est-Vest a fost organizată în mod fățiș după „bomba” aruncată de cardinalul Ottaviani. Vaticanul, recurgând la arme spirituale, a făcut tot posibilul pentru a ține națiunile și națiile într-

un antagonism ireconciliabil, recurgând întotdeauna la vechiul principiu: „Dezbină și stăpânește”. Trebuie să ne așteptăm să-i vedem pe fiii lui Loyola – cei care fac politica Vaticanului – opunând dorinței de pace și securitate a națiunilor, întregul lor arsenal de înșelătorii. Este un război fără milă, un război sfânt, aprins de discursul nebunesc al cardinalului Ottaviani. Și Compania lui Isus îl va urmări cu încăpățânarea unei insecte – „spre o și mai mare slavă a papei” – fără nici o teamă față de catastrofa care ar putea rezulta. Mai degrabă să piară lumea, decât supremația suveranului pontif!

CONCLUZIE

Evoluții actuale și perspectiva biblică a bisericii romane².

Împărăția Romană mondială este de nedespărțit de biserica romană. În zilele lui Constantin ea a început cu biserica imperială, apoi a devenit biserică națională și pe urmă biserică de stat. Desfășurarea religioasă s-a încheiat cu cea statală și din instituția religioasă s-a format o structură statală, și anume "statul bisericesc" care a existat peste veacuri. Nici o altă biserică, de la „biserica din Răsărit” și până la biserica anglicană mondială, nu are, în calitate de instituție religioasă, caracter de stat. Biserica romană este în mod oficial un stat independent în cadrul altui stat, aceasta este puterea politică cea mai importantă pe pământ; Vaticanul întreține relații diplomatice cu peste 100 de țări, aceasta însemnând schimb de ambasadori cărora Sfântul Scaun le-a dat denumirea de „nunțiu”. De ce nu are astfel de relații diplomatice și o altă biserică recunoscută? De ce numai biserica Romei? Pentru că aceasta este o formație politico-statală care, în sens spiritual, are menirea să răspundă de toți cei care aparțin tuturor statelor.

La vizitele papale totul decurge ca la vizitele unui șef de stat suprem, unde acesta trebuie să fie primit cu toate onorurile. Când Hristos a vorbit despre Împărăția lui Dumnezeu, s-a referit El oare la „biserica romană” pe care papii au ridicat-o în fața lumii? Poate această putere mondială politică, economică și religioasă să fie Biserica lui Hristos? A fost aceasta voia lui Dumnezeu? Aceasta a fost intenția lui Isus Hristos când a înfăptuit răscumpărarea pe Golgota?

Conform celor văzute de proorocul Daniel în vedenii, aflăm că până la sfârșitul acestei civilizații sunt prevăzute patru împărății mondiale. Ultima este Împărăția Romană mondială (Daniel cap.2-7). Evoluția acestor împărății mondiale este dovedită de istorie: împărăția babiloniană a durat din 606-538 î.Hr., împărăția mezilor și perșilor din 538-330 î.Hr; urmat apoi împărăția greacă, sub Alexandru cel Mare, care a durat din 330-301 î.Hr. Începând cu 301 î.Hr., Împărăția Romană mondială – care va dura până la sfârșitul direct al acestei epoci – a preluat dominația. Aceste patru împărății au fost simbolizate în Daniel 7 prin patru animale. În proorocia biblică un animal simbolizează întotdeauna o putere, o împărăție sau un domnitor care și-a exercitat puterea (Daniel 7:17-23).

² Fragmente din lucrarea dr. Ewald Frank, „Creștinismul tradițional”, Krefeld 2002.

Totul a început cu renumitul bărbat Nebucadnețar care, influențat de fanatici și de dorința lui de mărire, a poruncit dintr-o dată ca oricine se îndreaptă spre un alt Dumnezeu decât dumnezeii recunoscuți în împărăția sa, să fie dați morții. Cine nu a auzit despre cei trei bărbați care au fost aruncați în cuptorul de foc, numai pentru că au chemat Numele adevăratului Dumnezeu, căruia îi slujeau? Aceeași acuzație a fost adusă și împotriva proorocului Daniel, iar pe baza acuzațiilor el a fost aruncat înaintea leilor. Dar dintr-o dată a apărut, ca din senin, pe perete, textul scris „*Mene, mene, techel upfarsin*”, prin care domnitorul a fost înștiințat că împărăția lui este cântărită și zilele lui sunt numărate. Tot așa se va întâmpla la sfârșitul acestei generații.

În ultimii două mii de ani Roma și-a exercitat puterea prin toate metodele posibile. Mai întâi în chip politico-păgân, apoi în chip politico-păgâno-"creștin". Fie de către împărați, fie mai târziu, de către papi, întotdeauna s-a urmărit extinderea, întărirea și restabilirea granițelor acestei împărății. Aceasta se realizează cu toate mijloacele posibile. Toate celelalte împărății, până la Imperiul britanic, s-au destrămat. și au trebuit să se încadreze în dezvoltarea generală. Și împărăția sovietică a căzut, iar blocul răsăritean este reorganizat pentru ca această unică "împărăție mondială" să ia ființă. Această desfășurare este socotită de către biserică o biruință contra comunismului, așa cum s-a proclamat la Sinodul European de la Roma, în noiembrie-decembrie 1991. Decăderea bruscă a comunismului înseamnă progresul catolicismului mondial.

În această Împărăție Romană mondială s-a proclamat, începând cu sec. IV d.Hr. ("Edictul de la Tesalonic", 28 feb. 380) crezul trinitar romano-catolic ca singurul crez valabil. Împărații, papii, regenții și toți cei care aveau influență s-au simțit datori să sprijine acest țel cu toată puterea. Cei care s-au adresat singurului Dumnezeu adevărat, cum, spre exemplu, au fost iudeii și credincioșii de alte convingeri, au fost prigoniți fără scrupule. Scopul a scuzat întotdeauna mijloacele. Au existat cruciade și multe așa-zise „războaie sfinte și drepte”, pentru că biserica "sfântă și dreaptă" stătea în spate.

Astăzi nu există nici o posibilitate de a se prezenta ceea ce s-a comis cu adevărat. Cel ce privește picturile care redau uneltele de tortură folosite de Inchiziția „sfântă”, i se face rău. Intoleranța față de credincioșii de altă credință și fanatismul religios orb, care au produs atâta ură, au depășit orice măsură. Cercetătorii au încercat cu multă reținere să aducă lumină în această perioadă întunecată. Nu se poate spune îndeajuns de răspicat că toate aceste atrocități săvârșite au fost justificate pe baza poziției nebiblice, conform căreia în această Împărăție Romană trebuie să fie valabilă o singură credință, și anume aceea care este reprezentată prin biserica romană.

Papii și împărații și-au împărțit mereu puterea. Astăzi am numi acesta „joint-venture” sau „power sharing”. Ei au domnit parțial în împărăția lor cu o brutalitate de nedescris. Această așa-zisă „Împărăție Romană sfântă” nu este de fapt sfântă, aceasta nu este Împărăția lui Dumnezeu. Împărăția aceasta, prin denumirea ei, este prezentată, intenționat sau din neștiință, în mod fals. Nici un apostol sau vreun bărbat chemat de Dumnezeu nu s-au amestecat vreodată în politică, nici nu au

deținut puterea lumească. Adevărații slujitori ai lui Dumnezeu au vestit în toate timpurile Împărăția lui Dumnezeu și au lăsat politica pe seama politicianilor. Împărăția Romană mondială, compusă din puterea politică, economică și religioasă, se ridică din nou acum înaintea noastră și se extinde. O Europă unită a fost visul dintotdeauna al papilor, dar în profeția din timpul sfârșitului ea joacă cel mai mare rol.

Indiferent de forma de guvernare din diferitele țări care au făcut parte din această Împărăție Romană sau care fac parte acum, formele de stat și de guvernare au venit și au trecut, dar "biserica imperială" a supraviețuit și a rămas de fier. Pentru a se impune opiniei mondiale, Vaticanul va atrage și va cuprinde toate celelalte religii instaurându-și dominația ocrotitoare. Astăzi nu se mai aruncă blesteme și nici nu mai este excomunicat careva, astăzi tuturor li se întind brațele. Papa primește în audiență, în aceeași săptămână, un politician din Israel și pe șeful Organizației pentru Eliberarea Palestinei; la el vin responsabili politici și religioși din toate țările, indiferent de aspectul ideologic sau politic. Toți și-au dat seama că fără o vizită făcută papei nu-și găsesc respectul nici măcar în propria lor țară. În mod sigur, președintele american George Bush a ascultat de consilierii săi când a vizitat Europa în mai 1989, făcându-i mai întâi, din politete, o vizită papei. Mihail Gorbaciov, ca mulți alții, a procedat la fel. Și unirea Germaniei a fost hotărâtă acolo pe plan politic. După începutul unirii, în noiembrie 1989, cancelarul Helmut Kohl i-a mulțumit papei în mod oficial, din Berlin, pentru ajutorul lui puternic. Astfel se face politica mondială (Apocalipsa 17:2-18).

Conform profeției biblice, după toate războaiele care au avut loc, va fi proclamată o pace aparentă; dușmanii istorici vor deveni prieteni ca să se împlinească ce este scris: „*Când vor zice: 'Pace și liniște'*” - 1 Tesaloniceni 5:3). Toată Europa este cuprinsă de o schimbare. În Est și în Vest oamenii intervin pentru pace, ei demonstrează cu lozincile „Din săbii să facem pluguri” sau „Pace fără arme”. În ultimul timp s-au realizat progrese mari la tratativele de pace. Această pace politică nu va fi declarată de nici un politician, ci de Antihristul, care va domni atunci și care se va prezenta ca inițiator și ca mediator... Dar pacea adevărată și durabilă va fi adusă de Hristos, adevăratul DOMN al păcii.

Dar apologeții creștini vorbesc despre un „Superman” din timpul sfârșitului și îl caută în iudaism sau în islam, aceasta arătând doar necunoștința lor. Acest om nu va fi nici ateu, nici iudeu, nici musulman, nici budist, nici hindus. Este vorba despre un om încununat, care se consideră domnitor peste toată lumea. Același om care se prezintă mai întâi iubitor, dar în ceasul X va intra Satana în el, ca în Iuda, și-l va stăpâni; atunci măsura păcatului și a nelegiuirii se va umple.

Împlinirea profeției biblice nu este valabilă pentru China sau SUA, ci pentru Europa Unită. Preotul Markmann scrie despre aceasta: „După ultimul război, Vaticanul s-a luptat consecvent pentru o Europă nouă și unită. Papa Paul VI a subliniat în mod deosebit gândul unirii Europei. Deja predecesorii săi, Pius XII și Ioan XXIII s-au declarat pentru crearea unei Uniunii Europene cu caracter supra-național. Paul VI sublinia că numai credința catolică este cea care a „realizat” Europa unită; aceasta ar putea contribui într-o măsură incomparabilă să însuflească vitalitate spirituală acelei

culturi comune fundamentale ce ar urma să dea viață unei Europe unite, din punct de vedere social și politic. Necesitatea unirii Europei va deveni din zi în zi mai stringentă, a declarat el în 1963” (O. Markmann, „Endzeit, Entrückung, Antichrist”, pag.70).

Vaticanul a fost puterea inițiatore în elaborarea tratatelor romane. Deja în anul 1970 s-au deschis relațiile diplomatice cu comisia Pieței Comune din Bruxelles. Se va ajunge la o Europă unită. Mihail Gorbaciov, un om respectat în toată lumea, a subliniat, încă o dată, noțiunea „construirea Casei Europene”, așa cum a fost elaborată ea în tratatele romane în 1957. Politicieni renumiți și clerici au preluat deja aceste cuvinte, introducându-le în vocabularul lor. Toate vocile autoritare se exprimă cu hotărâre, în ultimul timp, pentru unitatea întregii Europe.

„Papa face apel pentru o „Europă fără granițe”. Papa a chemat la construirea unei „Europe fără granițe” care să nu-și tăgăduiască rădăcinile creștine. Acest „Proiect al unei Europe fără granițe” îl încredințează mamei lui Dumnezeu, Maria, a spus el luni, în fața a cca. 6.000 de oameni la Covadonga, în Asturia, ultima stație a călătoriei sale de trei zile în Spania” (Ziarul „Frankfurter Allgemeine”, 22.08.1989).

Din nou papa este acela căruia i-a venit ideea potrivită de a face un pod de legătură peste prăpastia dintre Est și Vest. Citatul următor prezintă o relație mai clară despre această problemă: „Interesul puternic al papei pentru o Europă unită pe bază religioasă-catolică se materializează și în proclamarea de sfinți protectori (patroni) ai Europei. Deja papa Paul VI îl proclamase pe „Benedict din Norcia” drept patron al Europei. Acum, papa Ioan Paul II a declarat, în cadrul bisericii catolice mondiale, încă doi sfinți protectori, anume pe frații sfinți Chiril și Metodiu, care au lucrat în sec. IX ca apostoli și învățător ai slavilor; acum ei au fost declarați ca sfinți protectori ai Europei

„Ioan Paul II vrea să evidențieze, prin sărbătorirea sfinților Chiril și Metodiu și prin proclamarea lor drept patroni ai Europei, contribuția acestora la formarea Europei. Pe de altă parte, el vrea să sublinieze faptul că profilul spiritual și cultural al Europei nu s-a format doar prin civilizația romano-latină și pe baza tradiției spiritual occidentale, ci și prin cultura greacă clasică și prin tradiția bizantino-slavonă”.

Președintele conferinței episcopale germane, cardinalul Josef Höffner, a declarat la Köln, în acest context, că efectul acestora, ca „apostoli ai slavilor”, poate fi comparat cu ceea ce a făcut sfântul Benedict pentru Europa de Vest și Europa Centrală. Toți acești trei sfinți ar fi deci „constructorii spirituali ai Europei, și anume ai întregii Europe”.

Decizia papei ar fi o solicitare către toți ca „toată Europa să fie încredințată mijlocirii celor trei sfinți chiar și în cadrul pașilor hotărâtori întreprinși deja pe drumul deplinei unități dintre biserica catolică și cea ortodoxă...” (O. Markmann, ibid., pag.72-73).

Vaticanul, prin organizațiile lui, joacă cel mai important rol în unirea Europei pe plan politic și religios. Fără el nu poate fi gândită profeția pentru timpul sfârșitului. Strategia lui s-a schimbat total după cel de al doilea război mondial; acum este fără violență, dar scopul a rămas același. Al doilea război mondial a fost, după unii cunoscători ai fenomenului, o încercare de a crea prin forță militară, o Europă catolică.

Ceea ce nu s-a reușit cu puterea războiului, va deveni realitate în scurt timp pe cale diplomatică, în timp ce milioane de oameni, emigranți, prizonieri de război aflați în lagărele de lucru trebuiau să suporte consecințele războiului, clerului nici nu i-a păsat de aceștia când și-a îndreptat iarăși steagul după direcția vântului. Cei nevinovați au suferit iar cei vinovați erau în siguranță și-și jucau rolul mai departe.

La Conciliul Vatican II (1962-1965) linia direcțională a fost stabilită din nou. Bisericele protestante nu au mai fost blestemate și însemnate ca disidente, ci ca frați care s-au despărțit dar care sînt primiți acum cu brațele deschise. Contrareforma s-a încheiat. Ciudat este însă faptul că nici unul din blestemele care au fost pronunțate împotriva protestanților, mai ales la Conciliul de la Trent din 1563, nu a fost retras. Până astăzi nu s-a cerut nici o scuză față de evrei, protestanți și credincioși de altă convingere din partea papei și a bisericii.

Domnitorii de la Roma nu au ținut niciodată cont de viața altora. Cine stătea în calea pretențiilor lor asupra puterii, fie copii sau oameni maturi, fie dușmani politici sau religioși, erau înlăturați. Nero, Dioclețian, Constantin și alții au făcut începutul. Această tendință a continuat mai târziu la papii romani. Cine nu s-a supus a fost prigonit și ucis, indiferent dacă era vorba de păgâni, de evrei sau de creștini de altă convingere, a căror crimă consta doar în faptul că nu s-au supus bisericii romano-catolice.

Constantin este întemeietorul propriu-zis al „bisericii imperiale” romane și al executării brutale a puterii de către aceasta. El ar fi văzut o cruce de foc pe cer și, pe lângă aceasta, un text scris: „Cu semnul acesta vei birui”. Acest ucigaș, care în familia lui a ucis pe Licinius și Bassanius, cumnații săi, pe nepotul său, apoi pe fiul lui Licinius, pe socrul său Maximilian, pe fiul său Crispus și pe propria sa soție, Fausta, era în același timp un politician foarte abil. Pentru el biserica era un factor de putere de care s-a și folosit. Dar el i-a lăsat și pe păgâni să se afirme. Începând cu timpul acela, din prigoană și din crime, a rezultat biserica imperială creștino-păgână. Cu numai 70 de ani mai târziu, Augustus a slăvit această biserică., considerând-o „stat dumnezeiesc”. Pentru el, Satana era legat. Dar acolo era o realitate contrarie: el abia atunci a fost dezlegat.

Ziua de naștere a zeului-soare a devenit ziua de naștere a Fiului lui Dumnezeu. Jupiter, Diana și celelalte zeități au fost date jos. Petru, Maria și alții au fost declarați sfinți și ridicați pe pedestal. În fond, atunci a avut loc o preluare și prelucrare deplină a cultului zeilor greco-romani de către „creștinismul” acesta în formare. Zeii păgâni au fost schimbați cu sfinții și patronii apărători. Populația a fost forțată să se supună acestei puteri politico-religioase. Cine nu a vrut să se supună sau cine nu a putut să se supună din cauza conștiinței, a fost înlăturat. Colaborarea dintre stat și biserică nu îngăduia altor creștini nici o șansă. Fie în viața comercială sau în profesii, fie în cadrul breslelor, boicotul și prigoana erau peste tot la ordinea zilei.

Abia atunci când papa și biserica romană se vor scuza pentru moartea a milioane de oameni care au fost expulzați din viața aceasta prin manevrele lor, vor avea ei dreptul să vorbească despre protecția „vieții celor nenăscuți”. Viața care nu s-a născut încă trebuie protejată, iar

viața care s-a născut deja a fost și este animal de vânat!! Nu au făcut chemări pentru cruciade chiar papii și nu i-au binecuvântat ei pe soldații plătiți nepăsându-le însă de viața acestora? S-a ținut cont în cruciadele sau războaiele religioase de femeile gravide și de copii, în general, de viața omenească? Ce fatalitate, dacă chiar în apropierea mănăstirilor sînt scoase la lumina zilei schelete de copii!

În "Catehismul pentru adulți", pag.256, biserica este declarată un sacrament. Faptul că în biserica catolică există șapte sacramente, în general, se cunoaște, dar că și biserica să fie un sacrament, iată ceva nou. Citat: „Biserica-sacrament al Duhului. Greutăți ale bisericii. La întrebarea în legătură cu locul Duhului Sfânt, mărturisirea de credință a bisericii răspunde: „Cred în unica biserică sfântă, catolică și apostolică”. Biserica mărturisește, așadar, că Duhul lui Hristos lucrează continuu în ea și prin ea, de-a lungul istoriei. Ea crede că este locul sfânt, chiar sacramental, semnul și unealta lucrării Duhului Sfânt.

Între mărturisirea cu buzele și realitate este o diferență ca de la cer la pământ. Nu Duhul lui Hristos a fost cel care a lucrat atât de brutal în istoria bisericii. Dumnezeu nu va ierta atrocitățile comise, ci va răzbuna sângele nevinovat (Apocalipsa 6:9-10, Apocalipsa 18:7-8), pentru că acestea s-au petrecut cu voia. Dacă nu ar mai urma o prigoană pentru creștini, am putea privi acest capitol ca rezolvat. Dar conform profeției apocaliptice, acum vine unirea politico-religioasă, apoi vin boicotul și prigoana. „...și nimeni să nu poată cumpăra sau vinde” (Apocalipsa 13:17). Așa cum s-a întâmplat cu evreii din timpul celui de al doilea război mondial și mai înainte, tot așa se va întâmpla și cu creștinii biblici într-un timp scurt de prigoană. Crima lor va consta în faptul că ei nu vor face parte dintr-o denominație creștină oficială, astfel nu vor face parte din Conciliul Mondial al Bisericilor sau din biserica romană. Ei vor fi priviți ca instigatori și nu vor fi suportați de societate. Dacă pentru obținerea unui serviciu trebuie menționată religia, se poate, de exemplu, lua imediat o decizie în legătură cu primirea sau neprimirea unui serviciu de către cineva. Vor reuși atunci politicienii să mai protejeze onoarea sau viața cuiva, mai ales a celor de altă convingere și credință?

Pentru confirmarea acestui cuvânt biblic trebuie să spunem că această împărăție este numită în Biblie „fiara care a primit o rană de sabie” (Apocalipsa 13:14). Sabia Duhului este Cuvântul lui Dumnezeu, iar reformatorii au provocat acestei puteri o rană mortală cu Cuvântul lui Dumnezeu. Din cauza aceasta ei erau priviți ca slujitori ai satanei, de asemenea, și pentru că însemnau un deranj, chiar un pericol pentru această putere mondială. Dar așa cum s-a anunțat prin profeția biblică, această rană se va vindeca din nou și toată lumea se va mira de acest lucru (Apocalipsa 13:12). Acest proces de vindecare a avansat deja foarte mult.

Toate bisericile protestante și comunitățile libere au încercat la începutul lor să pună vestirea Evangheliei în centrul mișcării lor. Astăzi însă celor mai mulți le-au rămas doar tradițiile moștenite. Conducătorii denominațiunilor sunt orbi din punct de vedere spiritual și nu observă încotro merge drumul lor. Nici cei ce fac parte din grupările fundamentaliste nu au o privire clară, încât să poată rânduiește profeția biblică

actuală în lumina Cuvântului descoperit. Unii au deviat în „demitizări”, alții în „teoria de eliberare liberală” și la protestanți a mai rămas doar un creștinism cu numele, un botez și o cununie creștină. Numai un număr foarte redus de oameni au avut o experiență cu Hristos și pot fi rânduiți în mod biblic, drept creștini.

Înainte de conciliul „Vaticanum Secundum”, în anul 1960, papa Ioan XXIII a creat un secretariat pentru probleme ecumenice sub conducerea cardinalului Augustin Bea. S-a depus o muncă uriașă; formulările au fost corelate cu exprimările tuturor bisericilor pentru ca fiecare din ele să își audă, în continuare, propriul limbaj și pentru a putea să treacă cu vederea diferențele care nu pot fi depășite. În „Lexiconul pentru teologie și biserică”, vol.13, de la pag.12 până la 26, Herder scrie, pe înțelesul tuturor, despre „Conciliul Vatican II”, la tema „Ecumenismul și unirea” lucruri pe care fiecare ar trebui să le citească cu atenție:

„Secretariatul este o putere cu autoritate papală, un canal făcut pentru comunicare și un mijloc care ajută tuturor formelor de colaborare pentru ca să se realizeze unirea... De la o astfel de înțelegere a plecat și Paul VI când, fiind în funcția de cardinal, a luat parte, în Domul din Milano, la 7.06.1963, la funeraliile lui Ioan XXIII și a vorbit despre „Universalitatea credinței catolice” și despre „Ecumenismul bisericii catolice”... Pentru el, „Ecumenismul catolicizării” a însemnat unitatea în toate domeniile, cu mari posibilități de dezvoltare într-un nou capitol al istoriei bisericii”.

În par. 7 se vorbește despre dezbinări și despărțiri. Din cauza „slăbiciunilor omenești”, din necunoaștere reciprocă și din cauza înstrăinării în cadrul turmei lui Isus Hristos, s-au ivit certuri, s-au desprins părți din biserică și s-au înființat grupuri independente. Pentru că biserica poate fi numai una, nu poate să existe o altă biserică pe lângă aceea, condusă de urmașul lui Petru, care vrea ca aceasta să fie singura și adevărata biserică. Nici o biserică despărțită de scaunul lui Petru nu este, în același timp, ascultătoare și bisericii vizibile și celei cerești.

În par. 9 scrie: „Cine trăiește cu o credință bună într-o biserică despărțită, nu este considerat de biserica adevărată ca un străin. Dar el duce lipsă de unele mijloace mântuitoare, mai ales de conducerea prin institutul de învățământ, care ajută la păstrarea desăvârșită a credinței și a obiceiurilor. De aceea este dorința Conciliului ca toți «disidenții» care sunt îngrijorați de unitatea deplină a turmei lui Hristos, să vină într-un țarc”.

Acum urmează condițiile concrete ale reunificării, descriindu-se drumul înspre aceasta. Orientalii trebuie să știe că dacă vor să se atașeze și să-și reocupe locul, nu trebuie să li se ceară reîntorșilor mai mult decât este nevoie, adică să devină membri ai bisericii (par. 48). Fără a tăgădui ereziile, ei trebuie să depună într-o formă simplă o mărturie referitoare la credința care cuprinde și recunoașterea unirii bisericii. Orientalilor li se va recunoaște dreptul disciplinei proprii. Închinările lor sunt valabile și ei pot să le practice în continuare” (51).

„Să vorbim cu frații noștri această limbă evanghelică pe care ei o înțeleg și care îi emoționează. Să le spunem că slujba lui Petru este o diaconie, o însărcinare pastorală, o slujbă pe care a primit-o conducătorul apostolilor lui Hristos, nu pentru a domina cu putere, ci pentru a îndruma

turma lui Hristos... În biserică, acesta este tabloul păstorului suveran, care-i atrage într-un mod deosebit pe frații despărțiți și care numai prin dragoste îi conduce cu mâini tari înspre adăpostul lui Hristos, care este biserica catolică”.

„Dorința de astăzi a lui Dumnezeu, pe care El a dat-o comunităților creștine despărțite, este unirea și arătarea adevăratei ținte: biserica, unica instituție mântuitoare pentru toți”.

„Paragraful 50 se adresează printr-un apel fiecărui creștin, îndemnându-l să urmeze invitația bisericii mamă. Creștinii nu sunt priviți numai ca persoane individuale, ci și ca persoane „unite în comunitățile lor”.

„Acela care dorește să-L urmeze din toată inima pe Hristos și care vrea să crească în ierarhia ecumenică, sub conducerea Duhului lui Hristos, trebuie să se apropie tot mai mult de biserică, ea fiind casa lui Dumnezeu în care se află locașuri diferite și să fie în unitatea și sub conducerea locțiitorului lui Hristos, care este papa de la Roma”.

„Toți botezații formează deja o comunitate în Hristos și catolicii ar trebui să-și recunoască vina pentru despărțiri și ar trebui să-L roage pe Dumnezeu să conducă, în felul Său propriu, poporul Lui răsfirat spre o unitate deplină”.

„Necesitatea apartenenței la unica și adevărata biserică este precizată în cap. I; ecumenismul catolic, ca principiu de bază, este prezentat într-un mod care trebuie să depășească dificultățile și temerile fraților despărțiți”.

„Mișcarea ecumenică are de-a face numai cu pregătirea căilor care duc în final la reconstituirea unității tuturor creștinilor în turma Hristos”.

Documentele și declarațiile complete ale Conciliului Vatican II, care se află în lucrarea scrisă de von Herder sunt, la citire, foarte interesante. Pe pag. 747 stă scris la sfârșit: „Roma, la Sf. Petru, în 7 dec.19?? Eu, Pavel, episcop al bisericii catolice”. Totul este așa de perfect croit încât bisericilor despărțite li se deschid porțile și ușile, iar brațele se întind spre ele. Toți cei care au fost botezați în formula trinitară sînt recunoscuți de biserică, botezul lor fiind considerat valabil. Cu câțiva ani mai înainte nu era cazul.

Ceasul decisiv este aici, momentul în care nu va mai exista un „înapoi” este aproape. Ultima avertizare din ceruri răsună astfel: *„leșiți din mijlocul ei, poporul Meu, ca să nu fiți părtași la păcatele ei, și să nu fiți loviți cu urgiile ei!”* (Apocalipsa 18:4). Cine este în acel moment în cadrul marii „biserici unite” religioase, nu poate aparține Bisericii lui Isus Hristos. Acest lucru este valabil și pentru membrii comunităților libere și direcțiilor protestante, a căror denominații se întorc prin Conciliul Mondial al Bisericilor, în sânul bisericii romane. Fiecare denominațiune poartă automat semnul fiarei – semnul de recunoaștere al "bisericii mamă". Cine recunoaște învățătura trinitară romano-catolică și a fost botezat în formula nebiblică, aparține de fapt de biserica romană, fără ca să ceară apartenența.

Gândul modern al unirii se bazează pe o neînțelegere: în rugăciune, Mântuitorul s-a rugat pentru unitatea mântuiților. El s-a referit la ai Săi, nu la o unire a credințelor diferite în biserica din Roma și sub conducerea papei. Astfel sună cuvintele rugăciunii Sale: *„...pentru ca ei să fie una,*

cum și noi suntem una – Eu în ei și Tu în Mine – pentru ca să fie în chip desăvârșit una, ca să cunoască lumea că Tu M-ai trimis și că i-ai iubit cum M-ai iubit pe Mine” (Ioan 17:22-23). Numai cel ce a fost cu adevărat născut din nou poate fi încadrat în această unitate dumnezeiască. Este vorba, pe de-o parte, de unirea biblică cu Hristos și Biserica Lui și, pe de altă parte, de unirea nebiblică în biserica romană. Fiecare trebuie să ia pentru sine o decizie pentru a stabili cui aparține.

*